

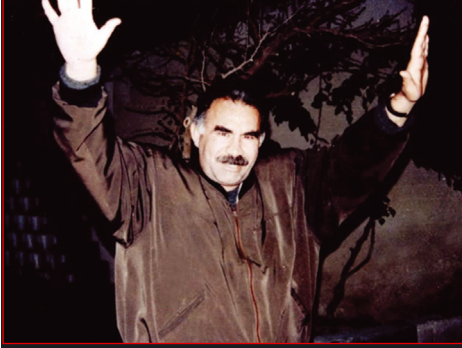

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 27 / Hejmar: 314 / Sibat 2008

10. yilinda komploya karşı

Viyan çizgisinde direnişini yükseltelim

Kürdistan'da iktidar sınırsız bir zor üzerine kurulmuştur

Türkiye'nin yakın dönem, 1950'ler sonrası politikasının arkasında ABD vardı. Stratejik hedef olan Sovyetler Birliği'ne karşı milliyetçiliği destekleyerek -bizzat kontroller olarak örgütlemeye yeşil ışık yakarak- 1970'ler ortamına faşist terörü dayattı. Bir dönem Almanların körüklediği İttihatçı milliyetçiliği -sonuç imparatorluğun dağılması-yerine, bu sefer ABD'nin desteklediği faşist milliyetçilik cumhuriyetini de patlamanın eşğine getirdi. Kürtleri isyana zorladı. 12 Mart ve 12 Eylül'le en acımasız politikalarla toplumsal muhalefet ezilirken, şiddetin bir kez daha asıl belirleyici olduğu kanıtlandı. 1980'ler sonrası

Kürdistan boydan boya bir şiddet alanı oldu. Her sınıftan askeri ve yarı askeri örgütlenmelerle ve Kürt ihanetçiliğinin klasik kullanımıyla yurtsever demokratik hareket ezilmek istendi. İran'da İslam Devrimi adına, Araplarda Baas milliyetçiliğiyle aynı rejimler sürdürüldü. Halepçe katliamları gibi olaylar yaşandı. Kürdistan'da binlerce köy boşaltmalar, on binlerce cinayet sürüp gitti. Yürürlükteki rejimin karakterinde tek bir değişiklik görülmedi.

Hukuk, yargının özüne en ters davranan kurumların başında geldi. Yüzbinlerce insanı kriminalize etme, sorgulama, suçlama ve yargılama yaşandı; tek yanlı yargısız infaz şeklinde hukukun en garabet bir biçimi uygulandı. Hukuk aslında katıksız bir faşist uygulama rolü oynadı. İktidarın en gayri adil kurumu işlevini gördü. Kürt olmak, hele hele onurlu Kürt kimliği taşımak suçlanmak için yeter de artardı bile. Kürt ve Kürdistanlılık tümüyle hukuk dışı ilan edildi.

Sivil toplum, sanat, spor, cinsel açlık ve seksten de genel politikalar gözetilerek yararlanıldı. Kürt ve Kürdistan direnişinin bastırılmasında genel ve özel ev, politikanın temel hücreleri olarak kullanılmaktan kurtulamadılar.

Kürdistan'da iktidar uygulamalarının bu denli olumsuz rol icra etmeleri, özünde gizli bulunan şiddet politikasının sınırlı da olsa işlevsiz kalmasından duyulan korkuydu. Sistem sınırsız bir zor üzerine kurulmuştu. Hiçbir çağdaş tanımı olmaksızın uygulanıyordu. Hedef Kürt ve Kürdistan olgularının tarih ve toplum dışı bırakılmasıydı. Buna karşılık resmi ideolojiler milliyetçiliklerini ve dinciliklerini en aşırı biçimlerde ilan etmekten geri durmadılar.

Türkiye'de resmi iktidarın şu andaki temel politikası Kürt direnişini tamamıyla 'terörist' ilan edip tüm dünyaya kabul ettirmektir. Başta ABD'yle olmak üzere, ilgili tüm devletlerle Türkiye'nin ekonomi başta olmak üzere tüm stratejik ve askeri değerleri bu politikanın kabul edilmesi temelinde piyasaya sunuldu.

PKK'nin terörist ilan edilmesi için AB ülkelerine vermediği taviz kalmadı. Benzer politikalar nerede bir PKK bürosu varsa oraya taşındı. Kendilerine göre topyekun savaş böyle olurdu. Avrupa ve birçok ülke gerektiğinde tehdit de edildi. Şerbet ve sopa politikası birlikte uygulandı. Suriye'ye savaş tehdidi dayatılarak Abdullah Öcalan çıkarıldı. Büyük takip İmralı'yla aşama kaydetti.

ABD'nin önceki bölümlerde anlatılan dünya ve Ortadoğu politikaları, Kürdistan'a dayatılan bu iktidar politikalarını tüm alt ve üst yapı kurumlarıyla birlikte sarstı. Federe Kürdistan olgusu her şeyi yeniden gözden geçirmelerine yol açtı. İran, Türkiye

ve Suriye üçlü toplantılara bir kez daha başladılar. İktidar statülerini ilk defa alışageldikleri gibi sürdürmeyeceklerini derinden hissettiler. İktidarın bu yapılanış ve uygulanışının Kürt birey ve toplumu üzerindeki etkisini bundan sonraya bırakırken, hakim ulus devlet bireyleri dört dörtlük iktidar kuşatması altında herhangi bir ciddi insani ve demokratik çözüm önerebilecek güç ve yetenekten uzaktılar. Devlet ne sunduysa kana kana içtiler. Sarhoş oldular. Sivil toplum ve sol geçinen cemaatler de sanki ataerkil bir anlayışla 'büyüğünün sözünü' dinlemekten ve gerekli kendiliğinden refleksi sergilemekten geri durmadılar. Karşılığında buldukları ise yoğun ekonomik krizler, artan iç ve dış borçlar, çığ gibi işsizlik, politikanın tükenişi, dış destek olmadan ayakta durulamaz hal ve her zamankinden daha güvensiz bir Türkiye, İran, Irak ve Suriye oldu. Yanlış hesap her zaman olduğu gibi yine Bağdat'lardan geri döndü.

Konuyu sonlandırırken bir hususta net olmak önem taşır. O da devlet ve iktidarın karşılaştırılmamasıdır. Tüm çözümlerimizden anlaşıldığı üzere, devlet hiyerarşik toplumdan beri süregelen özet bir toplumdur. Toplumsal varoluşun en üst, analitik mantığı en gelişkin, tüm toplumla ilgili ilişkilerin yoğunlaştırıldığı, geleneğe dayalı, kapsamlı, resmi kurumu ifade eder. Çoğunlukla yapılan dar sınıf tahakkümü ve sömürü aracı olarak devlet tanımlaması önemli yetersizlikler ve yanlışlıklar taşır. Etnik veya ulusal devlet tanımları da ancak konjektürel bir değer taşıyabilir. Mahiyeti tanımlamaktan uzaktır. İktidar ise, bu gelenek içine oturtulmuş ve neredeyse sürekli ağır basan yanı tahakküm ve istismar olan dönemsel uygulama güçlerini ifade eder. Şüphesiz iktidarsız devlet olmaz. Ama devleti tümüyle iktidardan ibaret saymak da sığ bir görüş olup birçok olguyu, ilişkiyi karıştırmaya yol açar.

* Bu yazı Rêber Apo'nun "Bir Halkı Savunmak" kitabından alınmıştır.

Özgürlük ve demokrasi serhıldanlarına doğru yürüelim

“Kürt özgürlük hareketinin makul yaklaşımıyla ortaya çıkmıştır ki, Kürt sorununun çözümü ülkenin bölünmesi parçalanması sorunu değil, Türkiye’de farklı kültür ve kimliklerin kabul edilmesiyle ilgili bir sorundur. Kürt özgürlük hareketinin devletten ve federasyon çözümünden yana olmaması Türk devletinin niyetini açığa çıkarmada tarihsel bir rol oynamıştır. Böylelikle mücadelenin ne kadar gerekli olduğunu, Kürt sorununda en ufak adım attırmak için bile ne kadar büyük bedellerin verilmesi gerektiğini kanıtlamıştır”

(2’de)

PKK Önderliğine dayatılan komplolar halkın özgür kimliğinden duyulan korkunun itirafıdır

Önceden planlanmamış çıkışım, ortaya çıkan zorunluluk karşısında, denenmesi gereken önceliklerin başında görüldü. Reel sosyalizmden sonra içine düşülen yozlaşma sürecinin krizli bir dönemi... (11’de)

Şehit Viyan çizgisinde komploya karşı direnişi yükseltelim

Yeni bir Şubat ayına girdik. Bu ayda üzerinde durmamız gereken iki önemli olay var. Birincisi, 15 Şubat uluslararası kompunun... (21’de)

Türk özel savaş rejimi ve basın yayın

Türk özel savaş rejimi tarihinin en zorlu döneminden geçmektedir. İdeolojik ve siyasi alanda yaşadığı kırılma onu kendini yeniden restore etmeye zorlar... (32’de)

Özgürleşme olmadan hiçbir şey olmaz (Önder Apo)

Sağlığuma ilişkin şunları söyleyebilirim. Burnumdaki akıntı devam ediyor. Kullandığım ilacın etkisiyle göz yaşarması artıyor yine... (39’da)

İdeolojik mücadele tüm çalışmaların anasıdır

Kürt özgürlük hareketi 1970’lerin başında ortaya çıkmasıyla birlikte ideolojik mücadeleye çok önem vermiştir. Kürt halkının binlerce yıldır... (41’de)

Klasik İngiliz politikaları aşılmalı

Bilindiği gibi Avrupa da ilk sermaye birikimi elde eden ülkeler İspanya, Portekiz ve Hollanda’dır. Bunlar esas olarak da kendileri... (53’te)

Devlet terörüne karşı aktif savunma çizgisini geliştirmeliyiz

İnsan olmanın en temel şartlarından sayılan ve doğuştan gelen haklarından biri meşru savunma hakkıdır. Meşru savunma var olma hak... (59’da)

Eril devlet kadın ve türban

Eril zihniyetli siyasal oluşumlar, örgütlenmeler bir ülkenin kaderi hakkında karar alırken ülke nüfusunun yarısını oluşturan kadınları dışalarlar, yok sayar... (63’te)

Toplum ahlak ve sanat

İnsan toplumsal varlığın bir ürünüdür. Toplumsal gerçeklik insanlaşmanın hem nedeni hem de sonucudur. Toplumsallaşma düzeyi ile insanlaşma... (69’da)

Tari ve Sülbüs dağının söylencesi (Anı)

Şevdin vadisinde yaz aylarının bunaltıcı sıcağı yerini sonbaharın serinliğine bırakmıştı. Sonbahar ağır ağır ilerliyordu. Sararan yapraklar... (74’te)

Özgürleşen kadının güzelliğinin şimdi

Ne tuhaf değil mi ayrı dünyalardan gelmek ve benzeşmek? Kim bilir belki de, benzeştığımız için ayırdılar bizi hücrelerimize kadar... (78’de)

ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİ SERHILDANLARINA DOĞRU YÜRÜYELİM

“AKP halkın bastırılmış özelemlerini kullanarak oy almış ve hükümete gelmiştir. Demokratik alternatifi olmadığı, çözümsüz kalan ve halkı sıkıntıya sokan sorunları istismar ederek oy almıştır. Halkın yaşadığı tüm bu sorunlar, Kürt sorununu çözemediği için demokratikleşmeyen Türkiye'nin yaşadığı sorunlardır. Demokratikleşme temelinde bu sorunlar giderildiğinde Türkiye'de siyasal islamın güçlenme zemini ortadan kalkacaktır. Türkiye demokratikleşirse, halkın islam kültürüyle barışık yaşadığı bir demokratik Türkiye ortaya çıkacaktır”

Türk devleti, genelkurmay merkezli planlamayla Kürdistan özgürlük hareketini ezme kararını almış ve bu yönlü bir konsepti de devreye sokmuştur. Bu konseptin amacı; içerde Kürt dostları dışında bütün güçleri Kürt özgürlük hareketinin üzerine sürmek ve içeriden aldığı bu gücü de uluslararası alanda bir baskı gücü olarak kullanıp, özellikle Ortadoğu politikasında güç olan devletlerin PKK'nin tasfiye edilmesi konusunda kendilerine destek vermelerini sağlamaktır. Böylece bölgeyi kendi çıkarları doğrultusunda yeniden dizayn etmek isteyen güçlerin siyasal uzantısı haline geliyor. Ve bunun karşılığında aldığı destekle de Özgürlük hareketini bir yıl içinde tasfiye etmeyi önüne hedef olarak koyuyor. Şu anda Türkiye'de izlenen politika kesinlikle budur.

Bu politikanın gereği olarak genelkurmay ile AKP tam bir uzlaşma içerisine girmiş ve iki taraf da kendine yakın çevreleri bu uzlaşma etrafında toplayarak, Kürt özgürlük hareketini içeride kuşatmayı ve her türlü maddi, manevi desteğini ortadan kaldırmayı hedeflemişlerdir. Bunun için de kendilerini pazarlayarak bölgede ABD'nin, İngiltere'nin ve İsrail'in politikalarına yedeklenme temelinde, onların da desteğini alma ve böylece hem içeride hem de dışarıda yarattıkları kuşatmayla Kürt özgürlük hareketini ezmek istemektedirler. İçerde yarattıkları bu siyasal güçle ve kendilerini pazarlayarak elde ettikleri dış destekle Güneyli güçleri ve çeşitli Kürt çevrelerini de bu savaşın bir

parçası haline getirmeye çalışmaktadırlar. Doğrudan savaşabilecek güçleri savaşın içine sürmek, Kürt özgürlük hareketine karşı savaşa gücü ve imkanı bulamayanları ise ideolojik ve siyasal olarak Kürt özgürlük hareketinden uzaklaştırıp, onların bu duruşlarını tasfiye konseptinin bir parçası haline getirmek istemektedirler.

Türkiye İran'ı sıkıştırma politikasında ABD'nin yanında yer alacaktır

5 Kasım'da Erdoğan ile Bush'un yaptığı görüşmede, karşılıklı olarak birbirlerinin hassasiyetlerini dikkate alma temelinde bir anlaşma sağlanmıştır. Bu anlaşma temelinde Türk devleti İran politikasında ABD'nin yanında yer alacaktır. Yine Arap ülkeleleriyle birlikte İran'ı sıkıştırma politikasında İran karşıtı cephede bulunacaktır. İsrail-Filistin sorununda da yine ABD ve İsrail'in bölge politikalarına uyumlu tutum takınılacaktır.

ABD Türkiye'yi, Irak ve Güneyli güçlerin de içinde olduğu bu güçleri

bir ekseninde tutup Ortadoğu'da siyasal etkinliğini arttırmak istemektedir. ABD hem Türkleri hem Kürtleri bölge politikası içinde kullanmak istemektedir. Ne var ki Kürt halkının özgürlük mücadelesi hem ABD'nin Türkiye ile ilişkilerini, hem ABD'nin Kürtlerle ilişkilerini, hem Türkiye'nin Güneyli Kürtlerle ilişkilerini pürüzlü hale getirmektedir. Daha doğrusu Türkiye ile Kürt işbirlikçilerini bir araya getirmeyi bizim mücadelemiz nedeniyle gerçekleştiremiyorlardı. Bush-Erdoğan görüşmesinde, hareketimizin üzerine gitme kararının alınması esas olarak da ABD-Türkiye ilişkilerinin, Türkiye ile Irak ilişkilerinin, Türkiye ile Güneyli Kürtlerin ilişkilerinin düzeltilerek, bu ekseninde ABD'nin bölgede yeni bir siyasal konsept geliştirmesine yöneliktir. 5 Kasımdaki anlaşma ABD politikalarını Türkiye'ye kabul ettirme üzerine sağlamıştır. Türkiye'nin sıkışıklığını görerek, PKK konusunda destek vereceğini söyleyip Türkiye'yi Ortadoğu tuzağına çekmiş bulunmaktadır. Türkiye de demokra-

tik çözüm üretmediği için bu planın içine girmek durumunda kalmıştır. Aslında Kürt sorununu demokratik temelde çöze, kendisini güçlendirerek daha iradeli bir duruş ile Ortadoğu politikasında yer alsaydı -ki bunun imkanı vardı- bunu başarsaydı Ortadoğu siyasetinde ABD'nin uzantısı olmaktan kurtulmuş olacaktı.

Özgürlük hareketi Türkiye'nin bastırma planlarını boşa çıkaracaktır

Türkiye Kürt sorununu çözmediği müddetçe Kürt özgürlük hareketine karşı savaşta bu oyunun parçası olmaya, dün olduğu gibi bugün de devam

edecektir. Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesi konusunda ABD'nin bölgedeki sıkışıklığını değerlendirmeye çalışan Türkiye bunu kullanmaya devam edecektir. Türkiye bunu kendisi için bir imkan olarak değerlendirirse de bunun bir tuzak olduğu açıktır. Böylece Türkiye ABD, İngiltere ve İsrail politikalarına çok bağımlı hale gelecektir. Bölgenin çeşitli güçleriyle çelişme ve çatışma içine girmek durumunda kalacaktır. Öte yandan aldığı desteğe rağmen Kürt sorununu tümünden çözemeyecektir. Çünkü Kürt halkının özgürlük mücadelesi artık Türkiye'nin bastırma planlarını da boşa çıkaracak potansiyellere sahiptir. Yine İngiltere eksenli gündemleştirilen Güney'de küçük bir Kürdistan kurup diğer parçalarda çözümü engelleyerek, Kürt sorununu bölge ülkelerine bağımlı hale getirme etkeni olarak kullanma politikasını da er geç boşa çıkaracaktır.

Ancak önümüzdeki dönemde Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı gerçekleştirilen yeni komplo önlenemezse, çok tehlikeli sonuçlarla karşılaşması da gündeme gelecektir. Görüldüğü gibi Türkiye tüm gücünü kullanarak dış güçlerin de desteğini alarak Kürtlerin ezilmesini planlamıştır. Türkiye kendine göre yakaladığı konjonktürü kullanarak hedefe ulaşmak istemektedir. Önümüzdeki süreçte hava operasyonlarıyla sonuç alamayan Türk devleti ve destekçileri, Kuzey Kürdistan'da kapsamlı bir biçimde kara operasyonlarını baharla birlikte medya savunma alanlarına kaydıracaktır. Böyle bir kara operasyonunun

le bir politika çerçevesinde Irak, ABD ve Güneyli güçlerin odağında bulunduğu güçler birliği (İsrail ve İngiltere de bu politikanın parçalarıdır) içerisine girmesi, Türkiye'ye kabul ettirilmiştir. Önderliğin, İngiltere planı, dediği şey de zaten bu işbirliğini içermektedir. Güney'de küçük bir Kürdistan'ı Türkiye'ye ve bölge ülkelerine kabul ettirme temelinde diğer parçalardaki Kürtleri feda ederek bir bölge düzeni kurulmak istenmektedir. Böylelikle hem bölge ülkeleri uluslararası güçlerin kullanacağı pozisyon da tutulmakta hem de Kürt sorunu diğer parçalarda çözümsüz bırakılarak Kürtler ve bölge güçlerinin kendi politik çıkarları doğrultusunda politika üretmelerinin önüne geçilmektedir. İngiliz planını bu çerçevede değerlendirmek gerekir.

Güneyli siyasi güçlerin bu baskılara ne kadar dayanacakları kuşkuludur

Bu plan içinde Güneylilere de rol biçilmiştir. Ancak Güney Kürdistan halkının Türkiye'nin politikalarına karşı kuşkusu devam etmektedir. Her ne kadar Türkiye, "bizim Güney'de gözümüz yok" yönünde açıklamaları olsa, uluslararası güçler KDP ve YNK'ye bu yönlü güvenceler verse de, PKK'nin çok makul çözüm önerilerine rağmen Türkiye'nin Kürt sorununda hiçbir adım atmaması Güney Kürdistanlı halkımızı kaygılandırmaktadır. Daha doğrusu Türk devletinin politikalarına inanmamaktadır. Türk devletinin PKK'yi tasfiye ettikten sonra tüm parçalardaki kazanımlara yöneleceği biçimindeki bir yargı siyasi çevrelerde olmasa bile halk içinde çok güçlü biçimde vardır. Bu durum Güneyli siyasi güçlerin, halkı Kürt özgürlük hareketiyle karşı karşıya getirme girişimlerini boşa çıkaracak düzeydedir. Güneyli siyasi güçlerin de esas olarak Türkiye'ye inanmadıkları söylenebilir. Güneyli siyasi güçlerin bu baskıya ne kadar dayanacakları kuşkuludur. Güneyli gazetecilerin Türkiye'nin politikalarına karşı çıkmaları ve Güneyli siyasi partilerin Türkiye ile ilişkilerinden rahatsız olmaları karşısında göster-

yapılacağını şimdiden söylemek yanlış olmaz. Eğer aralarındaki pürüzleri tümünden çözebilirlerse ve gerçekten sonuç alacaklarına belli düzeyde inanırlarsa, baharla birlikte gerillayı tümünden tasfiye etmeye yönelik böyle bir hareket başlayacaktır. Son haftalarda Türkiyeli yetkililerin İngiltere'ye, ABD'ye, Irak'a gitmesi, yine ABD'li ve İsraili yetkililerin Türkiye'ye gelmesi, yakında Irak cumhurbaşkanı Talabani'nin Türkiye'ye gelme ihtimali böyle bir kara operasyonun hazırlığıyla ilgili bulunmaktadır.

Bu görüşmelerde tarafların görüşlerinin birbirine yakınlaştığı açıktır. Özellikle güçlü taraf olan ABD, İngiltere ve İsrail'in PKK karşısında zorlanan Türkiye'ye bazı şeyleri kabul ettirdiği açıktır. Güneyli güçlerle Türkiye'yi bölgede birlikte kullanmak istemektedirler. Onun için Türkiye'nin Güney Kürdistan'ı kabul etmesi, böy-

dikleri tutum, Güneyli güçlerin, özellikle YNK'nin Kürt özgürlük hareketine karşı yürütülen tasfiye planına ortak olmaya çalıştığına kanıtıdır. Zaten Talabani, "Kürtler AKP'yi desteklesinler" diyerek AKP'nin Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme planına onay verdiğini göstermiştir. Çünkü Kuzey Kürdistan'da Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme görevi özellikle AKP'ye verilmiştir. Bunu veren de Talabani değildir. Türk genelkurmay merkezli asker-sivil bürokratlar AKP'yi bu yönlü kullanma kararı almışlardır.

AKP'nin Kürt sorununu ezme konusunda klasik devlet politikalarını tümüyle kabul etme temelinde 22 Temmuz seçimlerini kazanmasının önü açılmıştır. Cumhurbaşkanlığının bu partiye verilmesi de yine Kürt özgürlük hareketini ezme temelinde sağlanan uzlaşmanın sonucudur. Kürdistan'da siyasal sömürgeciliğini yeniden inşa etmek isteyen AKP'nin bir Kürt partisinin lideri tarafından desteklenmesi çok trajik bir durumdur. Talabani açıkça İngiliz planının yürütücüsü gibi hareket etmektedir. Bütün Kürdistan parçalarındaki özgürlük mücadelesini feda etme temelinde, dar milliyetçi yaklaşımları çerçevesinde Güney Kürdistan'daki iktidarını korumaya çalışmaktadır. Önderlik, Talabani'nin bu anlayışına yönelik Katar biçiminde bir devletçik olma hedefi değerlendirmesi yaptı. Ama bu devletçik bütün Kürdistan parçalarındaki özgürlük hareketinin tasfiye edilmesi temelinde, başta Türkiye olmak üzere bölge ülkelerine kabul ettirilecektir.

Güneyli güçler kara operasyonuna karşı çıkabilecekleri mi

Bu politikalara karşılık KDP liderliğinin belirli düzeyde kuşkuları olduğu görülüyor. PKK'nin tasfiye edilmesi durumunda Türkiye'nin kendilerine yöneleceği konusunda ciddi kuşku taşıdığı söylenebilir. Bunu açık söylemeseler de, tutumlarında, davranışlarında bunu görmekteyiz. Erdoğan-Bush görüşmesinden sonra bazı KDP'li yetkililer yaptıkları açık-

"Baskılar karşısında PKK ile açıktan savaşmama tutumlarını nereye kadar sürdürürler, bir kara operasyonunda rol alma düzeyleri ne olur, onu şimdiden tam olarak söylemek mümkün değil. Kürt özgürlük hareketinin, bütün bu güçlerin olumsuz tutum takınacaklarını hesaplayarak, her türlü olasılığa karşı kendi direnişini planlayacağı, hazırlıklarını buna göre yapacağı açıktır"

lamalarla çok olumsuz yaklaşım içine girmişlerdir. Türkiye'nin politik yaklaşım içinde olduğunu düşünerek, acaba PKK'yi ezmede Türk devletini desteklersek sonunda kazancımız neler olur, biçiminde bir tereddütle hareket etmektedirler. Esas olarak da Güney Kürdistan halkının Türk devletine olumsuz yaklaşması, PKK'ye ise olumlu yaklaşması Onları isteseler bile- bu planın içerisine etkili bir biçimde girmesine şimdilik engel olmaktadır. Ama bu baskılar karşısında PKK ile açıktan savaşmama tutumlarını nereye kadar sürdürürler, bir kara operasyonunda rol alma düzeyleri ne olur, onu şimdiden tam olarak söylemek mümkün değildir. Kürt özgürlük hareketinin bütün bu güçlerin olumsuz tutum takınacaklarını hesaplayarak, her türlü olasılığa karşı kendi direnişini planlayacağı, hazırlıklarını buna göre yapacağı açıktır.

Tabi bu planın en önemli ayağı Türkiye'de bütün güçlerin Kürt özgürlük hareketine karşı birleştirilmesiydi. AKP ile genelkurmayın uzlaşması kendileri etrafında bütün güçleri birleştirme uzlaşması oluyordu. Bu uzlaşma temelinde AKP'nin birçok alanda etkili olmasına izin verildi. Ancak görünen odur ki, AKP çok kurnaz ve fırsatçı biçimde PKK düşmanlığı karşılığında devleti önemli oranda ele geçirmek, devleti kendi çizgisine çekmek istemektedir. Zaten şimdiye kadarki iktidarını da PKK düşmanlığı üzerinden sürdürmüştür. Şimdi sadece iktidarını sürdürmeyi değil, devleti uzun vadede ele geçirmek için genelkurmayla yaptığı uzlaşmayı değerlendirmeye çalışmaktadır. Ancak son zamanlarda türban sorununda olduğu gibi çok fazla ileriyeye gitmiştir. Klasik asker-sivil iktidar blokları ses çıkarmamış gibi görünmeler de, rahatsız oldukları açıktır.

Ne var ki şu anda ordu ile AKP arasında ki uzlaşmanın çatlaması PKK üzerindeki tasfiye planının belirli düzeyde boşa çıkması anlamına geleceğinden, bu rahatsızlıklarını açıkça dile getirememektedirler. AKP ise genelkurmayın zayıf pozisyonunu göreyerek, anlaşmanın bozulmasından en fazla onların zararlı çıkacağını hesaplayarak, düşündüğü uygulamaları ve hedeflediği amaçlarını yerine getirmeye çalışmaktadır.

AKP'nin dediği gibi Türban bir özgürlük sorunu değildir

AKP'nin bu politikalarının devlet içerisinde bir sorun yaratacağı açıktır. Sadece türban konusunda değil, AKP'nin uygulamaya koymak istediği birçok konuda genelkurmay çevresinin yaklaşımları farklıdır. Belki bir-iki general genelkurmay mensubu mevcut yaklaşımlarından rahatsız olup istifa etmiş olabilir, ama şu anda esas olarak Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmeyi öncelikli olarak ele aldıklarından, bu gerilimler çok fazla su yüzüne çıkmıyor. Fakat çeşitli yollardan AKP'ye, fazla ileri gidiyorsun, biçiminde uyarı yaptıkları, bundan vazgeçirmek istedikleri söylenebilir. Önümüzdeki günlerde bu rahatsızlıkların AKP üzerinde etkili olup olmadığını göreceğiz. AKP, bir şey yapamazlar, deyip ordunun bu zafiyetini sonuna kadar kullanıp burnunun doğrusuna gidecek midir, yoksa ordu ve çeşitli çevrelerin yoğun baskısı karşısında bir orta yol bulunacak mıdır? Anlaşıyor ki, AKP'ye belirli düzeyde geri adım attıracaklardır. Ancak geline noktanın sonra AKP'nin tümünden geri adım atması da düşünülemez. Çünkü MHP onu böyle bir tuzağa çekmiştir. Şimdi türbanın üniversitelere sokulması konusunda tümünden geri adım atarsa, tabanında büyük yıpranmalara yol açar-

cağını ve sonunda tabanlarının bir kesimi birbirine yakın olduğundan bu kesimlerin MHP'ye kayacağını görmektedir. Bu nedenle AKP tümünden geri adım atmaktan çok, bir orta yolla bu işi geçiştirmeye çalışacaktır.

Türban AKP ve ona yakın çevrelerin yansıttığı gibi, bir özgürlük sorunu değildir. İslami siyasallaştıran çevrelerin türbanı, islami değerlere sahip kesimlerin oyunu alma aracı görenler ile kapitalist yaşam biçimini benimsemiş sahte laikçilerin gündeme getirdiği bir konudur. Tabi ki türban takti diye bir öğrencinin üniversite kapısından çevrilmesinin de bir mantığı yoktur. Kaldı ki, Siyasal islamın önü böyle alınamaz. Hatta siyasi islamcılar bu durumdan yararlanarak kendilerini güçlendirmektedirler. Bu açıdan siyasal islama karşı mücadele esas olarak ideolojik ve siyasi temelde yapılmalıdır.

Türkiye demokratikleştikçe siyasal islam ortadan kalkacaktır

Siyasal islamın gelişmesi, demokratikleşmeyen Türkiye'de Kürt sorununun çözülmemesi nedeniyle ortaya çıkmıştır. Kürt sorununu bastırmak, etkisizleştirmek, Kürt halkının dini duygularını kullanmak için siyasal islamın önü açılmıştır ve sonuçta da bu noktaya gelinmiştir. Siyasal islam demokratikleşmemiş bir Türkiye'nin üstüne oturarak, dün klasik sivil-iktidar bloklarının yaptığı gibi devlet imkanlarını yemeyi hedeflemektedir. Siyasal islamı ortaya çıkaran demokratikleşmemede direnen genelkurmay ve CHP'nin başını çektiği neo-ithatçılardır. Halbuki Kürt sorunu demokratik temelde çözülsün Türkiye'de siyasal islamın önü kısa sürede alınır. Sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'de de siyasal islam gelişme zemini bulamaz. Kürt sorunu çözüldüğünde büyük oranda demokratik gelişimi yaşayan bir coğrafya olarak halkın dini duygularının kullanılmasına zemin bırakmayacaktır. Kürdistan'daki bu demokratikleşme Türkiye'de de gelişerek islamın, hatta tüm dinlerin iktidar ve devlet aracı olarak kullanılmasının önü alınacaktır.

AKP halkın bastırılmış özelemlerini kullanarak oy almış ve hükümete gelmiştir. Demokratik alternatifi olmadı, çözümsüz kalan ve halkı sıkıntıya sokan sorunları istismar ederek oy almıştır. Halkın yaşadığı tüm bu sorunlar da Kürt sorununu çözümediği için demokratikleşmeyen Türkiye'nin yaşadığı sorunlardır. Demokratikleşme temelinde bu sorunlar giderildiğinde Türkiye'de siyasal islamın güçlenme zemini ortadan kalkacaktır. Çünkü Türkiye eksikliği yetersizliğiyle geçmişten bugüne demokrasi ve özgürlük mücadelesinin verildiği bir coğrafyadır. Bu açıdan Türkiye demokratikleşirse, halkın islam kültürüyle barışık yaşadığı bir demokratik Türkiye ortaya çıkacaktır. Daha doğrusu böyle bir Türkiye'de demokratik ve eşitlikçi değerler taşıyan islami kültür demokratikleşmeye ve demokrasinin derinleşmesine hizmet edecektir. İslama doğru yaklaşıldığında, ya da islam siyaset için kullanma aracı olmaktan çıktığında, böyle bir kullanım ihtiyacı kalmadığında islamdaki değerlerin demokrasi ve özgürlüğe hizmet edeceği açıktır. Eğer Ortadoğu'da islam bazı gelişmelerin önünde engel olarak görülüyorsa, bunun nedeni islamın siyaset aracı haline getirilmesidir. İslam siyaset aracı haline getirilmese, siyasi olarak kullanılmasa -belirli bazı katılardan yanları tabi ki vardır ve bunların bu katılıktan çıkarılması gerekir- esas olarak adalet, eşitlik, özgürlük gibi değerleri içeren bir kültür olduğundan, gerçek anlamda demokratikleşen bir ülkede si-

yaset aracı olmaktan çıkıp, bütün genel toplumun kültürel değerleri olarak olumsuz değil, aksine olumlu rol oynayacaktır.

Bu açıdan biz siyasal islama karşı mücadelenin demokratikleşme temelinde yapılması gerektiğini söylüyoruz. Yoksa türbanı yasaklayarak kimse siyasal islama karşı mücadele ettiğini söyleyemez. Aksine yanlış yaklaşımlar siyasal islamı güçlendirir. Siyasal islamı dogmatik Kemalist güçler güçlendirmiştir, CHP güçlendirmiştir. Yoksa siyasal islamcı güçlerin kendisi çalışarak güçlenmemiştir. Siyasal islamın önünü açan bizzat devletin politikalarıdır. Demek ki, bu yanlış politikalarından vazgeçip demokratikleşen Türkiye'den korkulmazsa, demokratikleşme olduğunda Kürtler yararlanırlar gibi bir kaygıdan çıkılırsa o zaman gerçek anlamda siyasal islama karşı mücadele yapılmış olur.

AKP demokrasi sorununu görmezlikten geliyor

Türban sorununun gündeme getirilmesi esas olarak, demokratikleşme sorunlarını gözden kaçırmak, hükümetin demokratik ve özgürlükçü bir hükümet olduğu imajını yaratmak içindir. Ancak süreç içinde ortaya çıkmıştır ki, bu tamamen oy toplama yönelik bir adımdır. Zaten MHP'nin dayatmasıyla gündeme gelen bir konudur. MHP gibi faşist ve demagojiyle halkı aldatan bir partinin el attığı bir konunun demokrasi ve özgürlüklerle ne ilgisi olabilir. Bunun böyle olduğunu şimdiye kadar

AKP'yi destekleyen birçok çevre bile farkına varmış ve AKP'den desteğini çekmeye başlamıştır. Kendilerini liberal-demokrat olarak gören çeşitli çevreler "koyunun olmadığı yerde keçiye Abdurrahman çelebi derler" misali AKP'ye yedeklenmişlerdi. Türban sorunuyla birlikte AKP'nin demokratik sorunları çözmeyeceğini, zaten orduyla anlaşıldıktan sonra demokratik sorunlardan uzak durduğunu, türbanı da bu yeni politikasını örtmek için gündeme getirdiğini söylemişlerdir. Kürt özgürlük hareketinin AKP için söylediklerini şimdi bu çevreler de belirli düzeyde kabul etmiş bulunmaktadırlar. Öte yandan AKP'yi destekleyen kimi gafil Kürtlerin de inkarcı-sömürgeciliğin siyasi temellerini Kürdistan'da yeniden atmak isteyen AKP'ye hizmet ederek Kürt halkının özgürlük ve demokrasi özlemlerine ihanet ettikleri daha iyi açığa çıkmıştır. AKP'nin ve işbirlikçilerinin gerçek yüzünün açığa çıkması, demokrasi güçleri açısından bir kazanım olarak görülmelidir.

Kürt sorununu çözmeye gibi bir politikaları yok

Türk devletinin mevcut durumda kesinlikle Kürt sorununu çözmeye gibi bir politikası yoktur. Bütün imkanlarını tamamen ezmeye kilitlemiştir. AKP'nin Kürt sorununda özel savaşı destekleyecek kimi uygulamaları dışında herhangi bir olumlu yaklaşım göstermesi beklenemez. AKP sadece özel savaşın gereği olarak zaman zaman bir kısım Kürtleri oyalayacak ve mücadeleden alıkoyacak söylemlerde bulunmaktadır. Kürdistan'da oyunu arttırarak DTP'yi yıpratmak ve Güney Kürdistanlı güçleri bize karşı kullanmak için kimi zaman biraz daha yumuşak söylem kullanmaktadır. Genelkurmayla uzlaşma içinde, Kürt özgürlük hareketini ezmede AKP hükümeti gerekeni yaparken, özel savaş gereği zaman zaman çeşitli çevrelere yumuşak yaklaşarak onları Kürt özgürlük hareketine karşı kullanma politikaları yürütmektedir.

Günümüzde sadece AKP'nin değil, herhangi bir iç ya da dış gücün de

"Türk devletinin mevcut durumda kesinlikle Kürt sorununu çözmeye politikası yoktur. Bütün imkanlarını tamamen ezmeye kilitlemiştir. AKP'nin Kürt sorununda özel savaşı destekleyecek kimi uygulamaları dışında herhangi bir olumlu yaklaşım göstermesi beklenemez. AKP özel savaşın gereği olarak zaman zaman bir kısım Kürtleri oyalayacak ve mücadeleden alıkoyacak söylemlerde bulunmaktadır"

Kürt sorununu çözmeye politikası yoktur. ABD'nin ya da Avrupa'nın işbirlikçi Kürtlerle ilişki kurmaları Kürt sorununda çözüm politikaları olduğu anlamına gelmiyor. Yine Türk devletinin zaman zaman Kuzey Kürdistan'da işbirlikçi çevrelerle ilişki geliştirmesi ve Güneylilere sıcak mesaj vermesi Kürt sorununu çözmeye yönelik istemlerinden kaynaklanmıyor. Bu güçleri etrafında toplayarak Kürt sorununu çözebilmiş gibi bir mesaj vererek, aslında halkımızın mücadelesinde tereddüt ve muğlaklık yaratmayı amaçlıyor.

Bazı çevrelerin Avrupa Birliğine girecek ve Avrupa Birliğine girişle birlikte Kürt sorunu kendiliğinden çözülecek gibi söylemleri de devletten kaynaklıdır. Avrupa Birliğinin politikalarında Kürt sorununu çözmeye, bunu Türkiye'ye dayatma gibi bir yaklaşım bulunmamaktadır. Bunların hepsi demagojik söylemlerdir.

Bazılarının belirttiği gibi, "Kürt özgürlük hareketi artık devlet, federasyon amacından vazgeçti, o zaman mücadeleye ne gerek var" yaklaşımı da yine devletten kaynaklı özel savaş politikaları ve söylemleri olarak değerlendirilmelidir. Tabi ki PKK devlet ve federasyon biçimindeki siyasal çözüm yaklaşımlarını doğru görmemektedir. Bu nedenle bu tür çözümler yerine, Türkiye'nin demokratikleşmesi çerçevesinde Kürt sorununun çözümünü programının esası yapmıştır. Böyle bir çözüm anlayışı Kürt halkının özgürlüğünden ve demokrasiden vazgeçmek anlamına gelmiyor. Burada bir zihniyet farklılığı vardır. PKK devletten vazgeçti o zaman neden meşru savunma mücadelesi yürütüyor, diyenlerle özgürlük ve demokrasiye dayalı mücadeleyle çözüm isteyenler arasında köklü bir zihniyet farklılığı vardır. PKK devletten vazgeçti, silahları bırakmalıdır, diyenle-

rin zihniyetine göre, devlet çok şey kazandırıyor, bizim zihniyetimize göre ise demokrasi ve özgürlük çok şey kazandırıyor. Biz, devletin değil, özgürlüğün ve demokrasinin çok şey kazandıracağını söylüyoruz ve bunun için mücadele ediyoruz.

Herkes çok iyi bilmelidir ki, en temel sorun olan Kürt halkının demokratik hakları ve özgürlüklerini kabul etme konusunda Türkiye'de bir yumuşama yoktur ve çözüme yanaşmamaktadır. Eski klasik politikalarını devam ettirmektedirler. Kürt sorununun çözümünün anahtarı, bu halkın kimliği ve dilinin tanınması olarak görülmelidir. Ne var ki hala Erdoğan bu konuda, "Kürtlere verirse başka-ları da ister" diyerek Kürtlerin demokratik haklarını reddetmektedir. Reddedtiği gibi, bu talepleri bastırma için içerde ve dışarıda tüm güçleri Kürt özgürlük hareketi üzerine seferber ederek bir savaş hükümeti haline gelmiştir. Demek ki sorunun çözümsüzlüğü Kürt halkının veya Kürt özgürlük hareketinin yaklaşımlarından değil, Türkiye'nin inkarcı yaklaşımlarından kaynaklanmaktadır. En makul çözümü bile reddederek, Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek istemektedirler.

Türkiye en sıradan taleplere bile tahammül edemiyor

Türk devletinin bu politikaları bırakalım meşru savunmadan vazgeçmeyi, silahları bırakmayı, aksine meşru savunmayı daha da zorlu hale getirmiştir. Türk devletinin inkar ve imha siyasetinde esas nokta Kürt halkının dili ve kimliğinin inkar edilmesidir. Mücadele burada sürmektedir. Türkiye'nin inkar ve imha politikası bırakalım devleti, federasyonu, en sıradan hakları bile tasfiye etmeye yöneliktir. Bu yüzden Türki-

ye'nin politikasının değişip değişmediğine bakmak için, devlet ve federasyon konularına nasıl bakıldığının tartışılmasına takılmadan, esas olarak Kürt halkının kimliğine ve kültürüne nasıl yaklaşıyor buna bakmak gerekir. Bu konularda Türk devleti katı politikasını sürdürmeye devam etmekte, özellikle ABD, İngiltere, İsrail bölgede yeni bir statüko kurmaya giderlerken Türkiye'yi de kullanmak istemelerinden de yararlanarak, bu temel demokratik hakları reddedip Kürt özgürlük hareketini ezen politikayı sürdürmeye devam etmektedir. Bu durum kesinlikle meşru savunmayı ve silahlı direnişi zorunlu ve gerekli kılmaktadır.

Kürt özgürlük hareketinin makul yaklaşımıyla ortaya çıkmıştır ki, Kürt sorununun çözümü ülkenin bölünmesi parçalanması sorunu değil, Türkiye'de farklı kültür ve kimliklerin kabul edilmesiyle ilgili bir sorundur. Kürt özgürlük hareketinin devletten ve federasyon çözümünden yana olmaması Türk devletinin niyetini açığa çıkarmada tarihsel bir rol oynamıştır. Böylelikle mücadelenin ne kadar gerekli olduğunu, Kürt sorununda en ufak adım attırmak için bile ne kadar büyük bedellerin verilmesi gerektiğini kanıtlamıştır. Bu açıdan bizim devlet ve federasyondan vazgeçmemiz meşru savunmadan da vazgeçmemiz gerektiğini değil; aksine bunun ne kadar gerekli olduğu kanıtlanmıştır. Mantıklı olan, iyi niyetli olan bir insanın; *"devlet ve federasyon amacından vazgeçtiniz, neden hala mücadeleye devam ediyorsunuz"* demesi yerine *"devlet ve federasyondan vazgeçtiğiniz halde çözüme yanaşılmaması, mücadelenizin ne kadar haklı olduğunu ortaya koymaktadır"* demesi gerekiyordu. Bir daha vurgulayalım ki, bu söylemlerde bulunanlar Kürt özgürlük hareketini bastırmak isteyen ve özel

savaş merkezinin isteği doğrultusunda hareket etmek isteyenlerdir.

AKP demokrasiyi kendi yandaşlarına imkan sağlamak için kullanıyor

Özellikle AKP yanlısı çevreler ve Gülen cemaati bu söylemlerle Kürt özgürlük hareketinin mücadelesinin meşruiyetine gölge düşürmeye çalışmaktadırlar. Daha doğrusu, bu tür demagojik tezlerle, çeşitli Kürt çevrelerini ve demokratik güçleri bizden uzaklaştırarak kendi cephesini ge-

nişleterek bize karşı daha etkili mücadele vermek istiyorlar. Bunların iyi niyetli olmaları bir yana, aksine özel savaşın ideolojik cephesinde yer alan haince çabalar olarak görülmelidir.

Bu teze inandırılan bazı çevreler de bulunmaktadır. Artık meşru savunmaya gerek yok, Türkiye Avrupa Birliğine girdiğinde sorun çözülür, yaklaşımında bulunanların bir kısmının iyi niyetli olduğunu düşünüyoruz. Bunlara da şunu söylüyoruz; *"cehennem yolu da iyi niyet taşılarıyla döşelidir."* Bu açıdan mantıklarımı değiştirerek, makul yaklaşımlarımıza rağmen devlet neden bu sorunu çözümü, bunu sorgulamaları gerekmektedir.

AKP, Kürt özgürlük hareketi düşmanlığı temelinde hükümet olduğu gibi, bu hareketin düşmanlığı temelinde de devleti ele geçirmeye çalışmaktadır. Ve artık milliyetçi-islamcı bir hareket olarak Türkiye'nin yeni iktidar bloğu haline gelmiştir. Demokrasi ve özgürlüğü sadece kendi yandaşlarına imkan sağlamak için gören ve buna göre hareket eden AKP, Türk devletinin Kürt zaafı üzerinden kendini güç yaptığından bundan sonra da bu zaaf üzerinden varlığını sürdürmeye devam edecektir.

Şunu söylemek gerekir: Kürt özgürlük hareketinin mücadelesi karşısında imha konsepti boşa çıktığında Türkiye'de bazı çevreler, Kürt sorunu çözülsün, dediğinde buna en şiddetli karşı çıkacak AKP ve siyasal islamcı çevreler olacaktır.

AKP milliyetçilik konusunda MHP ile yarışmaktadır

Önümüzdeki dönemde AKP sadece türban konusunda değil, Türk milliyetçiliği konusunda MHP ile yarışmasını sürdürecektir. Önümüzdeki dönemde Kürt sorununun çözümü koşullarının kendisini dayattığında, buna AKP ve MHP birlikte karşı çıkacaklardır. Öyle ki, asker ve sivil bürokratlar içinde, bu sorun artık çözülsün, Türkiye bu sorunu çözümsüz bırakarak artık yürüyemez, dediklerinde AKP bu güçler karşısında pozisyonunu güçlendirmek için milliyetçi söylemlere sarılacaktır. Bu açıdan AKP'nin ve AKP'ye yakın çevrelerin izlediği politika çok tehlikelidir. Şu anda psikolojik savaş en fazla uygulayan televizyon ve gazetelerin bu çevrelere ait olması tesadüfi değildir. Klasik asker-sivil bürokratlar karşısında devleti ele geçirmek için bu tarzı ve dili çirkince sürdüreceklerdir. İktidar mücadelesi verdiği bu güçleri, onların kullandığı milliyetçilik ve terörizm silahlarıyla vurmaya çalışacaklardır. Özcesi, derin devlet gerçeğinde yer değiştirme

mücadelesi yaşandığını söylemek abartılı görülmemelidir. Tabii ki şu anda neo-ittihatçılar hakimken, ılımlı islam devletinin yeni talibi olarak kendini devlet yerine koyma ve bu temelde hareket etmeye yönelmektedir.

Ergenekon çetesi asıl olarak PKK ve halka karşı suç işlemiştir

Türkiye'nin son zamanlarda türban dışındaki diğer bir gündemi de Veli Küçük'ün başında olduğu Ergenekon çetesinin birçok üyesinin tutuklanması olmuştur. Ergenekon çetesine yönelik yapılan tutuklamalar esas olarak da onların çok fazla aşırıya gitmeleri sonucu ortaya çıkmıştır. Bunlar yıllarca PKK düşmanlığı yaparak devleti haraca bağlamışlardır. İstedikleri gibi soymuş, çalmış ve yaşamışlardır. Kendilerine çıkar sağlamışlardır. Bunları da vatanseverlik adına yapmışlardır. Vatanseverlik dedikleri şey de esas olarak Kürt halkının özgürlük mücadelesine karşı yürüttükleri kirli savaş yöntemleridir. Geçmişte devletin kademelerindeki birçok çevrelerle birlikte hukuk dışı, anayasa ve yasalarda verilmeyen yetkilerle iş yaptıklarından dolayı bu suç ortaklığına dayanarak kendilerini şimdiye kadar yaşatmışlardır. Ancak anlaşılıyor ki, bunlar daha ileri giderek, sadece Kürt özgürlük hareketine karşı değil, devlet içinde çeşitli kesimlere karşı da bir saldırganlık içine girmişlerdir. Çeşitli iş çevrelerini ya da siyasi çevreleri rahatsız eden işler yapmışlardır. Bu nedenle tutuklanmışlardır. Mevcut siyasi ortam göz önünde tutulduğunda tutuklanmalarının nedeni Kürt özgürlük hareketine karşı yaptıkları suçlardan dolayı değildir. Kesinlikle Kürt özgürlük hareketine karşı yaptıkları suçlardan dolayı bunların yargılanması söz konusu olmayacaktır. Halbuki bunların esas işledikleri suçlar, PKK düşmanlığı altında halka karşı işledikleri suçlardır. Bu suçları işlemenin karşılığı olarak her türlü rantçılığı yapıyorlardı. Anlaşılıyor ki kendilerine o kadar güvenmişlerdir ki, kendilerine hiçbir şey yapılmayacağına inanmış ve her şeye el atmışlardır.

“Ancak anlaşılıyor ki, bunlar daha ileri giderek, sadece Kürt özgürlük hareketine karşı değil, devlet içinde çeşitli kesimlere karşı da bir saldırganlık içine girmişlerdir. Çeşitli iş çevrelerini ya da siyasi çevreleri rahatsız eden işler yapmışlardır. Bu nedenle tutuklanmışlardır. Tutuklanmalarının nedeni Kürt özgürlük hareketine karşı yaptıkları suçlardan dolayı değildir”

Bu çete o kadar ileri gitmiştir ki, Türkiye'de hristiyanların ve bazı çevrelerin yer edinmemeleri için onlara yönelik de bir saldırı konsepti geliştirmişlerdir. Sadece PKK'ye yönelik değil, gayri-müslimlere yönelik de bir plan dahilinde eylemlere girişmişlerdir. İşte o zaman baltayı taşa vurmuşlardır. Yoksa sadece Kürt özgürlük hareketine karşı düşmanlık temeline işlerini yapsalardı kimse onlara bir şey diyemezdi. Çünkü böyle bir şey denildiğinde, öncelikle Yaşar Büyükanıt, Mehmet Ağar ve birçok emekli general, emekli olan ya da olmayan birçok sivil bürokrata yönelmeleri gerekirdi. Birçok çevre bu kirli savaşın planlaması ya da uygulanmasında yer almıştır. Bu nedenle çetenin işlediği sadece bazı suçlarının üzerine gidilecektir.

Ergenekon yargılamasının biçimi önemli

Bu yargılama Kürt halkına karşı işlenen suçlarında üzerine giderse, böyle bir yargılama yapılırsa o zaman gerçekten Türkiye demokratikleşmek istiyor, artık işlerini hukuk dışı değil de, demokratik mücadele içinde yürütmek istiyor, mücadeleyi yasal çerçevede yürüten bir Türkiye geçeceği yaratılmak isteniyor, denilebilir. Sadece yasal çerçevede bir mücadele ortamı ortaya çıkarsa Türkiye gerçekten de demokrasiye daha yakın bir hale gelebilir. Yasalar, anayasalar gerici olsa dahi eğer bütün işler gizli kapaklı olmadan anayasaya, yasaya uygun yapılırsa, bu çerçevede yürütülse yine de orada demokratik yollardan mücadele ederek birçok şeyi değiştirme imkanı olabilir. Demokratik mücadelenin anayasa ve yasa dışı yöntemlerle, görülmeyen, bilinmeyen, nereden geleceği belli olmayan yöntemlerle bastırılma durumu söz konusu olmazsa,

o zaman zorlukları da olsa, sıkıntıları da olsa belki birçok şey demokratik mücadeleyle elde edilebilir.

Ergenekon yargılaması açısından yargılamanın hangi yönden yapılacağı bu nedenle önemlidir. Sadece PKK'ye düşmanlık dışındaki işler için bir yargılama olursa, bu durum kendi içindeki bir iç çekişme olarak değerlendirilebilir. Böyle bir hesaplama yapılabilir. Bunun demokratik bir hesaplaşmayla, demokrasi mücadelesiyle, yasaların uygulanmasıyla, çetelerin, çeteciliğin ortadan kaldırılmasıyla bir ilgisi yoktur. Tamamen bir iç hesaplaşma olarak ya da bu çevrelerin çok uç olan yanlarının törpülenmesi olarak değerlendirilebilir.

Gayri-müslimleri ürküten korkutan bir saldırı kampanyası başlatıldı

Ergenekon çetesinin yargılanmasında ABD'nin ve Avrupa'nın etkisi de olabilir. Çünkü son yıllarda gayri-müslimlere yönelik saldırılar oldu. Bu saldırılarında belirli çevreler tarafından yönlendirildiği görülmektedir. Avrupa Birliğine giriş sürecinde ya da Avrupa-Türkiye ilişkilerinin ekonomik, sosyal ve kültürel olarak daha fazla geliştiği bir süreçte; ekonomik, sosyal, kültürel olarak güçlü olan Avrupa'nın Türkiye üzerinde etkili olmasını engellemek, eski hristiyan coğrafyası olan Anadolu'da hristiyanlığın yeniden eski temellerine, kaynaklarına dayanarak kendisini örgütlemesi ve güçlendirmesinin önüne geçmek için gayri-müslimleri ürküten, korkutan bir saldırı kampanyası başlatıldı. Bu kesinlikle bir merkezden yapıldı. ABD ve Avrupa Birliği bunu fark ederek bunların açığa çıkarılmasını istemiş olabilir. Bu zorlamanın nedeniyle böyle bir tutuklama gerçekleştirilmiş olabilir.

Yine devlet içinde belirli güçlerin

bu çete tarafından rahatsız edilmesi nedeniyle bu operasyonun yapıldığını söylemek gerekir. Türkiye’de emniyet güçleri ve MİT bunlara yönelirken bazı güvenceler almadan ya da bunlara yönelmenin yaratacağı sonuçları göz önüne getirmeden bu operasyonlar yapılmazdı. Demek ki bu operasyonlar dış güçlerin istemiyle gerçekleşmiş olması yanında, devlet ve egemen sınıflar içindeki kuvvetli bazı çevrelerin de artık bunların fazla ileri gittiğini, törpülenmesi gerektiğini söylemiş olmaları büyük bir ihtimaldir. Çünkü bu çeteler şu andaki mevcut devlet politikası doğrultusunda hareket etseler de çok radikal ve sekterdirler. Öyle ki, kendileri dışındaki bütün çevreleri, hatta asker-sivil bürokratları bile vatan haini olarak değerlendirmektedirler. Bu yönüyle şu anda ordu içindeki hakim olan güçlerle de belirli çelişme içinde oldukları söylenebilir. Çünkü şu anda mevcut görevde olan subay ve generaller, uluslararası ve bölgesel siyasetin bazı kurallarına dikkat etmek zorunda hissedyorlar kendilerini. Ancak emekli olanlar veya bazı çevreler bu zorunluluğu, hassasiyeti fazla hissetmezler. Her şeyi daha açık, daha sert, daha keskin biçimde yapmak isteyebilirler. Bu yönüyle bu güçlerin mevcut genelkurmay veya ordu içindeki hakim ekip-ten de rahatsızlıkları olabilir. Bu açıdan mevcut hakim general grubun AKP ile birlikte bunları etkisizleştirmek istedikleri söylenebilir.

Özcesi, Ergenekon çetesinin tutuklanması kesinlikle demokratikleşmeyle alakalı değildir. Kendi iç sorunlarıdır. Bu açıdan bunu çok önemli görüp gündeme getirmek, gerçek demokrasi sorunlarını gözden kaçırmak olur. Kürt sorunu tam olarak çözülmediği müddetçe Türkiye’de hiçbir çete sorunu da çözülemez. Yine de çok zayıf bir ihtimal de olsa Ergenekon çetesinin Kürdistan’da işlediği suçları açığa çıkarma gibi bir yönelim olursa, bu Türkiye’de birçok şeyin değiştiği, değişeceği anlamına gelir. Böyle bir durumda da buna olumlu bakılır. Ama bu bir varsayımdır. Böyle bir şey olacağını hiç kimse beklememelidir. En fazla kendi iç çatışmaları nedeniyle işledik-

leri suçlardan dolayı belirli düzeyde, sınırlı cezalar verebilirler. Bu bir nevi bu tür çetelere bir uyarı, onları frenlemek, bu tür şeylerden vazgeçirmek düzeyinde bir ceza ve uygulama olarak da gündeme gelebilir.

Kürt halkı AKP’nin imha politikasına artık yeter diyor

15 Şubat göstermiştir ki Kürt halkı Kürt özgürlük hareketi ve kendi varlığının bir imha tehdidi ile karşı karşıya olduğunun farkındadır. Halkımız bunu hissetmiş ve 15 Şubat’ta Önderliğine sahiplenerek, geçmişteki serhıldanlardan daha güçlü serhıldanlar gerçekleştirmiştir. Özellikle Önderliğimizin zehirlenmesine öfke duyan halkımız, devletin ve AKP’nin birleşerek Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme politikasına artık yeter demiştir. Kürt halkı, gençliği ve kadını görmüştür ki, Kürt sorunun çözümünü artık Türk devletinin insafına, Avrupa devletlerinin insafına bırakarak temel demokratik haklarını kazanması mümkün değildir. Son bir-iki yıldır çok fazla etkisi olmayan mücadele yöntem ve yaklaşımlarının ancak Türk devletinin imha ve zamana yayılmış tasfiye politikasına hizmet etmekten başka bir sonuç vermediğini görmüştür. Bu açıdan Kürt özgürlük hareketinin “Êdî Bese”, “Önderliği Yaşa ve Yaşat” hamlesini özülle ve ruhuyla kavrayarak daha aktif bir mücadele içine girmiştir. Çünkü Önderliği yaşamadan, Önderlik ölçülerinde militanlık, Önderlik ölçülerinde yurtseverlik, Önderlik ölçü-

lerinde örgüt anlayışına girmeden Önderliği yaşatmak mümkün değildir. Doğru mücadele ve eylem anlayışı içine girmeden Türk devletinin inkar ve imha siyasetine “Artık Yeter” demek mümkün değildir. Bu açıdan bu eylemler sadece düşmana yönelik eylemler değil, bir-iki yıl içinde görülen geri örgüt anlayışına karşı, geri eylem anlayışlarına karşı da bir eylemdir. Bunu böyle değerlendirmek gerekiyor. Sadece inkarcı-imhacı güçlere karşı yapılan eylemler olarak değerlendirmek yanlıştır. Aksine kendi geriliklerimize, geriye çeken, pasif, sistem içişen duruşlara da karşı eylemler olarak görülmelidir. Sadece düşmanın uygulamalarına karşı değil de, bu geriliklere de “Êdî Bese” diyen ve bu temelde mücadeleyi yükselten bir 15 Şubat yaşadık.

15 Şubat gösterdi ki, Kürt halkı Önderliğine bağlıdır. Önderliğinin tasfiye edilmesini kendi varlığının tasfiye edilmesi olarak görmekte, Önderliğine sahiplenme temelinde kendi özgürlüğüne, demokrasisine sahiplenmektedir. Bu açıdan Kürt halkının geldiği özgürlük ve demokratikleşme düzeyinin gerçekten takdir edilecek düzeyde görkemli olduğunu belirtmek gerekiyor. Tabi ki bu bilinç her hangi ani bir patlamayla, ayaklanmayla ortaya çıkan bir bilinç değildir. Otuz yıldır gün gün saat saat verilen mücadelelerle, çekilen acılarla yaratılmış, yaşanan tecrübelerden ve acılardan süzölmüş bir özgürlük ve demokrasi bilincidir. Bu açıdan Kürt halkının, baharla birlikte Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesine yönelik saldırıların

planlandığı bir süreçte, inkar ve imha siyasetinin yaklaşımlarına, bu derin bilinciyle, özgürlük anlayışıyla meydanlara çıkarak dur demiştir. Sadece uluslararası komployu protesto eden 15 Şubat eylemini aşmış, Önderliğine sahiplenme temelinde Kürt halkının özgürlüğünü kazanma eylemine dönüşmüştür. Bunu en başta da baharda başlayacak kara operasyonlarına karşı mücadele etme ve boşa çıkarma serhıldanları olarak da değerlendirmek gerekir. Bu açıdan da bu serhıldanlar çok değerlidir. 90'lı yıllarda gerçekleştirilen serhıldanları "**Diriliş Serhıldanları**" olarak değerlendirmiştik. Bu serhıldanları da devam ettirilirse "**Özgürlüğe ve demokratik kuruluşa götürecektir serhıldanlar**" olarak değerlendirmemiz gerekiyor.

Dünden daha güçlü serhıldan coşkusunu yaşatmalıyız

Bu serhıldanları dönemsel olarak da Kürt halkını yeniden mezara gömmek isteyen inkar ve imha siyasetini boşa çıkarma mücadelesi olarak görmek gerekiyor. Bu açıdan başta Cizre, Hakkâri, Adana ve Batman halkı olmak üzere, serhıldanlara katılan bütün halkımızı selamlıyoruz ve tarihsel bir rol oynadıklarını vurguluyoruz. Zaten Cizre geçmişte de serhıldanlara öncülük yapmıştı, yeniden tarihsel köklerine dayanarak, bu geleneğe sahip çıkarak tekrar serhıldanı yükseltmiştir. Dün nasıl ki serhıldanı yükselterek bütün Kürdistan'a "**özgürlük ve demokrasi müca-**

delesini geliştirin" mesajını vermişse, Cizre bugün de aynı rolünü oynamıştır. Dün buna cevap veren halkımız bugün de buna cevap verecektir. Çünkü bugün halkımızın bilinç ve örgütlülük düzeyi dünkü bilinç ve örgütlülük düzeyinden daha fazladır.

90'lı yıllardan bugüne onbeş yıldan fazla bir süreç geçmiştir. Bu bir halk açısından büyük bir bilinçlenme, örgütlülük ve mücadele yöntemlerinde zenginleşme ve derinleşme anlamına gelmektedir. Her ne kadar inkarcı ve sömürgeci güçler de bize kaşı mücadelede tecrübe kazanmış olsalar da haksız konumda olduklarından her zaman zayıf bir pozisyonda zayıf bir zemin üzerinde yürümektedirler. O açıdan onların zeminini bu güne kadar yürütülen mücadeleyle zayıflatılmışken, bizim zeminimiz ise 90'lardan bu yana gelişen mücadeleyle güçlenmiştir. Bu açıdan dünden daha güçlü biçimde mücadeleyi geliştirme ve sonuca götürme imkanları vardır.

Kırılacak olan inkar ve imha siyasetidir

Bu serhıldanların 8 Mart, 16 Mart, 21 Mart ve 28 Martta daha da geliştirilerek, Türk devletinin saldırılarını tümünden boşa çıkarma, Kürt sorununun demokratik çözümünü dayatma mücadelesine dönüştürülmelidir. Botan'a yürüyüşle başlayan demokratik çözüm ve demokratik çözüm politikasını halkımız 15 Şubat'ta kapsamlı görkemli gösterileriyle sahiplenmiştir. Bu sahiplenme bahar eylemleriyle

gerçekten demokratik bir çözüme dönüşürülebilir. Türk devletinin hedeflediği Kürt halkının özgürlük iradesi kırılmazsa, bu başarısızlaşmazsa kırılacak olanın inkar ve imha siyasetinin olacağını söyleyebiliriz. Bu yönüyle aslında bu bahar bir nevi bizim açımızdan da, Türk devleti açısından da bir final baharıdır. Gerçek anlamda bir final yılıdır. Eğer bu mücadeleden de Türk devleti değil de biz başarılı çıkarsak bunun hiçbir dönemde olmadığı kadar getireceği olumlu siyasal sonuçları olacaktır.

Halkımız baharla birlikte Kürt sorununun çözümünü dayatacak

Zaten Türk devleti iç imkanlarını, dış imkanlarını en yoğun biçimde kullanarak, özel psikolojik savaşı en yüksek düzeyde sürdürerek kısa sürede sonuç almak istemektedir. Çünkü içteki ve dıştaki güçleri bu düzeyde uzun süre bir arada tutmak, belirli vaatlerle onları yürütmek mümkün değildir. İç ve dış dünyanın mevcut durumda Türkiye'ye desteği belirli bir süre için devam edecektir. Eğer başarılı olunmazsa hem Türkiye'de, hem dışarıda çatlaklıklar ortaya çıkacaktır. Özel savaş doğası gereği kısa sürede sonuç almadığı takdirde etki ve inandırıcılığını yitirir. Bu yönüyle Türk devleti içerdeki tüm imkanlarını ve güçlerini bir hedefe yoğunlaştırma, bütün çelişkileri bir tarafa bırakarak Kürt özgürlük hareketi üzerine yüklenme, dışarıda ise kendini pazarlayarak, herkesin birbirine karşı çıkarları gereği tahammül etme ve belirli bir süre için bir araya gelme politikası üzerinde yürütmektedir. Eğer Kürt özgürlük mücadelesi tarafından bu politikalar boşa çıkarılırsa, özel savaş gereği bu kadar yoğunlaştırılmış siyasetin ve diplomasinin gevşemesi demek olacaktır ki bu da içerde ve dışarıda daha gerçekçi değerlendirmeye götürecektir devleti. Ve ister istemez Kürt sorununun çözümünü dayatacak bir süreç gelişecektir. Bahardaki saldırıların boşa çıkarılmasının böyle bir siyasi sonucunun olacağını şimdiden belirtmek gerekir.

PKK ÖNDERLİĞİNE DAYATILAN KOMPLOLAR HALKIN ÖZGÜR KİMLİĞİNDEN DUYULAN KORKUNUN İTİRAFIDIR

“Halkımız üzerinde Sümerlerden beri geliştirilen kolonileştirme çabalarının ayrılmaz bir parçası olan ve esas olarak dost görünümünde işbirlikçi güçlere ve kişilere dayalı komploların en kapsamlısı olarak hayat bulan 9 Ekim-15 Şubat komplosu, istediği ve planladığı sonuca ulaşmaktan uzaktır. 20. yüzyılın tüm hainlerini ve işbirlikçilerini en üst emperyalist irade altında birleştiren bu komployu, bir tarihi Anadolu ve Mezopotamya barışına dönüştürmek, görev olarak halklarımızın ve tüm sorumlu güçlerinin önündedir”

Önder Apo'nun “Bir Halkı Savunmak” kitabından II. BÖLÜM

Önceden planlanmamış çıkışım, ortaya çıkan zorunluluk karşısında, denenmesi gereken önceliklerin başında görüldü. Reel sosyalizmden sonra içine düşülen yozlaşma sürecinin krizli bir dönemi yaşıyordu. Başbakan Primakov ve Başkan Yeltsin, reel sosyalizmin önemli hainleriydiler. Ekonomik ve gizli kirli istihbaratla bağlantılı çıkarlar nedeniyle, konumum ne kadar stratejik de olsa, o dönem için satılmaya çok müsaitti. Koca bir Sovyet sistemini satanların nazarında özgürlük değerlerine saygı beklemek kendini kandırmaktı. IMF, ABD, İsrail ve Türkiye ile yürütülen ilişkiler, bana karşı hukuk dışı bir tavrın alınacağını kesinleştiriyordu. Halbuki Duma bana 298'e karşı 1 oyla siyasal iltica tanınmasına ilişkin bir karar çıkarmıştı. Fakat despotik devlet açısından bunun fazla anlamı yoktu. Beni zorla Türkiye üzerinden Kıbrıs'a indirmek istiyorlardı. Büyük ihtimalle işbirliği halinde, daha o günlerde bir teslim etme gerçekleşebilirdi.

Bu inanarak yaptığım bir tercih değildi. Fakat uğruna o kadar kan dökülmüş ve acı çekilmiş özgürlük ve eşitlik ideallerinin başına böyle bir yozlaşmış rejimin çöreklenmesi, aslında reel sosyalizmin derin sapmasını göstermekteydi. Bu durum onun geleneksel sömürü ve baskı sisteminden kopmadığını kanıtıyor, Sümer rahiplerinin tapınak sosyalizminin bile gerisinde olduğunu hatırlatıyordu. Rusya devrimciliğinin kapitalizmin ve feodalizmin ufkunu aşamadığının, devlet kapitalizminin sosyalizmi doğuramayacağını, dolayısıyla çağdaş liberal kapitalizm karşısında

tutunamayacağını bir örneğini sergiliyordu. Bunu bizzat görmem, 20. yüzyılın bir yüzünü daha iyi tanıma yol açtı. 20. yüzyıl bir ihanet yüzüyle çok benzemektedir. Devrimler ve özgürlükler yüzüyle, daha sona gelmeden, hiçbir insanlık değerine kökten bağlı olmayan ve maddi çıkarıcılığın her ilkeyi tutsak ettiği bir yüzyıl olarak 2000'e dayanmıştı. O kadar kanlı geçmesi yücelmesine değil, barbarlığına bir kanıttı.

Bilincim 20. yüzyılın putlarını kırmalıydı

Genele hükmeden, ilkel milliyetçilik ve kaba materyalizmdi. İnsanlığın tarih boyunca tüm yüceltici, gerçekten insan hakları ve demokratik içerikli özelliklerine karşı en kapsamlı bir karşı-devrim söz konusuydu. Devrimin ve karşı-devrimin tanımını yeniden yaptıracak bir sonuçla karşılaşmıştı. Karşılaştığım tablo insan gerçekliğine daha doğru yaklaşmaya zorluyordu. İlkelerle güne gömülmüş yaşam tarzını kıyaslamamı aydınlattı. Bazı sembolik kalıplara takılmamam, artık tanrı ve insan maskelerini (ki, aynı gerçeği ifade ederler) cesaretle parçalamam gerektiğine dair cesaret ve bilincimi artırıyordu. 20. yüzyılın putları kırılmıyordu. Bireyin varlığı ve hakları toplumun varlık ve haklarından önce gelmeli veya en azından ikisi arasındaki optimal (verimli ve özgür birlik) nokta esas alınmalıydı. Bireysellik ve ona ilişkin hakların kapitalizmin insafına terk edilmesi vahim bir

yanılıydı. Bireyin varlığını ve özgür gelişimini esas almayan her toplumsalculuk, aslında Sümer rahip tarzıydı ve egemen sömürücü sınıfları doğurmaya mahkumdu. 'Her şey toplum için' sloganı aslında en eski bir sınıflı toplum sloganıydı. 'Her şey birey için' ise, çelişkili gibi görünse de, en gelişmiş sınıflı toplumun, kapitalizmin sloganıydı. İki ilkenin sloganlarına yenik düşmeden, bir insanlık, özgürlük ve eşitlik idealine dayanmak esas yoldu. Bilimsel sosyalizm bir olgu olacaksa, kendini dogmatizmden ve tapınak sosyalizminden kurtarmalıydı. Devlet uğruna her mücadele sosyalizme tersti. Onun yerine bir arayış, sosyalizmin özüyüdü. Bulunan proletarya diktatörlüğü de olsa, yeni bir kölelik araçından başka sonuç vermiyordu. Zor sisteminin aşılmasına dayanan bir siyasal teori ve pratik, bireyi baştan esas alan bir özgürlük ve toplumu kolektif emekle yücelten bir eşitlik ideolojisi, bilimselliğin ve teknolojinin yol açtığı imkanlarla egemen sınıf barbarlığını aşabilir ve özlünen toplumsal ütopyanın gerçekçi ifadesine kavuşturabilirdi.

Moskova seferinin bu yönlü ideolojik yoğunlaşmamı hızlandırması, sosyalizm ütopyasına inanmış ve büyük emek vermiş sahiplerinin anısına verebileceğim en temel karşılıktır. 20. yüzyılın Moskova'sı o kadar basitleşmişti ki, hiçbiri hayali olumsuz da olsa canlandırarak güçte değildi. Rus gerçeği üzerinde en az Yunan gerçeği kadar durmanın gereği açıktı. Burada da bazı putları yıkarak yaklaşmanın gerçeklere ulaşma açısından vazgeçilmez olduğu kendini açıkça ortaya koyuyordu.

Avrupa Kürt sorununun çözümünden yana değildi

Roma'ya 12 Kasım 1998'de yönelik, Avrupa içinde gidilebilecek tek ülkenin başkenti konumunda olmasındandı. Komünist Partinin 'Yeniden Yapılanma' adlı grubundan Milletvekili Ramon Montaviani'nin desteğiyle ulaşıldı. Massimo D'Alema Hükümetinin birkaç aylık dönemine denk gelmişti. Yaklaşımları zikzaklı oldu. Ne siyasi, ne hukuki net bir yaklaşım sergileyemedi. İtalyan büyük sermaye çevrelerinin ağır tahriki, Avrupa ülkelerinin tam destek veremeyişleri, özellikle Almanya'nın kişiliğini sarsma ve kendini dayatma tavrının ağırlığı altında inisiyatifli davranamıyordu. Baştan savmacı tavrı geliyordu. En iyi eğitilmiş polis gruplarıyla çok yoğun bir psikolojik baskı kuruldu. Odadan ayrılmaya hiç fırsat tanınmadı. Kaçırma veya kalmakta ısrar edilirse çok sıkı bir denetime razı olma dayatılıyordu. Ağır sorumlulukları olan birisi için, ilk çıkan fırsatta ayrılması gerektiği açıktı. Bir zorla atmadıkları kalmıştı. Birçok ülkeye para verip yer ayarlamaya çalışmaları gerçek niyetlerini gösteriyordu. Demokratik hukuk tavrı sergilenmeyecekti.

Niyetim Kürt sorununu demokratik bir platforma çekmekti. Destek olunsaydı, Türkiye'nin de bu tavra gelmesi zor olmayacaktı. Anlaşılan, Avrupa Kürt sorununun ciddi çözümünden yana değildi.

Sorunla Türkiye'nin uğraşması daha çok işlerine geliyordu. Yunanistan'ın tavrından da bu anlaşılıyordu. Avrupa'da siyaset, savaşın sonunu getirebilirdi. Bu ise, ABD de dahil, Batının stratejisine uygun düşmüyordu. Almanya'nın tavrı, bir an önce dağ yolunun açılmasıydı. Uzun vadeli düşündükleri açıktı. Ortadoğu'da Kürtlere dayalı bir kargaşa daha çok işlerine geliyordu. Dolayısıyla benim beklenmedik çıkışım, taktikleri dışında bir durumdu. Bütün hazırlıkları, ehlileştirilmiş işbirlikçi Kürt şahsiyetlerine dayanıyordu. PKK ve özellikle benim varlığım, on yıllarca yürütmüş oldukları ve çok sermaye aktıktıkları Kürt kozunu ellerinde işlemez kılyordu. Ya çok sarstırıp kişiliksiz biri

konumuna getirecekler, ya da dışlayacaklardı. Bunda ABD'nin eğilimi de hesaba katılıyordu. Zorlasam kalabilirdim. Roma hukukunun doğduğu merkezden atılmam zordu. Fakat siyasi riskleri ağırdı. Bu kadar zorlayan bir devletin daha tehlikeli yönelimleri de her an hesaba katılmalıydı. İlk doğacak fırsatta ayrılmam zorunluluk arz etmişti.

Özgür karakterli ve bağımsız Kürdü kabul etmeyeceklerdi

Avrupa'nın üç tarihi başkentinde geçirdiğim toplam dört ay bazı önemli gerçekleri ortaya çıkarmıştı. Demokrasi ve hukuk, Kürt özgürlük iradesine hakını vermek niyetinde değildi. Avrupa'nın insani bir Kürt politikası yoktu.

"PKK'nin hep bir sorun olarak kalması, politik çıkar için çok gerekliydi. Benimle çözümü değil, istedikleri gibi davranıp uzun vadeli politikalarına hizmet edecek birilerini düşünüyordular. İki yüz yıllık politik perspektiflerine aykırıydım. Özgür karakter ve bağımsız karar inisiyatifi kabul edebilecekleri bir durum değildi"

Sadece Türkiye'ye yönelik taleplerinde bir argüman olarak kullanılıyordu. Aslında son iki yüz yıllık politikalar sürdürülüyordu. Kürtleri Ortadoğu'da İran, Irak ve Türkiye yöneticilerini kendi politikaları doğrultusunda zorlamak için en uygun araç olarak görüyorlardı. Acil bir çözüm için tavrı almamalarının altında bu temel neden yatıyordu. Onlara uzun vadeli sorun yaratan bir Kürt olgusu lazımdı. Çözüm ise, kullanacak malzeme bırakmıyordu.

Bu tutum Kuzey Irak'taki Kürt işbirlikçileri için de geçerliydi. Sorunlu bir Türkiye kendilerine muhtaç olacaktı. Dolayısıyla PKK'nin hep bir sorun olarak kalması, politik çıkar için hepsine çok gerekliydi. Benimle çözümü değil,

istedikleri gibi davranıp uzun vadeli politikalarına hizmet edecek birilerini düşünüyordular. İki yüz yıllık politik perspektiflerine aykırı bulunuyordum. Özgür karakter ve bağımsız karar inisiyatifi kabul edebilecekleri bir durum değildi. Bunu kabul etmeleri, onlarca yıldır besledikleri birçok işbirlikçi Kürdü kaybetmeleri demek olurdu. İtalya Türkiye'den daha çok yatırım ve ticaret imkanı elde etmek istiyordu. Bunun için en radikal tavrı alabiliyordu. Ama benim durumum, pratikte görüldüğü gibi bu hesabı da bozuyordu. Çıkarları kişiliğimi kaldırmaya uygun düşmüyordu. Anlaşılan, Avrupa hukuku ve demokrasisi Kürt sorunu sınırlarında duruyordu. Ancak işgüçlerinden ucuzca yararlanma ve uzun vadeli Ortadoğu politikalarında bir araç olarak kullanılan Kürt yaklaşımı geçerliydi. Bu yönüyle de olsa, politika yine de tam şekillenmeden uzaktı. Ağır basan yön, genel birçok sorunda -başta Balkanlar- olduğu gibi, Kürt sorununda da Avrupa'nın şekillenmiş bir politikasının olmadığıydı. Her devlet ancak polis ve istihbarat çerçevesinde yaklaşıyor, sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla da sızmaya çalışıyordu.

PKK yaratılmış dengeyi tehdit ediyordu

Roma'dayken ve sanıyorum Moskova'dayken, benimle en yoğun ilgilenen bir güç de MOSSAD'dı. "Kürt meselesinin en esaslı sahibi benim" dercesine, istihbarat ve denetim ağını esasta geliştiren güç olduğunu gidecek açığa çıkarıyordu.

ABD, İsrail ve İngiltere ayrı bir kanat olarak duruyorlardı. Avrupa henüz dağınıktı. Zaten bu tip önemli sorunlarda ortak bir politikadan yoksundu. İngiltere iki yüz yıldır önderlik ediyordu. Olası Kürt politikası İngiltere olmaksızın düşünülemezdi. İsrail'in doğuşuyla denetim MOSSAD eliyle yürütülüyordu. Barzani ve Talabani'yle birlikte birçok Kürt sisteme bağlanmıştı. Yalnız PKK'nin durumu yaratmış oldukları sistemi bozuyor, yaratılmış dengeyi tehdit ediyordu. Bu nedenle beni sorumlu tutup, sıkı bir teşhir ve tecrit politikasına hapsedmişlerdi. Türkiye'yle 1996 antlaşmaları,

operasyonel roller üstlenmelerine de yol açmıştı. Bunu çok iyi hesap edememek bir eksiklikti. Roma'dayken hala ciddiye almamamız, İsrail gücünü hesaplama-daki yetersizlikten kaynaklanıyordu.

Daha sonra anlaşılacak ki, Moskova'yı da benimle ilgili olarak avuçları içinde tutan İsrail'di. Benim esas takibimde ve işleme duruma getirilmemde İsrail'in payı belirleyiciydi. Tabii bunu ABD'nin büyük mali ve diplomatik desteğiyle birlikte yürütüyorlardı. Moskova'da kalmamam için IMF'nin 8 Milyar Dolarlık kredisi kullanılmıştı. Yine Türkiye'den bu amaçla Mavi Akım Projesi koparılmıştı. En alçakça olanı şuydu ki, hiçbir şey vermeden, sıkışık durumumu bol bol kullanarak, birbirlerinden birçok tavizi koparıyorlardı. Türkiye'de "Apo primi" denilen rantçı sistem, uluslararası alanda da daha büyük çaplı uygulama buluyordu. Tüm Avrupa, Rusya, ABD ve en son Kenyalı bürokratlar da nemalarını alacaklardı. Şahsımda bir halkın özgürlük istemlerinin böylesine maddi çıkarlarla pazarlanması çok alçakçaydı.

Moskova'da oyunun son perdesi oynanıyordu

İtalya'da psikolojik savaş sonuç veriyordu. En ufak bir fırsatta çıkmaya hazırlanıyordum. Moskova temsilcisi Numan Uçar'ın köylü basitliği komplo-nun derinleşerek sürmesine yardımcı oldu. İtalya temsilcisi Ahmet'in de pasif ve sorumsuz hali, olup biteni tam anlamaktan uzaktı. Hepsisi kendi basit dünyalarında çoktan tükenmişlerdi. İtalya'dan çıkışta hem ben, hem Başbakan D'Alema rahatlamıştı. D'Alema kötü bir demokrasi ve insan hakları sınavını vermişti. İtalyan sermayesi karşısında ürkekti. Hukuk ve demokrasi-nin gür sesi olsaydı, özgürlük tarihine katkısı unutulmaz olurdu.

Tekrar Moskova'ya vardığımda, büyük ihtimalle oyunun son perdesi bil-nerek hazırlanmıştı ve oynanıyordu. İtalya'dan çıkartılmam, her iki tarafın karanlık güçleriyle yetersiz PKK temsilcilerinin safdilce yaklaşımlarıyla gerçekleştirmişti. Süreç, çarmih veya tabutun hazırlanması süreciydi. Moskova'dakiler

ilk çivileri sıkı vuruyorlardı. İlk defa suratlarında dostluğa hiç yer vermeyen görüntülerle tanışıyordum. Belli ki, karar üst düzeyden ve kesindi. Bilinen akıbette üzerine düşeni yapıyorlardı. Oyun ve zorbalıkla bir kargo uçağına bindirip, sonradan Tacikistan'ın Başkenti Bişkek olduğu anlaşılın köy evi gibi bir yerde bir haftalık bir tutukluluk-tan sonra, aynı statü içinde Petrograd yoluyla garip dost gibi görünen ve emekli general olduğu söylenen Nagzakis'le Atina temsilcisi Ayfer özel bir uçakla gelip Atina'ya doğru yola çıktık. Uçağın devlet bağlantısı açıktı. Önce Romanya'ya indirilmek istendi. Nagzakis teslim etmenin burada gerçekleşeceğinin Simitis'le kararlaştırıldığını iddia etmektedir. Doğru olabilir. Kabul etmeyince, zorunlu olarak Atina'ya indik. Aynı cehennem zebanileri, Stavrakis ve Kalenderis bekliyorlardı. Yalnız bu bir gün sonra olacaktı. İlk gün geldiğim gibi VIP salonundan geçip bir gün Nagzakis'in kaynanası, halktan ve dost olan kadının evinde kalacaktım. Ona şunu demiştim. "Pangalos ihanet edebilir mi?" Çok kesin 'hayır, seçim için bundan iyi bir fırsat olamaz' diyordu.

İnsanlığın kitabında bu ihanete yer yoktu

Dışişleri Bakanı Pangalos açık bir hileye başvurdu. Resmen görüşmek amacıyla çağırıldığı eve en üst düzeyde istihbarat ekibi yollamışlardı. Dostça olmayan tehditkar bir üslupla "Sana sabah saat dörde kadar süre tanıyoruz. Aksi halde bildiğimizi zorla yaparız" dediler. Bu bir düşmanca yaklaşımdı. Gerçek suratlarını gösteriyorlardı. Önceden anlaşmış oldukları açıktı. Geriye kalan benim halen devam eden dostça güvenimi kullanıp istedikleri yere çekmekti. Kenya çok önceden CIA ile birlikte hazırlanmıştı. Bunu sonra anlayacaktım. Çok güvendiğim Kalenderis, Yunan devletinin şerefi üzerine söz vererek, tehlikeden uzak bir yer olarak eski Yunanlıların etkili olduğu Kenya'da 15 gün içinde Dışişleri Bakanının hazırladığı Güney Afrika pasaportuyla çözüm bulunduğunu söyledi. Dosta güven esas olduğu için kabul etmemek

olmazdı. Yanımda ciddi bir uyarıcı yoktu. Tam anlayamadığım tercüman Melissa, uyuşuk hareket ediyordu. Sahteliklerini çözebilirdi. Ayfer'i alıkoymuşlardı. Aslında tecrit edilmiştim.

Bu süreçte ihaneti dolaylı yoldan anlatmak isteyen birkaç harekete tanık oldum. Şoför binmem gereken uçağa sert bir vuruş yaptı. Bunun bilinçli bir tavır olduğu kanısındayım. Uçak kalkamadı. Fakat daha sonra hemen İsviçre üzerinden olduğunu tahmin ettiğim yerden, çok özel bir uçak Yunanlı olmayan ekip-le gizli bir askeri havaalanında beni bekliyordu. CIA veya İngiltere istihbarat uçağı olma ihtimali yüksekti. Binmeden önce taksi şoförü on defadan fazla gidip geldi, uçağa bir türlü varmak istemiyordu. Bundan da bir sonuç çıkarmadım. Dostluğun kitabında böyle ihanetlere yer olmayacağına o kadar inanmışım ki, birisi o anda bana "kaçırılıyorsun" deseydi, terslerdim. Çünkü insanlığın kitabında buna yer yoktu.

Tarihin en büyük provokasyonlarından birisi

Daha sonra her şeyin planlı olduğu anlaşılacaktı. Kenya Büyükelçisi Kostulas beni rahatlıkla havaalanından aldı. İlk konuşması manidardı. İngilizler ve Almanların biraz şerefi olabileceğini, ama Yunanlıların pek şerefi ve onuru olmadığını hissettirmek istedi. Bu sözlerinden bir anlam çıkarmak imkansızdı. Zorla BM toplantısına bırakmak niyeti vardı. Bundan da bir şey anlayamadım. Daha sonra benimle birlikte yemek yemekten de vazgeçti. Hiç oturmamaya çalışıyordu. Belli ki son günleri geçiriyordu. Atina'dan gelen direktifle mutlaka elçilikten atılmam isteniyordu. Dört goril gönderilmişti. Direneceğimizi belirtince vazgeçtiler. Dışişleri, Kamu, Adalet ve İstihbarat Bakanlıkları sabaha kadar bakan düzeyinde telefonla Elçilikten çıkarılmam gereğini belirtip orta yere atılmamda kararlı görünüyörlerdi. Kostulas, Kenya Dışişleri Bakanının İstihbarat Başkanı oğlunun olduğu bir toplantıya gidip, her şeyin bilindiğini, fotoğraflarımın bile çekildiğini, tanınan sürenin 15 Şubat'a kadar olduğunu, çıkmazsak zorla bunu ger-

çekleştireceklerini karar olarak bana aktardı. 15 Şubat'ta çıkmazsak, öldürme dahil her şey olabilirdi. Dolayısıyla o gün çıkmak kaçınılmazdı. Kalmak; baskın, direnme ve silahlı çatışma süsü verilerek öldürülmek olacaktı.

Kalenderis'in son büyük ihaneti şuydu: "Simitis'le konuştum. Mısır üzerinden Hollanda'ya gidebileceğimize dair güvence verdi" dedi. Olduğu gibi kabul-lenmekten başka bir seçenek yoktu. Daha önce de Beyaz Rusya'nın Başkenti Minsk üzerinden bir Hollanda seferi düşünülüyordu. Aslında bu da tertipti. Büyük ihtimalle Şam çıkışından beri her şey CIA, İngiltere ve Yunan İstihbaratının halen içyüzü tam bilinmeyen bir planı gereği yönetilmekteydi. Tarihin en büyük provokasyonlarından birisi olarak hazırlanıldığından kuşku yoktur. Ama gerçek içyüzü konusunda her şeyi bildiğimi söylemem olanaksızdır. Bunu ancak kendileri bilebilir. Yapabileceğimiz, ortaya çıkan gelişmeleri doğru yorumlayabilmektir. Kenyalı polisi Elçiliğin içine kadar almışlardı. Gitmememin baskın anlamına geldiğini açıkça hissettiriyorlardı. Yetkili birkaç cümleyle şunu söylüyordu: "Biz ülkemizde kan dökmek istemiyoruz." Bu arada ilaç, uyuşturucu kullanma durumları olabilirdi. Mutfakçılar mutlak anlamda Elçiliğe bağlıydı. Durumum bir nevi uyurgezer gibiydi. Dolayısıyla sağlıklı düşünmeden alikonulmam için gerekli dozajda ilaç kullanmış olmaları bu süreçte yüksek bir ihtimaldi. Çok açık kuşkulu durumları bile çözmememin bir nedeni de uyuşturucu etkisi olabilir.

Bu başarı sizin değildir

Bindiğim uçağın etrafında yeşil gözlü ve sarışın, kumral, uzun boylu ve ellerinde otomatik tüfekli adamların tertibat aldığını fark ettim. Bunların CIA ve MOSSAD elemanları olmaları yüksek bir ihtimaldi. Elçilikte fotoğrafları çekenlerin de MOSSAD'dan olmaları daha yüksek bir ihtimaldir. Uçağın içinde Türk Özel Timi üzerime çullayıp beni yere yatırdı. Üzerimdeki her şeyi alıp bantlarla kısıvrak her tarafımı bağladılar, gözlerime de aynı kalın bantları taktıp uçağın arkasına bıraktılar. Uçak Cavit Çağlar'ındı. Doğruyol Hükümeti-

"Esas aldığım tutum, baştan sona halkların onurlu barış ve kardeşçesine yaşama birlikteliğine fırsat veren bir çizgiyi inançla, kararlılıkla ve bilinçle savunmaktı. Bu durum ideolojik ve politik çizgime ters düşmüyordu. Ayrılcılığa ve meşru savunmayı aşan şiddete tavr almam ideolojik hattım gereği olduğundan rahatlıkla tavrımı sürdürdüm"

nin niteliğini yansıtan bir olaydı. Uçak iki defa indi. Biri Mısır, diğeri ya İsrail ya Kıbrıs'tı. Gemiyle adaya getirildiğimde, 16 Şubat sabahıydı. Uçakta gözlerimin ilk çözülmesiyle söylemek istediğim mesaj şuydu: "Bu başarı sizin değildir. Size dostluk yaptıklarımı söyleyenler, dürüst davranmıyorlar. Bu oyunu her iki tarafa oynamak istiyorlar. Ben hiçbir zaman Türklük düşmanlığını yapmadım. Ana tarafından kan bağılılığı bile vardır. Barış ve kardeşlik tek doğru yoldur. Bundan sonra mücadelemi bu temelde yürüteceğim kesindir." Aslında ilk tavrım, sonuna kadar konuşmamaktı. Fakat hemen anlaşılıyordu ki, bu tutum komplonun olduğu gibi gizli kalmasına yol açardı. Komployu açıklamak için yaşamak daha doğrudur. Yolda uçaktan indirdiklerinde ve biraz sürüklediklerinde, "Faili meçhule mi götürürsünüz?" dediğim zaman, "Bu şans sana vermeyeceğiz. Ağzını kapat, yoksa biz kapatırız" dediklerini hatırlıyorum.

Beni adada ilk karşılayan, yarbay rütbesinde ve Genelkurmay Başkanlığını temsil ettiğini belirten bir subaydı. Dedikleri özce şöyleydi: "Bu işte çok oyun var. Biz kardeşlikle halletmek istiyoruz. Bu tertiplere fırsat vermeyeceğiz." Bu, pek beklemediğim bir tavrıydı. Güvenirliğini hiçbir zaman ölçecek durumda değildim. Taktik yanılmayla birlikte, bir politikayı da dile getirmiş olabilirdi. Bekleyip görmekten başka bir seçenek yoktu. On gün koşulları çok ağır bir hücrede kaldım. Emniyet, MİT, Jandarma ve Genelkurmay İstih-

baratı dörtlü çapraz halinde bir soruşturma yürüttüler. Kaba bir baskı ve küfür yoktu. Fakat manevi, psikolojik ortam benim için çok ağırdı. Dayanabilmek mucizeydi. On gün boyunca doğru bildiğim ve bulduğum biçimde konuştum. Tavrı koydum. Bir kısmı yayınlandı. Bir kısmı yayınlanmadı. Farklı bir devlet yüzüyle karşılaştığım kesindi. Olgun yaklaşıyorlardı. Oynanan oyunların ne kadar içinde veya karşısında olduklarını kestirmem zordu. Esas aldığım tutum, baştan sona halkların onurlu barış ve kardeşçesine yaşama birlikteliğine fırsat veren bir çizgiyi inançla, kararlılıkla ve bilinçle savunmaktı. Bu durum ideolojik ve politik çizgime ters düşmüyordu. Ayrılcılığa ve meşru savunmayı aşan şiddete tavr almam ideolojik hattım gereği olduğundan rahatlıkla tavrımı sürdürdüm.

İmralı yargılaması önceden hazırlanmış bir tiyatroydu

İmralı yargılamasının meşru, evrensel ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin gereği olan bir temeli yoktu. İşin temelinde ağır bir komplo ve kaçırılma vardı. Mahkemenin bu koşullar altında olmaması gerekirdi. Ayrıca AİHS'ne aykırı birçok yönü olduğu AİHM'e de bildirilmiştir. Sembolik olan, genelde hazırlanan senaristleri ve yönetmenleri dışındaki bir tiyatroyun kamuoyuna yönelik kısmının oynanması söz konusuydu. Savunmamı bir "demokratik uzlaşıcı ve barış mesajı" olarak vermem bana göre en doğru tutumdur. Kapsamlı bir savunma için ne süre, ne materyal, ne de hazırlık açısından psikolojik olarak uygun bir durum vardı.

İmralı sürecine ilişkin birçok açıklamalarım oldu. Umarım özü olduğu gibi bir kitap ciltleri halinde yayınlanır. Buradaki hususları tekrarlamam fazla anlamlı olmaz. Kaldı ki, bu savunmam tüm avukatlarla diyaloglarının ideolojik, siyasi ve moral temelini vermektedir ve tamamlayıcı nitelikte görülmelidir. Bazı çevreler içte ve dışta olmak üzere tavrımı tahrip etmek istediler. En sakıncalı durum buydu. Sağlık ve ölümünden bile daha önemli olan bu hususları sürekli açıklığa

kavuşturmak istedim. Yaygın olarak yapılan, “derin devlet ve genelkurmayla anlaştığım, uzlaştığım veya teslim olduğum” biçiminde bir propagandaydı. Bu propaganda amaçlıydı; hem iç hem de dış taraftarları, bununla gerçek yüzlerini gizlemek istiyorlardı. Bir uzlaşma olsa, durumu ilan etmeyi bir onur bellerdim. Böyle bir durumun olmadığını hep vurguladım. Ateşkes konusu üzerinde ise, 1993’ten beri duruyordum. En son Şam’dayken, tek taraflı olarak ilan ettiğim 1 Eylül 1998 ateşkesine bağlı olarak, 1 Eylül 1999’da koşullar elverdikçe ve makul bir süre kalmak üzere sınırların dışına çekilmeyi, ateşkesi daha gerçekçi kılma kararlılığı temelinde ikinci bir adım olarak attım. Mevcut durum, zorunlu koşullar nedeniyle sınırlı bir gücün içeride, büyük bir kısmının dışarıda meşru bir savunma temelinde üstlendiği, “demokratik uzlaşma ve barış için diyalog” beklentili bir pozisyon biçimindedir.

Siyasetin, hükümet ve parlamentonun çözüm aramamasının sorumluluğunun kendilerine ait olduğu, mevcut durumun her bakımdan riskler taşıdığı bilinen bir husustur. Bu durum olumlu temelde aşılmazsa, daha büyük ve uzun süreli bir şiddet sarmalının ortamı kaplaması tehlikesi göz ardı edilemez. Uzlaşma, “demokratik ve laik cumhuriyet” kavramının özlü olarak hayat bulmasında aranmaktadır. Türklerin tarih boyunca Anadolu’da oluşturdukları tüm siyasi oluşum ve devletlerde Kürtlerin payının olduğu, bunun en son örneğini Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşu ve

ondan önce verilen ulusal kurtuluş savaşıyla kanıtlandığı iyi bilinmektedir. İsyanlar nedeniyle inkar edilen ve günümüze kadar değişik biçimlerde süren bu politikadan vazgeçilmesi halinde, çözüm olanağının ortaya çıkacağına inanılmakta ve beklenmektedir. Kürtlerin özgür yurttaşlar ve halk olarak evrensel hukuk ölçüleri de göz önüne getirilerek cumhuriyetle bütünleşmesi stratejik bir yaklaşım olarak görülmektedir.

PKK savaş ve barış tutumuyla ortadadır

PKK’nin yeni dönem program, strateji ve taktiklerine yansıyan bu tutum, savunmanın ilgili bölümlerinde genişçe açıldığı için tekrarlamayacağım. Politika ve tavır belirlemesi gereken, devletin üst düzeyidir. Bu gerçeklik sadece Türkiye Kürtleri için değil, tüm parçalardaki Kürtler için stratejik bir yaklaşım olarak öngörülmektedir.

Gerçek bu kadar açık olduğu halde, PKK’ye yönelik tavırların önemli bir kısmı, sarsılan ve açığa çıkan çevrelerin çok çirkin ve hain yüzlerini gizlemek için “Apo Kürt meselesini İmralı’ya gömüyor” iftiralarıdır. Bunları çok iyi takip edip hesap sorma büyük önem taşımaktadır.

Özellikle son on yıldır amansız bir ihanet dayatmasıyla, hem Güney Kürdistanlı işbirlikçiler tarafından, hem de Avrupa’ya sığınmış, her bakımdan Avrupa’ya bağlanmış, moral değer tanımayan ve tüm yaşamlarını anti-Apoculuğa bağlamış kesimlerce yürütülen bu iftira

ve karalama kampanyası kendilerini kurtaramayacaktır. PKK savaş ve barışçı tutumuyla ortadadır. Gücü, şehitleri ve halkı da ortadadır. Bunlar nerededir? Savaş istiyorlar. Kim engelliyor? PKK’yi kışkırtmakla kime, hangi güce hizmet ediyorlar? Dürüstlerse meydan açıktır. Kürt meselesini dağda, ovada, şehirde, köyde, içte ve dışta temsil etsinler. Sonuna kadar direnerek bir örnek gösterinler ki, sahtekar ve iftiracı olmadıklarını kanıtlanmış olsunlar.

Güneyli işbirlikçiler on yıldır PKK’nin sırtında otonomi hayali ile yaşıyorlar. Hem YNK hem de KDP, bağlı ve uydu güçleri ile PKK’ye karşı korkunç tavırlar geliştirdiler. Onlar için iki yol vardı: Ya samimi bir özleştiriyile demokratik uzlaşma ve barışa gelmek, ya da hak etmedikleri ve PKK’siz gerçekleşmeyecek otonomiden vazgeçmek. Bunların kırk yıldır yürüttükleri siyaset ve diplomasi Kürt halkına dört bin yıllık yabancı tahakkümden daha fazla zarar vermiştir. Hiç olmazsa bundan sonra dürüst olmayı, barış ve demokrasiye gelmeyi bilsinler. Aksi halde dünya da gelse, içinde buldukları durumdan kurtulamayacaklarını görsünler. Tüm şehitlerin, yoldaşların, halkın ve benim kararlılığımın bu olduğunu unutmasınlar.

Kompla planladığı sonuca ulaşmaktan uzaktır

Benim İmralı sürecim bu savunmanın ruhuna uygun olarak devam edecektir. Tutumum; yarın olacakmış gibi barış ve demokratik uzlaşma her an hazır olmak kadar, yarın benden başlayacak bir imha savaşına da sonuna kadar karşı olmak ve her zaman inançla, kararlılık ve hazırlıklı buna cevap vermektir. Bunun dışında ne yaşam tanıdım, ne de anlarım. Çok büyük yetersizlikleri olsa da, umut ve bağlılıklarını her zaman bana sunanların, bu gerçeğin ne anlama geldiğini tüm yönleriyle anlamaları ve içinde buldukları koşullara göre gereğini yapmaları, kendileri için de bir yaşam sorunudur. Bağlı olmayı bilmek ve ölçülerine göre hareket etmek son derece önemlidir; yaşamını olası her tür gelişmeye karşı tümüyle örgütlü ve hazırlıklı tutmayı gerektirir.

İnanıyorum ki, bu savunmamla ek-sik kalan ve soru işareti uyandıran birçok hususa kapsamlı cevabımı vermiş bulunuyorum. Halkımıza ve yoldaşlara, başta Türk halkı olmak üzere tüm komşu halklardan ve dünyadan dostlara, beklentilerine ve en azından çok merak edilen ve halen yaşadığım ağır koşullar altındaki İmralı sürecine ilişkin yanıtları en kapsamlı bir biçimde vererek borcumu ödemiş oluyorum. Eleştirilerini aynı sorumluluk altında geliştirmeleri ve eleştirilerimin gereklerini yapmaları da benim kendilerinden beklentim ve hakkımdır.

Halkımız üzerinde Sümerlerden beri geliştirilen kolonileştirme çabalarının ayrılmaz bir parçası olan ve esas olarak dost görünümünde işbirlikçi güçlere ve kişilere dayalı komploların en kapsamlısı olarak hayat bulan 9 Ekim-15 Şubat komplosu, istediği ve planladığı sonuca ulaşmaktan uzaktır. 20. yüzyılın tüm hainlerini ve işbirlikçilerini en üst emperyalist irade altında birleştiren bu komployu bir tarihi Anadolu ve Mezopotamya barışına dönüştürmek, görev olarak halklarımızın ve tüm sorumlu güçlerinin önündedir. Bu göreve sahip çıkmak, hem ülkenin güçlü bütünlüğü hem de laik ve demokratik cumhuriyetin özlü birliği için tek doğru tutumdur. Bu aynı zamanda tarih boyunca arzulan onurlu barışın, kardeşliğin, özgürlük ve eşitliğin de yoludur.

15 Şubat Komplosu barış ve halklar için kalıcı demokrasiye dönüştürülebilir

15 Şubat komplosunu tarihi açıdan yorumladığımızda önemli özellikler ortaya çıkmaktadır:

1- Komplonun genelde Doğu-Batı çatışma çizgisi üzerinde gerçekleştiği görülmektedir. Beni Anadolu'nun, Türkiye'nin zayıflatan noktası olarak değerlendirmektedirler. Batının şımarık çocuğu ve uç noktası olarak Yunan siyaseti beni hep ilkesiz, sadece zarar veren bir pozisyonda görmek istemiştir. Tersine ilişkimin kendilerine zarar vereceğini görür görmez ateşe atmaktan çekinmemiştir. Fakat son komplodaki rolü, esas olarak dostluğu kullanan hain işbirlik-

çilik biçimindedir. Bizzat planlayan ve uygulayan değil, daha çok taşeronudur. Bu taşeronluk karşılığında ilerde Kıbrıs ve Ege konusunda taviz beklediği çok açıktır. Sonraki gelişmelerde bu husus fazlasıyla açıklığa kavuşmuştur.

Bizzat teslim etme emrini verenin Başkan Clinton olduğu özel temsilcisi Blinken tarafından basına açıklanmıştır. Bunu terörizme karşı tavırla izah etmek dar bir yaklaşım olur. Bunun arkasında İsrail'in olduğu kesindir. İsrail sağının savaş yanlısı aşırı uç kesiminin Türkiye'ye verdiği sözle bağlantısı güçlüdür. Dönemin İsrail Başbakanı sağcı blok Likud lideri Benyamin Netanyahu'dur. İsrail Ortadoğu'nun stratejik dengesinde Türkiye'yi yanında tutmak için komplonun gerçekleştirilmesinde baş aktör durumundadır; fakat yalnız değildir. Ayrıca İsrail sol demokratlarıyla, Şimon Perez çizgisiyle bağlantısı olacağını tahmin etmiyorum. Unutmamak gerekir ki, İzak Rabin suikastı da sağ uçlarla bağlantılıdır.

Clinton, komplonun hazırlıkları yoğunlaştığında Monica şantajıyla etkisiz duruma getirilmiştir ve İsrail lobisinin bir dediğini iki etmeyecek durumdadır. Hem karısı Hillary hem de Monica'nın elinde şantajla birçok Başkanlık kararını çıkarmak imkan dahiline girmiştir. Burada İsrail ve Yunan stratejisi arasında Türkiye konusunda geçici bir işbirliği durumu doğmaktadır. Clinton bunu koordine etmektedir. Koordinasyonun temelleri Londra'da atılmış olup, beni izole ederek Kürtleri ve PKK'yi kendi

“İsrail Ortadoğu'nun stratejik dengesinde Türkiye'yi yanında tutmak için komploda baş aktör durumundadır; fakat yalnız değildir. Ayrıca İsrail sol demokrat Şimon Perez çizgisiyle bağlantısı olacağını tahmin etmiyorum. Unutmamak ki, Rabin suikastı da sağ uçlarla bağlantılıdır. Clinton, Monica şantajıyla etkisizleştirilmiştir”

kontrollerine almanın hesabı çok güçlüdür. Benim önderlik konumum Kürtler üzerinde geleneksel Batı politikasını sarsmaktadır. Olayın özü de bu gerçekliğe dayanmaktadır. Avrupa bu nedenle tasfiye edilmemi çıkarlarına uygun bulmuştur. Çünkü uzun süredir yürüttüğü Kürt politikası yine benim yüzümden boşa çıkmaktadır. Birleştikleri daha genel bir özellik, Doğu kültürünü benim şahsımda çözmemiş olmalarıdır.

2- Bu husus teslim edilmemin psikolojik ve kültürel gerekçesini teşkil etmiştir. Batı kültürünün beni eritebilecek bir yapıda olamaması, dışlanması gereken bir kişilik olarak görülmemde etkili olmuştur. Maddi, ekonomik çıkarlar belirleyici olmakla birlikte, kültürel temel de göz ardı edilemez. Güya ikinci bir Lenin veya Humeyni çıkarmak istemeyen havaları etkili olmuştur. Kendi kültürlerinin işbirlikçisi veya taklitçisi olmayan, kendini aşağılayıp onları üstün olarak kabul etmeyen birisine hiç de hoşgörülü yaklaşmadıkları netçe ortaya çıkmıştır. Uygur-barbar çizgisi bu olayda korumuşlardır. Kişiliğim konusunda uzun süre gözlem yaptıkları belliydi. Kendi mentalitelerine aykırı olduğumu çoktan kararlaştırmış gibi bir atmosferde buldum kendimi. Bu atmosfer bilinçli yaratılmış bir durumdu.

Kürtler için 'ne öl ne kal' politikası

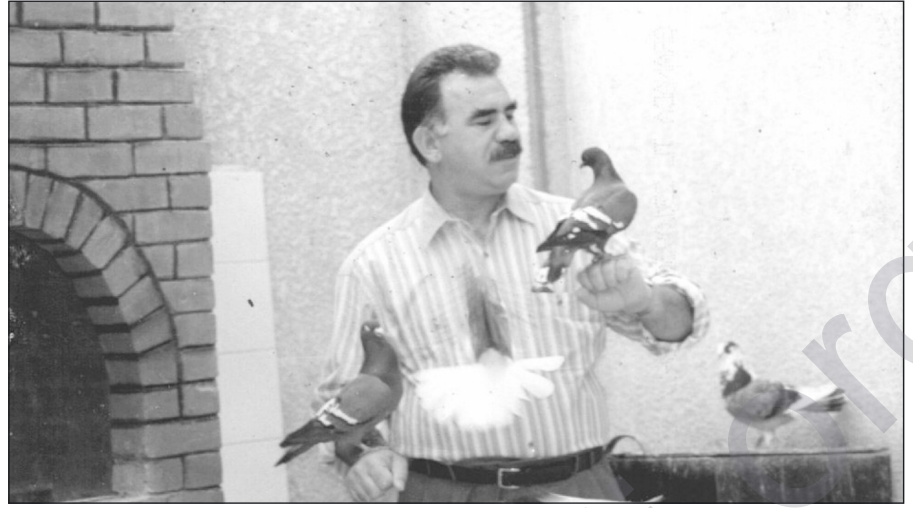
3- Avrupa kapitalizminin son iki yüz yıllık Kürt politikasına özünde bağlı kalmıştır. Bu politikanın temelinde, başta Türkler olmak üzere İran ve Arapları kendine bağlı kılmakta Kürtleri bir tehdit aracı olarak kullanma yatmaktadır. Ben Kürt sorununda ya savaş ya barışla nihai bir çözümü zorlamaktaydım. Onlar ise bu sorunu hep ellerinde kullanacakları bir koz olarak bulundurmaya esas almaktaydılar. Bu silahın ellerinden alınması hiç de çıkarlarına gelmiyordu. Geleneksel sömürgecilik politikasının en kirli bir kalıntısı olarak değerlendirmekten vazgeçmek istemiyorlardı. Stratejik olarak çözümlenmiş bir Kürt sorunu, onlar için henüz zamanı gelmemiş bir konuydu. İran, Irak ve Türkiye ile hesaplarını tam olarak gö-

rünceye kadar Kürt kozunu saklı tutma pozisyonu açıkça görülüyordu. Bu, tıpkı Türkiye'de bazı kesimlerin çıkarlarını sorunun sürüp gitmesine bağlamaları gibi bir tavrıdır; Kürtler açısından 'ne öl ne kal' politikasıdır. Ölmeyecek kadar sahip çıkma, yaşamayacak kadar uçurumda tutma gibi vahşi bir yaklaşımdır. Biraz destek verselerdi, doğru temelde son derece olumlu koşullar doğabilirdi. Örneğin bugünkü Kosova ve Makedonya'da gösterdikleri yaklaşımı Kürtler için de ısrarla sergileseler, sorunlar çoktan hal yoluna girerdi. Benzer bir durum İsrail ile Araplar ve Rusya ile Çeçenler için de geçerlidir. Çıkarları sorunların uzun vadeli sürmesinde yatmaktadır. Ama Avrupa'nın içini, yakını ilgilendirdiğinde, hızlı ve yoğun davranabilmekte ve çözüm geliştirebilmektedirler. Benim durumum konjonktürel olarak bu tür çözümü çıkarlarına uygun kılmadığından dışlanmayı olağan kılmaktadır.

Her savaşın bir barışı vardır

4- Teslim edilmemde Kürt özgürlük hareketi ve Önderliğinin tasfiyesi belirgin bir amaçtır. Kürt işbirlikçilerle yıllarca yürütülen ilişkiler bu tasfiyeyle tekrar işlevsel kılınmak istenmiştir. Güya liberal-demokratik Kürt önderliği yaratılacak, her devletin kendisi için hazırladığı Kürt öğeler doğacak boşluktan çeşitli örgütler yaratacaklardı. Bu konuda Almanya başı çekmektedir. Alman yanlısı Türk, Kürt, Arap ve İranlı gruplar yaratmak, eski bir Ortadoğu politikasıdır ve bu politika Enver Paşadan beri işlevsel olmuştur. Iraklı Kürtler bu politikanın kurdu olmuşken, son dönemlerde Türkiye'de de ileri adımlar atılmak istenmiştir. Dış güçlerin himayesi altında palazlanmak bir geçim tarzına dönmüştür.

Kürt özgürlük hareketinin tasfiye edilmemesi, bir kez daha tasfiye ve parçalama çabalarına ağırlık vermeye yol açacak ya da dağılıp gideceklerdir. Ayrıca sınırlı da olsa gelişen barış koşullarını istismar etmeye çalışacaklar; özgürlük hareketinin özgür sivil toplumu yaratamaması istismar çabalarını arttıracaktır. Dolayısıyla gerek eski tarikat

tarzı gerici örgütlenmelere, gerekse işbirlikçi sahte sivil toplum kuruluşlarına dikkat etmek, halkı aldatmalarına fırsat vermemek büyük önem taşır.

Doğru tedavi için doğru teşhis gerekir

5- İmralı sürecini Anadolu ve Mezopotamya'nın kardeş kültürlerindeki barışın dirilmesine vermek savaştan daha zor, sonuçları ise daha devrimci ve üretkendir. Kültürel varlıkların özgür kullanımına dayalı bir barış, Anadolu ve Mezopotamya Rönesansı ile Türkiye Cumhuriyeti'nin devrimci özüne de en doğru yanıt olacaktır. Her savaşın bir barışı olduğu ilkesini gözeterek, halkların çıkarına en uygun barış çabaları son derece gerekli ve önemlidir. Savaşlarının barışını getiremeyenler başka güçlerce hem de kendileri aleyhine kullanılmaktan kurtulamazlar.

Barışı araştırmak ve sınırlı da olsa geliştirmek, kayıp veya boş işlerle vakit kaybetmek anlamına asla gelmez. Savaşlarının gerçekçi barış yollarını geliştiremeyenler, askeri olarak kazanmalar bile sonunda boşa çıkarılmaktan kurtulamazlar. Barış konusunda yanlış bir hesap en önemli askeri kazanımları bile anlamsızlaştırır. Halkına ve askerine karşı sorumlu önderler barış sorunlarını en az askeri sorunlar kadar incelemeyi ve gerçekçi çözümler bulmayı amaç edinen kişiliklerdir. Bunu beceremeyen önder ve komutanlar kaybetmekten kurtulamazlar.

İmralı sürecindeki barış çabalarına yönelik tutumların kimlerden kaynak-

landığına bakıldığında, sürekli yozluk, marjinallik, hizipçilik ve düşmanlığı bir sanat haline getirenlerin bunda rol oynadığı görülecektir. Çünkü anlamlı ve ciddi olan bir barış; sahte, topluma hizmet etmeyen ve bireyi yüceltmeyen kaosu ortadan kaldırır, yasadışı durumları önler, düzenin meşru geçim ve yaşam tarzını egemen kılar. Yeteneği ve yaşam tarzı buna göre denk olmayanlar ve zamanında dönüşmeyenler, barışı ne anlar ne de isterler. Bunlar savaşın acılarını ve zorluklarını da bilmezler. Buna rağmen sürecin ciddiyeti görülmelidir. Tam başarıya gitse de gitmese de, bu süreç önemlidir. Bunun ardından gelişecek bir savaş bile eskisinden farklı olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti'nin yaşadığı tarihinin en uzun süreli krizi, geçmiş savaşın sonucudur. Bu doğru itiraf edilmeden ve adil bir barışa dönüşürülmeden kriz ortadan kalkmaz. Çünkü nedeni doğru teşhis edilmek istenmiyor. O halde tedavi de doğru olmayacaktır. Türkiye 2000'li yıllarda bu çelişkiyi yaşamaktadır. Kriz ya yeni, ya daha kanlı bir savaşla, ya da adil ve onurlu bir barışla ortadan kaldırılabılır. Aksi halde günlük olarak yaşanan toplumsal kâbustan kurtulamaz.

Üçüncü doğuş

6- İmralı süreci Kürt halkı için ve kurumsal olarak benim açımdan üçüncü doğuş dönemidir. Birinci dönem, tarımcı köy toplumunun 20. yüzyıla çelişen koşullarındaki anadan doğuş ve resmi model topluma kadar geçen süreyi kapsar. Bu dönem arada 15 bin yıllık tarih

bulunan bir kopuş sürecinin büyük anlam ve yetersizlikleri içinde geçti. 15 bin yıl öncesi, sonrası yaşam ağı çözümlenmemektedir. Bu çözümsüzlük, aile içi ve köy sosyal savaşımına yol açtı. Bir köy isyancısıydım. Bu isyan resmi topluma geçişe kadar devam etti. Daha sonra bu sürece ilkokulla başlayan ve çeşitli aşamalardan geçerek oligarşik cumhuriyete karşı başkaldırıya kadar devam eden ikinci yaratılış süreci eklendi. Don Kişot'un yel değirmenine saldırısına benzeyen bu dönem, sorunların açığa çıkmasına ve daha da ağırlaşmasına yol açtı. Neolitik ve feodal toplumun çelişkilerine kapitalist özellikler de katıldı. Devrimci tarz olmadığı için, bir kargaşa ortamı egemen oldu. Başvurulan isyan kendi içindeki gericiği bile çözümlenemedi. Yirmi yıl kadar süren bu isyan aşaması, bölge ve dünya çapında etkilemelere yol açtıktan sonra, önüne çıkan çıkmazların sonucu olarak İmralı sürecine dönüştü.

İmralı koşulları yalnız kişi olarak değil, cumhuriyet ve halk olarak üçüncü bir doğuş anlamına gelmektedir. İkinci doğuş şiddet ve savaşla doğmayı, temizlenmeyi ifade ediyordu. Doğada ve toplumda her olguda geçerli zıtlıkların varlığı ve birliği yasası gereğince şiddet temelinde yeterince uzun süren oligarşik cumhuriyete karşıtlık dönemi, yerini demokratikleşmeyle gerçekleşecek olan laik ve demokratik cumhuriyete bırakacaktır. Çelişkisiz gelişme sağlanamayacağı gibi, çözümsüz kalan anlamsız çelişkilerle sürekli boğuşmakla gelişmenin sağlanması şurada kalsın, ancak tahribat, yıkım ve krizler gelişebilir. Türkiye çelişkilerini yeterince anlamakta ve zamanında çözmekte geciktiği için doğal olarak kriz sürecine girmiştir ve bir türlü çıkamamaktadır.

İmralı süreci tarihi bir evreyi işaret etmektedir

Süreç tüm güçler açısından yeniden bir doğuşu ve şekillenmeyi zorlamaktadır. Devletten ekonomiye, siyasetten hukuka, ahlaktan sanata kadar her alan sarsılmakta, bunalmakta ve krizle birlikte çözümü aramaktadır. Benim İmralı sürecim bu geçişi tetikleme an-

“İmralı’da maddi-manevi imhama dayalı bir gelişmenin tüm Türk ve Kürt özgür irade güçlerinin imhaları anlamına geleceğini bilerek, özgürlük savaşımının halklarımız lehine sonuçlanması için, meşru savunma savaşımının tüm hazırlıklarının yarın savaş başlayacakmış gibi sağlam yürütülmesi, bu sürecin başarısının en temel koşullarından birisidir”

lamına da gelmektedir. Nasıl ki daha önceki süreç ‘ben ve savaş’ olgusu olarak anlam bulmuşsa, bu yeni süreç de ‘ben ve barış’ olgusu anlamına gelmektedir. Kurumsal olarak varlığımın temel bir parçası, Kürt özgürlük bilinci ve iradesidir. Savaşla deneyimden geçen bu bilinç ve irade şimdi barış sürecinden geçmektedir. Savaş süreci anti-feodal ve anti-oligarşik cumhuriyet olarak kendini formüle ederken, barış süreci ‘demokratik ve laik cumhuriyet’ olarak özde ve biçimde kendini yenilemek biçiminde ifade etmektedir. Ayrılık ve şiddet istenmiyor ve sistemden tümüyle dışlanmak istenmiyorsa, Kürtlerin emekleriyle tarih boyunca Türklerle yaşadıkları devletleşme ve uluslaşma sürecinden zorla, inkar edilerek dışlanmaması gerekmektedir.

Barış, siyasetin ve hukukun Kürtlerin kültürel varlıklarını diledikleri gibi özgürce yaşayarak cumhuriyetle bütünleşmelerine yer vermesini şart kılmaktadır. Özgür Kürt iradesinin inkarına dayalı cumhuriyet oligarşıktır ve bunun şiddeti ve ayrılığı doğurması kaçınılmazdır. Özgür birliğe, yani demokratik uzlaşmaya açık olması, barış ve birlik içinde yaşamak demektir. Bunun uygulanmaması, oligarşik cumhuriyetle demokratik cumhuriyet arasındaki mücadelenin henüz sonuçlanmamasından ötürüdür. Bu açıdan sembolik olarak İmralı süreci tarihi bir evreyi işaret etmektedir. Bu süreç ya barışı doğuracaktır; ya da eğer bunda başarılı olunmaz ve oligarşik cumhuriyetin inkar ve imha politikaları devam ederse, o zaman bunu daha yo-

ğun ve kapsamlı bir şiddetle birlikte ayırımın derinleştiği bir süreç izleyecektir.

Türkiye’nin tarihinde ilk defa en derinliğine yaşadığı krizin altında bu temel gerçeklik yatmaktadır. Çözümleyici saha olan siyaset olgusunun Meclis ve Hükümet olarak konuyu gerçekçi ve zamanında ele alıp üstüne düşeni yapmaması, sorunların üstünü örtüp çürütmeye ve çözümsüzlüğe terk etmesi, basında da yoğun işlendiği gibi krizin kaynağının siyaset olduğunu göstermektedir. Siyaset idam kararını üzerimde Demokles’in kılıcı gibi sallayarak sonuç alacağını sanmakta ve en büyük yanlış burada yapmaktadır. Bu yaklaşım Türkiye’yi dıştan ve içten dayatılan ve özünde rantçılık ve yolsuzluk çetesine dayanan bir sisteme, dolayısıyla krize mahkum etmekte; her yıl, hatta her ay milyarlarca Dolar maddi kayıp verdirilmekte, manevi olarak da derin acılara ve sıkıntılara boğmaktadır. Madem on beş yıllık savaş, toplam bilanço olarak 40 bin kişinin ölümü ve yüzlerce milyara varan maddi kayıp söz konusudur; o halde yapılması gereken bu olguyu bütün tarihsel, toplumsal ve uluslararası koşullar içinde ele alarak doğru bir tanımlamaya ve çözüme gitmektir. Bu yapılmadıkça, krizin çok boyutlu olarak daha da tırmanması kaçınılmazdır.

Kişi ve önderliksel kurum olarak İmralı sürecim, bu çerçeve altında sorunu değerlendirmeyi gerektirmektedir. Faydacı ve ucuz kullanmacı zihniyetlerle bu gerçekleşmeyince, ister resmi devlet çevresinden, ister işbirlikçi Kürt çevrelerinden gelsin, geliştirilen inkar, iftira ve imhacı yaklaşımlar ucu yine çıkmaza dayalı bir savaş dönemini dayatmaktadır. Bu oyuna düşmemek için çok duyarlı ve anlayışlı davranmakla birlikte, İmralı’da maddi ve manevi imhama dayalı bir gelişmenin tüm Türk ve Kürt özgür irade güçlerinin imhaları anlamına geleceğini bilerek, özgürlük savaşımının halklarımızın lehine sonuçlanması için, meşru savunma savaşımının tüm stratejik ve taktik hazırlıklarının yarın savaş başlayacakmış gibi sağlam yürütülmesi, bu sürecin başarısının en temel koşullarından birisidir. İmralı’nın devlet, toplum, halkımız, PKK ve benim açımdan tarihi anlamı budur.

Özgür iradeli Kürt'e çarımha gerilme eylemi uygulanmıştır

7- 15 Şubat komplosunun Avrupa, ABD ve AİHS açısından da doğru tanımlanması gereken bir anlamı vardır. Kürt özgürlük iradesine karşı girişilen ve kesinlikle hukuk dışı ve AİHS'ne aykırı olan gözaltı ve tutuklanma durumu, Türkiye Cumhuriyeti'nden ziyade, ABD ve AB kurumlarını hem hukuki hem siyasi olarak sorumlu kılmaktadır. Çünkü savunmamda kapsamlı olarak açıkladığım gibi, söz konusu güçler ve kurumlar sömürgeci bir siyasi anlayışla Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini çiğneyen, hukuka aykırı bir tutum sonucu bu durumu yaratmışlardır. Dolayısıyla AİHM'ne giderken, sadece Türkiye Cumhuriyeti'nin AİHS'ne aykırı durumunu değil, esas olarak AB ve ABD'nin şahsımda Kürt özgürlük iradesine karşı işledikleri hukuk ve ahlak dışı sorumluluklarını yargılamada göz önünde bulundurmak birincil öncelik taşımaktadır.

Avrupa'nın üç önemli başkentinde gerileceğim veya içine konulacağım çarımha (Kürtçe kelime: dört çiviyle çakılmak) veya tabutluğuma çivi çakılmıştır. Sonra ince bir kapitalist oyunla Afrika yamyamlarının elinden Türk uçağına atılmışım.

Çarımha ilk gerildiğim yer, başkent Atina'dır. Atina, ister şaşkınlığından ister kör intikamcılığından esinlenen gerici bir kültür ve korkak bir ruhla, Anadolu üzerindeki üç bin yıllık egemenliğini kaybetmesinin acısını çıkarmak istemiş; benden Anadolu Türklüğüne

karşı ucuz ve ilkesiz bir zafer beklemiştir. Bunun pek mümkün olmayacağına anlayınca, sanki benim sahibim kendileriymiş gibi, Kıbrıs ve Ege'de bazı tavizler karşılığında bir hediye paketi veya bir kurbanlık koyun gibi Türk hükümetine sunma ihanetinin tarihte eşi görülmemiş alçaklığı ve dostluk kitabında hiç yeri olmayan şerefsizliğini göstermiş; AB üyesi olarak, AİHS'ne karşı hukuk suçunu işlemiştir. Hiçbir karşı bahane ileri sürülmeden, bu olaydaki büyük ahlaksızlığı ve hukuk karşısındaki suçu nettir. Gerekirse bu çok sayıda tanık ve açıklamayla kanıtlanabilir.

Yunanlı yazar Kazancakis, 'İsa'nın Yeniden Çarımha Gerilmesi' romanını çoktan yazmıştır. Ama benim konumum bireysel değildir. Önderliğine ölümüne bağlı milyonlarca özgür iradeli Kürde de çarımha gerilme eylemi uygulanmıştır.

Yunanlılar kendilerini tanrı Zeus'tan beri çok kurnaz sayabilirler. Zeus'un alnından yarattığı kızı tanrıça Athenna, hileyle Troyalı Hektor'u, kardeşi Deiphobos'un kılığına girerek savaşın ateşine atıp tasfiye edebilir. Böylece Anadolu'nun kapısını açabilir. Bu gerçeklik mitolojide geçer. Ama ben 2000'e bir kala, 20. yüzyılda yaşarken bu tuzağa düşürüldüm. Kendileri beni öldürseydi, bir komployla da olsa kaza süsü verecek bunu gerçekleştirseydi gam yemedim. Kültürleri gereği olup biterdi. Ama hiçbir insanlık kitabında ve hiçbir ahlaki ilke içinde yeri olmayan paketleme usulü bir hediye halinde, 30 bine yakın şehidin acıları ve analarının gözyaşları arasında, hiç de hazır olmadığım ve hala benden bir şeyler umut ettikleri en

kritik bir anda, Türk özel savaş timlerine teslim etmeye nasıl cesaret edebilir? Arkalarında ABD Başkanı Clinton varmış, o emretmiş. (Özel Danışmanı Blinken bunu resmen basına açıkladı.) Yunan hükümeti de dostlukla oynayarak bunu uygulamış.

Üstünlük için bir ahlaki sınır olmalıdır

Clinton o dönemde Senatonun Monica skandalını yargılama kışkacı altındadır. Karısı Hillary ve sevgilisi Monica, ikisi de çok önceden hazırlanıp Beyaz Saray'ın içine sokulmuş iki Yahudi kökenli kadın ajandır. Yahudiler bu sanatı kendilerine Allah'ın verdiğini söylerler. İncil'de İbraniler bahsinde geçtiği gibi, ilk kadın ajan olarak fahişe Rahav'dan övgüyle bahsedilirken, Clinton Kızılderilileri avlayan beyaz adamın kovboy kültürü haddini bilmez son temsilcisidir. Sırf yaşadığı Monica Skandalından ucuz kurtulmak için, MOSSAD'ın şart kıldığı beni teslim etme iradesinin uygulanması, Yunan Hükümetinin görevi olamazdı. Büyük ABD Başkanının desteği için her şey yapıldı. Yoksa başka türlü bu komponun ahlaksızlığı ve hukuk dışılığı göze alınmazdı.

İsrail, Türkiye üzerinden stratejik bir denge kurmak için beni kurban etme hakkına sahip olamazdı. Ortak atamız Hz. İbrahim bile insan kurban etmeyi ilk dinden kaldıran peygamberdir. Onun anısına, dinine saygı gereği, MOSSAD'ın bu kurbanlık eylemine girmemesi gerekirdi. Üstünlük için bir ahlaki sınır olmalıdır. Hiç olmazsa Yunan Hükümeti bu kirli oyuna alet olmamalıydı. Türkiye üzerinde böylesine ince oyunlarla aralarında anlaşıp hiç de akıllı olabileceğine inanmadıkları ben Kürdü bir canlı atom bombası gibi kullanmamalıydılar. Bir gün Kürdün de aklının başına geleceği ve intikamını örgütleyebileceği hesaplanmalıydı. Binde bir de olsa bu ihtimal de hesapta tutulmalıydı. Ortodoks Hıristiyanlığının merkezinde her bakımdan İsa Mesih'in ruhunu yeniden çarımha geren bu suç böylesine ucuz işlenmemeliydi. Yahuda İskaryotluğun çağdaş türevi olunmalıydı. Daha da kötüsü, sahtekarca

açıklamalarla bu vahim ahlaksızlıkla suçluluk örtbas edilmemeliydi. Fazla uzatmayacağım. Atina'da hazırlanan çarminın veya tabutuma ilk çivinin çakılmasının tarihi ve insani anlamı bu çerçevededir. Eğer dürüst davranmak esas olacaksa, bunun hem siyasi hem de hukuki yönlerinin kesinlikli göz önüne alınması gerekir.

İkinci çivi Moskova'da çakılmıştır. Buna hiç şaşırmadım ve kızmadım. Şikayet etmeyi de pek anlamlı bulmuyorum. En soylu değerlerine bile en aşağılık biçimlerde vurdumduymaz kalan Rusların ve Hükümetinin herhangi bir insani ve ahlaki kaygı taşıdığına ihtimal vermedim. Ruslar para için feda etmeyecekleri bir değer olmadığını bu dönemde fazlasıyla kanıtlamışlardır. Avrupa Konseyi üyesi olarak Rusya, Avrupa İnsan Hakları sözleşmesine bağlıdır. Dolayısıyla parlamento durumunda olan Duma'nın bire karşı 298 oyla kabul ettiği siyasi iltica istemimi göz ardı edip, beni zorla Rusya'dan atması hukuk dışıdır. Bu da AB ve AİHM'ni ilgilendirir.

Avrupa'nın mukaddes başkenti Roma'da çakılan üçüncü çivi Papanın gözü önünde olmuştur. Her ne kadar başta büyük insan Aziz Paul da Roma'da ilk öldürülen Hıristiyan olmuşsa da, benim için ölümden beter bir süreç dayatılmamalıydı. Avrupa ve Roma çağdaş uygarlığı temsil ettiği iddiasındadır. Roma 2000'e bir yıl kala Saint Paul'a yapılan bir uygulamayı ikinci kez denememeliydi. Aynen onun gibi ben de Şam'dan geliyordum. Uygarlık üzerine bazı gerçekleri dilimin döndüğü kadarıyla anlatacaktım. Neden bu kadar kabul etmez duruma geldiler? 66 gün demirden bir kafes içinde tutar gibi, her tarafıma çelik gibi polisler yerleştirerek davrandılar. Ben henüz adımı bile kabul ettirememiş, hiçbir insani hak tanımayan, tarihin en eski bir halkının varlığını ve özgürlük istemlerini de dillendirecektim. Bunun Avrupa siyasi ve hukuki değerlerine göre bir hak ve demokratik talebi olduğu açıktır. Bu hakka hiç saygı gösterilmedi. Kaçırılmam için her şey yapıldı. Çarminı gerilmenin bütün psikolojik işlevleri yerine getirildi ve postalandım. AİHM gerçeğinin bu yönü üzerinde durup, AB'ne biçim ve ruh vermiş

olan başkent Roma'da neden böyle bir durum gelişti diye hesap sormalı ve gerçeğini göz önüne getirmelidir.

Kenya'da ABD'nin rolü açıklar

Kenya'nın başkentine kaçırılmam tamamıyla Avrupa ve ABD'nin ortak iradesiyle gerçekleşmiştir. En aşağılık rolü de şımarık çocukları Yunan Hükümetine oynatmışlardır. Bunun hikayesi uzundur. Kısmen bahsettim. Bu kaçırılma ve Kenya Elçiliklerinde teslim etme gerçeğini gerekirse sözlü olarak da AİHM'ne uzun uzun ve kanıtlamalı olarak anlatırım. İpe çekme, paketi, tabutluğu veya çarminı taşıma görevinin çok iyi terbiye ettikleri Afrika'nın Kenyalı yamyamlarının elleriyle gerçekleştirilmesi komplonun en kirli işlerinden birisidir. Güya Avrupa tertemiz oldu, suçu Kenya işledi. Açık ki, Avrupa halkları kırdırtmada epey tecrübe kazanmıştır. Burada da basit bir siyasi cellat rolü oynamıştır. Kamuoyundan ve yasalardan çekindikleri için, biraz da bu taktiği devreye sokmuşlardır. Yani Avrupa'da asla kirli iş olmaz; olsa olsa yamyamlar arasında olur!

Kenya'da ABD'nin rolü açıktır. Zaten ABD Başkanı kendi rolüne, yani teslim etme emrine sahip çıkmıştır. Bence Yunan İstihbaratıyla CIA'nın bu dolabı Türk aşkına çevirmedikleri kesindir. Ölümümün Türklerin elinde gerçekleşmesini stratejik bir amaç olarak benimzediklerinden kuşku duymuyorum. İngilizlerin yaklaşımının da bu olduğuna inanıyorum. Bana göre kısmen benim kaba bir direnişçi gibi Türk düşmanlığı yapmamam, kısmen de Türk Genelkurmaylığının ihtiyatlı yaklaşımı, bu oyundan bekledikleri bombanın hem de benim şahsımda on binlerin canına mal olabilecek biçimde patlamasını önlemiştir. 21. yüzyılın bir Kürt-Türk çatışma yüzyılı haline gelmesi önlenmiştir. Fakat her iki tarafa da, hem Türklere hem de Kürtlere dostluk maskesi altında oynanan bu oyunun tarihte eşine hiç rastlanmayan, Bizans oyunlarından da beter en alçakça ve şerefsizce bir komplö olduğu açıktır. Hem Türklerin hem de Kürtlerin komplonun bu yönünü mutlaka görmeleri gerektiği inancındayım.

İsrail, benim dünya çapında tecrit ve teslim edilmemde belirleyici rol oynamıştır. Benim Ortadoğu'ya çıkışı ve Kürt hareketinde yeni bir çizgi geliştirmemi stratejik açıdan kendine rakip ve tehlikeli bulmuştur. Geleneksel olarak Kürt hareketi denilince Irak Kürt işbirlikçi güçlerini esas almakta, çok yönlü ilişkilerle onlar vasıtasıyla tüm Kürtleri stratejik bir ağ içine almaya çalışmaktadır. Bu ağı parçalamam ve oldukça bağımsız hareket etmem, ayrıca işbirlikçilerin hareket sahalarını sürekli daraltmam ve Arap sahasında çok kalmam, hakkımda dünya çapında strateji geliştirmelerine yol açtı. İsrail için sanırım Arafat'tan çok daha fazla istenmez bir durum arz ediyorum. Türkiye'yle benim hakkımda stratejik ittifaka girmelerinde bu etkenler temel rol oynar. Bu stratejinin İsrail sağına ait olduğundan kuşku olmamakla birlikte, solu temsil eden Şimon Perez çizgisince ne kadar benimsenip benimsenmediği açığa çıkmış değildir.

İsrail 9 Ekim 1998'den önce bana el atmıştır. 6 Mayıs 1996 bombalamasından haberi ve desteği vardır. Yunanistan'ın ne kadar taşeron olarak kullanıldığı incelenmeye değer bir konudur. Başbakan Primakov'un beni Moskova'dan sürmesi kesinlikle İsrail ve Yahudi lobisiyle bağlantılıdır. Bizzat son seferinde Ariel Şaron'un geldiğini hatırlıyorum. İtalya'yı ABD üzerinden sıkıştıran da İsrail'dir. Londra'da, Avrupa'da istenmeyen adam olarak tavrı çizilmesinin arkasındaki gücün de MOS-SAD olduğu güçlü bir olasılıktır. ABD'yi aleyhimde teslim etme emrini vermeye zorlayan da Yahudi gerçeğidir. Ben İsrail'in bu tavrını hep çıkışta Musa'nın başına getirdikleri ve belki de öldürdükleri tavra benzetirim. Demokratik bir Ortadoğu'da Yahudi halkının da yerinin olmasını hep isterim. Yine Yahudi bilim, sanat ve felsefe gücüne hayranlık ve saygı duydum. Bana karşı yaptıklarıyla kendilerine çok zarar verdiklerini her geçen gün daha iyi anlayacaklar. Kürtler bu yönlü gerçeği gördükçe daha çok uyanacaklar, güçlerine kavuşacaklar ve adaleti gerçekleştirebileceklerini kanıtlayacaklardır.

Şehit Viyan Çizgisinde Komploya Karşı Direnişi Yükseltelim

“Dışta komployu yenemiyorsan içinde yen, ruhunda yen, duygunda yen, bilincinde yen, davranışında yen. Komployu yenen, aşan, asla komplonun etkisini taşımayan bir yaşam gerçeği ortaya çıkar. O zaman dışta komploya karşı büyük bir duruş sergilersin. Komplo karşısında büyük militan olursun. Komployu yenilgiye uğratabilecek vuruşlar yapabilirsin. Viyan gerçeğinin öğreticiliği buradadır. Çözümü kendinde yaratma gerçeğidir. Düşmanı içinde öldürerek etkisiz kılmak, boşluğa düşürmek ve sonuç almak çizgisidir. Bu, Önderlik çizgisine uygundur, Apocu çizginin özünü oluşturuyor”

Yeni bir Şubat ayına girdik. Bu ayda üzerinde durmamız gereken iki önemli olay var. *Birincisi*, 15 Şubat uluslararası komplonun onuncu yılına giriyoruz. *İkincisi*, Viyan arkadaşın şehadetidir. Komplo gerçeğinin sekizinci yılına girerken tüm yönleriyle komplo aydınlatan, bu büyük şehadet olayının da ikinci yıl dönümünü yaşıyoruz.

Kuşkusuz bu iki olayın birbiriyle kopmaz bağları var. İkincisi, birincisine karşı direnişin nasıl bir ruhla, anlayışla ve cesaretle, fedakârlıkla yürütülmesi gerektiğini ve komplo reddederek Önderliğimizin ve Önderlik şahsında halkımızın özgürlüğünü yaratmak isteyen bir çizgiyi ortaya çıkarıyor. Komplo karşısında insani, demokratik tutumu gösteriyor. Önderlik etrafında oluşan fedai direniş halkasının nasıl örülüp, büyütülmesi gerektiğini ifade ediyor. Bu bakımdan komplonun vahşi, saldırgan, gayri insani gerçeği kadar, Şehit Viyan'ın da insanlığı esas alan özgürlük, eşitlik sorunlarının demokratik yöntemlerle ve kardeşçe çözülmesini isteyen, insan soyunun bütün erdemini en yüksek cesaret ve fedakârlıkla ortaya koyan bir gerçeği var. Bu iki gerçeği birlikte görmek, değerlendirmek, anlamaya çalışmak en doğrusudur. İkisi bu düzeyde ele alındığında ve birlikte değerlendirildiğinde ortaya büyük bir gerçeklik çıkmaktadır. Bu durum, insanlığın yaşadığı tarihsel çelişkinin Kürdistan gerçeğinde çok uç noktalarda ve çarpıcı örneklerle dünyaya gösterilmesi olmaktadır.

Önder Apo'ya karşı tarihsel gericilik harekete geçirilmiştir

15 Şubat uluslararası komplosunun nereden kaynaklandığını, tarihsel ve uluslararası dayanaklarının neler olduğunu ve ne amaç güttüğünü iyi biliyoruz. On yıldır bu olguyu tartışıyor, değerlendiriyor, iliklerimize kadar hissederek derinden anlamaya çalışıyor ve ona karşı insanlık görevlerimizi yerine getirebilmek için bir direniş örgütlemeye ve yürütmeye çalışıyoruz. Komplonun devletçi sistemle bağını, Kürdistan üzerindeki işgal ve istilalarını, son yüzyılda da ortaya çıkardığı bölme, parçalama, sömürgeleştirme kapsamındaki inkâr ve imha gerçeğini de iyi görüyoruz.

Bu gerçeği tersine çevirmek, Kürdistan'da katledilmek istenen, insanlığı yeneden yüceltmek amacıyla büyük bir insan yoğunlaşması ve çabasının ürünü olan PKK ve Önder Apo gerçeğine karşı tarihsel gericiliğin harekete geçtiği de

açıktır. Komplonun sınıflı ve cinsiyetçi toplum tarihiyle, bunun Kürdistan üzerinde yarattığı egemenlik sistemiyle kopmaz bağları vardır. Yine bu komplo gerçeğinin hem birinci dünya savaşında İngiltere-Fransa ittifakının yarattığı Ortadoğu statükosuyla, hem de bu statükoda ABD'nin yaratmak istediği değişikliklerle bağlantısı mevcuttur.

Birinci Dünya Savaşı ardından oluşturulan Ortadoğu sisteminin Kürdistan'ı bölüp parçaladığı, her bir parçasını farklı devletlerin egemenliği altına aldığı, Kürt toplumunu yok sayarak yok etmeye çalıştığı, yani inkâr edip imha etmeyi esas aldığı bir gerçektir. Bu bakımdan da Kürdü esas alan, var sayan, var etmek isteyen, özgür ve demokratik yaşama çekmek isteyen her siyasal gelişme, bu sistem tarafından büyük tehlike sayılmakta ve yok edilmek istenmektedir. Ve bu yüzden Kürt halkının varlığını ve demokratik yaşam taleplerini esas alarak bir özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürütmeye çalış-

şan PKK, bu sistem tarafından baş düşman ve en büyük tehlike görüldüğü daha ilk günden itibaren ezilmek istenmiştir. 18 Mayıs 1977'de böyle bir mücadelenin önderlerinden Haki Karer'in katledilmesiyle başlayan bu katliam süreci, 9 Ekim uluslararası komplo biçiminde derinleşerek ve genişleyerek devam etmiştir.

Sistem PKK'yi baş düşman ve en büyük tehlike görmüştür

Uluslararası kompionun ABD'nin Ortadoğu'da yaratmak istediği, geliştirmeye çalıştığı ve küresel sermaye sisteminin de desteklediği strateji ile bağlantısı vardır. Küreselleşen sermaye düzeni ve ABD, Ortadoğu'yu yeniden fethetmek ve sermayeye hizmet edecek yeni bir siyasal yapılanma oluşturmak üzere geliştirdiği, uygulamaya koyduğu hegemonya siyaseti karşısına, halkların özgür, demokratik yaşamını ve birliğini esas alan PKK'yi ciddi ideolojik ve politik engel gördüğü tartışma götürmez bir gerçektir. Dolayısıyla da küresel sermaye sisteminin çıkarları doğrultusunda yeni bir Ortadoğu oluşturmak için en başta yok edilmesi, tasfiye edilmesi gereken güçlerden biri PKK olmuştur. İdeolojik, siyasal yaklaşımlar kadar pratik açıdan da böyle bir saldırı gerçeği ortaya çıkmıştır. Nitekim 15 Şubat komplosunun tezgâhlanması, ABD'nin Irak savaşı ve Ortadoğu'yu ele geçirme çabasıyla birleştiren bir bağlantılı olduğu ve bu temelde yapılan bir planlamanın ve gerçekleştirilen pazarlıkların sonucu olduğu bilinen bir gerçektir.

15 Şubat komplosunu ABD'nin Irak savaşına Türkiye'nin desteğini sağlamak amacıyla ABD ve müttefikleri tarafından organize edildiği kesin bir biçimde açığa çıkmıştır. Dayanakları bu biçimde olan uluslararası kompionun ABD, İngiltere ve İsrail tarafından örgütlendirildiği ve yönlendirildiği, bu güçlerin denetimi altında uluslararası, bölgesel ve yerel düzeydeki tüm siyasal güçlerle ilişkili olduğu çok iyi bilinmektedir. Yine bu komploya Avrupa'nın, Rusya'nın, Ortadoğu'nun ilgili tüm devletlerinin katılım gösterdiği ve destek verdiği açığa çıkmıştır.

Komplonun önemli diğer aktörlerinden KDP ve YNK'nin, yani Kürt milliyetçi güçlerinin devreye konduğu da tartışma götürmeyen bir gerçektir. Hatta uluslararası kompionun ABD gözetimindeki KDP ve YNK arasında gerçekleştirilen 17 Eylül 1998 Washington anlaşmasıyla başlatıldığı da herkesçe bilinmektedir. Bir yerde komplo planlayıp yürütenler, tarihsel suçun ağır sorumluluğunu Kürt egemenlerine yüklemek istemişler ve bunu böyle bir anlaşma ile gerçekleştirmişlerdir. Dolayısıyla kendilerine göre Kürtlerin istemi ve iradeleri sonucunda böyle bir saldırıyı yürüttüklerini var sayarak, bu çerçevede resmîyet kazandırarak, kendilerini tarihsel sorumluluğun dışında, başkalarına destek amacıyla bu işleri yapan güçler konumuna getirmeye çalışmışlardır. Çok açık olarak, küresel sermaye siyasetini yürüten güçlerin yönlendirmesinde dünyanın ve bölgenin bütün ilgili siyasal güçleriyle, devletleriyle Kürt milliyetçiliğinin böyle bir kompoda çıkar birliği ettiği, işbirliği oluşturduğu ortaya çıkmıştır.

Komplonun asıl hedefi Önderliğin imhasıydı

Bu kadar gücü biraraya getiren ve bu düzeyde gericiliği birleştiren kompionun amacının çok açık ve net olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Özellikle bu konuda yanlış yapmamamız, çok net olmamız ve bu amaçların oluşturduğu tehlikeyi iliklerimize kadar hissederek düşünce ve tutum geliştirmemiz gerektiği açıktır. Daha komplonun ilk haftasında Önder Apo, 9 Ekim komplosunun hedefini ve kim vurduya getirilerek Önderliğin imha edilmek istendiğini ortaya koymuştur. Önderliğimizin duyarlılığı ve etkili tarzı yanında halkımızın "Güneşimizi karartamazsınız" kampanyası temelinde Önderlik etrafında oluşturduğu fedai çemberi tarafından başarısız kılınınca, işte o zaman 15 Şubat komplosu, korsanca kaçırma saldırısı gündeme getirilmiştir.

Elbette 15 Şubat 99 saldırısı düzenlenirken de hedeflenen Önder Apo'nun imhasıydı. Komplonun Önder Apo gerçeğini imha etmek temel hedefi üzerine

şekillendiğinden hiçbir kuşumuzun olmaması gerekiyor. Bu imhanın düzeyi, fiziki imhadan ideolojik ve siyasal tasfiyeye kadar birçok amacı içeriyor. Fakat başlangıçta planlanan ve esas alınan fiziki imha olduğu açığa çıkmıştır. Ancak bu fiziki imha girişimleri komplocu yöntemlerle gerçekleşmeyince bunun hukuki yöntemlerle, sözde mahkeme kararlarıyla, yani idamla gerçekleştirilmek üzere 15 Şubat olayına dönüştüğü biliniyor. 15 Şubat komplosu yani korsanca kaçırma saldırısı düzenlenirken de esas amaç imha etmektir, fakat bunun yöntemi değişiyor. Önderliğimizin komplocu yöntemlerle veya hukuka dayanarak fiziki imhası gerçekleştiremeyince bu kez İmralı sistemi içerisinde ideolojik ve siyasal imhası sağlanmak isteniyor. Oluşturulan İmralı sisteminin anlamı budur.

Uzun bir süre çürütme politikası dediğimiz politik yaklaşım çerçevesinde Önderliğimizin ideolojik-politik çizgi düzeyinde imhasının sağlanması için çaba harcanmıştır. Nitekim bu doğrultuda bir dönem Bülent Ecevit'in başkanlık ettiği koalisyon hükümeti mücadeleye yürütmüştür. Bu hükümet başarısız kaldıktan, Önder Apo İmralı sistemindeki mücadeleyi Bülent Ecevit'in sosyal demokrat çizgisine karşı kazandıktan sonradır ki, siyasal islamın temsilcisi olarak AKP hükümeti devreye konmuştur. İkinci bir güç olarak çürütme politikasını başarıya götürme görevi, dini siyasete alet ederek kullanan, bu temelde Kürt halkını aldatmayı ve Önder Apo'dan, PKK'den koparmayı hedefleyen, bununla çürütme politikasında başarı sağlamayı öngören AKP'ye verilmiştir.

AKP hükümetinin de bu doğrultuda geliştirdiği bütün oyunlara ve saldırılara rağmen çürütme politikasında başarısız kalması sonucudur ki, 2005 Ağustos'undaki MGK toplantısıyla topyekun savaş konsepti gündeme getirilmiş ve yeniden Önder Apo'ya imha dayatması temelinde Kürt inkar ve imha siyaseti her türlü saldırı yöntemiyle başarıya götürülmek istenmiştir. Böylece yeni bir topyekun savaş süreci gündeme getirilmiştir. Bu topyekun savaş kapsamında, başta her türlü fiziki, psikolojik işkence ve zehirleme

yöntemleri dahil olmak üzere Önder Apo'nun imhası ve gerillanın ezilmesi, halkın baskı ve işkence altında sindirilmesi vardır. Yani öncelikle Kürt özgürlük güçlerinin tasfiyesi olmak üzere ve giderek tüm Kürt toplumu üzerinde yok etme siyasetinin başarıya götürülmesi hedeflenmiştir.

Komplonun başarısı Kürt soykırımının gerçekleşmesidir

Şimdi bütün bunlar bize şu yalın gerçeği gösteriyor: Uluslararası komplonun temel amacı, örgütlenme ve yürütülme gerekçesi Önder Apo'nun imhasıdır. Mümkünse fiziki imhanın gerçekleştirilmesi, olamazsa ideolojik ve siyasi imhanın mutlaka sağlanmasıdır. Önder Apo'nun imhası temelinde PKK'nin tasfiyesidir. PKK'nin tasfiyesi temelinde de Kürt toplumu üzerinde uygulanan inkâr ve imha siyasetinin başarıya götürülmesidir. Yani komplonun temel hedefi, Kürt toplumuna dayatılan inkâr ve imha sistemini başarıya götürmektir. Bu düzeyde Kürdistan üzerindeki işgal, istila ve sömürgecilik uygulayan tarihle bağı vardır. Kürdistan'ı bölüp parçalayan ve Kürt toplumunu yok sayarak, yok etmeyi esas alan 20. yüzyıl uluslararası sistemle bağı vardır. Yine bu düzeyde küresel sermaye adına ABD'nin bölgeyi yeniden işgal etme, ele geçirme çabalarıyla bağı vardır. Esas amacı Kürt toplumu üzerindeki bu soykırım hareketini sonuca götürmektir. Çok değişik yöntemlerle yürütülen ve çağın çok aydınlandığı, insanlığın özgür, demokrat bir gelişme düzeyine ulaştığı varsayılan bir dönemde bu insanlığın gözü önünde Kürt soykırımının gerçekleştirilmesidir. Bundan, uluslararası komplonun amacının Kürt inkâr ve imhası siyasetini başarıya götürmek olduğundan en küçük bir kuşku duymamak gerekiyor.

Kürt toplumu üzerindeki inkâr ve imha siyasetini başarıya götürebilmek için de, öncelikle Kürt toplum gerçeğini özgürlük ve demokrasi çizgisinde ayakta tutan ve geliştiren gücün, yani Kürt özgürlük hareketinin, PKK'nin tasfiye edilmesi gerekiyor.

Komplocuların tespiti "Apo'nun imhası şarttır"

İnkâr ve imha siyasetinin sahipleri 1990'ların ortalarında artık şu gerçeği çok yalın bir biçimde tespit ediyorlar: PKK tasfiye edilmeden Kürtler üzerinde inkâr ve imha siyaseti başarıya götürülemez. Öncelikle PKK'nin tasfiyesi şarttır. Bunun için bütün çabalarını PKK'nin tasfiyesi üzerinde yoğunlaştırıyorlar. PKK'nin tasfiyesinin de, (yürütükleri mücadelenin sonuçlarına dayanarak, onları inceleyip ders çıkarıyorlar) ancak Önder Apo'nun imhasıyla mümkün olacağı sonucuna varıyorlar. Bu konuda hainlerden tutalım işbirlikçilere kadar, yine her türlü milliyetçi güçten uluslararası gerici çevrelere kadar, yeminli Önderlik ve PKK düşmanı olan herkes bu kanaatte birleşiyor.

Daha 1980'li yılların başında dönnekliliğin ve ihanetin en önde gelen temsilcilerinden olan Şahin Dönmez'in, "Önder Apo imha edilmeden, PKK'nin yok edilemeyeceğine" dair tez geliştirdiği ve bunu Türkiye yönetimine, istihbarat güçlerine bir çizgi olarak dayattığı bilinen bir gerçektir. Önder Apo var oldukça PKK'nin tasfiye ve yok edilemeyeceği sonucuna bu güçler ulaşmışlardır.

Kürt inkar ve imha siyasetinin uygulanabilmesi için PKK'nin tasfiyesi, PKK'nin tasfiye edilebilmesi için de Önder Apo'nun imhası şarttır. İşte uluslararası komplo budur. Bu amacı gerçekleştirmek üzere planlanmış, düzenlenmiş ve uygulanmaya konmuş

bir saldırdır. O açıdan da temel hedefinde Önder Apo'nun imhası vardır. Ona dayanarak PKK'nin tasfiyesi ve PKK'nin tasfiyesine dayanarak da Kürt toplumu üzerindeki inkâr ve imha siyasetinin sürdürülmesi ve sonuca götürülmek istenmesi vardır.

Biz bu gerçeği iyi görmek, doğru anlamak, bunun ne kadar tehlikeli, vahşi bir saldırı olduğunu iliklerimize kadar hissetmek durumundayız. Elbette sadece hissetmek yetmez, bir de buna karşı doğru tutumu, komplo gerçeğini doğru anlamanın, kavramanın ve bu anlayışı doğru bir yöntemle temsil edip pratiğe geçirmenin duruşunu ortaya çıkartmalıyız. Komplonun vahşi gerçeğini ve amaçlarını iliklerimize kadar derinliğine hissedecek düzeyde anlayan, aynı düzeyde komploya karşı mücadeleye etme ve onu yenmenin büyük bilincini, direncini, tutumunu ortaya çıkaran bir duruşun sahibi olmalıyız.

Kürt halkının komplo karşısındaki duruşu tarihseldir

Önderlik gerçeğimiz, böyle bir duruşun ve mücadelenin geçtiğimiz on yıl boyunca en ağır imha koşullarına rağmen öncülüğünü yapmış, komplo gerçeğini aydınlatmıştır. Kürt halkı, gericiliğin bütün çabalarına rağmen, Önderlikle birleşmesini, bütünleşmesini en ileri düzeyde sürdürerek, komplo gerçeğini çözmüş ve ona karşı büyük bir özgür halk duruşunu ve direnişini ortaya çıkartmıştır.

Gerçekten de Kürt halkının bu duruşu tarihseldir, örnek alınacak bir duruştur. Çünkü biz geçtiğimiz süreçte liderlerine ihanet eden toplumlar gördük. On beş dakikada tutum değiştiren, on beş dakika önce alkış çalıyorken, on beş dakika sonra duvar diplerinde liderlerini kurşuna dizen toplumlarla karşılaştık. Bunlar da 20. yüzyılın sonunda 21. yüzyılın başında insanlığın yaşadığı gerçeklerdir. Bu örneklerle baktığımızda Kürt halkının Önder Apo etrafındaki birliği, bütünlüğü, kenetlenişi, bağlılığı, kendi özgürlüğünü ve demokratik yaşamını Önderlik çizgisinde görüşü, kuşkusuz örnek alınacak, takdir edilecek, etkisi büyük olacak büyük bir halk duruşudur, özgürlük duruşudur.

Kürt halkı bu duruşu neden gösteriyor? O halkın büyüklüğünden geliyor, tarihin kadim halkı olmasından kaynaklanıyor. Bir de Önderlik gerçeğinden geliyor. Önder Apo'nun, tarihin en kadim halklarından birisi olan Kürt halkına kazandırdığı özelliklerden geliyor. Baskısız, sömürsüz, kardeşçe bir yaşam için yarattığı özgürlük ruhundan, kardeşlik anlayışından, direnme iradesinden ileri geliyor. Artık Önderlik-halk bütünleşmesi en ileri düzeyde sağlanmıştır. 21. yüzyılın başında yeni, insanlığa örnek oluşturacak bir biçimde ortaya çıkmıştır.

Şehit Viyan gerçeği bir çağdır

Kompro gerçeğinin aydınlatılmasında, Önderliğin komployu aydınlatan çizgisinin özümseyip hayata geçirilmesinde, bu çizginin halka taşınmasında, yine Önderlik-halk bütünleşmesinin ileri noktaya vardırımında önemli bir kilometre taşını ise Viyan arkadaşın şehadeti ve Onun oluşturduğu tartışma götürmeyen eylem-çizgisi gerçekliğidir. Uluslararası komponun sekizinci yılına girerken gelişen ve tüm hareketimizi, yine halkı derinden sarsan bu olayın, bu şehadetin de kompro gerçeğinin aydınlatılmasında, özellikle de komponun doğru anlaşılması ve komploya karşı doğru bir duruşun ortaya çıkartılıp yürütülmesinde payı belirgindir. Viyan arkadaşın düşüncesini ve eylemini, dolayısıyla

Viyan gerçeği dediğimiz gerçekliği işte burada anlamamız gerekiyor. Kuşkusuz kompro gerçeği o zamana kadar çözülmüştü, anlaşılıyordu. Komploya karşı yedi yıl boyunca büyük mücadeleler verilmişti. Viyan arkadaşın direnişi bu büyük mücadelelerin bir devamı olarak ortaya çıktı. Fakat şunu kabul etmeliyiz ve doğru anlamalıyız ki, bu sıradan bir mücadele etme olmadı, mücadeleye yeni bir doğrultu, duruş, anlayış kazandırmayı ifade etti. Bu bakımdan Viyan arkadaş 2006 Şubat'ında uluslararası kompro gerçeğini aydınlatan bir direniş kıvılcımı olmuştur. Sekizinci yılında uluslararası kompro karşısında hareketimizin ve halkımızın nasıl durması gerektiğini açığa çıkartan bir ışık olmuştur. Bu temelde de, uluslararası komploya karşı bir doğru duruş ve direniş çağırısı olmayı ifade etmiştir. Onun "*uluslararası komployu hiçbir zaman hazmetmedim, içime sindirmedim, komployla birlikte ve Önderliksiz yaşamı bir an bile beynime ve yüreğime kabul etmedim, her zaman komployu reddeden, onu beyninde ve yüreğinde sürekli öldüren bir ruhun ve düşüncenin sahibi oldum*" değerlendirmesi, elbette çok derin anlam ifade eden bir değerlendirme oluyor. Bunu görmemiz ve anlamamız gerekiyor. Özellikle komponun sekizinci yılına girerken böyle bir düşüncüyü en yakıcı bir direniş eylemiyle ortaya koyması tabii daha büyük bir anlam ifade ediyor.

Kompro karşısındaki zayıf duruşları, normal yaklaşımları reddeden,

eleştiren bir özelliği kadar, bu tutumu uluslararası komploya karşı yeni bir mücadele sürecinin ilan edilmesi de oluyor. Nitekim Viyan arkadaşın bu düşünceleri ve eylemi temelinde Kürt halkı komploya karşı en büyük kalkışını 2006 Şubat ve bahar aylarında gerçekleştirdi. Birçok şehit verme pahasına uzun süreli ve şiddetli bir serhildan gerçekleştirdi. Artık uluslararası komployla birlikte yaşamak istemediğini, İmralı sistemini reddettiğini, kesinlikle İmralı sistemiyle birlikte yaşamayacağını, Önderliğin özgürlüğünü ve bu temelde Kürt sorununun çözümünü istediğini net bir biçimde ortaya koydu. Komployu anlamaya, teşhir etmeye, deşifre etmeye, zayıflatmaya dönük yaklaşım ve mücadelelerin artık yetersiz kaldığını, uluslararası komployu ve onun pratik yürütülüşü olan İmralı sistemini reddederek, yok sayarak, onu parçalayacak bir mücadele süreci içine girildiğini ve ne pahasına olursa olsun bu mücadeleyi yürütmekte kararlı olduğunu net ifade etti. Dolayısıyla komploya karşı mücadelenin yeni bir sürecini başlattı.

Yeni mücadele sürecinin kıvılcımı oldu Viyan

2006 baharının büyük serhildanı Amed'ten başlamak üzere bütün alanlara yayılan, dört parçada ve yurtdışında tüm Kürt halkını içine alan, AKP hükümetinin sahtekârlığını ve imhacı

yüzünü netçe açığa çıkartıp deşifre eden ve o hükümete en ciddi darbeyi vuran bir serhildan hareketi, böyle bir kararlılık temelinde ortaya çıktı. Kısa ca Viyan arkadaşın çağrısı Kürt halkı tarafından çok iyi anlaşıldı, netçe görüldü ve yüksek düzeyde karşılık buldu. Yeni mücadele sürecinin kıvılcımı oldu Viyan. Komployu yenme ve Önder Apo'nun özgürlüğünü sağlama mücadelesinin sembolü oldu. Bu bakımdan Viyan gerçeği uluslararası komployu tümüyle reddetmeye bir çağrı oldu. Komploya karşı yetersiz yaklaşımların aşılmasına bir çağrı oldu. Komployu normalleştirme tutumlarına karşı bir çağrı oldu. Komployu derinden anlama ve onu ruhumuzda, bilincimizde, yaşamımızda reddetmeye, öldürmeye, Önder Apo'nun özgürlüğü ve Kürt halkının özgür demokratik yaşamı temelinde bir düşünsel ve pratik duruş kazandırmaya bir çağrı oldu. Komplonun ömrünün uzatılmamasına, yok edilmesine karşı bir çağrı oldu. Bu çağrı herkesedir; tüm örgütümüze, hareketimize ve halkımızadır. Başta bu mücadeleye öncülük eden parti güçleri, militan güçler, savaşçı güçler olmak üzere tüm Kürt halkıdır. İlerici-demokratik insanlığıdır. Bunun böyle anlaşılması, ele alınması ve değerlendirilmesi gerekiyor.

Viyan çağrısı partileşme militanlaşma fedailleşme çağrısıdır

Gerçekten de bu, hareketimiz içerisinde büyük bir sorgulamaya yol açtı. Hepimiz üzerinde sorgulatici etkisi oldu. İki yıl boyunca bu sorgulamayı hep yaşadık, yaşıyoruz. Sorgulatici etkisi hiçbir azalma göstermeden devam ediyor. Dolayısıyla Viyan çağrısı, partileşme çağrısıdır, militanlaşma çağrısıdır, fedailleşme çağrısıdır. Tüm bunları Önder Apo'nun çizgisinde yapma çağrısıdır. Biliniyor, PKK'nin yeniden inşa çalışmalarında yönetim düzeyinde somut görevler almış bir arkadaşımızdı. Do-

layısıyla Viyan çağrısı Apocu çizgide yeniden PKK'leşme çağrısı oldu. Önderlik çizgisini doğru anlama, özümleme, çizgiyle kendini doğru bütünleştirme çağrısı oldu. PKK'nin yeniden inşa çizgisi oldu.

Dolayısıyla PKK'nin yeniden inşa çizgisinin öncü militan duruşunun ruhta, duyguda, düşüncede ve davranışta nasıl olması gerektiğini netçe hepimize gösterdi. Bu bir çizgidir artık, kendine göre yorumlanamaz, farklı anlaşılabilir, saptırılamaz bir kesin duruştur. PKK'nin yeniden inşasının nasıl bir duyarlılıkla, ruhla, tutumla olması gerektiğini netçe ortaya koyan bir gerçekliktir. Hiç kimsenin kendine göre yorumlayamayacağı, bireysel yaklaşamayacağı, saptıramayacağı, "başka türlü de PKK'nin yeniden inşası olur, PKK militanı olunabilir" biçiminde karartamayacağı kadar parlak, aydınlık bir duruş gerçekliğidir. Bu bakımdan da elbette partileşmenin ve parti öncülüğü temelinde uluslararası komploya karşı mücadelenin başarıyla yürütülmesinin en ciddi çağrısı, böyle bir mücadelenin önderi, sembolü konumundadır.

Şunu öğretti bize Viyan gerçeği: Düşmana etkili vuramıyorsan, onu geriletecek, darbeleyecek, siyasi-askeri gücünü zayıflatacak vuruşu yapamıyorsan, o zaman en azından kendi içindeki komploya vur, gericiliği içinde öldür. Komplo ruhunda, duygunda, bilincinde, düşüncede, davranışında yok et! Kendini duygu, düşünce ve davranışla komplonun etkisinden kurtar. Dışta uluslararası komplo gerçeğine, düşman gerçeğine vurmaya gücün yetmiyorsa, kendi içine vur. Dışta komployu yenemiyorsan içinde yen, ruhunda yen, duygunda yen, bilincinde yen, davranışında yen. Komployu yenen, aşan, asla komplonun etkisini taşımayan

bir yaşam gerçeği ortaya çıkar. O zaman dışta da komploya karşı büyük bir duruş sergilersin. Komplo karşısında büyük militan olursun. Komployu yenilgiye uğratacak vuruşlar yapabilirsin. Viyan gerçeğinin öğreticiliği buradadır. Çözümü kendinde yaratma gerçeğidir. Düşmanı içinde öldürerek etkisiz kılmak, boşluğa düşürmek ve sonuç almak çizgisidir. Bu, Önderlik çizgisine uygundur, Apocu çizginin özünü oluşturuyor. Önderliğin "düşmanı dışta yenebilmek için önce kendi içimizde yenmemiz gerektiği" anlayışına tamamen uygun düşüyor. Bu bakımdan da Önder Apo'nun örnek olarak gösterdiği Kemal Pir ve Beritan çizgisine denk düşüyor.

Viyan'da Önderlik çizgisiyle derinden bütünleşme vardır

Kuşkusuz yapılan direniş süreklileşecek, tekrarı olacak bir durum değildir. Bunu kendisi de belirtiyor, bu konuda özürünü de ortaya koyuyor. Ve başta yoldaşlar olmak üzere tüm halktan bunun tekrarı tutumuna girmemelerini, böyle bir yola başvurduğu için de kendisini mazur görmelerini istiyor. Bir yerde mecburiyet var; aslında ortamını bulsa, koşulları yaratsa, elbette dış düşmana da vurmak istiyor. Hem de düşmanın üzerinde büyük patlamak istiyor. Bütün o çalışmaların içerisinden süzülüp gelişi, gerilla ortamına ve oradan da Botan'a yürüyüşü bu temeldedir. Burada somut bir düşünce ve pratik duruş var. Fakat 2006 Şubat'ını öyle görüyor ki, sonraya bırakılamayacak bir çağrının gerektiğini, halkı komplo karşısında yeni bir anlayışa ve direnişe çekmek gerektiğini hissediyor. Bu, büyük bir duyarlılıktır. Yine derin bir siyasal-askeri analizi ifade ediyor. Burada

hem derin bir duyarlılık, duygu ve düşünce derinliği var, hem de kapsamlı bir siyasal-askeri analiz gerçeği var. Bu bakımdan da sonraya ertelenemez görüyor.

"Viyan gerçeği komployu yenme ve Önder Apo'nun özgürlüğünü sağlama mücadelesinin sembolü, komployu normalleştirme tutumlarına karşı bir çağrı oldu. Komplo ruhunda, bilincimizde, yaşamımızda reddetmeye, öldürmeye, Önder Apo'nun özgürlüğü, Kürt halkının özgür yaşamı temelinde bir düşünsel ve pratik duruş kazandırmaya bir çağrı oldu"

Sürecin bir kıvılcıma, çağrıya ihtiyacı olduğunu değerlendiriyor ve direnişe bu temelde giriyor. Bu gayet açıktır, anlaşılabilir ve anlaşılmalıdır. Hem tüm arkadaş yapımız, örgüt yapımız tarafından çağrı anlaşılmalı, mesaj anlaşılmalı ve büyük bir etkileşim altına girilmiştir, hem de halk derhal bu çağrıyı alarak, kıvılcımı okuyarak 2006 baharını komplo karşısında en büyük direniş baharı haline getirmiştir. Demek ki doğru değerlendirme var, demek ki derin kavrayış var, duyarlılık var. Demek ki Önderlik çizgiyle çok derinden bütünleşme var.

Şubat beyin ve vicdan sorgulaması yapma ayıdır

Kuşkusuz sorumluluk kendisine aittir, kararı kendisi veriyor. Ama verdiği kararın ne kadar derin bir duyarlılığa ve analiz gücüne dayandığı açıkça ortadadır. Bu bakımdan elbette verilen mesajı, yapılan çağrıyı, bu direnişin bizden ne istediğini doğru anlamamız gerekiyor. Elbette mesajın iyi okunması, o duygunun, ruhun iyi anlaşılması önem taşıyor. Bunun en başta PKK'nin yeniden inşa çalışmalarında, tüm HPG militan yapısında, yine özgür kadın hareketinin öncü militan yapısında yeterli bir özümseme ve esas alma düzeyine ulaştırılması gerekiyor. Bu, mücadeleyi başarıyla yürütebilmemiz açısından önem taşıyor.

Bir yandan 15 Şubat komplo gerçeği, diğer yandan komploya karşı Viyan çizgisinde direniş gerçeği elbette ki Şubat ayında bize çok daha derin bir sorgulama, beyin ve vicdan sorgulaması yapma, duruşumuzu, anlayışımızı, pratiğimizi yeniden yeniden gözden geçirme ve bu gerçeklikler karşısında kendimizi özeleştirel sorgulamaya tabi tutarak hata ve eksikliklerimizi görüp giderip, komplo karşısında Viyan çizgisinin yürütücüsü militanlar haline gelme görevini de yüklüyor.

15 Şubat için "Ulusal oruç günü" dedi hareketimiz. Düşmanı nefsimizde yenme, içimizde yenme günü olarak değerlendirdi. İçte düşmanı nefsinde yenmenin, içinde yenmenin, ruhunda ve bilincinde yenmenin en sağlam, en güçlü

"Dokuz yıl boyunca yürütülen mücadeleyle komplo teşhir edilmiş, yıpratılmış, zayıflatılmıştır. Buna karşı hareketimizin kendisini komploya karşı mücadele edecek ve onu yenilgiye uğratabilecek bir ideolojik, politik, örgütsel, askeri birliğe ve mevzilenişe kavuşturduğu ortadadır. Bu bakımdan, onuncu mücadele yılını düşmanın zayıf, bizim ise daha güçlü girdiğimizi söyleyebiliriz"

öncü, fedai duruşu Viyan duruşudur. Viyan çizgisi böyle bir duruşu ifade eden bir militan çizgiyi oluşturuyor.

Bu bakımdan da tüm yoldaşlar olarak, militan kadro gücü olarak, parti gücü olarak bu büyük olaylar karşısında kendi durumumuzu sorgulayarak uluslararası komploya yenilgiye uğratabilecek, Önder Apo'nun özgürlüğü ve Kürt sorununun demokratik çözümünü yaratacak bir mücadelenin geliştiricisi olmak elbette bizim boyun borcumuz, en temel görevimizdir. Komploya karşı Viyan çizgisinin takipçisi olmak, Viyan gerçeğini anlamak ve anmak ancak böyle bir mücadele duruşu ve başarısı kazanmakla gerçekleşir.

Onuncu yıla komploya zayıflatılmış olarak giriyoruz

Onuncu yıla girerken, onuncu Şubat'ı yaşarken uluslararası komplo kendisini nasıl yürütmeye çalışıyor? Bu konuda da siyasi, askeri durum oldukça netleşmiş vaziyettedir. Yine yaşanan ideolojik, örgütsel mücadelenin derinliği ortadadır. Şunu görmemiz gerekli; onuncu yıla ifade ettiğimiz amaçlar doğrultusunda kendisini yeniden planlamış çerçevede bir saldırıyı uluslararası komplo dayatmak istiyor. Dokuz yıl boyunca yürütülen mücadelenin ortaya çıkardığı sonuçların kuşkusuz bunda etkisi var. Dokuz yıl öncesi kadar birliğe sahip değil, dokuz yıl öncesi kadar biz gerçeklerden uzak, örgütsüz, bilinçsiz, duyarsız, Önder Apo'nun ifadesiyle "derin gaflet" yaşayan bir konumda değiliz. Dokuz yıllık mücadele içinde uluslararası komploya teşhir edilmesi, deşifre edilmesi, komplocu güçlerin geriletilmesi, komploya karşı mücadele edecek ve onu yenilgiye uğratabilecek düzeyde PKK'nin kendisini

yenilemesi, yeniden yapılandırması, gerekli düşünsel, stratejik değişiklikleri gerçekleştirilmesi durumu söz konusudur. Bu bakımdan dokuz yıl boyunca yürütülen mücadeleyle komploya yenilgiye teşhir edildiği, yıpratıldığı, zayıflatıldığı bir gerçektir. Buna karşı hareketimizin kendisini uluslararası komploya karşı mücadele edecek ve onu yenilgiye uğratabilecek bir ideolojik, politik, örgütsel, askeri birliğe ve mevzilenişe kavuşturduğu ortadadır.

Başarısızlıklarının etkisiyle komplocular saldırganlaşmıştır

Bu bakımdan, onuncu mücadele yılını düşmanın zayıf, bizim ise daha güçlü girdiğimizi söylemeye bile gerek yok. Fakat bu, düşman ve komplocu güçler zayıflatılmıştır, hiçbir güçleri kalmamıştır, hiçbir şey yapmak istemiyorlar demek anlamına gelmiyor. Tam tersine komploya deşifre olması, teşhir edilmesi ve yıpratılması sonucu olacaktır ki, daha saldırgan davranıyorlar, can havliyle adeta saldırıyorlar. Bunu özellikle mevcut Türkiye yönetiminin söz ve davranışlarında ve yine uluslararası komploya örgütleyip yürüten güçlerin tutumlarında görüyoruz. ABD'nin, İsrail'in, İngiltere'nin davranışlarında görüyoruz. Başarısız kalmanın etkisiyle olacak ki çok daha saldırgan hale gelmişlerdir. Yine bu saldırılarını daha açıktan yapmak zorunda kalmışlardır. Yüzlerini gizleyemeyecek, maskeleyemeyecek, imha saldırılarını sözle de, davranışla da açıktan yürütür hale getirmişiz onları.

Şunu hep değerlendirdik ve değerlendirmelerimiz giderek daha da somutlaştı: Komplocu güçler bu onuncu yılda uluslararası komploya yeniden canlandırmayı hedefleyen yeni

bir saldırı planı dayatmaya çalışıyorlar. Bu konuda komplo planlayan uluslararası güçlerle, Kürt toplumu üzerinde inkâr ve imha siyasetini pratikleştiren sömürgeci güçler arasında bir uzlaşmanın, yeni bir ittifakın ve ortak planlamanın geliştirildiği de gözleniyor. Bu durum yalnızca Türkiye yönetiminin istek ve talepleri doğrultusunda olmuyor kuşkusuz. Tersine uluslararası gerici güçlerin, komplo yürüten güçlerin böyle bir saldırı planının geliştirilmesindeki çabaları daha nettir. Kısaca onuncu yıla dayatılmak istenen topyekûn savaş planının uluslararası komplocu güçlerle sömürgeci güçlerin ortaklaşa geliştirdiği bir plan olduğu açığa çıkmıştır. Çıkarlarını tıpkı dokuz yıl önce birleştirdikleri gibi PKK'ye karşı imha saldırısında yeniden birleştirmişlerdir. Böyle bir saldırı ile herkes kendi çıkarını yürütmek istiyor.

Komplocu güçler bir kere daha Türkiye'yi Ortadoğu'daki siyasetleri doğrultusunda kullanmak istiyor. Büyük Ortadoğu Projesi çerçevesinde Türkiye'ye rol oynamayı hedefliyorlar. Biz iyi biliyoruz ki, uluslararası kompilonun örgütlenip yürütülmesinin temel bir dayanağı buydu. ABD'nin Irak'a dönük savaş planına Türkiye'nin katılması, destek vermesi teme-

linde 15 Şubat komplosu düzenlenmişti. Türkiye yönetimi adına Başbakan Ecevit'in, CIA'ye verdiği söz karşılığında Önder Apo Türkiye'ye kaçırılmıştı. ABD tarafından Türkiye'ye teslim edilmişti. Fakat daha sonra 1 Mart 2003 teskeresiyle Türkiye yönetimi, ABD'ye verdiği bu sözü tutmadı, gereğini yerine getirmedi. Dolayısıyla geçen beş yıl içinde Türk- ABD ilişkilerinde ciddi bir çelişki, gerginlik, çatışma durumu ortaya çıktı.

Türkiye her yönüyle ABD'ye muhtaç hale getiriliyor

Daha sonra Türkiye bunu telafi etmek, ABD'ye Irak savaşında destek vermek için birçok karar aldıysa da ABD yönetimi bunu kabul etmedi. İki devlet arasında beş yıl boyunca ciddi bir siyasi gerginlik, çatışma durumu yaşandı. ABD, Türkiye'yi Ortadoğu'da daraltmaya, sınırlandırmaya çalışırken, Türkiye'de ABD'yi Irak'ta çıkmaz içine sokmak için elinden gelen bütün çabayı harcadı. Kara Kuvvetleri Komutanı İlker Başbuğ'un ifade ettiği gibi, ABD'ye Irak'ta istediğini yaptırmayacak, yapılmak istenenleri bozacak güce sahiptirler ve bu güçlerini de geçtiğimiz süreçte kullandılar. Sonuçta ABD'nin Irak'ta ve Ortadoğu'da ciddi bir zorlanması ve çıkmaz içine girmesi ortaya çıktı. Türkiye de ciddi bir daralmayı yaşadı.

Bunun sonucunda, özellikle Bush yönetiminin artık hükümünü tamamladığı ve ABD'nin yeni bir yönetim oluşturma sürecine girdiği 2006 Kasım'ındaki seçimlerden sonra ABD politikalarında belli değişikliklerle bu ortaya çıktı. Artık 11 Eylül olayları ardından Bush yönetiminin ge-

liştirdiği taktikler değil de, Demokrat Parti yönetiminin uygulayacağı yeni politikaların oluşturulması gerekti. Bu da Irak'ta belli bir sistem oluşturmayı, İran ve Suriye üzerine daha çok gidilerek küresel sistem karşısında bu güçlerin duruşunun aşılmasını sağlamayı esas alan bir politik duruştur. Bunun için eski Saddam yönetiminin önde gelenleri tasfiye edildiler. Irak üzerinde yeni operasyonlar yapıldı. Sonuçta bu gelişmelere dayanarak yeniden bir kez daha Ortadoğu'da rol oynamak üzere Türkiye'yle ilişki içerisine girilmeye karar verildi.

Beş yıl önce Irak savaşında kullanmadığı ve desteğini alamadığı Türkiye'ye, bu kez Irak'ın bir sisteme kavuşturulması ve İran ile Suriye'ye karşı mücadelede ABD tarafından rol oynatılmak isteniyor. Türkiye özellikle İran karşısında ABD tarafından kullanılmak isteniyor. Bunun için de Türkiye'nin Irak'a çekilmesi, askeri çatışma ortamı içine girmesi, dolayısıyla her yönden ABD'ye muhtaç hale gelmesi, ABD dışında karar verecek ve uygulama yapacak bir iradeden yoksun kılması gerekiyor. İşte son zamanlarda gerçekleşen Türkiye'nin Medya Savunma Bölgelerine dönük saldırılarının bu politikayla bağı vardır. Güney Kürdistan'a yönelik Türkiye'nin sınır ötesi operasyonları ve bunu daha da büyütme çabaları bu temelde gelişmektedir.

Türkiye geçen beş yıl içerisinde yaşadığı çaresizlik ve çıkmaz sonucunda AKP hükümeti tarafından ABD'nin taleplerine teslim olmuş bir durumu yaşıyor.

Türkiye yönetiminin zihniyeti değişmemiştir

1 Mart 2003 teskeresi ardından Türkiye'nin önünde zaten iki yol vardı: Ya kendini demokratikleştirecek, Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştirecek, böylece güçlü bir toplumsal birlik ve dayanışma ortaya çıkartarak kendi sorunlarını demokratik yöntemlerle ve kendi gücüyle çözüp hiç kimseye muhtaç olmadan bir siyasi irade geliştirecekti, ya da ezilecek, büzülecek, yalvar-ya-

kar olacak, sonunda ABD'nin isteklerini kabul edip ona teslim olacaktır.

Beş yıl boyunca başta Önder Apo olmak üzere, hareketimiz birincisinin gerçekleşmesi için gerçekten de büyük çaba harcadı. Büyük özveride bulundu. Her türlü çağrı yapıldı, gerçekler ortaya kondu, aydınlatıldı. Demokratikleşme temelinde bir özgür iradeli durum gücü haline gelebilmesi için Türkiye yönetimine, Kürt toplumu olarak her türlü desteğin verileceği vaat edildi ve vadin gerekleri pratikte ortaya konuldu. Fakat bu, Türkiye'yi demokratik dönüşüme çekmeye yetmedi. Türkiye yönetimini zihniyet değişimine götürmediği gibi, Türkiye toplumunda, aydın ve demokratik güçlerinde de yeni bir siyasi inisiyatif ortaya çıkartacak gelişmeler yaratamadı. Zayıf kaldı.

Türkiye'nin hedefinde PKK Kerkük ve Güney vardır

Sonuçta Kürt inkârı ve imhasını esas alan zihniyette ısrar, giderek ABD stratejisine, onun Büyük Ortadoğu Projesine teslim olmayı, Türkiye'yi ardına kadar ABD'ye bağımlı hale getirmeyi gündemleştirdi. Nitekim 22 Temmuz seçimlerinin ortaya çıkarttığı yeni yönetim, Yaşar Büyükanıt başkanlığındaki genelkurmay ile Tayyip Erdoğan başkanlığındaki AKP hükümetinden oluşan yeni Türkiye yönetimi, Türkiye'yi ABD'ye bağlamak, Kürt inkârı ve imhası zihniyetinin kaderini ABD'nin Ortadoğu'da yürüttüğü üçüncü dünya savaşıyla bağlı hale getirmekteki ısrarı ve kararı oldu. Bu durum, ABD'nin de bir kere daha Türkiye'yi kendi politikaları doğrultusunda Ortadoğu'da çalıştırmak üzere denemek istemesi, böyle bir politika oluşturmasıyla birleşince, 2007'nin son aylarındaki Türkiye-ABD görüşmeleri ve yeniden bir ilişki düzeyinin ortaya çıkartılmasını sağladı.

Bush-Erdoğan, Bush-Gül görüşmeleri ardından, ABD Başkanı Bush'un Ortadoğu'da uzun bir ziyareti, yine Türkiye'nin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Mısır ziyareti, bunlara dayalı olarak askeri komuta düzeyinde PKK'ye karşı operasyonları yürütmek

üzere oluşturulan üçlü koordinasyon, bu koordinasyonun yürütülmesi çerçevesinde Türk genelkurmayının Irak ziyaretleri ardından gerçekleşen İngiltere ve ABD ziyaretleri bu temelde gerçekleşiyor. Aralık ortasından bu yana Medya Savunma Bölgelerine dönük hava operasyonları bütün bu görüşme ve ilişkilerin ortaya çıkardığı ittifaka dayanarak gerçekleşiyor. Bunu daha ileri bir operasyon düzeyine götürmek için de ortak karar alıp planlama yapıyorlar, çaba harcıyorlar. ABD'nin teşvik ve istemleri doğrultusunda Türkiye yönetimi PKK'ye karşı mücadelesini, yani Kürt inkârı ve imhasına dayanan politikasını Güney Kürdistan'a dönük daha kapsamlı askeri hareketler düzenleyerek gerçekleştirmeyi hedefliyor.

Erdoğan ve Bush arasında gizli bir anlaşma imzalanmıştır

2007 baharından beri Türk genelkurmayının geliştirdiği bir tehdit değerlendirilmesi var. Birinci olarak, Güney Kürdistan'daki devletleşme eğilimi Türkiye için tehdit görülüyor. İkinci sırada Kerkük meselesi var. Üçüncü sırada da PKK var. Genelkurmay tehdit algılamasını böyle ortaya koyuyor. Bu durum tabii Türkiye'yle Güney Kürdistan yönetimi arasında ciddi bir çelişki ve gerginlik ortaya çıkardı. Bunun üzerine ABD'nin de uyarılarıyla bu tehdit sıralamasında bir değişiklik yaptılar. İlk sıraya yeniden PKK'yi aldılar, ona göre Kerkük ve Güney Kürdistan devletleşmesini devam ettirdiler. Böylece de "PKK'ye karşı mücadele" adı altında geliştirilen yeni anlaşma, ortak planlama ve pratiğe dayalı olarak Güney Kürdistan'daki gelişmeleri engellemek, kontrol altına almakla Kerkük sorununu kendi istekleri doğrultusunda çözmeye hedeflerini de gerçekleştirmek istiyorlar. Bunu yapabilmeleri için Güney Kürdistan'a daha fazla askeri müdahalede bulunmayı zorunlu görüyorlar.

Türkiye yönetiminin bu yönlü bir askeri plan geliştirdiği açıktır. Bu durum ABD'yle de ortaklaşma temelinde götürülüyor. Medya Savunma Bölgelerini askeri denetim altına alarak PKK'yi ezmeyi, gerillayı darbeleyip siyasi günde-

mi etkileyecek mücadele yürütemez hale getirmeyi, buna dayanarak Güney Kürdistan'daki mevcut federe devlet oluşumunu daraltıp sıkı sıkıya kontrol altına almayı ve Kerkük'ün Güney Kürdistan federasyonuna katılımını önlemeyi hedefliyorlar. Türkiye yönetimi bunu ABD'yle ilişki ve ittifak temelinde ancak yapabileceğini görüyor. Bunun karşılığı olarak da Tayyip Erdoğan yönetimi ABD'ye söz verdi. Gizli anlaşma yaptılar. ABD'nin istekleri doğrultusunda İran karşısında ve Ortadoğu'da rol oynama sözü verdiler. ABD'de, Türkiye'nin mevcut tehdit algılamasını PKK'yi hedefleme temelinde yürütmesine fırsat ve imkân verme sözü verdi. Anlaşma bu temelde oluşmuştur. Bu çerçevede hava operasyonlarını başlattılar. Bunu kara operasyonu haline getirme hazırlıklarını sürdürüyorlar. Sadece girip-çıkacak bir operasyonu değil, Türk ordusunun Güney Kürdistan'daki mevcut mevzilenmesini kat kat aşacak bir gücü Güney Kürdistan'da mevzilen-direcek bir operasyonu hedefliyorlar. Dolayısıyla bu yeni süreçte Türk ordusunun Güney'e girişi bir operasyon yapma ve sadece PKK'yle savaşa çerçevesinde olmayacak, onu da aşarak Güney Kürdistan'a yerleşen, Güney Kürdistan coğrafyasını denetim altına alan, burada gerillayı hareket edemez hale getirirken, aynı şekilde Güney Kürdistan yönetimini de sıkı bir denetim altına almayı hedefleyen bir askeri mevzilenme düzeyine getirilecektir. Bu konuda ABD ile Türkiye anlaşmıştır.

Güneyli güçler de bu plana dahil ediliyor

Bu temelde KDP ve YNK'nin bu politikayla kendilerini uyumlu hale getirmeleri için üzerlerinde yoğun bir baskı kuruldu ve hala da sürdürülüyor. YNK yönetiminin de bu politikaya teslim olduğu ifade ediliyor. Zaten YNK sözcülerinin açıklamalarından da bu gözüküyor. En son ABD Dışişleri Bakanının Bağdat'ta Barzani ve Talabani'yle yaptığı görüşmede bu politikayı dayattığı, bu güçlerin ABD-Türkiye ilişkilerinin gelişmesine zarar vermeyecek ve ters düşmeyecek bir

politika izlemelerini istediği bir gerçektir. Şimdi bu temelde bir iç tartışma, politik baskı ve pazarlık bu güçler arasında yaşanıyor. ABD, Türkiye ve Güney Kürdistan yönetimi arasında yoğun bir pazarlığın olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. KDP içerisinde farklı yaklaşımların olduğu, böyle bir politikayı tam benimsemek istemediği yönünde bilgiler var. Ne kadar gerçek bilemiyoruz, ne kadar direnirler bu da bilinmiyor. Fakat eskisi kadar ABD-Türkiye ittifakıyla birleşerek Kürtler arası yeni bir çatışmanın tarafı olmayabilirler. Yalnız ABD'nin taleplerine karşı çıkacakları, dolayısıyla Türkiye'nin mevcut politikaları karşısında aktif direnç gösterecekleri de beklenemez. En azından başlangıç süreci açısından zayıftırlar, böyle bir direnç göstermeleri zordur.

İşte Kürt inkarı ve imhası siyaseti içinde bulunduğumuz koşullarda böyle yürütülmek isteniyor. Dikkat edilirse yine Güney Kürdistan var işin içinde, yine çeşitli pazarlıklar var. Türkiye'nin, ABD politikaları doğrultusunda Ortadoğu'da kullanılmak istenmesi var. Ve bu temelde de PKK'nin yeniden pazarlık konusu edilmesi var. Dokuz yıl önce uluslararası komplo başlatılırken de, Önder Apo'nun imhası temelinde Türkiye'nin ABD politikalarına evet demesi, ABD'nin Irak'a yönelik savaşını desteklemesi söz konusuydu. Önder Apo'ya dönük 15 Şubat saldırısı bu temelde ve böyle bir pazarlık sonucunda gerçekleştirilmişti. Şimdi de ABD'nin İran politikası doğrultusunda Türkiye'nin kullanılması için PKK'ye karşı topyekûn savaş yürütülmesine onay veriliyor. Onaydan da öte destek veriliyor. Ortak bir planlama temelinde "PKK ortak düşmanımız" denerek uluslararası komplo yeniden canlandırılmak isteniyor. Hem Önderliği, hem gerillayı, hem de halkı hedefleyen topyekûn bir saldırı böyle bir anlaşma, ittifak temelinde gerçekleştirilmek isteniliyor.

Şimdi 2008 yılına uluslararası komplo güçlerinin dayatmak istediği saldırı planı böyledir. Yeniden uluslararası komplo canlandırmak, kendi aralarındaki politik pazarlıkların,

çıkar hesaplarının konusu PKK ve PKK'ye karşı mücadelede kendi çıkarlarını uzlaştırarak ittifaka ulaştırmak istiyorlar. Ve bunu önemli ölçüde gerçekleştirdikleri de anlaşılıyor. Bu politikayı pratikleştirecekleri, bununla sonuç almaya çalışacakları anlaşılıyor. Bu bakımdan da yeni bir pazarlık ve planlama temelinde, uluslararası komplonun yeniden saldırıya geçirilmek istendiğini söyleyebiliriz.

Bu yeni plana karşı direniş mücadelesini yükseltmeliyiz

Hareket olarak biz de bu durumu on yıl öncesinden çok daha duyarlı bir yaklaşımla, günü gününe izleyerek değerlendirmeye ve buna karşı direniş mücadelesini planlayıp örgütlemeye ve yürütmeye çalışıyoruz. Bu konuda HPG'nin yürüttüğü hazırlıklar var. Genel hareketimizin yürüttüğü hazırlıklar var. Kendisini bu topyekûn saldırı karşısında aktif direniş gösterecek bir anlayışa, örgütsel yapılanmaya, mevzilenmeye ve taktik duruş içine çekmeye çalışıyor. Bu konuda önemli bir düzey kazanıldığı söylenebilir. Büyük ölçüde hareketimiz bu topyekûn saldırı karşısında aktif savunma çizgisinde etkili bir direniş gösterecek düzeye ulaşmıştır. Mevcut durumda Êdi Bese kampanyamız böyle bir direniş geliştirme temelinde sürdürülüyor.

Êdi Bese hamlesinin kapsamı daha genişlemiş, içeriği daha derinleşmiş bulunuyor. Bu önemlidir ve hareketi-

miz halkı hazırlayıp yönlendirerek, bu direniş hamlesini bu düzeyde geliştirmeyi hedefliyor. Bunun için propaganda-ajitasyon çalışmalarında ve ideolojik mücadelede belli bir gelişme vardır. Êdi Bese kampanyasını sürdürecektir, düşman saldırılarını teşhir edecek, Kürt sorununun demokratik çözümünde Kürt halkının tutumunu tüm kamuoyuna açıkça gösterecek ve Kürt halkının direnişinin sesi olacak bir mücadeleyi, çalışmayı sürdürüyoruz. Eksikliklerimiz var, zayıf kaldığımız yönler var. İmkânlar yarı yarıya bile kullanılmıyor. Bunları görüp gidermeye çalışıyoruz.

Êdi bese ile Kürt halkı ayakta

Şimdi Şubat'a girişle birlikte yine uluslararası komplo lanetlemek ve ona karşı direniş mücadelesini geliştirmek üzere Kürt halkı ayakta! İşte Kuzey'de canlı kalkan hareketi olarak gerillaya ve halka dönük saldırıların durdurulması amacıyla kitleler ayağa kalkmış durumdadır. Çeşitli etkinlikler, yürüyüşler düzenliyorlar. Öyle anlaşılıyor ki, Şubat boyunca bu halk direnişi çok değişik yöntemlerle gelişerek sürecektir. Hatta Êdi Bese kampanyasının amaçları gerçekleşene kadar büyüyüp devam edecektir. Bu direnişin Kürdistan'ın diğer parçalarında da destek bulması, ortak yürütülmesi durumu söz konusudur. Batı Kürdistan'da ve yurtdışındaki halk Kuzey'deki mücadeleyle aktif bütün-

“Görüldüğü gibi halkımızın siyasal eylemliliğinin belli bir gelişme gösterdiği açık bir gerçektir. Ancak eksiklikleri var, zayıflıkları var. Kürt halk potansiyelinin üçte biri bile henüz tam devreye konmuş değildir. Daha harekete geçirilmemiş çok büyük bir mücadele potansiyelinin var olduğu, Kürt halkının böyle büyük direnme potansiyeline sahip olduğu tartışma götürmez bir gerçektir”

leşiyor, destek veriyor. Bütün bastırma, pasifikasyon hareketlerine karşı Doğu Kürdistan halkının da direnişi var. Güney’de de belli bir duyarlılık ve direnç oluşmuş durumdadır. Türkiye ordusunun Güney’e dönük saldırıları geliştikçe, Güney halkının tepkileri ve direnişi de gelişecektir.

Görüldüğü gibi halkımızın siyasal eylemliliğinin belli bir gelişme gösterdiği açık bir gerçektir. Ancak onun da eksiklikleri var aslında, zayıflıkları var. Kürt halk potansiyelinin üçte biri bile henüz tam devreye konmuş değildir. Daha harekete geçirilmemiş çok büyük bir mücadele potansiyelinin var olduğu, Kürt halkının böyle büyük direnme potansiyeline sahip olduğu tartışma götürmez bir gerçektir.

En önemlisi de gerillanın hazırlığı ve direnişidir. Düşman cephesi saldırıları askeri boyuta taşıdıkça, daha büyük görev ve sorumluluk gerillaya düşüyor. Gerillanın bu gerçekleri görmesi, kendini bu saldırılara cevap verecek bir taktik ve tarza ulaştırması, mevzilenmesini buna göre geliştirmesi, pratik hazırlıklarını yapması ve her türlü saldırıyı boşa çıkartacak ve etkin bir direniş gösterecek bir güce kendini ulaştırması, uluslararası komplonun onuncu yılda daha ağır darbeler yiyerek çöküş süreci içine sokulması açısından büyük önem taşıyor. Gerillanın bu bilinçle hareket ettiği bir gerçektir. HPG Askeri Konsey toplantısı bu temelde gerçekleştirilmiştir. HPG’ye bağlı kollardan toplantıları, tartışmaları, kendilerini yeniden yapılandırma ve planlama çalışmaları bu temelde geliyor. Her alanda bu toplantıların ortaya çıkardığı planlar doğrultusunda pratik hazırlık çalışmaları yürütülüyor. Kendini buna göre eğitme, hazırlama, düşüncede

bu büyük direnişe hazırlanma çalışmaları yürütülüyor. Örgütsel planlamalar, düzenlemeler düşman saldırılarını karşılayacak, boşa çıkartacak düzeye getirilmeye çalışılıyor. Pratik, teknik hazırlıklar her türlü düşman saldırılarını kırarak, düşmana ağır darbeler vuracak bir düzeyde yoğunca yapılıyor. Şu ana kadar ulaşılan düzey her türlü saldırıyı karşılamaya asgari olarak hazır olma düzeyidir.

Söz anlamını yitirmemeli

Bu görevleri pratikte nasıl gerçekleştireceğiz? Şimdi tehlike bu kadar büyükse, uluslararası komplo hala umutlarını kaybetmemiş, yeni planlarla saldırarak sonuç alma umut ve hesabı güdüyorsa ve bunun karşısında bizim de çok daha bütünlüklü, hareket ve halk olarak çok daha kapsamlı, etkin, çok yönlü bir direniş mücadelesini geliştirme zorunluluğumuz varsa, komplonun onuncu yılı ancak böyle bir aktif direnişle boşa çıkartılacaksa, o zaman bu direniş göstermek hangi ruhla, zihniyetle, duruşla başarılı? Elbette bu soru sorulduğunda yine aklımıza Viyan gerçeği geliyor. Viyan çizgisi bu konuda da bizim için öğreticilik çizgisidir. Nasıl karşıladı sekizinci komplo yılını Viyan arkadaşı? “Söz anlamını yitirmemeli” dedi. “Ne pahasına olursa olsun sözün gereği yerine getirilmelidir” dedi. Ve o büyük, kendini ateş topu yapan direniş öyle ortaya çıktı. En büyük tehlikeyi, düşman saldırıları karşısında bizi en zayıf bırakacak tutumu, sözün anlamını yitirdiği durum olarak değerlendirdi. Ve bu konuda uyardı, mevcut durumu eleştirdi. O büyük direnişi bu sözlerin dinlenmesi, eleştirilerinin dikkate alınması ve bunun gereğinin

tüm yoldaşlar tarafından, hareketimiz tarafından yerine getirilmesini sağlamak için yaptı. Bu önemlidir.

Komple tanımlanmışsa, çözümlenmişse, komploya karşı Önderlik ve halk direnişi çok ileri düzeydeyse, geriye kalan bunları pratiğe dönüştürecek militan gücün, öncü gücün komploya karşı verdiği mücadele sözünün gereklerini pratikte eksiksiz yerine getirmesidir. Büyük bir pratik direniş konumu içinde olmasıdır. Sözünün gereğini her an, her saniye ve bulunan her ortamda eksiksiz pratikleştirmesidir. Kısaca oportünizme düşmemektir. Bazı gerçekleri görüp, anlayıp ona göre söz söyleyip de, gereğini yerine getirmekten uzak düşmemektir. Söz ve eylem bütünlüğünü en ileri düzeyde yaratmaktır. İşte bu Önderlik gerçeğinin de en temel özelliği oluyor. En büyük Önderlik ölçüsü söz ve eylem bütünlüğünün sağlanmasıdır. Çok iyi biliyoruz ki, Önder Apo gerçeği de söylediğini yapan, yapabileceklerini söyleyen bir gerçekliktir.

En büyük güç örgütte ve voldaşlık ilişkilerindedir

İşte Viyan gerçeği de bize böyle bir militan olmayı öğretti. Viyan arkadaş hepimizi böyle bir çizgi militanı olmaya çağırdı. Önderlik ölçülerini bu düzeyde tutturmamızı istedi. Bunun için en büyük gücün örgütte olduğunu, yoldaşlık ilişkilerinde olduğunu ifade etti. Bu büyük değerlere sahip çıkılması gerektiğini, bunların hiçbir zarara uğratılmaması gerektiğini söyledi. Bu konuda oportünist ve teslimiyetçi yaklaşımların içine asla düşülmemesi gerektiğini söyledi. Militan olarak söyleyip, mücadele ortamına çıkıp da pratikte onun gereğini yerine getirmeyen, kendine göre yaklaşan, kendine göre yaşam ölçüleri geliştiren tutumların olmamasını istedi. Zorluklar ne olursa olsun, engeller nereden gelirse gelsin, özgürlük çizgisinde, özgür yaşam durumunda sonuna kadar kararlı olunmasını ve sağlam bir duruş gösterilmesini istedi. Bizi başarıya götürecektir.

militanlığın bu olduğunu ifade etti. Neden? Çünkü zayıflıklar gördü, eksiklikler gördü, aşınmalar gördü. Yeniden partileşme doğrultusunda çeşitli sözler söyleyip de pratikte onun gereğini yerine getirmeyen, onunla 180 derece ters düşen yaklaşımları gördü. Bunları büyük tehlike olarak algıladı, tanımladı ve bu tehlikelere karşı Önderlik çizgisinde fedai militan kadro duruşunun ölçülerinin nasıl olması gerektiğini hem o büyük yoğunlaşmasıyla sözlü olarak ortaya koydu, hem de pratik eylemiyle onun gereklerini yerine getirdi. Öyle kendine göre her türlü yaklaşım gösterebilen cılız, keyfi, özerk, sözü ve pratiği birbirinden kopuk duruşların başarı getirmeyeceğini ortaya koydu. Ve bu konuda sözünü bize dinletebilmek için, kendi doğrularına itibar edip, onlara göre hareket etmemizi sağlabilmek için kendini kavurup kömür haline getirdi.

Bu büyük bir eleştiridir. Birilerinin gerçekleri bize gösterebilmek için kendini kömür yapması ciddi bir zayıflık içinde olduğumuzu gösterir. Tarihte de böyle olaylar var. İnsanlığın içine düştüğü gaflet durumlarının, zayıflıkların aşılması için öncülerin kendilerini yaktıkları, yıktıkları, paramparça ettikleri biliniyor.

Militan özgür kişilik duruşudur

Şimdi Viyan arkadaş gerçeği de bu büyük tarihsel uyarıların, çağrılarının son halkasını oluşturuyor. Bu anlamda büyüktür, yücedir, derindir. Fakat bizim açımızdan da tabii çok derin bir sorgulamayı gerektiren, çok ağır bir eleştiridir. Demek ki bilincimiz çok geri, anlama düzeyimiz zayıf, söze anlam verme, onun gereğini yerine getirme de zayıflıklarımız var. Çok unutuyoruz, tarihin geri çağlarındaki insanların durumunu arz ediyoruz. Onları çok aşan bir düzeye henüz ulaşamamışız ki, bizi uyarın örnek onları uyarın örnek gibi ortaya çıkıyor. Bu bakımdan da tabii kendimizi sorgulamamız gerekli, doğru çizgiye çekmemiz gerekli. Böyle bir uyarıya ihtiyaç bırakmayacak bir duyar-

“Viyan büyük gücün örgütte, yoldaşlık ilişkilerinde olduğunu ifade etti. Bu büyük değerlere sahip çıkılması gerektiğini, bunların hiçbir zarara uğratılmaması, bu konuda oportünist ve teslimiyetçi yaklaşımların içine asla düşülmemesi gerektiğini söyledi. Militan olarak söz söyleyip, onun gereğini yerine getirmeyen, kendine göre yaklaşan, yaşam ölçüleri geliştiren tutumların olmamasını istedi”

lılığı, disiplini, yaşamı ortaya çıkartmamız gerekiyor. Başka türlü olmaz, hiçbir zorluk böyle bir düzey kazanmanın önünde engel olamaz. Viyan arkadaş onu da ifade ediyor, *“benim de zorluklarım oldu”* diyor. *“Bir birey olarak zorluklarım oldu, canlı bir insan olarak zorlanmalarım oldu, genç bir kadın olarak bu büyük mücadelede zorluklarım oldu, ama bunlara asla teslim olmadım”* diyor. *“Asla gerilikle ve gericilikle uzlaşmadım, o zorlanmalar ve baskılar karşısında özgür yaşam tutkumu ve direncimi kaybetmedim”* diyor. Sonuç militan özgür kişilik duruşudur. Demek ki insan iddialı olursa, istekli olursa, kararlı davranırsa her zorluğu yenebilir, her engeli aşabilir, her türlü geriliği, köleliği kırabilir. Özgürlük dünyasında yaşayan, hareket eden büyük bir insan gerçeğine ulaşabilir.

İşte içinde bulunduğumuz bu kritik süreçte, düşman saldırılarının topyekun bir hal aldığı ve hala uluslararası komplonun amaçlarını başarmak için kendisini yeniden canlandırmaya çalıştığı süreçte, komployu yerle bir edecek ve başarısız kılacak, onun umut ve beklentilerini kırmaktan öteye politik-askeri olarak da ona öldürücü darbeyi vuracak olan Viyanlaşmak böyle bir kişilik kazanmaktır. Başarı ancak gerçekleri bu kadar derin gören, duyarlı yaklaşan, bu düzeyde yoğunlaşan ve onların sonucunu kendini kavurup kömür edecek kadar fedakâr, cesur bir eylem içerisine çeken kişilikle olur. Böyle bir kişilik kazandığımız zaman düşman saldırıları ne kadar azgın olursa olsun, amaçları ne kadar vahşi, kötü olursa olsun, yine engeller ve zorluklar ne kadar çok olursa olsun, yenemeyeceğimiz hiçbir düşman, başaramayacağımız hiçbir görev olmaz. Nerede olursak olalım, nasıl ya-

parsak yapalım bu duyarlı kişilik, bu kadar sözü ve eylemi bir olan kişilik kesinlikle sonuç alır, başarı kazanır.

İşte uluslararası komploya dayatmamız gereken kişilik bu oluyor. Böyle bir kişilik kazanmada en büyük öğretmenimiz, ders çıkartacağımız, örnek alacağımız kişilik Viyan kişiliği, şehitlerimizin kişiliği oluyor. İki yıl boyunca Viyan kişiliğinin yarattığı duyarlılık ve öncülük temelinde hareket olarak da, halk olarak da komploya karşı mücadelede yeni bir süreci geliştirdik. Bir kere komployu kesinlikle içimizden söküp atma, düşman etkilerini içimizde silme anlamında bir ideolojik mücadele süreci geliştirdik.

Diğer yandan politik ve pratik olarak da İmralı sistemini parçalayarak Önderliğin özgürlüğünü sağlayacak bir sürecin geliştirilmesini öngördük. Bizim de onuncu yıla dayattığımız mücadele gerçeği budur. Düşmanın uluslararası komployu yeniden canlandırarak PKK'yi imha ve tasfiye planlarına karşı, PKK olarak bizim de onuncu yıla dayattığımız kendi içimizden başlamak üzere uluslararası komplo gerçeğini, düşman gerçekliğini, her türlü gerilik ve gericilik olayını yenilgiye uğratmak, yıkıp atmak, bunu gerçekleştirecek büyük mücadeleyi ideolojik, siyasi ve askeri düzeyde geliştirmektir.

Hareket olarak da, militanlar olarak da kararımız budur; Önderlik kararı bu, hareketimizin kararı bu, halkımızın kararı budur. Bizi böyle bir karar doğrultusunda hareket etmeye çağırın Viyan gerçeği, şehitler gerçeği böyledir. Biz komplonun bu onuncu yıl gerçeğini böyle algılıyor, bu temelde tekrar tekrar haykırıyoruz:

**Kahrolsun Uluslararası Komplo!
BİJİ REBER APO!**

TÜRK ÖZEL SAVAŞ REJİMİ VE BASIN YAYIN

“Kürdistan’da kurumsallaştırılan özel savaş rejimi, Türkiye’deki devletin mekanizmasını da etkisi altına almıştır.

Öyle ki, Ankara’daki devlet merkezi, Kürdistan’da özel savaş yürüten güçlerin denetimi altına girmiştir.

Ülke bütçesinin büyük bir bölümü Kürdistan’daki özel savaş harcamalarına aktarılmıştır. Meclis, özel savaş güçlerinin

istediği kararları almakla yükümlü hale getirilmiştir. Toplum, özel savaşın her yönüyle hizmetine

sokulacak biçimde ideolojik bombardıman altına alınmıştır. Sonuçta Susurluk’ta da ortaya çıktığı gibi,

Türkiye’deki devlet çete devleti, sistem de özel savaş rejimine dönüşmüştür”

Türk özel savaş rejimi tarihinin en zorlu döneminden geçmektedir. İdeolojik ve siyasi alanda yaşadığı kırılma onu kendini yeniden restore etmeye zorlarken, 21. yüzyılın gerekleri karşısında da tasfiye olmakla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu nedenle özel savaş rejimi tarihinde görülmediği kadar kirli savaşını tırmandırmaktadır. Ekonomi, siyaset, diplomasi tamamıyla özel savaşın hizmetine sunulurken, sosyal ve kültürel alan da özel savaşa güdümlü hale getirilmektedir.

Bugün Türkiye’de yaşananlar bütünüyle bu çerçevede gelişmektedir. Askeri olarak özel profesyonel orduya geçiş çabalarına hız verilirken, modern teknikle donanım gerçekleşmekte, siyasi olarak hükümet ve ordu uzlaşması öne çıkarılmakta, ideolojik olarak Türk-İslam sentezine yeni bir biçim kazandırılmaktadır. Toplumsal alanda ise “bizim çocuklar” mantığıyla Türkiye’nin sağcısı, döneç solcusu, sözde demokrati, liberali, milliyetçisi, dincisi, laiki vb bir araya getirilmekte, Kürtler düşman ilan edilmektedir.

Bu şekilde TC devleti Kürtlere karşı ilan edilmiş savaşın açık yürütücüsü tarafı haline gelmiştir. Türkiye’de özel savaş rejiminin kendini bu şekilde restore ederek konumlandırması, Türkiye’nin mevcut gerçekliğini ortaya koymaktadır.

Türkiye’deki özel savaş rejimini buna göre ele alıp değerlendirmenin gereği vardır. Kimilerine göre, AKP ve genelkurmay ittifakı olan mevcut rejimin hileleri, takkiyeleri kabul edilebi-

li cinsten olabilir. Yaratılan bu yanlışın kendisi bile özel savaş rejiminin kendini restore ederken ne kadar aldatıcı bir konumda bulunduğunu göstermektedir. Bu da Türkiye’de özel savaş rejiminin kendini restore etmede kullandığı yöntemleri ele almayı ve üzerinde ısrarlı bir şekilde durmayı gerekli kılmaktadır.

Psikolojik savaş boyutuyla özel savaş

Özel savaş rejimi kendini restore ederken kullandığı yöntemler daha çok psikolojik savaş çerçevesinde geliştirilmektedir. Bu noktada denilebilir ki, günümüzde psikolojik savaş özel savaşın öne çıkan yönü olmaktadır. Psikolojik savaşın, özel savaşın sacayaklarından birini oluşturması, aynı zamanda dönemsel olarak özel savaş tarafından günümüzde öne çıkarılmasının nedenlerinden birini de oluşturmaktadır.

Değişik dönemlerde savaşların şiddet araçlarına başvurulmadan sürdürüldüğü, hatta kimi zaman şiddet araçlarına başvuruyla da psikolojik amaçlı kullanıldığı bilinmektedir. I. ve II. Dünya Savaşları arasındaki dönemde yürütülen sinir savaşı 1950’ler sonrası sürdürülen soğuk savaş bu kapsam dahilinde yürütülen savaş türleri olarak tarihe geçmiştir. Bu her iki dönemde de, tırmandırılan savaş söylemleriyle karşıt olarak ilan edilen güçlerin iradesi teslim alınmaya çalışılmıştır. İradeyi teslim alma yöntemi olarak geliştirilen bu savaş türleri daha sonra

özel savaşın da ana ayaklarından biri haline getirilmiştir. Bununla hedeflenen, hasım güçlerin iradelerinin teslim alınması, yönlendirilmesi, bilinçlerde muğlaklıklar yaratılarak dıştan etkilenmeye açık hale getirilmesidir.

Bu şekilde ele alınan psikolojik savaş, özel savaşın diğer iki ayağı olan gayri nizami harp ve istikrar hareketlerinin bir tamamlayıcı olarak kabul görmüştür. Ancak her ne kadar bir tamamlayıcı olarak ele alınsa da sıralamada öncelikli bir konumda da bulundurulmuştur. Çünkü özel savaşın gayri nizami harp ve istikrar hareketi bölümünün devreye girebilmesi için, mutlaka psikolojik ortam ve ön koşullarının hazırlanmasına ihtiyaç vardır. Bunun gereklerinin yerine getirilmesi görevi de psikolojik savaş kapsamında ele alınmıştır.

Psikolojik olarak toplum düşünsel olarak harekete geçirilecek güçler hazır hale getirilebildiğinden, özel savaş sürdürmek de olanaklı hale gelmektedir. Destabilize ve stabilize olarak kendi içerisinde dönemlere ayrıştırılan istikrar hareketinin gerçekleşmesinde toplum psikolojik olarak buna hazırlanmakta ve yapılan askeri darbelerle de son nokta konulmaktadır. Öyle ki, toplum yaşanan karmaşaya, çözümsüz kalan sorunlara artık son verilmesini ister hale getirildikten sonra darbeler gerçekleştirilmek istenmektedir. Demokrasi güçlerinin yaşanan sorunları çözmeye hazır hale gelemediği koşullarda, gerçekleşen darbeler topluma kurtarıcı olarak sunulmuştur.

Gayri nizami harp diye adlandırılan kontrgerilla hareketi için de benzeri bir durum söz konusudur. Kişiler, toplumun belirli kesimleri önce bu harekate hazır hale getirilmektedir. Şoven, milliyetçi duygular, halkın istismara açık duyguları, din, hep bu çerçevede kullanılan ideolojik araçlar olarak öne çıkmıştır. Bunlar aynı zamanda özel savaşın kullandığı ideolojik temel argümanlar da olmaktadır. Bu şekilde ister gayri nizami harp, ister istikrar hareketi olsun, özel savaşın bu temel iki ayağı da harekete geçirilirken, öncelikli olarak kullanılan psikolojik savaş olmaktadır.

Psikolojik savaş, özel savaşın uygulanmasında en ciddi, en uzun süreli ve en masraflı olan kısmını oluşturmaktadır. Çünkü hedefi toplum ve bireydir. En gelişkin teknik bile onu kullanacak insan olmadan işe yaramamaktadır. Bu nedenle de özel savaşın sürdürülmesinde, toplumun buna hazır hale getirilmesi sanıldığından daha çok planlama ve kapsamlı bir hareketi gerekli kılmaktadır. Uzun süreli araştırmalar sonucu toplumun nasıl etki altına alacağını saptayan araştırma kuruluşlarından tutalım, bu konu üzerinde duracak olan kişilerin hazırlanmasına varıncaya kadar, gerekli hazırlıkların yapılmasını gerektirmektedir. Bu çerçevede özel bir uzmanlık alanı olarak ele alınmıştır.

Özel savaşın temel karargahlarından olan Pentagon'da bu kapsam dahilinde geniş çalışmalar yapıldığı ve buradan da dünyanın birçok bölgesine yayıldığı bilinmektedir. Aslında bu durum, ilk başta strateji olarak ele ali-

nan ve siyasetin hizmetine sunulan özel savaşın da kendini kendi içerisinde aşması gibi bir koşul yaratmıştır.

Ortadoğu'da siyaset ekonomiyi siyaseti ise savaş belirler

Savaş stratejistleri savaş için, "politikamızın şiddet araçları kullanılarak devam ettirilmesi" biçiminde bir tanımlamada bulunmaktadır. Bunu güçlendirmek için de "politikayı, savaşın belirlendiği döl yatağı" olarak kabul etmektedirler. Genel anlamda savaş-siyaset ilişkisine bakıldığında, bu tanım doğru olarak da kabul edilebilir. Ancak bu eksik ve her durumda geçerliliğini koruyan bir tespit değildir. Bu nedenle de indirgemeci bir yaklaşımla savaş-siyaset ilişkisini bu şekilde ele almak doğru olmamaktadır. Bu görüşün daha iyi anlaşılması açısından, toplumsal alanda alt ve üst yapı kurumları arasındaki ilişkilerin de yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Genel yaklaşıma göre alt yapının üst yapıyı belirlediği kabul edilir. Kimi durumlarda üst yapının alt yapıyı belirlediği de görülmektedir. Dolayısıyla alt ve üst yapı arasındaki ilişkiyi mutlaklaştırmak doğru bir yaklaşım olmayacağı gibi, formel bir yaklaşımdan da öteye gitmeyecektir.

Savaş-politika, alt yapı-üst yapı ilişkilerinin bugüne kadar savunulduğundan daha farklı bir konumda bulunduğu bölgelerin başında yer alan Ortadoğu, bu konularda bizleri yeniden düşünmeye ve farklı değerlendirmelerde bulunmaya götürmektedir. Ortadoğu'da siyaset ekonomiyi belirle-

mekte, siyaseti ise savaş belirlemektedir. Ortadoğu'nun bu gerçekliği, ekonomi-siyaset, siyaset-savaş ilişkisini yeniden ele almayı gerekli kılmaktadır.

Türk özel savaşı

Özel savaş olgusuna da bu çerçevede bakmak gerekmektedir. Özel savaş strateji olarak savaşın özelleştirilmesini anlatmaktadır. Savaşın özelleştirilmesi ise, hangi coğrafyada gerçekleşiyorsa ona göre bir biçim ve içerik kazanmasını gerektirmektedir. Vietnam'da özel savaş, savaşın Vietnamlaştırılmasıydı. Şili'de özel savaş, askeri faşist darbenin geliştirilmesiydi. Arjantin'de özel savaş, sisteme muhalif olan toplumsal kesimlerin tepkilerinin yumuşatılmasıydı. Hep bu şekilde, stratejistlerin yapmış olduğu planlamalar biçiminde hayata geçirilmeyi ifade ediyordu. O nedenle de belirlenen, yön verilen bir olgu olarak ele alınmaktaydı. Ancak Türkiye'deki özel savaş tüm bu yukarıda belirttiklerimizi içermekle birlikte, bunlardan farklı özelliklere de sahiptir.

Türkiye'de özel savaş, özel savaşın tüm sacayakları üzerine kurularak geliştirilmiştir. Cumhuriyetin ilanından bu yana sürekli sorun ve çatışma yaşayan Türk devleti, oluşumundan günümüze adeta savaşı bir dönem yaşamamıştır. 1925'ten 1940'a kadar Kürtlere karşı yürütülen savaş, II. Dünya Savaşı'nda her ne kadar fiilen yer alınmasa da, ekonomik ve siyasal alanda yaşanan gerilim ve hazırlıklar, savaşa bir biçimiyle girilmiş gibi bir sonuç yaratmıştır. 1950'lere gelindiğinde de Kore'ye asker göndererek, ülke içinde yürütülen savaş uluslararası alana taşınmıştır. 1960'ta gerçekleşen darbe bir iç savaş gerçeğini ortaya koyarken, 1960'ların ortalarında Kıbrıs'a gerçekleşen askeri müdahale, iç savaş ile uluslararası alanda yürütülen savaşın birlikte yürütülmesi gibi bir sonuç yaratmıştır. Aynı pozisyon 1970'lerde de devam etmiştir. Ancak bu sefer süren savaşın kapsamı daha geniş bir hal almıştır.

1971'de gerçekleşen askeri darbe ve 1974'te Kıbrıs'a gerçekleşen müdahale

ile savaş geleneği sürdürülmüş, 1970'lerin sonuna kadar da Türkiye'de yaşanan, tamamen bir iç savaş gerçekliği olmuştur. 1980 askeri darbesi ve 1980 sonrası Kürdistan'da geliştirilen özel savaş, TC devletinin her açıdan bir özel savaş rejimi olma sürecini hızlandırmıştır. Bununla birlikte Somali, Yugoslavya, Afganistan, Lübnan vb değişik ülkelere gönderdiği askeri güçler de Türk devletinin savaş üzerine kurulu bir devlet olduğu gerçeğini ortaya koymaktadır. Bu gerçeklik, TC devletinin savaştan yaşayamayacağı, savaşlar bittiğinde kendisinin de varlık nedeninin ortadan kalkacağı gibi bir sonuç yaratmıştır.

Savaş üzerine kurulu devlet gerçekliği içinde Türk özel savaş rejiminin anlaşılması önemlidir.

Türk devletinin özel savaş rejimi biçimine dönüşmesi

Ortadoğu ve Anadolu'ya askeri olarak giriş yapan Türk boyları da varlıklarını bu temelde sürdürmeye çalışmıştır. Türklerin Ortadoğu'da devlet olarak varlığı da hep bu temelde gelişmiştir. Cumhuriyetin kuruluşundan sonra da bu özellik varlığını korumaya devam etmiştir. Daha sonra uluslararası alanda gelişen yeni sömürgecilik ilişkisi içerisinde ise tam bir özel savaş rejimi haline gelmiştir.

II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD ile içerisine girilen ilişkiler ve Türkiye'nin NATO'ya üye olması, bu anlamda bir başlangıç teşkil etmiştir. Türkiye, uluslararası alanda ABD'nin dış politikasına hizmet eder hale gelirken, ekonomik alanda IMF gibi ekonomik kurumların bir parçası haline gelmiş, askeri anlamda da NATO'ya dahil olmuştur. Bu ilişki biçimi, Türkiye'nin her anlamda yeniden şekillenmesi gibi bir sonuç yaratmıştır. Ordu içinde, ABD ve NATO'nun öngördüğü şekilde yeni düzenlenişler yaşanmış, ordunun beslenmesi bile NATO sorumluluğu altına alınmıştır. Ordu içerisinde oluşturulan Seferberlik Tedik Kurulu, özel savaş rejiminin çekirdeğini teşkil edecek bir oluşum olarak şekillendirilirken, yine ordu içinde oluşturulan Ameri-

ka ile ilişkiler dairesi başkanlığı da Türk genelkurmayının kararlarının şekillendiği merkez haline getirilmiştir. 1965'te kurulan Özel Harekat Dairesi de, Türkiye'yi artık ABD güdümünde özel savaş yürütecek bir ülke haline getirmiştir.

Bu gerçeklik, ordu içerisinde tamamıyla iç savaşa yönelik olarak oluşturulan 'komando alayları' çekirdek örgütlenmeleri ortaya çıkarırken, bürokrasi içerisinde de yuvalanmış olan ve giderek topluma nüfuz etmeyi hedefleyen, toplumun siyasal ve sosyal alanına yönelen özel savaş örgütlerinin oluşmasına da neden olmuştur. O nedenledir ki Türkiye'de geliştirilen özel savaş, oluşumuyla birlikte salt askeri boyutla sınırlı kalmamış, siyasal ve sosyal alanı da içerisine alan bir

Özel savaşın yeraltı ve yerüstü unsurlarının iç içe bulunduğu bürokrasi, siyasal partiler, üniversiteler, basın yayın kuruluşları, sözde sivil toplum örgütleri, sendikalar ve benzerleri de özel savaşın kendini örgütlediği temel bir alan olarak rol oynamaktadır.

Kürdistan özel savaşın zirveleştiği yerdir

Türkiye'deki özel savaş rejiminin gerçekliği, bütün bunların bir bileşkesi olarak ortaya çıkmıştır. Kürdistan'da tırmandırılan özel savaş ise, özel savaş rejiminin almış olduğu biçimin zirveleşmesidir. Çünkü Kürdistan'da tırmandırılan özel savaş, aynı zamanda Türkiye'de kendisini rejim olarak kurumlaştırması anlamına

“Özel savaşın yeraltı unsurlarını özel harekat dairesine bağlı paramiliter güçler oluşturmaktadır. Bu güçlerin başında emekli subay ve astsubaylar bulunmaktadır. Bunlar, ülkenin değişik yerlerinde oluşturulan gizli cephane depolarından yararlanmakta ve tamamıyla kendilerine tanınan hareket serbestliği çerçevesinde adam öldürme, adam kaçırmaya, soygun, tecavüz, yağmalama, kundaklama, sabotaj vb şiddet içerikli eylemler geliştirmektedir”

tarzda kendisini örgütlemeye başlamıştır. Bu temelde özel savaş kendisini yeraltı ve yerüstü unsurları biçiminde örgütlemiştir.

Özel savaşın yerüstü unsurları içerisinde açık savaş gücü olarak kabul edilen ordunun, çelik çekirdeği diye nitelenen komando alayları, daha sonra da yasal kimlikle oluşturulan Özel Harekat Birlikleri, Çelik Güç, Çevik Güç, Özel Profesyonel Ordu ve benzerleri yer alırken, özel savaşın yeraltı unsurlarını da özel harekat dairesine bağlı paramiliter güçler oluşturmaktadır. Bu güçler Özel Harekat Dairesi tarafından yönetilirken, başlarında daha çok emekli subay ve astsubaylar bulunmaktadır. Bunlar, ülkenin değişik yerlerinde oluşturulan gizli cephane depolarından yararlanmakta ve tamamıyla kendilerine tanınan hareket serbestliği çerçevesinde adam öldürme, adam kaçırmaya, soygun, tecavüz, yağmalama, kundaklama, sabotaj vb şiddet içerikli eylemler geliştirmektedirler.

gelmiştir. Özel savaş Türkiye'de bu süreçten sonra bir rejim olarak anılmaya başlamıştır.

Bu rejim, kendisini Kürdistan'da kurumsal bir alt yapıya da kavuşturmuştur. İdari olarak OHAL, askeri olarak Asayiş Kol Ordusu, istihbarat olarak JİTEM, özel savaşı Kürdistanlaştırmak için oluşturulan koruculuk, mahkeme olarak DGM'ler, halka yönelik yeşil kart, fakir ve fukara fonlarının geliştirilmesi, gerillaya karşı itirafçılık yasası, devlet memurluğuna teşvik etmede çifte maaş uygulamaları vb Kürdistan'da kurumsallaştırılmaya çalışılan özel savaşın temel ayaklarıdır. Bunlarla birlikte, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, devletin eliyle geliştirilen tarikatların ve hizbi kontranın kurumlaştırılmasıyla, Kürdistan'da özel savaş rejiminin ideolojik temelleri de oluşturulmaya başlanmıştır.

Kürdistan'da bu şekilde kurumsallaştırılan özel savaş rejimi, Türkiye'deki devletin mekanizmasını da gi-

derek etkisi altına almıştır. Öyle ki, Ankara'daki devlet merkezi, Kürdistan'da özel savaş yürüten güçlerin denetimi altına girmiştir. Ülke bütçesinin büyük bir bölümü Kürdistan'daki özel savaş harcamalarına aktarılmıştır. Meclis, özel savaş güçlerinin istediği kararları almakla yükümlü hale getirilmiştir. Toplum, özel savaşın her yönüyle hizmetine sokulacak biçimde ideolojik bombardıman altına alınmıştır. Sonuçta Susurluk'ta da ortaya çıktığı gibi, Türkiye'deki devlet çete devleti, sistem de özel savaş rejimine dönüşmüştür.

Türkiye'deki özel savaşın almış olduğu biçim, dünyanın değişik bölgelerinde uygulanan diğer özel savaş biçimlerinden bir farklılık içermiş; giderek rejime damgasını vurur bir hal almıştır. Bu aşamadan sonra özel savaş Türkiye'de rejimi ele geçirmiştir. O nedenledir ki Türkiye'deki rejimin kendisi, özel savaş rejimi haline gelmiştir. Yaşanan gelişmeler sonucunda da, içerisinden geçmekte olduğumuz süreçte özel savaş rejimi kendisini yeniden restore etmekle karşı karşıya kalmıştır.

Özel savaş rejiminin kendisini restore etme arayışları

Özel savaş rejiminin kendisini kurumsallaştırma çabaları, Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesinin gelişimini engelleyemediği gibi, halkın demokrasiye ve barışa olan özlemlerinin de önüne geçememiştir. Özel savaş rejimi kendisini kurumsallaştırmaya çalışırken, buna karşı halkın

tepkileri de ileri boyuta ulaşmıştır. Öyle bir noktaya gelmiştir ki, eski söylem ve yönelimlerle kendini ayakta tutma koşullarını da giderek kaybetmeye başlamıştır. Bu gerçeklik, özel savaş rejiminin ideolojik ve siyasal anlamda yeni arayışlar içerisine girmesine neden olmuştur. Bu noktada AKP, özel savaş rejiminin imdadına yetişen bir olgu olarak ortaya çıkmıştır. O nedenledir ki özel savaş rejimiyle AKP olgusu arasındaki ilişki doğru anlaşılabilir.

AKP, söylem ve siyasal hedef olarak özel savaş rejiminin söylediklerinden farklı düşünmemektedir. Türkiye'de özel savaş rejiminin gelişmesinde başat rol sahibi olan ABD, aynı zamanda AKP'yi hazırlayan güçtür. O nedenle de Türk genelkurmayı ile AKP'nin aynı noktalarda buluşması şaşırtıcı değildir. AKP, siyasal anlamda mevcut devletin üniter yapısını temel varlık nedeni olarak görürken, yine inkarcı ve imhacı siyaseti esas almaktadır. Türkiye'deki Türkler dışında bulunan diğer halk ve toplulukların varlığını inkar etmesi de bu gerçeklik nedeniyledir.

Bir özel savaş hükümeti olarak konumlandırılan AKP'nin, bir yönüyle de özel savaş rejiminin kendisini restore etmede kullandığı temel araçlardan biridir. AKP, kullandığı argümanlarla tamamen özel savaş rejiminin kendisini restore etmesine hizmet etmektedir. Türkiye'de toplumsal alanda yaşanan dağılmanın yarattığı sonuçları dini kullanarak farklı istikamete doğru yönlendirmesi, AKP'yi özel savaş rejiminin bes-

lendiği temel kaynaklardan biri haline getirmiştir. AKP, dini kullanmaktadır. Siyonist sermaye ile beslenen, uluslararası ilişkilerde siyonistlere dayanan bir partinin ne kadar İslam'ı savunacağı tartışmalıdır. O nedenledir ki Türkiye'de toplumun dini duygularını kullanan, toplumun toplumsal alanda yaşanan dağılmaya tepkisini dini kullanarak özel savaşın hizmetine koyan AKP'nin kullanmış olduğu dini argüman, tamamen özel savaş rejiminin kendini restore etme arayışlarının bir sonucudur. Aynı şekilde siyasal anlamda sağcısı, milliyetçisi, liberali, sözde demokrat ve döneke solcuları bünyesine alması, hatta sahte Kürtçüleri de bünyesine dahil etmek istemesi de özel savaş rejiminin kendini restore etmesinin bir başka biçimi olmaktadır.

Türkiye'de yaşayan halklar kültürler ve kimlikler reddilmektedir

Türkiye toplumsal yapısını oluşturan temel dokulara yönelik geliştirilen politikalar da, yine aynı şekilde özel savaş rejiminin kendini restore etme yaklaşımının bir başka yönünü oluşturmaktadır. R. Tayyip Erdoğan'ın "bir milletiz" tanımında ifadesini bulan bu aldatmacayla Türkiye'de Türkler dışında bulunan tüm halk, topluluk, kültür ve kimlikler reddedilmektedir.

Bu yönleriyle açığa çıkan özel savaş rejiminin kendini restore etme çabaları, tırmandırılan kirli savaş eşliğinde giderek daha fazla boyutlandırılmaktadır. Bununla özel savaş rejimi nasıl içe yönelik restore çabalarıyla kendini alternatifsiz kılmaya çalışıyorsa, Kürdistan'da tırmandırdığı topyekün savaşta da en temel engel olarak gördüğü Kürt özgürlük mücadelesini ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. Bugün özgürlük ve demokrasi mücadelemize karşı tırmandırılan savaşın anlamı da budur. Özel savaş rejimi o nedenledir ki tüm Kürt dinamiklerine karşı savaş ilan etmiş bulunmaktadır.

Türk özel savaş rejimi kendini restore etme çabalarını ideolojik, siyasal, askeri anlamda sürdürürken, kullandığı araçların başında ise basın

yayın organları gelmektedir. Bu anlamda Türk özel savaş rejimi içerisinde basın yayın organlarını ayrıca ele almak gerekmektedir.

Türk özel savaş rejiminin içerisinde basın yayın organlarının rolü

Özel savaşı meydana getiren sacayaklarından birini de psikolojik savaş oluşturmaktadır. Psikolojik savaş, savaşı şiddet araçlarına başvurmadan kazanmayı hedeflemekle birlikte, irade kırma, teslim alma ve yönlendirmeyi de hedeflemektedir. Bilinç saptırması ve yaratılan muğlaklaştırma çabaları da psikolojik savaşın temel amaçları arasında yer almaktadır.

Psikolojik savaşın temel gerçekleşme biçimi olarak, değişik propaganda biçimleri kullanılmaktadır. Propagandanın genel belirlenen hedef kapsamında ele alınması günlük, anlık etkilenme olan ajitasyon faaliyetleri ile tamamlanırken, hedef kitle, grup, kişi ve benzerlerine ulaşmada en çok kullanılan basın yayın organları gibi araçlar olmaktadır. Psikolojik savaşın temel aracı olan basın yayın organları gelişkin teknik araçların kullanılmasıyla da her gün, her an toplumun bilincine akma, yönlendirme imkanına sahiptir. Özel savaş güçleri, psikolojik savaşın bu araçlarını kullanarak psikolojik savaşı toplum üzerinde sürekli kılmaktadırlar.

Özel savaş güçleri tarafından psikolojik savaşın kapsam ve hedefleri sadece toplumu yönlendirme ile sınırlı kalmamaktadır. Kendince dost gördüklerinin desteğini almak, tarafsız gördükleri kesimleri kendi tarafına çekmek, karşıt olarak gördüğü güçleri kararsızlık içine çekmek ve onları teslimiyete zorlamak için de kullanılmaktadırlar. O nedenledir ki özel savaş yürütücüleri, psikolojik savaşı kapsamlı bir şekilde yürütmeye yönelirken, basın yayın organlarına da buna göre rol biçmektedirler.

Psikolojik savaş içerisinde basın yayın organlarını salt propaganda ve yönlendirme aracı olarak da görmemek gerekir. Eğer basın yayın organlarını salt propaganda ve yönlendirme araçları olarak görülürse, ciddi bir ya-

“Psikolojik savaşın kapsam ve hedefleri sadece toplumu yönlendirme ile sınırlı kalmamaktadır. Kendince dost gördüklerinin desteğini almak, tarafsız gördüklerini tarafına çekmek, karşıt olarak gördüğü güçleri kararsızlık içine çekmek ve onları teslimiyete zorlamak için de kullanılmaktadırlar. Özel savaş yürütücüleri, psikolojik savaşı kapsamlı bir şekilde yürütmeye yönelirken, basın yayın organlarına da buna göre rol biçmektedirler”

nılıya düşülmüş olur. Basın yayın organları, aynı zamanda özel savaş güçlerinin oluştukları ve kirli savaşlarını sürdürdükleri bir zemindir. Özel savaş güçleri, bu zemin üzerinde ortaklıklarını ilan etmektedirler. Özel savaşın ekonomik, siyasi, ideolojik, askeri güçleri bu zemin üzerinde kendilerini ifade etmektedirler. Bu gerçeklik, özel savaş içerisinde basın yayın organlarının ne olduğunu en yalın bir şekilde ortaya çıkarmaktadır.

Türkiye’de tüm basın yayın organları özel savaşın hizmetindedir

Türk özel savaş rejimi, psikolojik savaşını kendisinin de itiraf ettiği gibi, düne kadar TİB (Toplumla İlişkiler Başkanlığı) adı altında yürütmüştür. Bu kurumun teşhir olmasıyla birlikte yeni oluşumlar içerisine girmiştir. Bu oluşumlar bünyesinde ise askeri ve sivil bürokrasinin ileri gelenleri, üniversite öğretim görevlilerinden gazete yazarlarına kadar değişik çevreler bulunmaktadır. Diyanet İşleri Başkanlığı, TRT Genel Müdürlüğü, YÖK Başkanı ve benzerleri de bu organ içerisinde yer almaktadırlar. Bunların görevi, özel savaşın ihtiyaç duyduğu temelde toplumun yönlendirilmesini sağlamak, aynı zamanda ideolojik yapılanmasını da sağlama almaktır.

Günümüzde yürütülen psikolojik savaş, bu kesimler tarafından geliştirilmekte ve basın yayın organları bir yönüyle de böylesi bir organın sorumluluğunu ya da görevini yerine getirmesinde rol oynamaktadır. Günümüz Türkiye’sinde basın yayın organlarının toplum yaşamında oynamış olduğu rol, psikolojik savaşın içerisinde bulunduğu durumu ortaya koymaktadır. Buradan hareketle Türkiye’de özel savaşın ağırlıklı ola-

rak psikolojik savaş kapsamında yürütüldüğü söylenebilir. Özellikle de özel savaşın kendini restore etme çalışmalarını içerisinde basın yayın organlarının rolü ağırlıklı olarak öne çıkmaktadır.

Türkiye’de resmi devlet basın yayın organları dışında, özel sektör tarafından çalışan basın yayın organları da bulunmaktadır. Bunlar arasında yüzlerce TV ve radyo kanalları, gazeteler yer almaktadır. Bu basın yayın organları da tamamen Türk özel savaş rejiminin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yayın yapmaktadır. Kürt özgürlük mücadelesi ile ilgili haberler genelkurmay basın sözcülüğü tarafından verilirken, tamamen belirlenen bir politika çerçevesinde ele alınmaktadır. Bu çerçevede Türkiye’deki tüm basın-yayın organları tek bir merkezden yönlendirilerek hareket etmektedir. Birbirinin aynısı olan haberler başka biçimlerde, ama ortak bir kurgu etrafında hazırlanmakta ve bu kurguyu destekleyecek yan programlar da hazırlanarak yayınlanmaktadır. Basın yayın organlarına, hitap ettikleri toplumsal kesimlerin özelliklerine uygun olarak değişik programlar yaptırılmaktadır. Haber ağırlıklı program yapan basın yayın organları ile magazinél yönü öne çıkan basın yayın organları, aynı temayı farklı biçimde işlemektedir.

Türkiye’de psikolojik savaşın temel araçlarından olan basın yayın organları içerisinde dini kullanan sahte Müslüman çevrelerin rolü de burada önem kazanmaktadır. Özellikle özel savaş rejiminin kendisini restore etmede kullandığı, ideolojik ve siyasal argümanlarıyla önemli rol sahibi olan AKP gerçekliği de bunu gerekli kılmaktadır.

Türkiye’de basın yayın kuruluşları içerisinde tarikatlar önemli yer tut-

maktadır. Hatta denilebilir ki, Türkiye'deki basın yayın organlarının büyük çoğunluğu tarikatların elinde bulunmaktadır. Fetullah Gülen tarikatının burada önemli bir rol oynadığını belirtmekte fayda vardır. Gazete, TV, radyo, ajans, yayınevi, matbaa, dağıtım şirketi vb birçok basın yayın organı Fetullah Gülen tarikatı tarafından yönlendirilmektedir. Bu tarikat, bu organlara dayanarak toplumu örgütlemekte ve kendi düşünce sistemini kabul ettirmeye çalışmaktadır. Fetullah Gülen tarikatı, bugün büyük bir örgütlenme ağına sahiptir. AKP'nin 22 Temmuz seçimlerinden birinci parti olarak çıkmasında, bu basın yayın organlarının rolü büyük olmuştur.

tadır. Halkın değer yargılarıyla, dini duygularıyla oynamaktadırlar.

AKP vasıtasıyla kendini restore etmeye çalışan özel savaş rejimi nasıl sağcısı, milliyetçisi, dincisi, liberali, sözde demokrati, döneç solcusu, sahte Kürtçüsü ve benzerlerini kullanarak siyasal oluşum yaratmayı hedeflemişse, Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesi karşıtlığı temelinde, aynı özellikleri taşıyan kişilikleri de basın yayın organlarında bir araya getirmektedir. Bu belirttiğimiz düşünce yapısına sahip olanlar, bir gazetede ya da TV'de yan yana gelip çok rahat Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesi karşıtlığını yapabilmektedirler. Buluştukları bu ortak payda, onların kendi içindeki tüm kar-

Basın yoluyla şüursuzluk geliştirilmeye çalışılıyor

Basın hukuku ve etiğine göre şiddet ve savaşı övmek, suç kapsamında ele alınmaktadır. Bu suçu işleyen basın yayın organları, kapatılma dahil birçok ceza uygulamasıyla karşı karşıya kalmaktadır. Ama Türkiye'deki basın yayın organları bu suçu her gün defalarca işlemekte, toplum, tamamıyla bir savaş piskosu içerisinde saldırgan bir konuma getirilmektedir. Toplum, Ortaçağ engizisyonlarının yapmış olduğu yargılamaları şüursuzca izleyen yığınlar haline getirilmek istenmektedir.

Basın yayın organlarında yapılan savaş hazırlıkları ve gerçekleşen bombardımanlar yayınlanmaktadır. Yapılan bombardımanlar sonucunda da "şu kadar insan ölmüştür" diyerek, sanki insanları öldürmek bir marifetmiş gibi bu haberleri övgüyle kamuya sunmaktadır. Bununla da yetilmeyerek, sanki yayınlanan haberler doğru, güzel ve başarılı bir şeymiş gibi topluma izletilmektedir. Oysa basın hukukunda bu tür fiillerin övülmesi bir yana, gösterilmesi bile "toplum şiddete hazırlanıyor", "alıştırılıyor" denilerek suç sayılmaktadır. Ama Türkiye'de bunlar zafer çılgınlıklarına dönüşen gösteriler olarak basın yayın organlarına yansımaktadır.

Uluslararası hukuk ve basın etiğine göre suç kabul edilen olguları birer övünç olarak yansıtan Türk basın yayın organları, tarih ve toplum karşısında büyük suç işlemekte, bununla birlikte Türkiye'de halkı büyük bir suçta yönlendirmektedir. Adeta Alman faşizminin yaptıklarının bir tekrarını yapmaktadırlar. Almanya'da faşist parti, halkı milliyetçi, şoven duygularla sadece Yahudilere ve solculara karşı düşmanlık yapar hale getirmemiş, aynı zamanda dünya ölçeğinde yeni bir savaşın başlamasında rolü olan aktörlerden biri de yapmıştır. Almanya'da kitleselleşen faşizm, dünya halklarının başına bela edilmiştir. Türkiye'de de özel savaş rejimi kendini restore ederken, Türkiye'de faşizmi kitleselleştirerek Kürt karşıtlığını geliştirmeye ve Türkiye'de faşizmin etkisi altına aldığı kitleleri Ortadoğu halk-

Türk medyası Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşın tetikçisidir

Türk özel savaş rejiminin, Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesine karşı saldırısında en aktif rolü bu basın yayın organları oynamaktadır. Denilebilir ki Kürt özgürlük mücadelesine karşı ideolojik mücadele bu basın-yayın organları tarafından sürdürülmektedir. Samanyolu TV'nin ve Zaman gazetesinin rolünü burada özel olarak belirtmek gerekir. Samanyolu televizyonu ve Zaman gazetesi, Kürt özgürlük mücadelesine karşı faaliyet yürütmeyi özel görev edinmiştir. Öyle ki, Kürt özgürlük mücadelesine karşı hangi cepheden, nasıl mücadele edilecekse, onun programını ve propagandasını geliştirmektedir. Her şeyi kullanmayı mubah saymak-

şıtlıklarını unutturabilmektedir. Çok rahat sağcısıyla döneç solcusu, tarikatçısıyla laiki, Türk milliyetçisiyle sahte Kürtçüsü yan yana gelebilmekte, düne kadar birbirlerine söylemediğini bırakmayanlar, ortak masada buluşup bildirilere imza atabilmektedir. Bu gerçeklik özel savaş rejiminin kendini ideolojik ve siyasal restore etme çabalarında basın yayın organlarına ne kadar önem verdiklerini de ortaya koymaktadır.

Özel savaş rejiminin asli unsurlarından biri haline gelmiş olan basın yayın organlarında, basın hukuku ve etiğinden bahsetmek de mümkün değildir. Özel, kirli savaş için her şeyi mubah görmektedirler. Toplum ahlakı, din ve vicdan özgürlüğü bile hiçe sayılmakta, suç ve günah kapsamında değerlendirilen birçok değer, ayaklar altına alınmaktadır.

larının başına bela etmeye çalışmakta, bunu da basın yayın organlarına dayalı olarak gerçekleştirmektedir. Bu konuda tüm imkanlarını seferber etmiştir. Sadece bununla da yetinmemekte, bu kirli hedefe ulaşmak için birçok hukuk dışı yönteme başvurmakta ve aracı kullanmaktadır. Eğer bugün Türkiye'de birçok kişi ve çevre bu özel ve kirli savaşın etkisine girmişse, bunda bu gerçekliğin payı azımsanmayacak düzeydedir.

Bunlar çok somut olarak bu özel ve kirli savaş yürütücüleri tarafından uygulanmaktadır. Birçok kişi ve basın yayının organı satın alınmış, tehdit ve şantajlara boyun eğdirilerek kullanılmış ve hala kullanılmaya devam etmektedir.

Özel savaşın bu kadar önemli rol verdiği basın yayın organlarını gerçek anlamda basın yayın organları olarak ele almak mümkün değildir. Tamamen özel savaşın hizmetinde kullanılan savaş organlarıdır. Bu nedenle Türk özel savaş rejiminin temel araçlarından biri olan basın yayın organlarına karşı bir tutum ve mücadele içerisinde olmamız gerekiyor. Bu mücadele aynı zamanda tarihsel, toplumsal bir görev ve sorumluluktur.

Özel savaşın kirli propaganda araçlarına karşı mücadele

Türk özel savaş rejimi kendini restore ederken, yaygınlaştırarak tırmandırdığı psikolojik savaşın önünde herhangi bir engelin oluşmasına müsaade etmemeye çalışmaktadır. O nedenledir ki Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesine karşı yaygınlaştırdığı saldırılarını ideolojik alanda da sürdürmektedir. Alternatif özgür basın yayın organlarına karşı da bu çerçevede saldırılarda bulunmaktadır.

Türk özel savaş rejimi, bu alanda da kendisini alternatifsiz kılmaya, yalan demagojilere dayanarak halkı kandırmaya çalışmakta, doğruları ve gerçekleri yansıtmak isteyen kurum ve basın organlarına karşı da her türlü yol ve yöntemi kullanmaktadır. Dünyada, sanki Türkiye'de herkes özel savaş rejimini desteklemekte ve Kürt özgürlük mücadelesine karşı tavır almakta gibi bir hava yaratmaya

çalışmaktadır. Bunların yanında da sanki Kürt özgürlük mücadelesi ortadan kaldırılmakla karşı karşıya getirilmiş, Kürt özgürlük mücadelesine karşı ölümcül darbenin vurulması an meselesiymiş gibi bir ilizyon da özel savaş basını tarafından yaratılmak istenmektedir. Bu anlamda yaratılan tam bir ilizyondur. Türk basınının yarattığı bu ilizyon sonucunda, toplumun değişik kesimleri bazı beklentiler içerisine dahi girebilmektedir. Hatta bu yanlış öyle bir noktaya getirilmektedir ki, Türk özel savaşının kirli yönelimlerinin nedeni saptırmakta, eğer Kürtlerin özgürlük talepleri olmasaydı, Türkiye'de her şey güllük gülistanlık olacakmış gibi bir yaklaşım geliştirilmeye çalışılmaktadır. Türkiye'de toplum bilincinin bu kadar kirletilmesinin sorumlusu, birer psikolojik savaş aracı olan ırkçı, şoven basın yayın organlarından başkası değildir.

Özgür basında ısrar edeceğiz

Özel savaş rejimi, sömürgeci basın yayın organlarına bu şekilde rol oynatırken, alternatif özgür basın kurumlarını da sürekli baskı altında tutmaktadır. Dergiler, gazeteler kapatılmakta, basılmakta, yapılan polis baskınlarıyla malzemelerine el konulmakta, çalışanları ve dağıtanları tutuklanmakta, yazar ve çizerleri hakkında davalar açılmakta, alternatif yayın yapan televizyon ve radyoların izlenmesi ve dinlenmesi engellenmektedir. Bununla yapılmak istenen açıktır; Türk özel savaş rejimi, yürüttüğü psikolojik savaşı kesinlikle kazanmak istemektedir. Kendi sistemini restore etmek için, bunu mutlaka başarılması gereken bir görev olarak kabul etmektedir. Bu gerçeklik, alternatif özgür basının önemini ortaya koyarken, özel savaşın psikolojik savaş aracı olarak kullandığı basın yayın organlarına karşı tutum sahibi olmayı da gerekli kılmaktadır.

Elbette özel ve kirli savaş yürütücülerinin yöntemlerini kullanacak değiliz. Buna ihtiyaç duymamız da mümkün değildir. Doğruları halka açıkladığımız alternatif özgür medya-

nın, çalışmalarında başarılı olması için göstereceğimiz çaba bunun için yeterli olacaktır. Alternatif özgür basında ısrar, önümüzde duran en temel görevdir. Sömürgeci özel savaş rejimi bir basını kapatıyorsa, yerine on tanesini açabilmeliyiz. On çalışanı tutukluyorsa, onun yerini yüz çalışan ile doldurabilmeliyiz. Bir alanda dağıtımı engelliyorsa, yeni açacağımız bin alanda dağıtımını gerçekleştirmeliyiz. Tüm yurtsever, demokrat, ilerici, aydın ve devrimcilerin alternatif ve özgür basınıımızı sahiplenmeyi bir görev olarak görmesi gerekir. Bu sağlanabildiği oranda alternatif özgür basın yayınıımızı hiçbir güç engelleyemez.

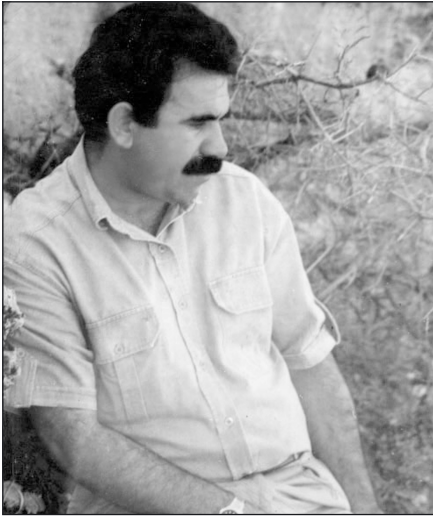
Sömürgeci özel savaş rejiminin psikolojik savaş araçlarına karşı da bir tutum sahibi olabilmeliyiz. Televizyonlarında, radyolarında, gazetelerinde Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesine karşı olan konumlarını daha fazla deşifre etmeli, her alanda bunlara karşı tavır koyarak irademizi gösterebilmeliyiz. Halkımız bu televizyon kanallarını izlememeli, gazeteleri almamalı ve bunların dağıtımına bulunduğu yerde müsaade etmemelidir. Sömürgeci basın yayın organlarının birer ajanı olan muhabirleri bulunduğu alanlara sokmamalıdır. Ancak mücadeleyle özel ve kirli savaşa karşı durulabilir ve boşa çıkarılabilir.

Psikolojik savaş araçlarına karşı verilecek mücadele anlık değildir. Özel savaş rejiminin kendini yeniden restore etmeye çalışarak başlattığı süreç, Türkiye toplumu ve halkımız açısından ciddi tehlikeleri içerisinde taşımaktadır. Kürt soykırımı ve imhası bu tehlikenin içerisinde yer almaktadır. Sömürgeci psikolojik savaş araçları bunun zeminini yaratmaktadır. O nedenledir ki bunlara karşı yürütülecek mücadele, özel ve kirli savaş rejiminin yönelimlerini de boşa çıkaracaktır. Dolayısıyla psikolojik savaş araçlarına karşı mücadele hiçbir gevşemeye müsaade edilmeden sürdürülmelidir. Psikolojik savaş aracı Türk medyası izlenmemeli, dinlenmemeli, alınmamalı, okunmamalı, bulunduğumuz semte sokmamalı, birer özel savaş ajanı olan muhabirlerinin halkın içerisine girmesine müsaade edilmemelidir.

Abdullah Öcalan

Özgürleşme olmadan hiçbir şey olmaz

**Sağlık sorunlarım eskisi gibi
devam ediyor**

Sağlığıma ilişkin şunları söyleyebilirim. Burnumdaki akıntı devam ediyor. Kullandığım ilacın etkisiyle göz yaşarması artıyor yine bu ilaçların etkisiyle sinüzit kanalları açılmış. Ancak gözlerimdeki yaşarma devam ediyor. Diğer sağlık sorunlarım eskisi gibi devam ediyor.

Kitaplar geliyor, alıyorum. En son F.Braudel'in Maddi Uygarlık adlı kitabının III. Cildini aldım. Bu kitabın sonunda bir kitap listesi var. Bunlar tarih araştırmalarıyla ilgili kitaplardır, önemlidirler. Burada imkânım olsaydı ben de tarih araştırması yapardım. Cengiz Özakner'in Dil ve Din adlı kitabını aldım. Bir kitabı daha var İslamiyet'le ilgili, onu da okumak gerek. Otopsi Yayınlarından, Harun Reşit zamanında İslami ilimler ile ilgili kitap ile, Wallerstein'in Dünya Sistemi ile ilgili III. Cildini istemiştim. Gazeteleri de iki ay öncekileri okuyabildim. Hücre cezasından dolayı ancak sıra geldi. Araya zaman girdiğinden dolayı gecikmeli veriliyor. Bugüne kadar sadece bir adet Taraf ve bir adet de Şafak gazetesini verdiler.

Savunmalarım, yaklaşık 860-870 sayfadır. Avrupa ve Atina davalarında bunları kullanacağız. Avrupa'daki yeniden yargılama dosyasına ilişkin bir gelişme olursa ona da hazırlık yaparız.

Bu savunmamda Avrupa'yı da değerlendiriyorum. İki kısımdan oluşuyor. Birinci kısım özgürlük, İkinci kısım Ortadoğu'yu demokratikleştirmedi. Daha sonra tekrar yazmayı düşünüyorum.

“Susmamı istiyorlar, ben susmayacağım. Bunları görüyorum ve her zaman konuşmaya devam edeceğim. Aslında bu planlar, İngiltere'nin planlarıdır. İngiltere'nin politikaları daha derindir. İngiltere, Fransa ihtilalini dahi kontrol etmiştir. Fransız ihtilalini açığa çıkararak, Fransa'yı denetimi altına almıştır. Bu bir İngiliz planıdır. Daha sonraları Napolyon, Fransa'yı İngiltere'nin kontrolünden almıştır”

Yazacağım kitapta Özgürlük Sosyolojisi, Kürtler için demokratik çözüm ve Ortadoğu'da medeniyetler uzlaşısı ele alacağım. Ulus-devletler uzlaşısı değil, medeniyet uzlaşısı diyorum. Türkiye için de gerekli olan bir anti-tekel anlayışdır. Türkiye'de bu anlayış zayıftır. Türkiye'ye üç şey gerekli ve bunlara ilişkin adımlar atılmalıdır. Bir; anti-tekel anlayış iki; demokratik uzlaş. Üç; Barış, savaşa karşı barış.

Amerika politikalarının sonucu her yerde kan akıyor

Amerika çok kötü oynuyor. Amerika'nın Türkiye'nin yararına hareket ettiği söylemi büyük safsatadır. Amerika politikalarının neticeleri ortadadır, her yerde kan akıyor, birbirlerini boğazlıyorlar. Benim susmamı istiyorlar, ben susmayacağım. Bunları görüyorum ve her zaman konuşmaya devam edeceğim. Aslında bu planlar, İngiltere'nin planlarıdır. İngiltere'nin politikaları daha derindir. İngiltere, Fransa ihtilalini dahi kontrol etmiştir. Fransız ihtilalini açığa çıkararak, Fransa'yı denetimi altına almıştır. Bu bir İngiliz planıdır. Daha sonraları Napolyon, Fransa'yı İngiltere'nin kontrolünden almıştır. Ancak ihtilalin başlangıcı böyledir. İngiltere Avusturya'ya karşı da Prusya'yı destekleyerek sahneye çıkarmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nu iki yüz yıl uğraştırmış, Osmanlı'ya karşı da İttihat ve Terraki'yi desteklemiştir. Türkiye'de de ittihat terakki kadroları çok etkilidir, az olmalarına rağmen etkilidirler.

Amerika gerçekte Türkiye'ye yardım etmiyor. Türkiye'yi iki kutup olarak bir yere bağlamışlar. CHP-Baykal sonuna kadar İsrail'e bağlıdır, AKP de Suudilere bağlıdır. İngiltere, bunları çoktan hazırlamış, Hollanda Kraliçesi, Türkiye'ye geldiği zaman ilk ziyaretini Kayseri'ye yapmıştı. Abdullah Gül de Kayserili. Bunlar boşuna Kayseri'yi ziyaret etmedi. Kayseri'de bir mezhep var, Protestan bir mezhep, yani İslamiyet'in Protestan tarzı bir mezhebi, orada bir ulema da var. Bugünkü durum o zamandan planlanmıştır. Güney Kürdistan'da da Arap emirlikleri gibi bir oluşum ortaya çıkarıyorlar. Kuveyt gibi. Özellikle Katar gibi yapılanma ortaya çıkıyor.

Atatürk de İngiliz politikalarına teslim oldu ve bir şey yapamadı

Ben Kemalizm'i bir olgu olarak ele alıyorum. Kemalizm'e objektif bakıyorum. Yani bilimsel olarak inceliyorum ve "Atatürk şöyle şöyle yapmıştır" diye belirtiyorum. Tarihi perspektiften bakıyorum. Dolayısıyla katıldığım ve katılmadığım, ağır eleştirdiğim yanları var. Etkilenme değil. Kemalizm'le ilgili bilimsel gerçeklikler var, örtüştüğümüz ve örtüşmediğimiz yönler var. Atatürk o zaman bilimi esas almış, o zamanın hâkim bilim anlayışı da pozitivistti. O zaman onların çoğu da pozitivistti. Yalçın Küçük de bu konuları yazmış ama her şeyi birbirine karıştırmış. Atatürk o zamanlar "milli duygu" için tehlikeli gördüğü kesimleri, iki kesimi dışlamıştır. Mustafa Suphi ve arkadaşlarını öldürmüş, Mehmet Akif'i ise Mısır'a sür-

güne göndermiştir. Sait Nursi'yi de Isparta'ya sürgüne göndermiştir.

İngiltere 1922'den beri Türkiye'yi kontrolü altına almıştır. Tefik Rüşti İngiliz yanlıydı. Bekir Sami de İngiliz yanlıydı, Avrupa'da İngilizlerle anlaşıyordu. Bir şeyler yapmaya çalıştı, sonra engellendi. Ancak daha sonra Atatürk de İngiliz politikalarına teslim oldu, bir şey yapamadı. II. Dünya Savaşı'ndan sonra bazı milliyetçiler Amerika'da eğitildi. Son otuz yılda da demokratik güçler ezildi, hepimizi ezdiler, bizi de ezmeye çok çalıştılar, Kürtler zaten ezilerek devre dışı bırakıldılar.

Sorun kişilik ve özgürlük sorunudur

Benim Kürdistan için önerdiğim Demokratik Medeniyet Uzlaşısıdır. Ben ulus-devlet sistematiğini çözdüm, aşım bunu. F. Braudel de bu konuları çok iyi işlemiş. Wallerstein de bahsetmiş, ben, günümüzü de içine alarak değerlendiriyorum. Yeteri kadar teorik çalışmalar var.

Kişilik olsun bana bir kişi bile yeter. Kişilik olduktan sonra üç beş kişi bile bu işi iyi yürütür, iyi bir yere getirir. Sorun kişilik ve özgürlük sorunudur, özgürlüğe yoğunlaşamama sorunudur. Bu kadınlar için de böyledir. Özgürleşme olmadan hiçbir şey olmaz. Buna aşk da diyorlar. Yanlış anlaşılmasın, aşkı küçümsemiyorum. Kaldı ki aşk büyük bir şeydir, o kadar kolay değildir. Ortaçağ'da Kerem ile Aslı, Ferhat ile Şirin gibi aşk öyküleri ortada. Ferhat kırk yıl boyunca dağı deliyor yine de aşka kavuşamıyor. Aşk kolay bir şey olsaydı ortaçağ'da başarılabilirdi. Kaldı ki aşk şimdi daha da zordur, Medya, aşkı daha da ağırlaştırdı. Ben kızlara şunu söylüyorum, özgürlüğü mü tercih edersiniz tecavüz kültürünü mü? Kızlara, beyninizi bir erkeğe takarak özgürleşemezsiniz, diyorum. Aynı şeyi erkekler için de söylüyorum. Kendinizi bir kadından kurtaramazsanız özgürleşemezsiniz, hiçbir şey elde edemezsiniz, başaramazsınız. Beyninizi özgürlüğe odaklanmadığı sürece bunu gerçekleştiremezsiniz.

Kürtler, birçok toplantı yapabilir, demokratik mücadelelerini güçlendire-

“Bir demokrasi-siyaset okulu açılabilir. Yüzlerce binlerce siyasetçi yetiştirilmelidir. Kalıcı ve devamlı bir koordinasyon kurulabilir. Beş yüz kişi tutuklanırsa, beş yüz kişi daha yerine gelebilmelidir. Hatta gidenlerin yeri daha fazlasıyla doldurulmalıdır. Ancak bu şekilde mücadelelerini yürütebilirler. Bunlar çalışmalarını engellememeli, süreklilik sağlanmalıdır. Yeteri kadar teorik çalışmalar da var”

bilirler. Zaten bunlar yasalara aykırı da değil. Devletleşme ve ayrılma amacı gütmüyor. Daha önce buna ilişkin değerlendirmeler de yapmıştım. Benim söyleyeceğim şey şu; bu iş ciddiye alınmalıdır. İleriye dönük sürekli çalışılmalı. Hemen bir demokrasi-siyaset okulu açılabilir. Yüzlerce binlerce siyasetçi yetiştirilmelidir. Kalıcı ve devamlı çalışacak bir koordinasyon kurulabilir. Beş yüz kişi tutuklanırsa, beş yüz kişi daha yerine gelebilmelidir. Hatta gidenlerin yeri daha fazlasıyla doldurulmalıdır. Ancak bu şekilde mücadelelerini yürütebilirler. Bunlar çalışmalarını engellememeli, süreklilik sağlanmalıdır. Yeteri kadar teorik çalışmalar da var. Öyle yapamadık, anlamadık gibi şeylerle karşımıza çıkılmasın. Herkes çalışmalı çok çalışmalı. DTP'liler de Kürt demokratları gibi çalışmıyorlarsa Türk demokratları gibi çalışabilirler. Burada söylemek istediğim her zaman bir alternatifinin olduğudur. Her zaman bir yol bulabilirler.

Benim söylediklerim yüzeysel ele alınıyor

Basın'da hakkımda zaman zaman bazı haberler çıkıyor. Bunları anlıyorum. Çünkü ben oyunlarını bozdum. Ben, oyunbozan adamım. Daha iyi anlaşılabilmesi için 2004'e kadar yaşadıklarımı özetle anlatayım. Sorgu döneminde benimle dört subay gelip konuşmuştu, Tabii ben onların kim olduklarını, neyi temsil ettiklerine ilişkin doğru söyleyip söylemediklerini bilmiyorum. Bana söylediklerini ben daha önce yazmıştım. Bunların hepsi ortadadır. İsteyen bu konuda daha önce söylediklerime ve yazdıklarımaya bakabilir. Galiba benim söylediklerim yüzeysel ele alınıyor. Bunlar Türkiye'de bir kliktir. İki-üç milyar için her şeyi yapıyorlar, çıkarları bu birkaç milyar içindir, bu para etrafında fırtınalar estirebiliyorlar. Bana ilişkin bu söyledikleri yalandır, büyük yalanlardır. Üst düzey askerler gelip benimle görüştüler. Ben o zaman o askerlere de söyledim. Beni bir çocuk gibi kandırmaya çalışıyorsanız çok yanılırsınız. Bu çok ağır, dağ gibi bir sorundur. Bu soruna ciddi yaklaşın. Birtakım taktiklerle bu işi hafife alırsanız altında kalırsınız. Siz taktik yaparsanız ben de yaparım. Kimin güçlü çıkacağını zaman gösterir, dedim. Tabii ciddi yaklaşmadılar, bazı taktiklerle bu sorunun üstesinden gelebileceklerini sandılar. Ben onlara, sizler beni yıpratamaz, çıldırtmak isteyebilirsiniz, ancak bu soruna ciddi yaklaşın, demiştim. PKK'nin ne kadar güçlendiği ve güçlü olduğu ortadadır. Tabii ben sonuçta bütün hücrelerime hakimim. Onlara sesleniyor ve şu çağrıyı yapıyorum; en bilgili saydığınız generalerinizi gönderin, gelsin karşımıza benimle tartışsın, onlara anlatayım. Ayrıca hiç kimse beni etkileyemez.

Kürtler laik-türban çatışmasından uzak durmaya çalışmalı, sahte tarihatlardan da sahte laikçilerden de uzak durmalıdırlar. Kürtler kesinlikle bu tür çatışmalardan kendilerini muhafaza edip demokrasi ve barış için çalışmalıdırlar. Halkımıza sesleniyorum; her türlü örgütlü dini yapılardan uzak durmalıdırlar, hiçbir şekilde ilişkilenebilirler, seçimlerde de bunlara oy vermemelidirler. İslamiyet barış dinidir. Camiye gittikleri zaman müftüye, “müftü bey, bugün hutbenin de demokrasi ve barış için ne diyorsunuz?” diye sorabilmelidirler, birileri çıkıp bunu dile getirebilmelidir. Çünkü camiler, Hz. Muhammed döneminde toplumun siyasal-sosyal sorunlarının çözüm yeriydi.

İdeolojik Mücadele Tüm Çalışmaların Anasıdır

“Toplumlar ancak bir ideolojiyle ayakta kalabilir ve yürüeyebilirler. İdeolojisi güçlü olan toplumlar ayakta kalır, kendi benliğini ve özgünlüğünü korurlar. Bunu başaramayanlar ise başka ideolojilerin etkisine girer ve onun içinde erirler. Bütün toplumların ve bireylerin yaşamına yön veren bir ideoloji vardır. İdeolojisiz olduğunu düşünen herhangi bir birey bile mutlaka bir ideolojinin etkisindedir. Nihilizm için hiçlik derler o bile bir ideolojidir. O açıdan ideolojisiz bir toplum yaşamı düşünülemez”

İdeolojik mücadele dönemi

Kürt özgürlük hareketi 1970'lerin başında ortaya çıkmasıyla birlikte ideolojik mücadeleye çok önem vermiştir. Kürt halkının binlerce yıldır yabancı egemenliğe mahkum olmasının esas nedeni olarak başka sınıfların, toplumların ya da egemenlerin çıkarını temsil eden ideolojilerin etkisinden kurtulamamaları olduğunu ortaya koymuştur. Kürt halkının ya özgürlüğü tercih ederek dağlarda yaşadığı ya da ovalarda kalarak egemenlik altına girdiği bilinmektedir. Böyle bir ikileme mahkum olmasının nedeni, kendini özgür kılacak ideolojik kimliği oluşturup, bu temelde mücadele ederek yabancı güçleri ülkesinden bir bütün olarak kovmamasıdır. Bu açıdan da Kürt halkının özgürlüğünü kazanmasının, demokratik yaşama kavuşmasının yolunun; kendisini kölelikten kurtaracak bir ideolojik kimliğe sahip olma ve bu temelde mücadeleden geçtiğini vurgulamıştır. Kürt halk önderliği ideolojik alanda mücadele kazanılmadan Kürt halkının siyasi ve askeri alanda başarı kazanamayacağını ortaya koymuş ideolojik çalışmalara büyük önem vererek işe başlamıştır.

Kürt özgürlük hareketi ilk çıkışıyla birlikte bir taraftan inkarcı sömürgeciliğin Kürt halkı üzerinde yürüttüğü inkar ve imha sisteminin ideolojik temellerini ortaya koyarken, diğer taraftan da bu inkarcı sömürgeciliğe karşı doğru mücadele vermek ve başarı kazanmak için hangi ideolojik etkilerden kurtulmak gerektiğini görmüş sosyal şovenizme,

inkarcılığa ve Kürt reformist teslimiyetçi eğilime karşı mücadele ederek kendi bağımsız ideolojisini yaratmıştır.

İdeolojik mücadele her zaman temel çalışma olmuştur

1973 yılından Partinin kurulduğu 1978'e kadar esas olarak bu temelde yürütülen mücadeleye “ideolojik mücadele dönemi” denilmiştir. Tabi ki ideolojik mücadele 1978 yılında sonlandırılmamıştır. Daha doğrusu ideolojik mücadele ve ideolojik çalışma hiçbir zaman geri plana itilmemiştir. PKK gerçeğinde İdeolojik çalışma her zaman birinci çalışma olmuştur. Önderliğimiz zaten defalarca ideolojik çalışmaları, çalışmaların anası olarak belirtmiştir. İdeolojik çalışma olmadan diğer çalışmaların başarıya ulaşamayacağını vurgulamıştır. '73-78 döneminin ideolojik mücadele olarak tanımlanması, esas olarak da kendi kimliğinin diğer kimliklerle farklılığını ortaya koyan mücadele dönemi olmasından ileri gel-

mektedir. Öte yandan ideolojik mücadeleyle kendi ideolojik kimliğini netleştirme süreci olduğundan bu ideolojik kimlik temelinde yükselecek politik ya da başka mücadele boyutu öne çıkmamıştır. Çünkü bu ideolojik mücadele dönemi başarılmadan, kendi kimliğini oluşturmadan bir örgütün, bir hareketin, bir partinin ortaya çıkması mümkün değildir. Bu nedenle 1973 ile 78 arasında Türk devletinin inkarcı sömürgeci zihniyetinin esasını oluşturan ideolojik yaklaşımın teşhir edilmesi, bundan etkilenen sosyal şoven ideolojilerin ve Kürt toplumu içindeki reformist milliyetçilik ve işbirlikçi çizginin etkisizleştirilmesi temel mücadele görevi olarak belirlenmiştir.

Kürt halk önderliği bütün yaşamının esas olarak ideolojik mücadele vermekle geçtiğini ve bu temelde başarılı olduğunu defalarca tekrarlamıştır. kendisi esir düştükten sonra da yaşanan tıkanmaları ideolojik çalışmayla aşmayı esas almıştır. Nitekim bu sorumluluk duygusuyla yoğunlaşmalarını arttırarak

paradigma değişikliği temelinde ideolojik alanda muazzam derinleşme sağlamıştır. Özellikle felsefi gelişim ve paradigma değişimiyle birlikte ideolojik mücadelenin toplum ve birey yaşamında eskisinden çok çok daha önemli ve belirleyici olduğunu teorik çözümlenmelerle ortaya koymuştur.

İdeolojik kimlik mücadelede belirleyicidir

Önceden kaba materyalizmde ideoloji sadece maddi, ekonomik yaşamın, toplumsal yaşamın bir yansıması, bir üst yapı kurumu olarak değerlendirilirdi. Önderlik yeni felsefi ve teorik yaklaşımında ise ideolojinin sadece maddi yaşamın, toplumsal yaşamın bir yansıması olmadığını aksine asgari düzeyde sistemli hale geldiğinde bu maddi ve ekonomik yaşamı da belirleyen ve gelişmesinde belirleyici etkisi olan bir olgu olduğunu ortaya koymuştur. Bir Halkı Savunmak eserinde bu felsefi ve teorik yaklaşımını geliştirerek kaba materyalist cansız madde yaklaşımını bir tarafa bırakarak canlı doğa-evren paradigması temelinde bir teorik, felsefi yaklaşım ortaya koymuştur. Tabii bu paradigma bir idealist bakış olarak değerlendirilemez. Ya da geçmişteki idealist felsefelerin ortaya koyduğu gibi “düşünüyorum o halde varım” gibi bir yaklaşım içinde değildir. Önderliğimiz, mekanik kaba bir işleyişin olmadığı, esas olarak madde içindeki sezgisel, özgür tercihe dayanan ve çeşitliğin ortaya çıktığı, bir canlı doğa ve evren anlayışı temelinde bir ideolojik kimliğin toplum yaşamında kaba materyalizmin ortaya koyduklarından çok daha fazla etkisinin, değerinin ve belirleyiciliğinin olduğunu ifade etmiştir.

Önderliğimiz AİHM savunmalarında özellikle Sümer rahiplerine vurgu yapmış ve onların ortaya çıkardığı ideolojik kimliğin ve düşüncenin tüm insanlık tarihini belirlediğini vurgulamıştır. Bugüne kadarki bütün ideolojilerin ve siyasetlerin paradigmasını Sümer rahiplerinin ideolojik kurgularının belirlediğini, düşüncelerimizin pratiğinin hala onların ufkunu tümenden aşmadığını ortaya koymuştur. İdeolojik kimlik oluşturmanın ne ka-

dar önemli ve belirleyici olduğunu çok çarpıcı biçimde savunmalarında ortaya koymuştur. Bu açıdan Kürt özgürlük hareketi PKK açısından ideolojiye ve ideolojik mücadeleye verilen önem, ideolojik kimliğin varlığının mücadelede ki belirleyiciliği dünden çok daha net anlaşılmaktadır.

Bu felsefe ve paradigmadan bakıldığında çeşitli çevrelerin ve burjuva ideologlarının belirttiği gibi “*ideolojiler çağı bitti, artık ideolojik düşünmemek lazım, ideolojik düşünme geriletir, ideolojik düşünme gelişmeleri engeller*” biçimindeki yaklaşımlar tamamen ham hayal düşüncelerdir. Hatta ideolojik olgunun önemine ters, dolayısıyla top-

**“İdeoloji, bilindiği gibi
dünyaya bakış çerçevesinde
oluşturulan sistematik
düşünceye denir. Daha doğrusu
bir toplumun öngördüğü yaşam
biçimi için oluşturduğu sistemli
düşünce ve bu düşüncenin
topluma mal edilip harekete
geçirilerek maddi güce
dönüştürülmesidir. İdeolojiler
genel olarak böyle ifade edilir”**

lum yaşamıyla, insanlık gerçeğiyle alakası olmayan düşüncelerdir. Kapitalist sistem, egemen sınıflar ideolojinin önemini küçümserken ideolojiler çağı bitti deyip bu pragmatik zihniyeti topluma yedirirken Kürt özgürlük hareketi Önderlik şahsında ideolojinin önemini daha fazla ortaya koyarak halkların mücadelesinde yeni bir dönem başlatmıştır. Bu yaklaşım devletçi, iktidarçı sistemden zarar gören toplulukların eline ideolojik silahı daha güçlü bir biçimde vermek anlamına gelmektedir

Tarih ve toplumu inceleyerek egemenlik ve sömürünün ilk belirgin temsilcileri olan Sümer rahiplerinin ideolojik yaratımlarının insanlığı nasıl köleleştirdiğini tahlil etmiş bugün de bu egemen sistemden kurtulmanın yolunu egemen ideolojik kimlikleri etkisizleştirerek cinsiyet özgürlüğü, ekolojik

ve demokratik toplum paradigmasına dayanan bilimsel demokratik sosyalist ideolojiyle donanmaktan geçmekte olduğunu ortaya koymuştur.

İdeolojik mücadele kazanılmadan hiçbir başarı sağlanamaz

İdeolojik mücadele nedir? İdeolojik mücadelenin önemi nedir? İdeolojik mücadele nasıl yürütülür? Sorularına yaklaşırken esas olarak da Önderliğimizin bu yaklaşımını görmek gerekiyor. Önderliğimizin ortaya koyduğu ideolojik kimliklerin yaratımının tarihsel ve toplum içindeki belirleyici yanını çok iyi anlamadan, bunun bilincine ve derinliğine varmadan, ideolojik kimliğin önemini, ideolojik kimliğe dayanarak karşıt güçlerle mücadele etmenin anlamını iyi kavrayamayız. İdeolojik mücadeleyi kazanmadan hiçbir başarının ortaya çıkamayacağını bilmeliyiz, görmeliyiz.

İdeoloji, bilindiği gibi dünyaya bakış çerçevesinde oluşturulan sistematik düşünceye denir. Daha doğrusu bir toplumun öngördüğü, yaşam biçimi için oluşturduğu sistemli düşünce ve bu düşüncenin topluma mal edilip harekete geçirilerek maddi güce dönüştürülmesidir. İdeolojiler genel olarak böyle ifade edilir. Geçmişte ekonomik sosyal alt yapının insanlarda yarattığı farklı düşüncelerin bir sınıfın ya da bir toplumun çıkarı temelinde sistematik hale getirilmesine de ideoloji denilirdi. Geçmişte ideolojiler daha çok idealist ve materyalist felsefe çerçevesinde kendilerini oluştururlardı. Tabii ki idealist ve materyalist felsefeler de tek bir renk değildi. Bunlar da kendi içlerinde farklı ekollere, farklı düşünce yapılarına sahipti. Ancak bugüne kadar insanlık tarihi esas olarak bu iki felsefi yaklaşım temelinde ideolojik şekillenmelere ayrılmışlar ve bu temelde de birbirlerine karşı mücadele etmişlerdir. Tarih içinde esas olarak da idealist felsefenin ağır bastığını, toplumları yönlendiren, egemenlerin çıkarlarına hizmet edenin bu felsefe ve buna dayanan ideoloji olduğunu görüyoruz.

Bilindiği gibi idealist temelde ortaya çıkan ideolojiler ve dinler sonuçta egemenlere hizmet etmişlerdir. Tabii ki din-

ler ve bazı ideolojiler ezilenden, yoksuldan yana olmaya çalışmışlardır. Özellikle dinler ilk çıkışlarında bu tür eğilimler taşısalar da daha sonra iktidarcı devletçi zihniyeti besleyen felsefi bakış açısının dışına çıkamadıkları için egemen sistemlere hizmet eder hale gelmişlerdir. Dinler idealist felsefeden kaynaklansalar da bunları tümüyle egemen sistemin çıkarlarına hizmet eden veya onlar için tarih sahnesine çıkmış olgular olarak değerlendirmek yanlıştır. Ancak ezilenlerin, yoksulların, egemenlere karşı mücadele etmek isteyenlerin ve onların ideolojik duruşlarının Sümer rahipleri tarafından yaratılan iktidarcı devletçi zihniyeti aşamadıkları için ezilenlerin adına çıksalar da sonunda sistemin parçası haline geldikleri söylenebilir.

İdeoloji bireyleri toplulukları örgütü bir bütün haline getirir

Her topluluk, her sınıf kendi öngördüğü yaşam biçimini örgütlemek ve bu yaşam biçimine kavuşmak için sistemli bir düşünce olan ideolojisini oluşturur. Bu ideoloji çerçevesinde örgütlenir, kadrosunu oluşturur ve eylem biçimi seçer. Bu temelde kendi öngördüğü yaşam önündeki engellere karşı mücadele eder. Esas olarak da farklı çıkarlar, farklı yaşam biçimleri ilk önce ideolojik alanda mücadele verirler. İdeolojik alanda mücadele etmenin amacı, o yaşam biçiminin haklı ve doğru olduğunu topluma ve bireylere kabul ettirmektir. Çünkü her ideoloji kendi öngördüğü yaşam biçimine ulaşmak için insanlarını ve toplumunu bu ideoloji çerçevesinde yetiştirir, eğitir. İdeolojiyi verirken aynı zamanda bu ideolojinin toparlayıcılığı temelinde onları güç yapmak için örgütler. İdeoloji bireyler ve topluluklar tarafından benimsendiğinde büyük bir enerji ortaya çıkarır. Bireyleri, toplulukları daha sıkı bir bütün haline getirir. Toplulukları güç yaptığı gibi kendi öngördüğü yaşam önünde engel olan ya da bu yaşamı hayata geçirmesi için etkisizleştirilmesi gereken ideolojilere ve onların örgütlü yapılarına karşı mücadele verir.

Eskiden ideolojik çalışmalar değerlendirilirken anlaşılması için basit ör-

nekler verilirdi. Bunlar hala da doğru örneklerdir. İnsanlar bir tuğlaya benzetilir, ideoloji ise o tuğlalar arasına konulan çimento olarak görülürdü. Araların da çimento konulmayan tuğlaları rüzgar ya da bir darbe hemen dağıtırken, aralarına çimento konulanları ise herhangi bir darbenin kolaylıkla yıkmaya cağı belirtilirdi. İdeolojik toplulukları böyle ifade etmek konumuzu anlaşılır kılar. Diğer taraftan duvarın hem güçlü hem de doğru örülmesi açısından duvarcının ip çekmesi ideolojinin işlevselliğine örnek olarak verilirdi. Nasıl ki duvarcının ipi olmazsa duvar eğri büğrü olur, duvar sağlam örülemezse en ufak bir darbeye yıkılırsa ideoloji olmadığı zaman da insanlar yürüyüşlerinde sağa sola kayar, doğru bir çizgide ilerleyemezler, yanlış yola saparlar.

Mücadele eden örgütler için yanlış yapılmaması ve öngördüğü hedefe

yaşamını istenilen biçimde yönlendirmek mümkün değildir.

İdeolojisiz olmak mümkün değildir

Toplumlar ancak bir ideolojiyle ayakta kalabilirler ve yürüyebilirler. İdeolojisi güçlü olan toplumlar ayakta kalır, kendi benliğini ve özgünlüğünü korurlar. Bunu başaramayanlar başka ideolojilerin etkisine girerler ve onun içinde erirler. Bütün toplumların ve bireylerin yaşamına yön veren bir ideoloji vardır. İdeolojisiz olduğu düşünülen birey bile mutlaka bir ideolojinin etkisindedir. Nihilizm için hiçlik derler, o bile bir ideolojidir. O açıdan ideolojisiz bir toplum yaşamı düşünmemek gerekir. Doğa boşluk tanımaz, biçiminde amiyane bir deyim vardır. Tabi ki bilimsel ve felsefi olarak buna bazı itirazlar

doğru gitmesi için ideolojinin yönlendiriciliği önemlidir. İnsanlık tarihi içinde ideolojiler arasında büyük bir mücadele yaşanmıştır. Şunu belirtmek gerekir ki sadece ekonomik güçle, silahlı güçle toplumları, insanları uzun süre egemenlik altında tutmak mümkün değildir. Askeri zorun hakim olduğu yerlerde bile bu hakimiyetini sürdürmek için hakim olunan toplum üzerinde bir ideolojik çalışma yapılması şarttır. Bu hakimiyete söz konusu toplumun inandırılması gerekir. Bunu yapacak olan da ideolojik çalışmadır. Dolayısıyla ideolojiler esas egemenlik aracı olarak görülmelidir. İdeolojik hakimiyet kurmadan herhangi bir yerde hakimiyet kurmak ya da bir toplum

gelebilir bu ayrı bir konudur. Doğada boşluğun olduğu bugün bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Biz bu tartışmanın dışında şunu belirtebiliriz. Mutlaka toplum ve insan yaşamında bir ideoloji vardır, ideolojisiz olmak mümkün değildir. Bir ideoloji bırakılırsa onun yerine herhangi bir ideoloji gelir, o toplumun ve bireyin yüreğine yerleşir. Bunu net bilimsel yargı olarak değerlendirmek yanlış olmaz.

Biz bugün iki temel ideolojik yaklaşımdan bahsedebiliriz. Birisi cinsiyet özgürlükçü, demokratik ekolojik toplum paradigmasına dayanan, bilimsel demokratik sosyalist çizgi, diğeri de iktidarcı, devletçi çizgidir. İktidarcı ve devletçi çizgi toplumsal cinsiyetçi, öz-

gürlük ve demokrasi karşıtı olan egemenlerin çizgisidir. Bunlar kendi içinde çeşitli renkler taşıyabilirler, ama biz genel olarak egemen ideolojiler ve buna karşı toplumsal özgürlüğü savunan ideolojiler olarak temel iki kategoriden söz edebiliriz. Tabii ki egemen sınıf ideolojilerinde farklı renkler olduğu gibi bilimsel demokratik sosyalizm içinde de zaman içinde değişen, yenilenen yanlar olacaktır. Bilindiği gibi “değişmeyen tek bir şey vardır, o da değişimin kendisidir” biçiminde bilimsel bir yargı vardır. Bizim açımızdan değişmeyen ise cinsiyet özgürlükçü, demokratik ekolojik toplum paradigması çerçevesinde insanın var oluşundan kaynaklanan, doğal toplumdan gelen özgür ve demokratik bir yaşama ulaşma amacıdır. Bunu temel veri ve bir ön kabul olarak değerlendiriyoruz. İktidarcı devletçi sistemi ise, toplumun üzerinde sömürü ve baskı düzeni kuran dolayısıyla mücadele edilip etkisizleştirilmesi gereken bir olgu olarak kabul ediyoruz. Böyle bir yaklaşımı benimsememiz gerekir. her şey değişir, diyerek de belirli bir hedefimiz olmamalı, diyemeyiz. O zaman hiçbir şeye bağlı olmamak gibi bir bilinmezlik, bir amaçsızlık ve hedefsizlik ortaya çıkar ki, bu da esas olarak hakim olan iktidarcı, devletçi, egemenlikli sistemin ideolojik, politik, sosyal ve ekonomik düzeni içinde yaşamayı kabul etmek anlamına gelir. Bunun da doğru olmadığı açıktır.

İdeolojik çalışma bir ikna ve inandırma çalışmasıdır

İdeolojik mücadeleyi esas olarak da bir inandırma, bir kabul ettirme, bir yaşamı, bir düşünce biçimini içselleştirme çalışması olarak değerlendirmek doğrudur. Bu açıdan Sümer rahiplerinin tarih sahnesine çıkıp toplumları sömüren ve sömürülenlerin var olduğuna, birilerinin yöneteceğine, diğerlerinin de yönetileceğine inandırması, bunun gökteki hiyerarşik düzenin yeryüzünde uygulanması olarak göstermesi, buna uymanın insan ve toplum için zorunluluğunu ortaya koyması ve bu temelde devleti,

iktidarı, hiyerarşiyi toplumlara benimsetmesi tabii ki bir ideolojik çalışmaydı. Bu ideolojik çalışmayla iktidarcı, devletçi bir sistem kurmuştu. Demek ki ideolojik çalışmayla insanları inandıracaksın ki, bunun öngördüğü bir sistem kurabilesin.

Özgürlük ve demokrasi yanlıları olarak bizler de insanları ve toplumu böyle bir özgürlükçü ve demokratik düşünce ve onun sistemi konusunda ikna etme sorumluluğuyla karşı karşıyayız. Ancak toplumu sadece özgürlük ve demokratik yaşam konusunda ikna etmek ve bu çerçevede örgütlemek yetmez. Çünkü günümüzün dünyasında özgür ve demokratik sistemi, özgürlükçü yaşamı önleyen farklı sistemler ve bu sistemleri oluşturan ideolojiler bulunmaktadır. Bu ideolojiler de toplumları, insanları kendi doğrularına inandırma ve bu temelde örgütleyerek kendilerini hakim kılmaya çalışmaktadır. Bunu yaparken de demokratik, özgürlükçü bir sistem öngören ideolojileri ve bu çerçevede kurulmak istenen örgütleri geriletme için her türlü imkan ve araçları kullanmaktadır. Böyle bir mücadeleyi öngörmek ve gereklerini yerine getirmek başarının ön koşulu. Demek ki bireyleri ve toplumları sadece bir ideolojiye inandırmak ve böyle bir yaşam içine çekmek çabası yetmez. Öngörülen yaşam biçimini oturtmak ve sürdürmek için karşı ideolojik güçlerle sürekli bir ideolojik mücadele içinde olmak olmazsa olmazıdır. İdeolojik

“İdeolojik mücadele iki boyutludur. **Birincisi: Kadroları ve militanları eğitmek. İdeoloji doğrultusunda kendi sistemini kurarak örgütlenme yaratmak, kurulacak ekonomik sosyal yaşam konusunda halkı eğitmektir. İkincisi: iktidarcı devletçi zihniyetten kaynaklanan dış ideolojik saldırılara karşı mücadele yürütmektir**”

mücadelenin iki boyutu vardır. *Birincisi:* kadroları ve militanları eğitmek. İdeoloji doğrultusunda kendi sistemini kurarak bir örgütlenme yaratmak, kurulacak ekonomik, sosyal yaşam açısından halkı da eğitmektir. Kendi ideolojileri konusunda bir netleşmeye kavuşmalarını sağlamaktır. *İkincisi:* iktidarcı-devletçi zihniyetten kaynaklanan dış ideolojik saldırılara karşı mücadele yürütmektir.

Kendi içinde ideolojik netleşmeyi yaratmayan, öngördüğü ideolojiyi tüm ilkeleriyle bir düşünce sistemi olarak kadrolarına yedirmeyen, kadrolarını ve halkını bu doğru düşünceyi sahiplenecek hale getirmeyen bir hareket, dışı karşı da ideolojik mücadeleyi başarılı bir biçimde veremez. İktidarcı devletçi sömürücü gericiğe karşı özgürlük mücadelesi veren halklar ve topluluklar açısından her şeyden önce kendi ideolojisini netleştirme şarttır. Bunun için de kendi içinde ideolojik mücadeleyi süreklileştirme önemlidir.

İç ideolojik mücadele olmadan ideolojik netleşme sağlanamaz

Toplumlar ve halklar binlerce yıldır inkarcı devletçi sistemin ideolojik egemenliği ve etkisi altındadırlar. Bu ideolojik etki birkaç yılın değil, binlerce yılın eseri olan bir olgudur. Bu açıdan sadece belirli ideolojik tespitler yapmakla, bunları insanlara anlatmakla özgürlükçü demokratik ideolojiler bütünüyle bireylere ve topluma yedirilemez. Çünkü geçmiş yüzyılların etkilerinden, içinde yaşadığımız egemenlikçi toplumdan ve dışarıdan gelen ideolojik saldırıların yarattığı etkilerden kaynaklanan ideolojik etkilenmeler ve yaşam duruşları, özgürlükçü, demokratik ideolojilerin toplum ve bireyler tarafından kabul edilmesinde zorlanmalar, engeller ortaya çıkarır. Ya da bu ideolojilerin anlaşılmasında ve uygulanmasında yanlışlıklara yol açarlar. Bu açıdan da ideolojik eğitim, derinleşme ve bu derinleşmenin yaşamsallaşması için çalışırken içinde yaşadığımız da düşünülerek hiyerarşik devletçi sistemin ideolojik etkilerinin olacağı-

nı göz ardı edemeyiz. Dolayısıyla ideoloji tespit edip belirli kurumlaşmalar yaratarak kendi sistemimizi kurduğumuzu, eski ideolojilerden ve yaşam arayışlarından kurtulduğumuzu düşünmek büyük yanılıdır. Bu açıdan ideolojik netlik ve karşıt ideolojilerden kendimizi arındırmak için kendi içimizde de eğitimlerin ve ideolojik mücadelelerin süreklileştirilmesi gerekir. İç ideolojik mücadeleyi önemsemeyen, iç ideolojik mücadele yapılmadan ideolojik netleşmeyi ve onun pratikleşmesini sağlamak mümkün değildir. Farklı düşünmek büyük yanılıdır. Daha doğrusu binlerce yıllık devletçi sistemin toplum ve bireyin üzerindeki etkilerini anlamaktır. Ya da insanlara bir şeyler söylenildiği andan itibaren artık o in-

doğru bir ideolojik duruş ortaya konulsa da her zaman karşı ideolojilerden ve yaşam biçiminden etkilenme zemini ve koşulları vardır.

Doğru örgüt çizgisi ideolojik mücadeleyle yaratılır

Belki yeni paradigmayı iyi benimsediğin takdirde karşıt ideolojik güçlere, devletçi ideolojilere karşı savunma mekanizmanı güçlendirmiş, onlardan etkilenme zeminini azaltmış olursun. Bugün biz, egemenlere benzemeyecek, onların bir parçası haline gelmeyecek düzeyde bir ideolojik derinliğe ve duruşa sahibiz. Buna rağmen binlerce yılın ideolojik etkilerini, yaşam etkilerini hemen üzerimizden atacağımızı düşünmek doğru

sanların inkarcı devlet sisteminden, onun yaşam arayışından, anlayışından uzaklaşacağı gibi bir safdillik içinde olmaktır. Bunun doğru olmadığını kendi yaşadığımız pratikten çok iyi biliyoruz.

Tarih içinde çok iyi niyetle ortaya çıkan dinlerin, felsefelerin, ideolojilerin bir süre sonra devletçi, sömürücü, baskıcı ideolojilerden ve yaşam biçimlerinden etkilenerek özünden saptığını, giderek hakim sistemin ideolojisiyle ve yaşamıyla bütünleştiğini biliyoruz. Geçmişteki ideolojilerin paradigmasındaki zafiyet ve yetersizlikler, hiyerarşik devletçi sistemin ufkunu tümünden aşamayarak sistemin mezhebi haline gelmelerine yol açmıştır. Ancak doğru paradigma ve

değildir. Bu açıdan Önderliğimiz örgüt içinde yürütülen ideolojik mücadeleyi her zaman önemli görmüştür. İçerdeki yanlış ideolojik duruşlara ve onun yaşam içindeki etkilerine karşı mücadele verilmeden doğru bir örgüt ve mücadele çizgisi oturtulup karşıt sistemleri ve ideolojileri geriletmenin mümkün olmadığını her zaman belirtmiştir. Bu açıdan dışa karşı mücadelenin içteki ideolojik ve örgütsel netlikten geçtiğini defalarca vurgulamış ve bunu PKK'nin gelişme diyalogları olarak ortaya koymuştur. Dolayısıyla sistemden kaynaklanan yaşam etkilerine karşı mücadeleyi, dışa karşı mücadele vermenin ön koşulu olarak değerlendirmiştir. Örgüt içinde ideolojik mücadeleyi, örgütsel

hassasiyetler taşımayı gerekli görmemek kendini kandırmaktır. Nitekim mücadele tarihimiz bu konularda zayıflık gösterilen her yerde, her koşulda ve her zamanda başarısızlığın ortaya çıktığına tanıklık eder.

Özellikle reel sosyalizmin yıkılmasından sonra Sovyetlerde parti içinde yapılan büyük yanlışlıklar gerekçe gösterilerek örgüt içi ideolojik ve örgütsel mücadelenin aleyhinde bir kampanya başlamıştır. Klasik komünist parti içindeki sorunların esas kaynağının iktidarcı devletçi paradigmadan kopmama olduğunu göremeyen ya da görmek istemeyen bu yaklaşımlar özünde iktidarcı ve devletçi ideolojileri ve yaşam etkilerini küçümseyerek özgürlük hareketlerini sistemin etkilerine açık hale getirmektedirler. Bu tür eğilimi geliştirmek isteyenler sosyalizm karşıtı burjuva ideolojilerden etkilenen liberal sol çevrelerdir. Bu eğilim dolaylı veya dolaysız neoliberal ideolojilerin sömürülen ve baskı gören halkların mücadele örgütleri içine soktuğu yanılı bir anlayıştır. Çünkü egemen güçler ezilen hakların ve toplulukların sistemden kaynaklanan yanlışlıklara ve zayıflıklara karşı mücadele verilmesini engelleyerek aslında kendisini etkili kılmak istemektedir. Çünkü objektif olarak sömürücü, egemenlikçi ideolojilerin etkilerinin toplum içinde var olduğunu, buna karşı sürekli bir mücadele verilmezse ezilen halkların ideolojisini ve yaşam anlayışını geçmişten kaynaklanan gücü ve elindeki araçlarla etkileyeceğini çok iyi bilmektedir. Bu nedenle sol ve sosyalist hareketler içindeki ideolojik ve örgütsel mücadeleyi kötüleyerek, tukaka ederek onları kendi ideolojik saldırıları ve yaşam anlayışları karşısında savunmasız bırakmak istemektedir. Bu eğilim aslında sol ve sosyalist hareketlerin içinden çıkan bir eğilim değildir. Emperyalist-kapitalist, burjuva ideolojilerin sol ve sosyalistleri bu konuda eleştirerek töhmet altında bırakmasının sonucudur. Böylece sol ve sosyalist partileri örgüt içi ideolojik, örgütsel ve yaşam mücadelesi konusunda soğutmak ve bunları önemsizleştirerek her türlü etkiye açık bırakmayı amaçlamışlardır.

İçte iktidar mücadelesi değil ideolojik mücadele

Sovyetler birliğindeki parti içi mücadelede büyük yanlışlıklar yapılmıştır. Bunun nedeni, iktidarcı ve devletçi mantığın iz düşümü olarak parti içinde iktidar mücadelesi verilmesidir. Sol hareketlerde de bu tür yanlışlıklar olmuştur. Bunların temelini iktidarcı-devletçi zihniyette aramak ve bu tür yanlışlıklara düşmemek gerekir. Ancak ortaya çıkan yanlışlıkları teorileştirip ideolojik ve örgütsel mücadelenin gerekli olmadığı yargısına ulaşmak yanlıştır. Halkların özgürlük mücadelelerini daha baştan tuzağa düşürmek olur. Kaldı ki, reel sosyalist partiler yanlışlıklara karşı ideolojik mücadele vermekten çok, örgütsel tedbirler ve cezalandırmalarla sorunları çözmek istemiştir. Yanlışlıklar ve eksikliklerin ideolojik mücadele verilerek düzeltilmesi gerekirken, disiplin kurullarıyla ve cezai yaptırımlarla kestirme yoldan sorunları çözmek istemişlerdir. Eğer yanlışlıkları ve hataları ideolojik mücadeleyle giderme öne çıkarılsaydı birçok sorun örgütsel tedbirler ve cezalarla giderilmeye çalışılmazdı.

Bizim hareket içerisinde de zaman zaman sorunları disiplin kurulları ve cezai yaptırımlarla çözmeye eğilimi ortaya çıkmaktadır. Sorunları ideolojik mücadele, eğitim, eleştiri ve özeleştiriyle çözmeye yerine disiplin kurullarına ve mahkemelere havale edip *"onlar çözsün, onlar uğraşsın"* yaklaşımı içinde olanlar vardır. Bu tabii kolaycı bir yaklaşımdır. Aslında iktidarcı devletçi sistemin idari tedbirlerle ya da mahkemelerle sorunu çözmeye yaklaşımının örgüt içindeki iz düşümüdür. Zorunlu olmadıkça bu yöntemlere başvurmanın doğru olmadığını belirten Önderliğimiz, başından beri ideolojik mücadelenin esas yöntemini ve aracını eleştiri ve özeleştiri olarak görmüştür. Yine eğitimleri en önemli düzeltme platformları olarak işletmiştir.

Kürt toplumu üzerinde uygulanan binlerce yıllık yabancı egemenlik Kürt kişiliğinde ciddi çarpıklıklar ortaya çıkarmıştır. Toplumsal çıkarlarını korumaya yönelik bir ideoloji et-

"Doğru ideolojik mücadele, iki yönlü mümkündür. Bir, kendi felsefe, ve ideolojisinin ilkelerini çok iyi bilmek ve böylelikle 'bize ne aittir, ne değildir' bunu anlayabilecek ideolojik reflekslere, hakimiyete kavuşmaktır. İki, karşı sistemlerin ideolojisinin bilme sınırına ulaşarak neyin karşıya ait olduğunu görüp ona karşı mücadele etmektir"

rafında şekillenen bir toplum ve kişilik gerçeği bulunmadığından dışarıdan gelen ideolojik eğilimlere karşı savunmasızdır. Bu durum yeni ve çağdaş düşüncelere uzaklık yaratmış ve onu kişiliğine yedirmede sorunlar ortaya çıkarmıştır.

Eleştiri özeleştiri vazgeçilmez ideolojik mücadele yöntemidir

Kapitalist ve sömürgeci ideolojilerin, feodal ve bozulmuş aşiret kültürünün etkilerini yaşayan, bunu örgüt içine yansıtan bir yapısal gerçeğimiz olmasına rağmen Önderliğimiz ve Hareketimiz başından itibaren bu eksiklikleri, yetersizlikleri kişilik çözümlenmeleri temelinde düzeltmeyi esas almıştır. Eğitimin esasını toplum ve kişilik çözümlenmeleri temelinde yanlışlıkları düzeltme ekseninde sürdürmüştür. Bizim hareketimiz kadar eğitime önem veren, eleştiri ve özeleştiriye önem veren başka bir hareket yoktur. Eğer hareketimiz bu yöntemi hakim kılmaysaydı kısa sürede diğer örgütler gibi ideolojik etkilenmelerle bozulabilir ya da dışarıdan gelen ideolojik etkilerin altında çekişme ve çatışma içinde parçalanıp dağılılabirdi. Eğer Kürt özgürlük hareketi hala birlik içinde hareket etme gücünü gösteriyorsa dışarıdan çok fazla ideolojik, siyasi baskıyla karşı karşıya gelmesine rağmen birliğini koruyorsa, birçok gücün *"bugün parçalandılar, bölündüler"* beklentisi sürekli boşa çıkıyorsa bunun nedeni eğitimi, eleştiri ve

özeleştiriye ideolojik mücadelelerde esas alma geleneğinin sonucudur.

Karşı ideolojiyi de bilmek kavramak gereklidir

İnsanlık tarihinin tüm boyutları ile incelenmesi sonucu ortaya çıkan en büyük tecrübe şudur. Tarih sahnesine yeni çıkan ideolojik kimliklerin özgürlükçü ve demokratik niteliklerini sürekli derinleştirerek, yanlışlıklarından arınarak hiyerarşik devletçi sistemlerin ideoloji ve yaşam anlayışlarının tümünden kopması gerekir. Yoksa geçmişte olduğu gibi bu ideolojilerin mezhebi haline gelmeye mahkumdurlar. İdeolojik alanda etkilerden kurtulmadan bu sistemlerin mezhebi olmaktan kurtulmak mümkün değildir. Eğer bütün dinler, en son olarak da reel sosyalizm sömürücü devletçi sistemin mezhebi olmaksızın kurtulamadıysa, bunun nedenini ideolojik kimliğindeki yanlışlık ve yetersizlikte aramak gerekir.

Sömürüye, baskıya ve zulme karşı çıkıp, özgürlüğü ve demokrasiyi arayan hareketlerin pratikteki yanlışlıkları ve eksiklikleri bile kendilerini ideolojik olarak netleştirmemelerinden kaynaklanmıştır. Bu açıdan Önderliğimizin belirttiği gibi kapitalizmin neo-liberal yeni sularında boğulmak istenmiyorsa, ideolojik olarak derinleşmek, karşı ideolojileri iyi anlamak, iyi analiz etmek, onları derinliğine kavramak çok önemlidir. Karşı ideolojiler derinliğine kavrandıkça onlara karşı mücadele daha iyi verilebilir. Doğru ideolojik mücadele, iki yönlü mümkündür. Birincisi, kendi felsefesinin, paradigmasının ve ideolojisinin ilkelerini çok iyi bilmek ve böylelikle ne bize aittir, ne değildir, bunu anlayabilecek ideolojik reflekslere, ideolojik hakimiyete kavuşmaktır. İkincisi ise karşı sistemlerin ideolojisinin bilme sınırlarına ulaşarak neyin karşıya ait olduğunu görüp ona karşı mücadele etmektir. Etkili bir ideolojik mücadele gücüne kavuşmak için hem kendi ideolojisini tüm boyutlarıyla kavramak, hem de sistemin ideolojik boyutlarını anlamada ciddi bir düzey kazanmak gerekir.

Kadro ideolojiyi yaşamında temsil edendir

Kendi içinde yürüttüğü eğitimler ve İdeolojik mücadeleyle tüm kadro yapısını donatıp netleştirmeyen ve kendi tabanına ideolojik ilkelerini yedirmeyen bir hareketin dışı karşı da güçlü bir ideolojik mücadele vermesi mümkün değildir. Çünkü ideolojik mücadele ya da ideolojik savaşım sadece birkaç kişinin doğru bir ideoloji belirlemesiyle gerçekleşen bir olgu değildir. Kendisini ideolojik olarak netleştirmeyen bir hareket karşıt ideolojilerden rahatlıkla etkilenebilir. İdeolojide küçük bir yanlıgı ve sapma zamanında giderilmezse giderek büyüyerek farklılaşabilir. Doğru örgütsel yapılanma ve yetkin temsil açısından da iç ideolojik netleşme ve bunun için verilen mücadele önemlidir. İdeolojiler tamamen soyut ele alınmaz. İdeolojiler soyuttur ama yaşamda maddileşmek için vardılar. Doğru yaşamsallaşan ideolojiler toplumlari etkileyerek alternatif ideoloji ve sistemler haline gelirler. İdeolojileri örgütsel yaşam ve bunun toplum içinde pratikleşmesinde iyi temsil etmeyen kadrolar ve sempatizanlar diğer topluluklari etkileyemezler. İdeolojik olarak iyi donanmamış ve yaşamda doğru temsil yapamayan kadro ve sempatizanların moral değerleri ve inandırıcılık düzeyi çok güçlü olmadığından, kendine inancı ve güveni de güçlü olmayacağından karşıt ideolojiler ve sistemler karşısından gerilemeye mahkum olurlar. Bu açıdan ideolojik çalışmanın en önemli yanı

çı yönelik yanındır. Dayandığı topluma yönelik yanındır. Burada netleşme ve güçlenme olursa dışarıya karşı verilen ideolojik mücadelede de başarılı olunur. Zaten ideolojik derinleşme ve netleşme öngörülen sosyal, ekonomik, kültürel yaşamı da etkin şekilde örgütleyebilir.

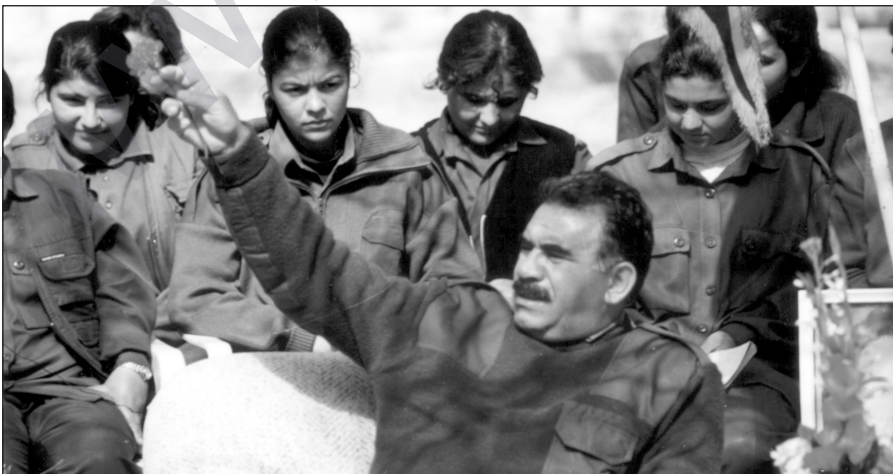
İç ideolojik mücadelenin temeli; güçlü eğitim, yanlış ideolojik eğilimler ve yaşam arayışlarına karşı mücadeleyle oluşturulur. Bunlar yapılırsa ideolojik netlikle çok güçlü bir örgüt ortaya çıkar. İdeolojik netlik ya da bir toplumun kendi ideolojisini en iyi biçimde kavraması, onun esas güç kaynağıdır.

İdeolojik olmak kendini disipline etmektir

Burada nicelikten çok niteliğin önemi görülmektedir. İdeolojik sorunlarda nitelik çok önemlidir. Önderliğimiz defalarca, "benim gibi on kişi çıkınsın, bu dünyayı sarsar, büyük gelişmelere yol açar" demiştir. Bunu da esas olarak kendisinin ideolojik hakimiyetine, ideolojiye göre yaşamasına ve bunu an an pratikleştirmesine, bu ideolojiyi pratikleştirirken kendisini disipline etmesine dayanarak söylemiştir. Aslında ideolojik olmak bir yönüyle de kendini çok güçlü biçimde disipline etmektir. Kendisini düşünce ve duruşta rafine etmektir. Sağdan soldan gelen ideolojik etkilere karşı her an duyarlı olmaktır. İdeolojik saflık ve bu temelde güçlü ideolojik mücadele ancak bu duruşla yürütülebilir. Onun için Önderlik "benim gibi ideolojik olarak netleşmiş, ideolojik refleksleri güçlenmiş ve yaşamın her anını buna göre yaşayan bir kişi büyük

bir güçtür, büyük bir enerjidir, her tarafı etkiler, her yerde etkili olur" demiştir. Önderlik, bu ideolojik netlik düzeyine kendi nefesine karşı büyük mücadele ederek, farklı sistemlerden gelen bütün etkilere kendini kapatarak ulaşmıştır. Bunun için "ben bu dünyanın hiç adamı olmadım, feodal sistemin adamı olmadım, köyün insanı olmadım, kapitalist sistemin adamı olmadım, bunların ideolojik etkilerine karşı durdum, yaşam anlayışlarını reddettim, onları kendime yaklaştırmadım, kendimin bunlar tarafından kirletilmesine izin vermeyecek sağlığı korudum" demektedir. Böylece alternatif bir önderlik, alternatif bir sistem olduğunu ve kendisini kurumsal bir kişi haline getirdiğini belirtmiştir. Bu düzeye nasıl geldiğini anlatırken, şunları da belirtme gereği duymuştur "bu dünyada kendisine benim kadar eziyet eden, bu dünyada kendisini benim kadar disipline eden, bu dünyada kendisini benim kadar kontrol altına alan, bu dünyada benim kadar hareketini, davranışını kendi ideolojisine göre düzenleyen başka bir insan yoktur; bu dünyada kendisine bu kadar eziyet yapan, kendisine bu kadar yüklenen başka bir insan bulamazsınız" demiştir. Böyle bir kişilik ve pratikleşme düzeyinin ortaya çıkması başta kendisi olmak üzere çevresine karşı yürüttüğü ideolojik mücadeleyle ilgilidir. Kendi nefesine bu kadar hakim olmazsa ve çevresindeki yanlışlıklara karşı yüksek duyarlılığa kavuşmazsa böyle bir kişilik haline gelmeyeceği açıktır.

Önderliğimiz Hz. Muhammed'in "Cihad-ı Ekber" olarak değerlendirdiği bu nefis savaşımın gereğine herkesten daha fazla inanmış ve gereklerini yerine getirmiştir. Cihad-ı Ekber'i sağlam ideolojik duruşta, onun örgütlenmesi ve yaşama yansıtılmasında görmüştür. Yine dışı karşı mücadeleyi Hz. Muhammed gibi mücadelenin küçüğü olarak değerlendirmiştir. Önderliğimizin ideolojik mücadeleye ilkesel yaklaşımını her zaman böyle olmuştur. Bu aslında diğer dinler için de geçerlidir. Hz. Musa esas ideolojik mücadelesini Yahudi kavminin geriliklerine karşı vermiştir. Yahudi kavmi içinde büyük ideolojik mücadeleyi vererek Yahudileri bir topluluk, bir halk haline getirmiş-

tir. Bugün Yahudiler eğer çok güçlü bir topluluksa, azınlık bir topluluk olmasına rağmen bütün dünyayı yönetecek bir güce ulaşmışlarsa, bunun nedeni, bir bütün olarak Yahudi toplumunun ideolojik bir kimliğe sahip olmasıdır. Bu ideolojik gücün birleştiriciliğini ve bunun yarattığı enerjiyi arkalarına aldıkları için gittikleri her yerde siyasi, ekonomik, kültürel güç haline gelmişlerdir. Sorun burada Yahudilerin yaptıklarını olumlu veya olumsuz değerlendirmek değildir. ideolojinin gücünün neye muktedir olduğunu anlamak açısından bu örneği bilmek çarpıcı ve öğreticidir. Gerçekten de Musa'nın Yahudi kavmine karşı yürüttüğü ideolojik mücadele, çok çarpıcıdır ve özgündür. Belki de iç ideolojik mücadeleyi Musa kadar veren başka bir peygamber yoktur. Eğer iç ideolojik mücadeleyi çok kapsamlı vermeseydi, o iç ideolojik mücadeleyle netleşmeyi sağlayıp, esas olarak bu alanda kazanmasaydı bu günkü Yahudilik de, Yahudi dünyası da olmazdı. Bu gerçeği herkesin bilmesi hatta incelemesi gerekir. İdeolojik başarı nasıl kazanılır, ideoloji nasıl güçlenir bunu örnek alması gerekir.

Hiristiyanlık tarihi güçlü bir ideolojik savaş tarihidir

Hz. İsa'da da ideoloji ve düşünce çok önemlidir. İsa esas zaferi dışa karşı yürütülecek mücadelede ve savaşlarda görmemiştir. Esas olarak da kendisini ideolojikleştirerek, ideolojiyi kendisine, çevresine ve toplumuna yedirerek ve bunu kendinde bir sistem haline getirerek dışa karşı yürüttüğü mücadeleyi böyle kazanacağını söylemiştir. Bütün Hiristiyanlık tarihi de aslında çok güçlü bir ideolojik savaş tarihidir. Silahı ve savaşı zorunlu olmadıkça gerekli görmeyen, ama ideolojik savaşta belki de en keskin bir mücadeleyi veren bir dindir. Onun için Hz. İsa *"Ben bu dünyaya barış değil, kılıç getirmeye geldim, anayla kızın, babayla oğlun arasını açmaya geldim, anasını-babasını benden çok sevenler, kızını-oğlunu benden çok sevenler benden değildir, beni sevenler, benim için ölenler yaşam bulacaklar, benden uzak durarak yaşamlarını koruyanlar yaşamını kaybedecekler"*

biçiminde bir vaazla kendi sisteminin ideolojik duruşunu, ideolojik mücadele anlayışını, ideolojik mücadeledeki keskinliğini ortaya koymuştur. Hiristiyanlığı Hiristiyanlık yapan da budur. İsa'yı anasından, babasından, oğlundan, kızından çok sevecek, bu konuda iç mücadele verecek, kendini feda edecek, yaşamını verme düzeyinde bu düşünceye bağlanacaklar, böylelikle yaşam bulacak, yani dışa karşı, zafer kazanacaktır. Bu vaazı ideolojik mücadele ve ideolojinin önemi açısından, ideolojik mücadelenin zorunluluğu açısından çok iyi anlamak ve görmek gerekir. Bunlar öyle küçümsenecek sözler değildir. Dindir, geridir, dogmatizmdir,

"Din, geridir, dogmatizmdir, dinden alacağımız bir şey yoktur" söylemleri gerçekten de bilimsel olmayan, gerici, dini de, ideolojik mücadeleyi de anlamayan kişilerin söylemleri olabilir. Dinlerde bu ideolojik mücadeleler esas olarak da karşıt ideolojik anlayışları ve sistemleri boşa çıkarmak ve kendilerini toplum içinde yaymak için verilmiştir"

dinden alacağımız bir şey yoktur söylemleri gerçekten de bilimsel olmayan, gerici, dini de, ideolojik mücadeleyi de anlamayan kişilerin söylemi olabilir. Dinlerde bu ideolojik mücadeleler esas olarak da karşıt ideolojik anlayışları ve sistemleri boşa çıkarmak ve kendilerini toplum içinde yaymak için verilmiştir.

Tekniğin gelişimi ideolojik mücadeleyi açık hale getirmiştir

O dönemde devletçi, hiyerarşik ve baskıcı sistemler, daha çok da zora dayanarak egemenliklerini sürdürmektedirler. İdeoloji ile zoru çok fazla iç içe kullanmaktadırlar. Tabi ki zor belirli bir ideolojik temele dayanırsa etkili olabilir. Egemenlerin de dayandığı bir ideolojik anlayış vardır, bunu si-

lahlı gücüyle çok fazla beslemektedirler. Günümüzde, özellikle son yüzyılda düşüncenin ve düşünce araçlarının gelişmesi, okuma yazmanın artması, kitap, basın, radyo, TV, sanal dünyanın gelişmesiyle birlikte ideolojik mücadele daha da önemli hale gelmiştir. Egemen sistemler bu güçlü araçlarla kendi ideolojik egemenliğini, etkisini toplum içinde daha da arttırmaya çalışmaktadır. Tabi ki bilim ve tekniğin gelişmesiyle birlikte halklar da bu araçlardan faydalanmaya başlamışlardır. Ama egemen sistemler imkanların fazlalığı nedeniyle bu araçları daha yoğun kullanarak, ideolojik ve kültürel mücadeleyi daha etkili yürütmektedirler. Egemenliğini sürdürürken de esas olarak da ideolojik ve kültür hakimiyetine dayanmaya çalışmaktadırlar. Bunun için ideolojisini ve kültürünü elindeki büyük imkanlarla topluma yedirmeye önem vermektedirler. Bu ideolojik ve kültürel bombardımandan dolayı iç ideolojik mücadele temelinde ideolojik kimliği netleştirip etkili kılmak ve karşıt ideolojileri çok iyi tanıyarak, bu alanda güçlü bir mücadele vermek zorunlu hale gelmiştir.

Geçmişte belki daha kapalı topluluklar olarak yaşama, kendi ideolojisini, kendi yaşam anlayışını, kendi içinde bir sistem kurarak daha kolay koruma imkanı vardı. İç yapıların kendini dış saldırılara karşı koruma avantajı bulunuyordu. Bugün bu gerçeklikten söz edemeyiz. Artık böyle yaşamak, yaşamayı böyle devam ettirmek mümkün değildir. Böyle yaşama imkanı artık örgütler için de, toplumlar için de ortadan kalkmıştır. Eskisi gibi idari tedbirlerle, kendi içine kapanarak karşıt ideolojileri ve karşıt sistemleri boşa çıkarmak, onlardan ayrı, onların etkilerinden uzak durmak mümkün değildir. Daha doğrusu, böyle bir dünya karşısında kendini kapatarak, dışa kapalı bir sistem kurarak kendini korumaya çalışmak yanlıştır. Çünkü böyle korumak mümkün değildir. Bu ancak tutuculuğu ve gericiliği beraberinde getirir. Karşıt güçlerle mücadeleyi engeller ve zayıflatır. Karşıt güçlere karşı mücadele içinde hem kendini iyi tanıma, hem de karşıt güçleri tanıma avanta-

jinı ortadan kaldırır. Bilindiği gibi reel sosyalizmin kendi etrafında duvarlar örmesi onu kapitalist sistemin etkilerinden koruyamamıştır. Kendimi dışa karşı koruyayım derken, aslında ideolojik mücadelede zayıf kalmıştır. Eğer bu kadar kendini dışa kapatmamış olsaydı, mücadeleyi daha çok ideolojik alanda verseydi belki de zaman içinde kendi ideolojik zayıflıklarını, pratikteki yetersizliklerini ve eksikliklerini görerek aşacaktı ve kapitalist sistem karşısında alternatif bir sistem haline gelecekti. Ama kendisini kapatınca ne eksikliğini ne de yanlışını görmüştür. Eksikliklerini ve yanlışlıklarını da görmeyince giderek zayıflamış ve çökmüştür.

Hareketimiz yogun bir ideolojik bombardımanla karşı karşıyadır

20. yüzyılda içe kapanmak yanlışsa, bugün daha da yanlıştır. Artık esas mücadeleyi karşıt sistemlerden uzak durarak ve kendi içine kapanarak değil de onlarla açıkça ideolojik mücadele vererek ve esas olarak da ideolojik alanda netleşerek ve kazanarak kendini korumak esas alınmalıdır. Belki örgütsel olarak da geçmişte dış etkilerden biraz daha uzaktık, dıştan kaynaklı ideolojik ve kültürel etkileri örgütsel yaşam ve toplum yaşamından uzak tutabiliyorduk. Bugün bunu yapmak zorlaşmıştır. O açıdan ideolojik mücadele hem içe karşı, hem de dışa karşı dünden daha fazla gereklidir. Hareketimiz ilk çıktığında toplumumuz üzerindeki dış ideolojik etkilerden dolayı ideolojik mücadele yürütmeyi çok önemli görüyordu. Bugün ise bırakalım etkilenebilmeyi, yoğun ideolojik bombardımanla kendine benzeştirme saldırısıyla karşı karşıya bulunmaktayız. Buna karşı nasıl ayakta kalacaksınız? Günlük ideolojik mücadele vermezseniz, eğitim ve ideolojik mücadele ile kadronuzu yetiştirmezseniz, toplumu eğitmezseniz tabi ki kapitalist, devletçi, sömürücü, ataerkil toplumsal cinsiyetçi ideolojilerin etkisi altında kendi kimliğinizi kaybedersiniz. Böylece karşı güçlere başarı ka-

zanma zeminini vermiş olursunuz. İç ideolojik mücadeleyle kendini ideolojik olarak güçlendirmiş, dolayısıyla ideolojik çizgisi doğrultusunda güçlü örgütsel yapılanmaya kavuşmuş örgütler dışa karşı da her türlü mücadeleyi güçlü biçimde verebilirler. İdeolojik mücadele tabi ki dışa karşı da sürekli verilmek durumundadır. Çünkü dış ideolojik saldırılar da sürekli dir. Dışa karşı ideolojik mücadele de bir gün bile ertelenmeye gelmez. Hiyerarşik devletçi sisteme karşı belki silahlı direniş ve başka mücadele yöntemleri sürekli olmayabilir. Zaten silahlı çatışmaları sürekli sürdürmek mümkün değildir. Ama ideolojik mücadele sürekli dir ve hiçbir zaman durmaz. Hakim olan, hakimiyetini ideolojik mücadeleyle pekiştirmek ister, kaybeden ise her zaman ilk önce ideolojik mücadele vererek bu alanda kazanmak ister. Bu alanda kendisini güçlendirerek diğer mücadele yöntemlerini geliştirmeye çalışır. Dolayısıyla dışa karşı ideolojik mücadeleyi vermeden, bu konuda moral üstünlüğü ele geçirmeden, karşı gücün kendi ideolojisini, yaşam biçimini, inancını zayıflatmadan mücadelede kazanan taraf haline gelemezsin, gelinemez de.

Sistem ideolojik çarpıtmalarla kendini ayakta tutuyor

Egemenlikli sistem doğal toplumu ideolojik saldırıyla geriletip, bunu devletçi sistemi ayakta tutan örgütsel ve siyasal kurumlara dönüştürerek bu hakimiyetini günümüze kadar sürdürmüştür. Günümüzde de bu hakimiyetlerini devam ettirmek için ideolojik alandaki etkinliğini kaybetmemeye çalışmaktadır. Özellikle 19. ve 20. yüzyılda bu alanda yaşadıkları kimi yenilgiler nedeniyle hiyerarşik devletçi sistemler büyük tecrübe kazanmışlardır. Eksikliğiyle, yetersizliğiyle 19. ve 20. yüzyılda ezilenlerin bayrak edindiği sosyalizmin büyük bir güç kazanması, moral olarak üstün hale gelmesi, toplumlar için Önderliğimizin belirttiği gibi parlayan yükselen yıldız haline gelmesi gerçekten de kapitalist emperyalist sistemi zorlamıştır. Eğer reel sosyalizm ya da ezi-

lenler adına ortaya çıkan ideolojiler devletçi paradigmanın etkisinde olmasaydı, sistemin mezhebi haline gelmeseydiler, toplumlar üstünde egemenliğini sürdüren devletçi sömürücü sistemler büyük bir bozguna uğrayabilirdi. Aslında devletçi sistemler büyük bir ideolojik zayıflamaya uğramışlardı, ideolojik meşruiyetleri sorgulanmış, gereksiz görülür hale gelmişlerdi.

Halkların binlerce yıllık özgürlük ve demokrasi mücadelesi, bunun yarattığı bilinç, hiyerarşik-devletçi, sömürücü sistemleri kabul etmeyecek düzeye ulaşmıştı. Marks ve Engels'in önderlik ettiği sosyalist ideolojinin büyük bir hızla gelişmesi toplumlarda gelişen özgürlük ve demokrasi özlemini ifade etmektedir. Bu özgürlük ve demokrasi özlemi egemenleri çok zorlamıştır. Egemenler yaşadıkları bu zorlanmanın bilinciyle ideolojik hakimiyetlerini kaybetmemeye, kendi düşünceleri ve yaşam biçimlerinin en iyisi olduğunu anlatarak ideolojik mücadelede üstünlük kurmaya, böylece siyasal, ekonomik, sosyal düzenlerini bütün toplumlara kabul ettirmeye çalışmaktadırlar.

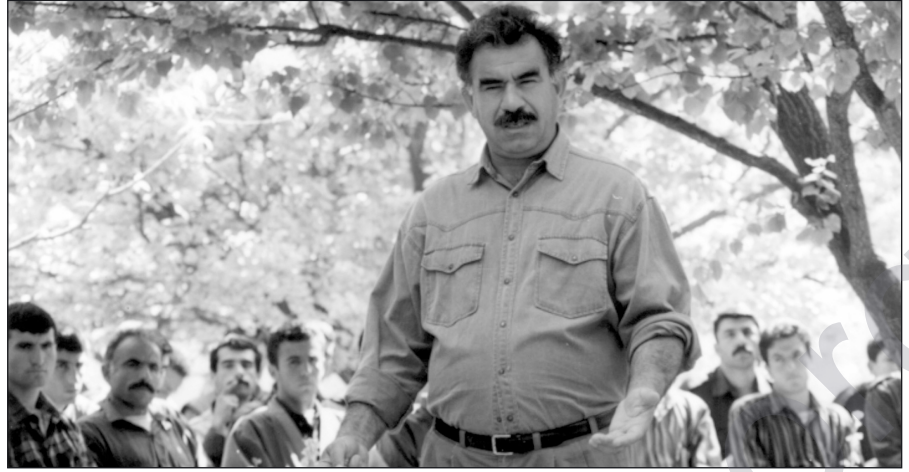
Bugün ideolojik alanda kazanmayı hakimiyetin esası olarak gören, bu konudaki araçları geliştirmiş olan kapitalist sisteme karşı mücadele her zamankinden daha çok önemli hale gelmiştir. Egemen kapitalist sistemin insanlık, toplum ve halklar açısından ne kadar gereksiz hale geldiğini göstermek; bu toplumsal cinsiyetçi sistemin bırakalım insanlara özgürlük ve demokrasiyi getirmesini insanların özgürlük ve demokratik özlemlerini boğan bir sistem olduğunu göstermek çok önemlidir. Çünkü devletçi sistem ele geçirdiği güçlü araçlarla gereksiz hale gelen varlığını ideolojik çarpıtma ve kültürel saldırılarla cıvılayıp, varlığını insanlığın var olma biçimi olan toplumsallığı bitirerek devam ettirmeye çalışmaktadır.

Tüm insanlığın, toplumun kanserleşmesine yol açan devletçi sistemin son temsilcisi kapitalist sistemden soğuması ve buna karşı mücadele eder hale getirilmesi, dışa karşı yürütülen ideolojik mücadelenin esas hedefidir.

Moral üstünlük başarının ön koşuludur

Dışa karşı ideolojik mücadele esas olarak ajitasyon ve propagandayla yapılır. Kendi ideolojimizin özgürlükçü, demokratik bir yaşam getireceğine toplumu inandırma, karşıt güçlerin de ne kadar özgürlük ve demokrasi karşıtı olduğunu teşhir etme dışa karşı mücadelenin temel yönü olmaktadır. Bu da esas olarak basın-yayın, radyo, TV, sanal dünya, bildiriler, broşürler ve kitaplar yoluyla yapılmaktadır. Bu ideolojik mücadele bir yönüyle de psikolojik savaş olarak da değerlendirilebilir. Yani moral üstünlüğü ele geçirmek bu mücadelede esastır. Dışa karşı mücadelenin bugün araçları artmıştır. Geçmişte sadece sözlü olarak yapılan bir propaganda vardı. Sanat, edebiyat, kültür, şiir, türküler, romanlar, öyküler, destanlar da ideolojik mücadele aracıydı. Öte yandan ideolojik mücadele alanında dinler ve tarikatlar düzeyinde yürütülen ideolojik mücadele de önemli bir yer tutuyordu. Bugün bunların yanında, daha kapsamlı ve etkili ideolojik mücadele araçları ortaya çıkmıştır. Ezilen ve sömürülenler de egemen güçlere karşı ideolojik mücadele araçlarını artırmıştır. Ancak bilim tekniğin gelişmesiyle birlikte egemenlerin elindeki imkanlarla bu araçları daha fazla ve etkili kullandığını kabul etmek gerekir. bu durum toplumsal özgürlük mücadelesi verenler açısından ideolojik mücadelenin daha yoğun ve kıyasıya sürdürülmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Bugün Kürt özgürlük hareketi hem emperyalist kapitalist sistemin hem de inkarcı sömürgeciliğin ideolojik ve siyasi saldırısıyla karşı karşıyadır. Bu ideolojik saldırılar toplumumuzu, kadromuzu ve insanımızı etkilemektedir. Bu güçler ideolojik mücadele alanında bizim karşımızda zayıf kaldıklarını, diğer mücadele alanlarında kazanamamalarının esas nedeninin ideolojik inisiyatifini kaybetmekten ileri geldiğini çok iyi görmekteyler. Bu açıdan emperyalist sistem ve inkarcı sömürgecilik ideolojik saldırılarını artırmıştır. Kapitalist sistemin sürdürdüğü saldırıların en tehlikeli yanı, bizim öngördüğümüz komünal demokratik yaşamı

dağıtan, insanları, güçlerini ortaya çıkaran toplumsallıktan uzaklaştırıp birey haline getirerek, bireycileştirerek güçsüzleştirmesidir. Bu hale getirilmiş bireyden oluşmuş toplum üzerinde kolaylıkla egemenlik sürdürülebilir.

Kapitalizm bireycilik adına bireyi iradesizleştirmektedir

Kapitalizmin toplumsallığı dağıtan bireyciliği geliştiren bu ideolojik saldırısı çok acımasızca sürmektedir. Kapitalizmin ideolojik saldırıları sadece Kürt halkının değil, insanlığın binlerce yıldır yarattığı bütün toplumsal değerleri yerle bir etmektedir. Aslında insanlığın var oluş biçimi olan toplumsallık ortadan kaldırılmak istenmektedir. Böylelikle insanları dinazorlaştırarak, vahşileştiren bir duruma düşüreceklerdir. Kapitalizmin düşünce sistemi bireyi kesinlikle iradesiz hale getirmektedir. Birey adına, bireysellik adına, yanılısamalı birey iradesi adına bireylerin güçsüz kalmasını, sistem karşısında tamamen çaresiz kalmasını sağlayan bir ideolojik saldırı söz konusudur. Bireyin içinde güç haline geldiği toplumsallık dağıtılarak, güçsüzleşmiş birey ve yığın haline gelmiş bir toplumsal enkaz ortaya çıkarılmaktadır. İnsanın toplumsal değerlerden, halk değerlerinden, etnik değerlerinden, inanç değerlerinden uzaklaştırılması, bencil, sadece tüketen bir birey haline gelmesiyle sonuçlanmaktadır.

Bu durum insanlık açısından S.O.S halidir. İnsanlığın binlerce yılda yarattığı toplumsal değerlerden koparılması sonucu bireyler; toplumsal değerler, ortak değerler, insanlığın bugüne kadar

yarattığı güzel değerler için mücadele etmeyi, ona sahiplenmeyi, onun için gerekirse fedakarlık yapmayı gereksiz gören varlıklara dönüşmektedir. Bu durum bizim gibi hem komünal demokratik yaşam mücadelesi hem de Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi veren hareketlerin insan zeminine çeşitli zayıflıklar biçiminde yansımaktadır. Eğer bu ideolojik saldırılar engellenemezse giderek toplumsal değerlerden, özgürlük ve demokrasi değerlerinden kopan, toplumsal değerler için, kimlik için, kültür için, özgür halk olmak için mücadele vermeyi gerekli görmeyen ve bu mücadele gerçekliğinden uzaklaşan, tamamen bireysel yaşama dayalı, tüketimi düşünen bir toplum haline gelme tehlikesi artacaktır.

Özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle dinamik bir Kürt gücü ortaya çıkarılması yanında, dış ideolojik etkiler nedeniyle yaşanan bu yönlü zafiyetlerde görülmektedir. Bu bireyci, bencil kültür bir kısım kadrolara da yansımaktadır. Bu sorun sadece kadrolar açısından değil, mücadele eden bir toplum açısından da ciddiye alınarak ideolojik mücadeleyle püskürtülüp giderilmesi gereken bir olgudur.

Bireyciliğin kışkırtılması; ortak değerler için, halk değerleri için mücadeleyi gerekli görmeyen, bireyi tamamen hayvanlaştırarak yeme içme peşinde koşturarak bir durum ortaya çıkarmaktadır. Bu durum doğal olarak sadece toplum açısından değil, özgürlük mücadelesi veren örgütler açısından da ciddi bir tehlikedir. Çünkü kültür, kapıdan atsanız pencereden, pencereden atsanız bacadan, bacadan atsanız anahtar deliğinden giren bir olgudur.

Dolayısıyla ancak daha etkili bir ideolojik ve kültürel mücadeleyle bu saldırıların olumsuz sonuçları giderilebilir.

Ahlaktan kopmuş birey iradesiz bireydir

Önderliğimiz, kapitalizmin yeni ideolojik saldırısı olan neo-liberalizmi ve onun çeşitli versiyonlarını tehlike olarak görmektedir. Kapitalizmin ekonomik, sosyal değişikliklere uygun biçimde yenilediği bu ideolojik saldırılar altında boğulacak mıyız, yoksa bu defa gerçekten komünal demokratik değerlere dayalı özgürlükçü bir sistem kurabilecek miyiz? Önderliğimiz bunun esas olarak da ideolojik alandaki mücadeleyle birlikte toplumun özgürlük ve demokratik duruş değerlerinin ifadesi olan ahlakın güçlendirilerek gerçekleştirilebileceğini vurgulamaktadır. Sadece siyasi, askeri ve diğer mücadele yöntemleriyle kapitalizmin yeni saldırısına karşı başarı kazanmanın mümkün olmadığını, bilimsel demokratik sosyalizm çizgisinde toplumsal kültürün, toplumsal değerlerin günlük pratikleşmesi olan ahlakın öne çıkarılarak, bu mücadelenin kazanılabileceğini belirtmiştir. Bireyselliğin, bencilliğin bu kadar şahlandığı yerde toplumsal yaşamın günlük pratikleşmesi olan ahlak olmadan komünal demokratik yaşamı kurmanın, sisteme karşı başarılı bir mücadele vermenin mümkün olmayacağı anlaşılmalıdır. Giderek hiçbir ölçüsü olmayan, kendisini hiçbir değere bağlı hissetmeyen, ahlaktan kopmuş bireyler yığını ortaya çıkmaktadır. Bu bireyler iradesi ve gücü olmayan bireylerdir. Bireycilikle sistem karşısında tamamen sürüleşen ve sistemin bir sürü gibi idare ettiği insan gerçeğiyle karşı karşıyayız.

Toplumlar karşısında meşruluğunu yitiren ve gereksizliği ortaya çıkan kapitalist sistem ve onun modernist paradigması sistem içi eleştiriye tabi tutulup kapitalist yaşam biçimi allanıp pullanarak postmodern zihniyet ve yaşam biçimiyle ömrü uzatılmaya çalışılmaktadır. Bu aslında modernist kapitalizmin sırttan yanlarının törpülenerek kapitalist sömürücü sistemin yeni

“Postmodernizm daha fazla tüketime dayanan kapitalist sistemin kültürü, yaşam biçimi ve ideolojisidir. İnsanların maddi değerlerin tüketimine koşması postmodernizmin birey anlayışının sonucudur. Bu açıdan postmodernizmi birey özgürlüğüne, kültürel özgürlüklere önem veren bir düşünce biçimi olarak görmek yanlıştır”

biçime kavuşturulmasıdır. Bu açıdan postmodern düşüncenin ve felsefesinin mutlaka eleştirilmesi, aşılması gerekmektedir. Çünkü kapitalist sistem bugün ideolojik ve kültürel saldırısını inceltmiş olarak postmodern zihniyetle yapmaktadır. Çünkü postmodernizm de kapitalizmin toplum ve birey, kadın, kültürler ve doğa üzerindeki olumsuzluklarını belli düzeyde eleştirerek kapitalizmin geldiği düzeyin ihtiyaçları doğrultusunda tamamen bireye dayalı bir yaşam biçimi öngörmektedir. Sistem içi eleştirilerle yetersizliklerin aşılarak yeni bir yaşam biçimi hedeflenmektedir. Tamamen bireye dayalı bir demokratik anlayış, bireye dayalı bir özgürlük anlayışı, bireye dayalı bir ekonomik, sosyal, kültürel yaşam anlayışı hakim kılınmak istenmektedir. Postmodern yaşam biçimi ve kültürü kapitalizmin, toplumsallığı dağıtmasının meşruiyetini güçlendiren, toplumsallığı dağıtmayı daha da hızlandıran tehlikeli bir duruş olarak görülmelidir. Postmodernizm tüketimin hızlandırılmasını gerektiren ekonomik sosyal yaşamın kültürüdür.

Çünkü bilimsel teknik devrim ile birlikte kapitalist sistem o kadar üretim yapmaktadır ki, bu üretilen ancak toplumsallık dağıtılıp bireycilik güçlendirerek tüketilebilir. toplumsallık dağıtılmadan, toplumsallık yerle bir edilmeden, bireycilik güçlendirilmeden, birey sadece meta peşinde koşan ve tüketen varlık haline getirilmeden kapitalist sistemin günümüzde kendini yeniden var etmesi, bu sermaye kâr düzeninin ken-

dini yeniden üretmesi mümkün değildir. Üretimin ve teknolojinin bu kadar geliştiği yerde tüketen insanlar yığını ortaya çıkarılmazsa sistemin iflası ve çökmesi kaçınılmazdır. Postmodernizm daha fazla tüketime dayanan kapitalist sistemin kültürü, yaşam biçimi ve ideolojisi olmaktadır. İnsanların maddi değerlerin tüketimine bu kadar koşması postmodernizmin birey anlayışının sonucudur. Bu açıdan postmodernizmi özgürlükçü, birey özgürlüğüne, kültürel özgürlüklere önem veren bir düşünce biçimi olarak görmek yanlıştır.

İnsanlık tarihin en büyük ideolojik saldırısıyla karşıkarşıyadır

Postmodernizm kendisini etkili kılmak için kapitalizmin çok kaba yönlerini törpülemektedir. Kapitalizmin doğayı tahrip eden yanlarına karşı çıkmaktadır. Yine insanlık iktidarı ve devleti eskisi gibi kabul etmiyor; bu nedenle devleti küçülten, ama güç odaklarını kapitalist sistemin farklı kurumlarına kaydıran bir yönetim yaklaşımını savunmaktadır. Postmodernizm, kapitalist sistemin kendisini yeni koşullarda korumasının her gün yeniden üretmesinin ideolojik ve kültürel zeminini hazırlamaktadır. Bu düşünce toplumlar ve bireyler üzerinde etkili olmaktadır. Çünkü modern çağ, özellikle 19 ve 20. yüzyılda insanlara çok acı çektirmiştir. Katı, merkezi devlet hem kapitalist dünyada, hem de reel sosyalist dünyada toplumlar üzerinde çok bunalıcı olmuştur. Öte yandan kadın 20.yüzyıldaki uyanışıyla klasik erkek egemenlikli sistemi kabul etmemektedir. Bütün bunlar dikkate alındığında postmodernizmin, klasik moderniteye karşı eleştirileri derinliğine kavranmadığı taktirde özgürlükçü ve demokratik değerleri olan bir ideolojik duruş ve özgürlükçü yaşam biçimi olarak anlaşılabilir. Bu da aslında insanı ve toplumsal değerleri var eden toplumsallığın dağıtılması açısından büyük bir tuzak içermektedir. Bu yönüyle insanlığın belki tarihten bugüne karşılaştığı en büyük ideolojik ve kültürel saldırıyla karşı karşıya olduğunu söyleyebiliriz.

Demokrasi ve özgürlük evrensel değerlerdir

Günümüzde küreselleşmeden, demokrasi ve özgürlüğün evrenselliğinden bahsedilmektedir. Doğrudur, demokrasi ve özgürlük evrensel değerlerdir. Bütün insanlığın binlerce yıllık verdiği mücadeleyle bu değerler yaratılmıştır. Haklı olarak bireyler ve toplumlar bu değerlere önem vererek, özgür ve daha demokratik bir yaşam için mücadele ediyorlar. Ama bu toplumların özlemi Kapitalist sistemin ve postmodernizmin özgürlük anlayışı değildir.

Kapitalist sistem özgürlük ve demokrasi adına aslında sermayenin serbest ve güvenli dolaşımını sağlamayı amaçlamaktadır. Sermayenin ve metaların serbest ve güvenilir biçimde bütün dünyanın en ücra köşelerine, evlerine, köylerine kadar girmesini istemektedir. Bu açıdan da sınırların kalkmasını, içe kapanık milliyetçi ideolojilerin yumuşamasını, ekonomik etkinliğinin ve hakimiyetinin en ücra köşelerdeki bireylere kadar ulaşması için gerekli görmektedir. Bu da tabii ki geçmişteki ulus devlet zihniyetin katı devletçi politikalarıyla olacak bir durum değildir. Bugün kapitalist sistemin kendini eskisinden çok çok fazla sermaye aktarımı ve metaların tüketimiyle yaşar hale getirmesi, ister istemez eski devletçi sistemlerin katı kuralara bağlanmış sınırları yerine sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı için elverişli siyasal sistemler, toplumsal ve örgütsel yaşam biçimleri öngörmektedir. Sistem özgürlük ve demokrasinin evrenselleşmesinden söz ederken kast ettiği, her yerde kendi ekonomik, sosyal ve kültürel sistemine göre bir ideolojik ve siyasal yapının oluşmasıdır.

Bugün kapitalizmin geldiği düzeyde bireyciliği körükleyen ideolojik ve kültürel saldırılarla kendini yaşatmaya çalışmaktadır. Buna karşı toplumcu değerleri ve komünal demokratik değerleri savunan bir örgüt anlayışının, bir yaşam duruşunun savunulması çok önemli hale gelmiştir. En azından kendimizden başlatarak komünal, demokratik ve toplumcu duruşu geliştirme temelinde bu bireyci ideolojik saldırıyı püskürtecek bir mücadele yürütmek gerekir. Bu mücadele bir ideolojinin

kendisini savunmasından öte değeri olan bir mücadeledir. Bilimsel demokratik sosyalizmi savunma, sosyalist düşünceyi savunmadan öte bir şeydir. Kapitalist sistem geldiği noktada toplumu tümüyle yok eden ve dağıtan, bu yönüyle de insanlığı tümüyle yok eden, insanı insan olmaktan çıkaran, insanı var oluş biçiminden uzaklaştıran bir gerçekliği ifade etmektedir. Bütün insanlığa yönelik bu saldırı özgürlük ve demokrasi mücadelesi veren, komünal demokratik yaşamı öngören bizim hareketimiz açısından da çok kapsamlı bir ideolojik saldırdır.

Kapitalizmde kadın meta haline getirilmiştir

Bu saldırıyı müziğiyle yapıyor, sine-masıyla yapıyor, edebiyatıyla yapıyor, yaşam biçimiyle yapıyor. Bu saldırı en fazla da kadına yönelik yapıyor. Kadının şahsında toplum bitirilmek isteniyor. Kapitalizmin ürettiği postmodern düşünce ya da her türlü neoliberal akım kadından ve özgürlüğünden çok söz etse de aslında kadına yaşattıkları durum ve verdikleri rol tam tersidir. Kadın en değerli meta haline getirilmiştir. Ya da kapitalizmin sömürdüğü mağdur cins haline gelmiştir. Bu da aslında toplumsallığı ve insanlığı yaratan, insanın kendi gücünün farkına varmasını sağlayan kadını bitirmek anlamına gelmektedir. Geçmişte de sınıflı sistemlerde her zaman ilk ezilen cins, topluluk kadındı, ama bugün kadının üzerindeki baskı ve sömürü o kadar incelmıştır ki, bunlar neredeyse kadın tarafından içselleştirilmiştir.

Toplumsal cinsiyetçilik ve kapitalizm tarafından kadına verilen rol sadece erkeğe değil, kadına bile kabul ettirilmiştir. Bundan daha tehlikeli bir ideolojik saldırı olamaz. Bu saldırıyı sadece kadın açısından değil toplumcu mücadele veren bu yönüyle toplumsallığı yaratmak isteyen hareketler açısından da en büyük saldırı olarak değerlendirmek gerekir. Çünkü sosyalistler için demokratik sosyalizmi, komünal demokrasiyi yaratacak, en temel güçlerin başında kadın gelmektedir. Kadının bu kadar toplumsallıktan koparılıp bireyciliğe ve sömürgeciliğe dayanan sis-

tem içerisinde cinsel obje haline getirilmesi, bizim açımızdan mücadele edilmesi gereken temel bir konudur.

Bize karşı kapitalist devletçi sistemden kaynaklanan bu yönlü ideolojik saldırılar bulunduğu gibi, en az bunun kadar inkarcı sömürgeci Türk devleti tarafından da ideolojik saldırılara muhatap olmaktadır. Bu nedenle inkarcı sömürgeci zihniyete karşı da kapsamlı ideolojik mücadele vermek gerekir. Ideolojik çalışmalarımız bu saldırıları da boşa çıkartacak düzeyde olmalıdır. Hareketimiz ideolojik ve teorik olarak Kürt sorununu Türkiye içerisinde çözmek istemesine rağmen, devletin tek ulus, tek devlet, tek millet, hatta tek dil anlayışı katı biçimde dayatılmaktadır. Neredeyse Türk devletinin Kürt halkını asimile etmesi, Kürt halkı üzerinde egemenlik kurması, onun kimliğini, dilini ve kültürünü inkar etmesi bir hak olarak görül-meye çalışılıyor. Sanki Kürtlerin dil, kültür, kimlik gibi en temel haklarını istemesi suç, ama kendilerinin dünyada görülmemiş inkarı ve baskıyı yürütme-leri ise bir hak olarak gösteriliyor. Bu tehlikeli bir ideolojik saldırdır. Önderliğimizin savunmalarında belirttiği gibi bin yıllardır bu topraklarda yaşayan, Türkler gelmeden önce de yaşayan, insanın var olma biçimi toplumsallığı ve neolitik tarım devrimini gerçekleştiren bu coğrafyanın insanı, kimliği ve kültürüyle yaşamaya layık görülüyor. Bu tarihin en kadim halkına saygı gösterilmiyor. Ama kendisi dışarıdan geliyor zorla bir halkın iradesi, kimliği, dili ve kültürü üzerinde baskı kuruyor ve bu ona hak oluyor. Emeğiyle, çabasıyla bu toprakları vatan yapan, emeğiyle her şeyini burada ortaya çıkaran bir halk suçlu, ama zorla gelip işgal eden, egemenlik kuran ise kendini buranın sahibi görüyor. Bu tutum "bir yere ordumla girer savaşırım, baskı yaparım, herkesin hakkını ve hukukunu ihlal ederim, bu benim meşru hakkımdır" anlamına geliyor. Bu, gerçekleri çarpıtan bir ideolojik saldırı ve çok tehlikeli bir savaş biçimidir. Türk devleti bu yaklaşımı hala sürdürmeye çalışıyor. Bütün imkanlarını büyük güçlere peşkeş çekerek Kürt özgürlük hareketini terörist ilan ediyor.

KLASİK İNGİLİZ POLİTİKALARI

AŞILMALI

“Kürtler tam da Ortadoğu'nun göbeğinde yaşıyor ve 1. Dünya Savaşı sonrası dört parçaya bölündüğü için İngiliz politikası açısından çok iyi kullanılabilir bir materyal durumundadır. Bir halk ve ülke olarak hem Türklerle, hem Araplarla, hem Farslarla, hem Azerilerle yan yana yaşadıkları için İngilizler Kürtlerin bu bölünmüş yapılarını diğer halklarının siyasi güçlerini terbiye etmede kullanmaya çalışıyor. Hem Kürtleri bölerek daha iyi yönetme imkanı buluyor, hem de Kürtleri bu halklarla kavgalı hale getirerek her iki tarafı da daha kolay yönetme imkanına kavuşuyor”

İngiltere denizaşırı ülkelerdeki devletlerin egemenliğine son vermiştir

Bilindiği gibi Avrupa da ilk sermaye birikimi elde eden ülkeler İspanya, Portekiz ve Hollanda'dır. Bunlar esas olarak da kendilerini denizcilikte geliştirmişlerdir. Deniz yollarını kullanarak yaptıkları ticaretle sermaye biriktirmişlerdir. Uzak coğrafya parçalarına gidip oradaki yeraltı ve yerüstü zenginliklerini ya eşitsiz ticaretle ya da toprakları işgal ederek kendi ülkelerine taşımışlardır. Bu durum birkaç yüz yıl Portekiz, İspanya ve Hollanda'nın ticaretle ve denizlerde üstünlüğünü sağlamıştır. Daha sonra bu ülkeler ekonomik, sosyal gelişmelerini ilerletmemişlerdir. Bu da onların gerilemesine yol açmıştır. İngiltere ise giderek ekonomik alanda yarattığı yeni gelişmeler ve İngiliz devriminin yarattığı dinamizmle ekonomik, sosyal gelişmelerle hem ticaret üstünlüğünü hem de askeri, siyasi üstünlüğü bu ülkelerin elinden almıştır. İngiltere bunda bir ada ülkesinin yarattığı deniz üstünlüğü avantajını da kullanmıştır.

Böylelikle kendisi savunmadayken diğer ülkelere daha kolay saldırma imkanı bulmuştur. İngiltere İspanya, Portekiz ve Hollanda'ya karşı Avrupa'daki diğer değişik ülkelerle ittifak yaparak onları siyasi ve askeri olarak geriletmeyi başarmıştır. Bin 700'lerden sonra artık siyasi, ekonomik ve askeri üstünlük tamamen İngiltere'nin eline geçmiştir. İngiltere bu üstünlüğünü kullanarak denizaşırı ülkelerdeki İspanya, Portekiz, Hollanda egemenliğine son vermiştir.

17. yüzyıldan sonra esas olarak da siyasi ve askeri mücadele İngiltere ile Fransa arasında gelişmiştir. Fransa bu yüzyılda, ekonomik ve siyasi olarak önemli bir gelişme göstermiştir. 18. ve 19. yüzyılda gücünü bütün Avrupa'ya, Kuzey Afrika'ya ve Ortadoğu'ya yaymaya başlamıştır. Özellikle Kuzey Afrika ve Ortadoğu'da İngiltere ile karşı karşıya gelmiştir. İngiltere ile Fransa'nın bugün mücadele ettiği alan ağırlıklı olarak Ortadoğu olmuştur. Bu mücadele bir yönüyle de petrolün bulunmasıyla bağlantılı olarak artmıştır. Uzakdoğu'ya kısıdan ulaşma yolu olan Süveyş'in varlığı ve petrolün bulunması bu iki gücün Ortadoğu'yu egemenlik altına almaları için kışkırtmalarına neden olmuştur. Bilindiği gibi o dönemde Osmanlı imparatorluğu da Ortadoğu'da, Kuzey Afrika'da etkindir. Bu mücadele daha sonra belirli yönleriyle Osmanlı üzerindeki mücadeleye dönüşmüştür.

Bu dönemde Rusya da önemli bir güçtür. O'da Ortadoğu'da etkin olmak istemektedir. Buna Rusya'nın sıcak denizlere inme politikası da denir. Aslında İngiltere, Fransa ve Rusya Osmanlı topraklarını ele geçirmek için büyük mücadele verirler. Ancak bu mücadeleyi verirken kendilerini etkin kılmak açısından Osmanlılarla ve yerli güçlerle de ilişkiye geçerler. Bu büyük güçlerden birisi Osmanlı topraklarında etkinliğini arttırdığında diğer büyük güçler Osmanlıyla bir olup yükselen gücü dengelemeye çalışmışlardır. Daha sonra gücünü arttıran başka bir güç Ortadoğu'ya hakim olma eğilimi gösterince bu sefer diğer güç ya da güçler birleşmiş

Osmanlılarla ilişki kurarak bu yükselen gücü frenlemişlerdir.

Ortadoğu özellikle İngiltere ve Fransa'nın elinde bir oyuncak gibi

19. yüzyılda Osmanlı imparatorluğu aslında yıkıldı, yıkılacak biçiminde değerlendirilirken hasta adam olmasına rağmen, bu hasta adam dış güçlerin kendi aralarındaki mücadeleden yararlanarak kendini yaşatmayı başarır. Aslında Osmanlı imparatorluğu 19. yüzyılın ortalarından itibaren ha çoktu ha çökecek denilen bir ülkedir. Çökmesi an meselesidir. Aslında çökmüştür de. Ancak bir dönem Rusya Ortadoğu'ya inmesin diye Osmanlı İngiltere tarafından desteklenmiştir. Bir dönem İngiltere tümünden hakim olmak istemiştir. Rusya ve Fransa bu defa İngiltere'nin gelişimini durdurmuştur. Osmanlı üzerindeki mücadele bu çerçevede yüzyıla yakın sürmüştür. Bu durum doğal olarak İngiltere ve Fransa'nın Ortadoğu politikalarında uzmanlaşmalarını beraberinde getirmiştir. İngiltere ve Fransa Osmanlı imparatorluğunun dağılma sürecinde birbirlerine karşı yürüttükleri mücadelede, Osmanlı toprakları içindeki halklarla çok sıkı ilişki içinde olmuşlardır. Bu nedenle bu yerel güçlerin zayıflıklarını, eksik yanlarını, dostlarını, düşmanlarını hepsini en ince ayrıntılarına kadar analiz ederek bu temelde söz konusu güçlere karşı politika üretmişlerdir. Bölge insanların eksiklerini, yetersizliklerini iyi bildiklerinden onları bir diğerine karşı kullanmışlardır. Bu nedenle Ortadoğu özellikle İn-

giltere ve Fransa'nın elinde bir oyuncağı gibi oynanan bir coğrafyaya dönüşmüştür. Osmanlı imparatorluğu yıkılmak üzereyken, özellikle Abdulhamit büyük güçlerin kendi aralarındaki çelişkilerinden yararlanarak varlığını sürdürmeye çalışmıştır.

İngiltere sömürge imparatorluğu kuruyor

İngiltere ve Fransa Ortadoğu'daki bu hakimiyet mücadelesini sürdürürken Kuzey ve Orta Afrika, Hindistan, Uzakdoğu ülkeleri de bu saldırgan güçlerin hedefi olmuşlardır. Bu her iki ülke de deniz aşırı uzak ülkelerde sömürgeler elde etmişlerdir. Ancak İngiltere hem Ortadoğu'da hem Uzakdoğu'da hem Amerika üzerindeki mücadelede Fransa'ya karşı daha üstün gelmiştir. İngiltere hemen hemen dünyanın bütün iklimlerinde, bütün alanlarında sömürge edinmiştir. Bu açıdan İngiltere'ye 'Güneş Batmayan İmparatorluk' denmiştir. Dünyanın hiçbir kesiminde, bölümünde, ikliminde İngiltere'nin sömürgesinin olmadığı görülmemiştir. İngilizler böylece güneş batmayan bir dünya imparatorluğu, bir sömürge imparatorluğu kurmuştur. Amerika'dan Uzakdoğu'ya kadar bütün alanlarda büyük deniz gücünü de kullanarak askeri ve siyasi üstünlüğünü sağlamıştır.

Fransa da İngiltere kadar olmasa da büyük bir siyasi, ekonomik ve askeri bir güç haline gelmiştir. Bu güçlerin bu düzeyde büyük dünya devletleri olma durumu birkaç yüzyıl sürmüştür. Londra ve Paris birkaç yüzyıl dünya politikasının yönlendirildiği merkezler haline gelmiştir. Bu nedenle de Londra ve Paris arasında sürekli bir askeri ve siyasi mücadele sürmüştür. Bu mücadelede hem İngiltere hem de Fransa söz konusu bölge halklarını, yerli halkları kullanmışlardır. Bölgele- rin irili ufaklı yerli halklarını birbirlerine karşı kullanmışlardır. Bu açıdan pratik içinde büyük bir siyasi deneyime sahip olmuşlardır.

Gerçekten de İngiltere'nin başkenti Londra'yla Fransa'nın başkenti Paris dünya siyasetinin öğrenildiği merkezler haline gelmişlerdir. Eğer dünya politi-

kalarını öğrenmek istiyorsan dünyanın bu siyasi merkezlerinde eğitim görmek gerekir. Bu merkezlerin politikalarını öğrenmeden, dünyanın politikalarını anlamak, bölgesel politikaları anlamak, Afrika'nın Ortadoğu'nun, Uzakdoğu'nun ya da Amerika ve Latin Amerika'nın politikalarını anlamak mümkün değildir. Başka bir yerde politikanın bir parçası öğrenilebilir ama Londra ve Paris'te dünya politikasının bütünlüğü öğrenilir. Çünkü üç yüz yıldır bütün savaşlar, kavgalar, anlaşmalar, görüşmeler, ilişkiler, dünyanın çeşitli bölgelerindeki sorunlarıyla uğraşmalar ve bunları çözmeler hep bu iki merkezden denetiminde gerçekleşmiştir.

Siyasi deneyimlerini harmanlayarak imparatorluklarını sürdürmüşlerdir

Bu durum doğal olarak İngiltere ve Fransa'nın büyük bir siyasi deneyim kazanmasını beraberinde getirmiştir. Dünyanın bütün alanlardaki siyasal birikimlerini, tecrübelerini harmanlayarak, zenginleştirerek çok büyük bir politik ve diplomatik çizgiye kavuşmuşlardır. Dünyanın bir yerinde uyguladıkları herhangi bir politikayı başka bir bölgenin özgünlüklerine göre ayarlayıp uygulama imkanına kavuşmuşlardır. Burada en başta İngiltere'ye dünyanın birçok yerinde çıkan sorunları çözmeye, bastırmaya kendisine büyük bir avantaj getirmiştir. İngiltere'nin politikada derinliğinin nedenlerini böyle görmek gerekir. Güneş Batmayan İmparatorluk, on yıl değil, yirmi yıl değil, yüzlerce

yıl bu politik gücünü sürdürmüştür. Bu da İngiltere'ye karşı güçleri ezmede, bastırmada, karşıt güçlerle mücadelede çok zengin politik taktikler kullanmada avantajlar getirmiştir.

Şu açıktır; küçük bir ülke olmanın, daha dar bir coğrafyada yaşamanın sonucu, ilişkilerin boyutunun daha dar olması, doğal olarak politik ufku da daraltır. Ama çok geniş coğrafyada politika yapmak, çok farklı çevrelerle ilişkilerle karşılaşmak politik ufku genişletir. Bu yönüyle dünyayı üç yüz yıl Londra'dan yöneten, Londra'da üretilen politikalarla dünyaya hükmeden İngiltere tabii ki tüm rakiplerine karşı, muhaliflerine karşı sadece silahlı savaşla değil, sadece ekonomik alanda değil, siyasal alanda da üstünlük sağlayacaktır.

Siyaset gücünü doğru kullanma sanatıdır

Siyaset bir yönüyle de güç birikimidir. Güçlerini doğru kullanmaktır. Yeterinde kullanmaktır. Zamanında kullanmaktır. Doğru taktik uygulamaktır. Doğru strateji uygulamaktır. İngiltere büyük coğrafyada hakimiyeti nedeniyle tüm bu alanlarda gerçekten büyük bir yetenek kazanmıştır. İngiliz diplomasisini anlatırlarken çok inceliklidir denir. Hatta Osmanlıda oyun çoktur sözü İngiltere için de kullanılır. İngiliz oyunları denilir. Bunlar yüzyılların deneyimiyle süzülmiş inceliklerdir, kıvraklıklardır. Bir İngiliz diplomatı bir ülkede beş ya da on yıl, on beş yıl mı kaldı bu diplomat mutlaka kaldığı ül-

kedeki bütün yaşadıklarının günlüğünü tutmak ve anılarını yazmakla yükümlüdür. Kaldığı ülkenin anılarını yazmayan ya da yaşadığı diplomatik ve politik deneyimlerini, anılarını belgelenmeyen diplomatlar İngiltere’de emekli edilmezler. Bir diplomat emekli olmadan önce mutlaka anılarını yazar. Bu gelenek İngiltere’deki hiçbir politik deneyimin, hiçbir diplomatik deneyimin siyasi strateji ve taktiğin boşa gitmemesini bir tecrübe olarak, İngiltere siyasetinin hanesine yazılmasını beraberinde getirmiştir. Bu gelenek gösteriyor ki İngilizler diplomasi ve siyasette geleneğe, birikime, tecrübeye çok önem vermektedirler. Bu tecrübe ve birikimle dünyayı yönetmektedirler. Bugün bile ABD dünyanın en büyük askeri ve ekonomik gücü olmasına ve şu anda dünyaya hükmetme konusunda potansiyeli

en yüksek güç olmasına rağmen ABD’nin politikalarının arkasında yine İngiltere var. Özellikle Ortadoğu gibi dünya dengelelerinin olduğu bir coğrafyada Ameri-

ka’nın politikalarını esas olarak belirleyen, yön veren İngiltere’dir. Bir nevi Ortadoğu’da İngiltere politika belirliyor, ABD ise uyguluyor ya da ABD İngiltere ile birlikte Ortadoğu politikasını yürütüyor. Nitekim İngiltere’de kendine İşçi Partisi diyen sol bir hükümetle ABD’nin neo muhafazakar hükümeti bir olup Ortadoğu’ya müdahale ettiler.

Bu iki gücün politik felsefesinde ve ahlakında farklılıklar olmasını düşünerek bu ilişkiyi kavramayanlar olabilir. Ama küresel denen kapitalizmin gelişmesiyle, kapitalist güçler arasındaki çekişmelerin eskisi gibi tek cepheden bir savaşa değil de ilişki ve çelişki biçiminde yürümesi böyle bir ortak müdahalede birleşmeye zemin sunuyor. Öte yandan Ortadoğu gibi bir yerde İngiltere’nin tecrübesine dayanmadan ABD’nin sonuç alamayacağı da bilinen bir gerçektir. Kaldı ki ABD yalnız bugün değil 1. ve 2. Dünya Savaşında da esas olarak İngiltere’nin politikasının peşinde gitmiştir. İngiltere politikaları doğrultusunda

1. ve 2. Dünya Savaşına katılmıştır. ABD daha sonra İngiltere’den daha büyük ekonomik ve siyasal bir güç olunca dünya imparatorluğunu İngiltere’den devralmıştır. Esas olarak politik gücü, politik zekası, politik taktikleri nedeniyle değil, ekonomik gücünün çok yüksek olması ve buna dayanarak askeri gücünü arttırması ABD’yi en büyük siyasi güç odağı haline getirmiştir. Ancak siyasal taktik ve stratejiyi belirlerken İngiltere hep ABD politikalarında etkili olmuştur. Nitekim 1. ve 2. Dünya Savaşında İngiltere politikaları doğrultusunda savaşa giren ABD, soğuk savaş sonrasında da sürekli İngiltere ile ortak hareket eden bir güç olmuştur. Bu nedenle İngiltere’ye Avrupa Birliği içinde ABD’nin koçbaşı derler. ABD’nin uzantısı derler. ABD politikalarının temsilcisi derler. Gerçek de böyledir.

“Ortadoğu gibi bir yerde İngiltere’nin tecrübesine dayanmadan ABD’nin sonuç alamayacağı da bilinen bir gerçektir. Kaldı ki, ABD yalnız bugün değil 1. ve 2. Dünya Savaşında da esas olarak İngiltere’nin politikası peşinde gitmiştir. İngiltere politikaları doğrultusunda 1. ve 2. Dünya Savaşına katılmıştır. Daha sonra da İngiltere’den daha büyük ekonomik ve siyasal bir güç olunca dünya imparatorluğunu İngiltere’den devralmıştır”

İngiltere böl yönet politikasını en iyi uygulayan ülke olmuştur

İngiltere politikalarında en önemli özellik, her zaman yerel güçlere rol vermektir. Bütün dünyaya hakim olduğu süreçte şunu görmüştür ki, sadece ekonomik ve askeri gücüyle bir yerde hakim olmak mümkün değildir. Bir yerde hakim olunmak isteniyorsa orada bazı yerel güçleri yanına çekmek ve bunları kullanarak diğer güçler üzerinde hakimiyet kurmak gerekmektedir. Sadece askeri ve siyasi güçle bir yere girildiğinde bırakalım hakim olmayı orada çok sıkıntılı ve zorluklarla geçen bir durumla karşılaşmak kaçınılmazdır. İngiltere bu politikaya birden bire varmamıştır. Yaşadığı sıkıntılar ve zorluklar sonucu ancak yerel güçlerle doğru ilişkiler yürütüldüğü takdirde o bölgede ayağını sağlam yere basacağını öğrenmiştir. Ayağını sağlam yere basacak işbirlikçiler olmadan çevresine hakim olunmayacağını defalarca görmüştür.

Bu yönüyle İngiltere her zaman klasik o bilinen böl yönet politikasını en iyi uygulayan, en iyi harekete geçiren ülke olmuştur. Dünyanın hemen hemen her yerinde bu politikayı uygulamıştır. Bu politikayı her bölgenin özelliklerine, özelliklerine göre uygulayarak İngiltere başarılı sonuçlar elde etmiştir. Çünkü bu işi pratiği içinde bütün incelikleriyle en iyi biçimde öğrenmiştir. Yerel güçleri nasıl memnun eder, onları nasıl yanına çeker bunların hepsini öğrenmiştir. Hem de kaba biçimde dayatarak, bastırarak değil, onları da anlayarak, onların hislerini, duygularını anlayarak, onları yönlendirme, yönetmeyi öğrenmiştir.

İngilizler şunu söylemektedirler; mutlaka her topluluğun yönetilecek, yönlendirilecek, etkilenecek bir zayıf yanı vardır. Bu biçimde bir tespitleri vardır. Aslında bu yanlış bir tespit de değildir.

İnsanlar da öyledir. Bireyleri etkilemek için, bireyleri yönlendirmek için mutlaka etkileneceği, yönlendirileceği bir noktadan tutmak, oradan ele alarak işleyip yönlendirmek, yönetmek mümkündür. Nitekim siyaset de böyledir. Bireyleri, toplulukları bir yönüyle de onları tanıyarak, onları anlayarak, onların nasıl yürütüleceğini öğrenerek işleri yürütme sanatıdır.

İngiliz siyasetinde burjuva politikasının pragmatizmi etkilidir

Tabi İngiliz siyasetinde burjuva politikasının pragmatizmi etkilidir. Tabi ki pragmatiktirler. Çıkarları neyse onu uygulurlar. Bu yönüyle İngiliz politikasının pragmatik olduğu, esnek olduğu, yerinde zamanında politika değiştirdiği de söylenebilir. Tabi ki İngiltere kendine göre bir politika uygulamaktadır. Özgürlük yanlıları, demokrasi yanlıları, devrimciler de tabi ki somut koşulların somut tahliline göre politika üretmelidirler. Kişileri anlayarak politika üretebilirler, yönlendirebilirler. Ama bunu yaparken il-

kelerinden vazgeçmezler. Aslında kapitalistler de ilkelerinden vazgeçmiyor. Kendi ilkelerine göre toplumlari ve insanlari yönlendiriyorlar. Sosyalistler, demokratlar, özgürlük yanlıları da kendilerine göre toplumlari ve insanlari bir arada tutmak, güç yapmak için politika yaparlar. Ancak İngilizlerin bu konuda daha kıvrak ve hareket kabiliyeti yüksek yetenek ve deneyime sahip olduklarını kabul etmek gerekir. Bu nedenle İngilizler karşısında çok politik olmak, amiyane deyimle "yaş tahtaya basmamak" gerekir. Onlar bu tecrübeyi, bu birikimi kendiliğinden elde etmemişlerdir. Belirttiğimiz gibi pratik içinde yaşayarak öğrenmişlerdir. Dünyanın bütün bölgelerine İngilizler gittiği için her yerde farklı topluluklarla karşılaştıklarından birçok sorun ve sıkıntıyı çözmek için uğraştıklarından doğal refleks kazanmışlardır. Dolayısıyla İngilizler hem sorun çözmeye hem de sorun çıkarmada uzmandırlar.

İngilizler her hangi bir sorun ortaya çıktığında bir kriz masası gibi çalışırlar. Sorunlara projektörler uzatarak en ince ayrıntılarına kadar araştırır, anlayıp kavrayarak istedikleri doğrultuda çözerler ya da yönlendirirler. Bu yüzden İngilizler açısından krizleri en iyi yönlendiren, yöneten ülke de denilebilir. Tabi ki sorunları yönetmek, sorunları yöneterek istediğin çizgiye getirmek çok çok önemlidir. Zaten siyaset de budur. Diploması de budur. Olayları, olguları, krizleri, sorunları yönetme sanatıdır. Doğru yönetirsen lehine sonuçlar çıkarırsın, doğru yönetemezsen sorunlar aleyhine döner, hatta seni yıkılmayla da karşı karşıya getirebilir.

Birçok Arap ülkesi üzerinde İngiliz hakimiyeti kurulmuştur

İngilizler politik tecrübelerini, deneylerini dün Ortadoğu'da etkili biçimde kullandığı gibi bugün de etkilerini Ortadoğu'da siyaset arenasında görüyoruz. Tarihte bilindir, İngilizler Ortadoğu'da Osmanlı imparatorluğunun etkinliğini Lawrence'in politikaları ile yıkmışlardır. Özellikle Arap dünyasını örgütlemeye, onları anlamaya, onları yönetmeye Lawrence çok önemli bir örnektir. Lawrence O düzeyde Arap toplumu içine girmiştir, onları anlamıştır, onları yönetme kabiliyetine ulaşmıştır ki artık ona Arap Lawrence demeye başlamışlardır. Araplar onu bir Arap gibi görmüşlerdir. Hatta kendi dostları olarak görmeye başlamışlardır. Nasıl oluyor da bir İngiliz gelip de Ortadoğu'da Arapların dostu oluyor. Bu mümkün mü? Bilindiği gibi o dönemde milliyetçilik yükselen ideolojik ve politik eğilimdir. Ulus devlet anlayışı her yere etkisini sokmuştur. Araplar da İngiliz politikalarının ve Lawrence'in çabalarıyla böyle bir milliyetçi ulus devlet anlayışına doğru kaymışlardır. İngilizler milliyetçiliği ve ulus devlet anlayışını kısırtarak Arapların Osmanlıdan ayrılmasına yol açmışlardır. Burada Arapların çıkarından çok İngiltere'nin çıkarı gereği milliyetçilik ve ulus devlet anlayışı kullanılarak Araplar Osmanlılara karşı kışkırtılmış, bunun sonucu Osmanlı Ortadoğu'dan çıkarılmıştır. Böylelikle de birçok Arap ülkesi üzerinde İngiliz hakimiyeti kurulmuştur. İngiltere'nin, hatta bugün Amerika'nın birçok Arap ülkesinde hakim olması, işbirlikçi Arap güçlerine dayanarak Ortadoğu'da varlığını

sürdürmesi esas olarak da Lawrence'in izlediği politikalar üzerinde şekillenmiştir. Bugün ABD de, İngiltere de Lawrence'in politikalarının izinde yürümektedir. O dönemin İngiliz politikalarının yarattığı sonuçlar bugün ABD ve İngiltere'yi Ortadoğu'da ayakta tutmaktadır.

İngiltere 19. ve 20. yüzyılda izlediği politikalar ve 1. Dünya savaşından sonra kurduğu statükolarla Ortadoğu halklarının hala kendine gelememesine yol açmıştır. Ortadoğu halkları hala kendisine gelemiyor, hala kimliksizdir, "kişisizdir". Dış güçlerin kullandığı maşalar ve kuklalar durumundadır. Kendi Ortadoğu kimliklerine, iradelerine, özgünlüklerine, kültürlerine sahip çıkacak durumda değildirler.

Ortadoğu'da İsrail-Filistin sorunu sürekli bir kavga nedenidir

Binlerce yılın uygarlık yaratmış coğrafyası Ortadoğu, bugün hala ABD, Avrupa başta olmak üzere dış güçlerin oyuncağı durumundadır. Birbirine düşürülmüştür. Bugün Kürtlerle, Türklerle, Farslarla, Araplarla birbirine düşürülmüştür. Şiilerle suniler birbirleriyle kavga etmektedir. Çeşitli Arap hanedanları birbirleriyle kavgalıdır. İsrail-Filistin sorunu sürekli bir kavga sorunudur. Tüm bunlar bırakalım Ortadoğu'nun geri kalmasını sürekli birbirini yemesini beraberinde getirmiştir. Halkları, toplulukları, ülkeleri bu kadar güçsüz düşüren politika ancak İngiliz fitnesiyle, oyunuyla, politikalarının inceliğiyle olabilir. İngilizlerin halkları böl yönet politikasının en ince varyantlarının uygulamasıyla gerçekleşebilir. Bu düzeyde halkları birbirlerine düşüren, iflah olmaz hale getiren İngiliz politikalarıdır. Biz Kürt sorununun çözümsüzlüğünün kötülük tanrılarının Ortadoğu'ya verdiği bir ceza gibi değerlendiriyoruz. Aslında bu durum yalnız Kürt halkı ve Kürt sorunu açısından değil, diğer Ortadoğu halkları ve sorunları açısından da geçerlidir. Ortadoğu neredeyse tüm sorunları, kavgaları, kötülükleri bağrında taşıyor. Tanrıların ceza verdiği bir bölge gibidir. Sanki bir tanrı Ortadoğu'ya ceza vermiş, Ortadoğu halkları kavgayla, dövüşle birbirlerini yiyerek bu cezalarını çekiyorlar. Bu ceza da İn-

gilizlerin cezasıdır. İlk İngilizler, daha sonra Amerikalılar dünya dengelerinin kurulduğu Ortadoğu'yu yönetmek için böyle bir politika izliyorlar. Çünkü dünya dengeleri burada kuruluyor.

Ortadoğu'ya kim hakim olursa dünyaya da o hakim olur. O zaman buranın gerçek halkları Araplar, Farslar, Türkler, Kürtler bu coğrafyaya hakim olmamalı. Bunlar birbirini yemeli. Böylece bölgeye İngilizler ve Amerikalılar hakim olmalı. Hatta kavgaları çözen güç haline gelmelidirler. Ortadoğu'nun bu hale getirilmesinin nedeni İngiliz politikasıdır. ABD politikasıdır. Çağdaş egemenlerin Ortadoğu'ya hakim olma politikasıdır. Bu kadar kavganın, dövüşün, halkların iradesinin kırıldığı, kimliğinden uzaklaştırıldığı bir başka coğrafya yoktur. "Kavgadan sonra barıştır." Bilindiği gibi Türk devleti de Kürdistan'da aşiret kavgaları yaptırır, onları güçsüz düşürür. Kavgalarında araya girer, onları barıştırır, kullanır. Hatta bu kavgalar sürecinde onların bütün maddi imkanlarını sömürür. İngiltere'nin halkları üzerinde uyguladığı politika da böyledir. Biraz onu destekle, biraz şunu destekle, dün ondan yana ol, bugün bundan yana ol böylelikle hem kavganın yürütücüsü, hem barıştırıcısı, hem düzenleyicisi ol. En kötüsü de yeni kavgaların tohumlarını at. İngiliz politikası bunu ifade etmektedir.

Halklar Ortadoğu'da birbirine düşman ilan edilmiştir

Ortadoğu haritası cetvellerle çizilmişlerdir. Hiçbir sosyal, siyasi gerçeklik düşünülmeden, hiçbir ekonomik veri hesaplanmadan, halkların ihtiyacı baz alınmadan çizilen bu sınırlar sonuçta yüzyıldır Ortadoğu'yu kavgalı hale getirmiştir. Halkları birbirlerinin yüzlerine bakamaz duruma getirmiştir. Birbirlerine güvenmeyen, birbirlerine kuşkuyla bakan topluluklar haline getirmiştir. Komşular bile birbirlerine kuşkuyla yaklaşır hale gelmiştir. Bunu yapan kimdir? Dış güçlerdir. Emperyalist güçlerdir. İngiliz oyunu, İngiliz politikası bunu başarmıştır.

Bugün de Ortadoğu'da geçerli olan bu İngiliz politikasıdır. Nitekim Irak'ta

"Ortadoğu'ya kim hakim olursa dünyaya da o hakim olur. O zaman buranın gerçek halkları Araplar, Farslar, Türkler, Kürtler bu coğrafyaya hakim olmamalı. Bunlar birbirini yemeli. Böylece bölgeye İngilizler ve Amerikalılar hakim olmalı. Hatta kavgaları çözen güç haline gelmelidirler. Ortadoğu'nun bu hale getirilmesinin nedeni İngiliz politikasıdır. ABD politikasıdır. Çağdaş egemenlerin Ortadoğu'ya hakim olma politikasıdır"

görüldüğü gibi İngilizlerin işgalci olarak yerleştikleri güney bölgesi işgal kuvvetlerinin kısa sürede daha fazla hakim olduğu yerdir. İngilizler Iraklılarla daha yakın ilişki kurmaktadırlar. Hakimiyetlerini yalnızca kaba yöntemlerle yapmamaktadırlar. Özellikle yerel topluluklar üzerinde uyguladıkları çeşitli yöntemlerle bu hakimiyetlerine zemin yaratmaktadırlar. İç içe uyguladıkları çok farklı yöntemlerle toplulukları ve insanları daha kolay yönetmektedirler. İngilizler zehri bile şerbetleyerek topluluklara içirirler. Bugün Irak'ta İngilizlerin bulunduğu bölgelerin belli düzeyde sakin ve istikrarlı olmasının nedeni bundandır.

ABD bunu becerememektedir. Çok kabadırlar, sadece askeri ve siyasi gücü ile ekonomik gücü ile bu işi yürütebileceğini sanmaktadır. Aslında ABD'nin Hollywood ve müzik kültürünü kullanarak etkili olmaktan başka gücü yoktur. Kendi etkisini bu enstrümanlarla yaygınlaştırmaya çalışmaktadır. Bugün dünyada ABD'nin kendisini yaymada en avantajlı yanı Hollywood film ve dizilerini, yine müzik sektörünü kullanarak kendi kültürünü yayma gücüdür. Bu temelde çeşitli topluluklar üzerinde egemenliğini sürdürmeye çalışmaktadır. Daha doğrusu kapitalizmin postmodern aşamasının kültürünü, yaşama biçimini yedirmede de ABD'nin İngiltere'ye karşı daha üstün olduğu söylenebilir.

Kürdistan'da da, Türkiye'de de esas hakim olan politika İngiliz politikasıdır. Aslında Kürtler üzerinde ciddi ve uğursuz hesapları vardır. Kürtler tam da Ortadoğu'nun göbeğinde yaşıyor ve 1. Dünya Savaşı sonrası dört parçaya bölündüğü için İngiliz politikası açısından çok iyi kullanılacak bir materyal durumundadır. Bir halk ve ülke olarak hem Türklerle hem Araplarla hem Farslarla hem Azerilerle yan yana yaşadıkları için İngilizler Kürtlerin bu bölünmüş yapılarını diğer halklarının siyasi güçlerini terbiye etmede kullanmaya çalışıyor. Hem Kürtleri bölerek daha iyi yönetme imkanı buluyor, hem de Kürtleri bu halklarla kavgalı hale getirerek her iki tarafı da daha kolay yönetme imkanına kavuşuyorlar. Kürtler çok köklü yerleşik bir halk olduklarından ve en zor şartlarda bile savaşa yeteneği gelişkin olduğundan onları hakimiyetine alan, diğer ülkeler üzerinde daha etkili politika yapma imkanına sahip olmaktadır.

Ortadoğu'da dış güçlerin varlıklarını sürdürmesi zorlaşacaktır

Ortadoğu'da dış güçlerin varlıklarını sürdürmesi zorlaşacaktır

Önderliğimiz sık sık İngilizlerin Kürt politikasından bahsetmektedir. En son olarak da, Güney Kürdistan'da Katar gibi bir devletçik oluşturmak istediklerinden söz etmektedir. Bu politikanın esası, Kürt sorununun tümünden çözümlünü engellemektir. Nitekim Kürt Halk Önderliğine ve Özgürlük hareketine karşı yürütülen komplonun amacı da budur. Kürt özgürlük hareketi, halkların kardeşliği temelinde Kürt sorununu bölge ülkelerinin sınırları içinde çözerek Kürt sorununun demokratik çözümü temelinde Ortadoğu'nun demokratikleşmesini hedeflemektedir. Kürt sorunu, halkların kardeşliği temelinde demokratik çözüme kavuştuğunda halkları birbirine karşı kullanma zeminini de ortadan kalkacaktır. Bu, aynı zamanda Kürtleri, Arapları, Farsları, Türkleri işbirlikçiliğe götüren zeminin ortadan kalkması anlamına gelmektedir. İşbirlikçiliğin ortadan kalktığı, demokratikleşmenin geliştiği Ortadoğu'da ise dış güçlerin hakimiyet temelinde varlıklarını sürdürmesi zorlaşacaktır. Halkların kardeşliği temelinde demokratikleşen Ortadoğu'da halklar irade ve güç sahibi olacaklardır. Bu niteliklerde-

ki halk gerçekliği ile de ancak hakimiyet ilişkilerinin olmadığı, eşitlik ve kardeşlik ilişkileri kurulabilir. Bu da dış güçlerin bölgede yüzyıllardır sürdürdüğü egemenliğinin sona ermesi anlamına gelir. Dünyanın hakim güçleri olan ABD ve İngiltere, dünya dengelerinin olduğu bir coğrafyada böyle bir siyasal denklemin ortaya çıkmasını kendi çıkarlarına görmemektedirler.

Kürt özgürlük hareketi her parça açısından en makul çözüm önerilerini sunduğu halde, bırakalım bu güçler tarafından bu çözümün desteklenmesini, aksine sabote edilmektedir. Örneğin, Türkiye'de Kürt özgürlük hareketinin önerisi temelinde Kürt sorununu çözme bir günlük iştir. Ne var ki Türkiye'de böyle bir çözüm iradesi çıkmıyor. Bunun bir nedeni, Türkiye'deki inkarcı-şovenist zihniyetse, diğer bir nedeni ise Kürt sorununun Türkiye'de demokratik temelde çözümünü kendi çıkarlarına uygun göremeyen İngiliz politikasının, Türkiye'deki inkarcı-sömürgeci çevreleri kışkırtıp destekleyerek onlara 'Kürt özgürlük hareketini ezebilirsiniz' umudunu vermesidir. Türkiye'deki inkarcı şovenist çevrelerin Kürt özgürlük hareketi karşısında bu kadar zorlanmasına rağmen çözüm politikaları üretmemesinin nedeni, arkalarında yapılan bu tahrik ve kışkırtmadır. Böylece yalnız Türkiye'de Kürt sorunu çözümsüz kalmıyor, aynı zamanda İran ve Suriye'de de Kürt sorununda çözümsüzlüğe mahkum oluyor. Görüldüğü gibi Irak'ta da sorun tam çözülemiyor. Kürt sorunu Türkiye'de demokratik çözüme kavuşmadığı müddetçe, Güney Kürdistan'da oluşacak bir devletçik sürekli çevresiyle gerilim içinde yaşayan bir devlet olacaktır.

İngiltere'nin Kürt politikası, Güney'de küçük bir devletçik yaratmak, ama diğer ülkelerdeki Kürt sorununu çözümsüz bırakmaktır. Kısa vadede bu devletçiki Türkiye'deki Kürt özgürlük hareketini ezme temelinde Türkiye'ye kabul ettirmek hedeflenmiştir. Böylece bu devletçik İran ve Suriye tarafından da kabul edilmiş olacaktır. Böylece kendilerinin Ortadoğu'da kulanacağı işbirlikçi Kürt devleti ortaya çıkarılmışken, diğer taraftan da kendi

içindeki Kürt sorunu kaygıları nedeniyle bölge devletlerinin yuları da bu İngiliz politikasının eline geçmiş olacaktır. Görüldüğü gibi, burada ne Kürtlerden yana ne de bölge halklarından yana bir politik yaklaşım vardır. Bu politikada hem Kürtler hem bölge halkları kaybetmekte, sadece İngilizler kazanmaktadır. Burada Kürt milliyetçiliği, dar dünyaları nedeniyle küçük bir devletçik için tüm Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamını küçük devletçiklerine kurban etmektedirler. Bölge ülkeleri de Kürtlerin temel demokratik haklarını vermekten uzak durarak kendilerini sürekli güçten düşüren bir çatışmanın içinde tutarak, hem kendilerine, hem de kendilerine güç katacak Kürt kardeşlerine zarar vermektedirler. İşte İngiliz oyunu budur.

Ortadoğu demokratikleştikçe istikrar ortaya çıkacaktır

Aslında Mustafa Kemal 1920'lerde Kürtlerle belirli düzeyde ilişki kurarak bu İngiliz oyunundan kurtulmak istemiştir. Ancak daha sonra Mustafa Kemal de, Kürtler'de İngiliz oyununu boşa çıkaracak politika üretmek yerine, İngiliz oyununun parçası haline gelmiştir. Nitekim Kürt Halk Önderliği, Mustafa Kemal 1922'lere kadar kendisini İngiliz politikasının dışında tutabilmiş, ancak 1922'den sonra İngiliz politikasının içine girmiştir. Bu politika sonuçta hem Kürtlere, hem Türklere kaybettirmiştir, belirlemesini yapmıştır.

İngiliz politikası şu anda Güney'de bir devletçiki hedefliyor. Ancak sorunun esas merkezi olan Türkiye'de Kürt sorununun çözümüne politikalarıyla

engel oluyor. Kürt özgürlük hareketinin ezilmesine destek vererek Türkiye'yi ABD, İngiltere ve İsrail'in bölge politikasının uzantısı haline getiriyor. Her ne kadar Güney'de bir devletçik kurdursa da, Türkiye'de Kürt sorununu çözümsüz bırakarak Güney Kürdistan'da da Kürt sorununu çözümsüz bırakmış oluyor. Kısacası İngilizlerin ne Kürt politikası ve ne de Kürt sorununa yönelik çözüm politikası vardır. Dünya dengelerinin kurulduğu bir yerde ipleri elinden bırakmak istemiyor. Daha doğrusu İngiliz politikasında bir zihniyet değişikliği yoktur. Kürt sorunu çözülsün, bu temelde Ortadoğu demokratikleşerek istikrar ortaya çıksın yerine; askeri ve ekonomik gücüyle kendi hakimiyeti temelinde bölgenin bastırılmasına, susturulmasına dayalı bir zihniyeti ve tercihi yaşama geçirmek istiyor.

İngiliz politikası son birkaç yüzyılın dünya çapında şekillenen mantalitesiyle yürütülmektedir. Bunun da bölge somutunda Kürtlere de hiçbir halka da yararı olmamaktadır. Ortaya çıkmıştır ki, özgürlük ve demokrasi mücadelesiyle halkların kardeşliğine dayalı politik zihniyetle hem İngiliz politikasını, hem de onun dayandığı işbirlikçiliği etkisizleştirerek yeni politik zihniyetlerin koşulunu oluşturma sorumluluğuyla karşı karşıya bulunmaktadır. Bu başarıldığı takdirde ABD ve İngiliz politikaları zihniyet değişikliği yaşayarak, Ortadoğu'nun Kürt sorununun çözümü temelinde istikrara kavuşmasını benimsemiş olacaklardır. Klasik İngiliz politikası ve Ortadoğu'da yaşanan kötülükler ancak böyle aşılabılır.

Devlet Terörüne Karşı Aktif Savunma Çizgisini Geliştirmeliyiz

“Devletin asli sahibi gibi davranan ordu aralıksız sürdürdüğü imha amaçlı operasyonlarla sonuç almaya çalışmaktadır. Sınırsız terör uygulayan devlet yasal zemindeki çalışmalara dahi tahammül etmemektedir. Sadece fiziki gücün imhası, örgütlü yapının dağıtılması değil, Kürt halkının umutlarını da yok etmek istemektedir. Rêber Apo'nun zehirlenmesi Kürt halkının umutlarına ve tüm geleceğine yönelik saldırının hangi düzeyde ve konseptte olduğunu da göstermektedir. Bütün bunlardan çıkarılacak sonuç meşru savunma stratejisinin aktifleştirilmesi gerektiğidir”

İnsan olmanın en temel şartlarından sayılan ve doğuştan gelen haklarından biri meşru savunma hakkıdır. Meşru savunma var olma hakkını ifade etmektedir. Ulusal ve toplumsal sorunların çözümü için meşru savunmaya başvurmak bir hak olduğu kadar bir zorunluluktur da. İçten ve dıştan yönelen saldırı, baskı altına alma, iradesine hükmetme çabalarına karşı bir karşı duruştur. Gerek zora dayalı, gerekse zor dışındaki seçenekler aracılığıyla hükmetme, tahakküm kurmaya karşı gösterilecek reflekslerin tümü meşrudur ve savunmaya dönüktür. Toplumsallaşmayla birlikte süre gelen bu hak, günümüz toplumlarında daha örgütlü yöntemlerle sürdürülmektedir. Meşru savunma ilkesel düzeyde ele alındığında, yürütülecek mücadelede kullanılacak yol yöntem ve araçların tespiti de büyük önem taşır.

Meşru savunma hakkı başkaları tarafından bahsedilmediği gibi bu hakkı gerektiği hal ve koşullarda kullanmak da her toplumun en tabii hakkıdır. Yerinde ve zamanında kullanmak kadar etkili kullanmak da önemlidir. En genel anlamda meşru savunma, hizmetinde olduğu paradigmanın başarısı ve toplum üzerindeki haksızlıklara karşı komple bir duruşu ifade eder. Hedef alacağı kesimlerin tespitindeki netlikten tutalım başvuracağı yol yöntem ve araçlara kadar toplumsal tabanın çıkarlarını koruyan onu savunan ve üretim geliştiren bir öz savunma mekanizmasıdır. Bütün sahalarda ve faaliyet alanlarında uygulanması, sonuç alınması açısından gereklidir. Çeşitli tarz zenginlikleri ve yaratıcı taktikleriyle

hayata geçirilmesi meşru savunmanın doğası gereğidir. Meşru savunma stratejisini yaratıcı bir tarzda uygulamanın yolu hizmet ettiği paradigmayı kavrayıp özümsemekten geçtiğini önemle vurgulamak gerekir.

Meşru savunma çizgisinin başarısı demokratik ekolojik toplum paradigmasına uygunluk göstermesi ve paradigmanın içselleştirilmesi zorunludur. Devletçi düşünceden tutalım iktidar anlayışına, savaştan tutalım ulus ve ulus devlet anlayışına kadar birçok kavramın yeniden yorumlanması zorunludur. Eski ulus devlet, örgütlenme, savaş vb yaklaşımlarla meşru savunmayı doğru bir tarzda uygulamak zaten mümkün değildir. Bu konuda stratejik değişiklik öngören yeni düşünce sisteminin felsefi bakış açısının bilinmesi, derinliğine kavranılması bir zorunluluktur. Geniş siyasi perspektifler sunan, çözümlenici bakış açısının yeterince algılanması meşru savunmanın başarısı için kaçınılmazdır. Siyasi çözüm

arayışlarının, demokratik birlik ve halkların kardeşliği temelinde dayanan, bir arada yaşama, toprak bütünlüğü korunarak mevcut sınırlar içinde ulusal ve demokratik sorunları çözme meşru savunmanın çerçevesini oluşturmaktadır. Toplumsal sorunların barışçı demokratik yöntemlerle çözüm bulması temel yaklaşımdır. Toplumsal farklılıkların, dinsel ve etnik azınlıkların, dil kültür farklılıklarının bir arada yaşaması ve haklarının yasal güvenceler altına alınması, devletin rol ve işlevi bakımından küçültülmesi ve yerine toplumsal tabanda demokrasiyi geliştirmek, paradigmanın çerçevesini oluşturmaktadır. Halkların özgür birlikteliklerine dayanan konfederal sistem içinde her kesim kendi özgünlüklerini rahatlıkla ifade edebilecektir. Bu temelde yürütülecek meşru savunma çizgisi yeni paradigmaya uygun tarz ve taktiklerinin demokrasi güçleri tarafından benimsenerek aktif savunma durumuna gelmesi ile anlam bulacaktır.

Meşru savunmada kitlesel eylemler

Demokratik yasal mücadele tarzının en önemli ayaklarından biri kitlesel mücadeledir. Baskı sindirme, hak gaspları, insan hakları ihlalleri, ulusal azınlıklara karşı asimilasyon, inkâr ve imha siyaseti ve pratiği içinde olması, dinsel azınlıklara hoşgörüyü yaklaşmaması, ulus devletin karakteri gereğidir. Tek millet, tek bayrak, tek vatan karakterli ulus devlet modeli günümüzde toplumsal sorunların temel kaynağı durumundadırlar. Küresel sermaye karşısında tutunamayan miadı dolmuş bu devlet modelleri aşınmayla karşı karşıya gelmişlerdir. Aşınmayla karşı karşıya gelen her eski sistem inatla direnmekte, statükoda ısrarcı olmaktadır. Bu özelliğinden dolayı da katı merkezi otoriter yanını muhafaza etmede inatçı davranmaktadır. Aşınmayla yüz yüze kalan sistem ve yapıların tutuculaşıp muhafazakârlaşmaları, değişim ve dönüşüme karşı direnç göstermeleri, despotik ırkçı, şoven, milliyetçi, faşist kimliğinin açığa çıkması doğası gereğidir. Gelişmeler karşısında giderek içe büzülen statükocu yapı, daha katı bir yönetim ve faşizan uygulamalarıyla toplumsal gelişmenin önünde ciddi bir engel teşkil eder. Irak örneğinde görüldüğü gibi büyük acıların yaşanmasına ve toplumun kıyımına da yol açar. Bu acılar yaşanmadan toplumsal sorunları çözenin yolu demokratik uygarlığın inşa edilmesiyle mümkün olacaktır. Toplumun demokratikleştirilmesi, demokra-

si önündeki engellerin kaldırılması, insan hak ve özgürlüklerin geliştirilmesi, devletsiz yönetim sistemi içinde her meslek gurubu, sivil toplum örgütlerinin kendi öz komün yönetimlerine kavuşması; cinsiyet özgürlükçü demokratik ekolojik toplum modelinin geliştirilmesiyle mümkündür. Toplumun en önemli kesimini oluşturan kadının kendi kimliğine kavuşması, diğer toplumsal kesimlerin her düzeydeki örgütlenmelerine olanak ve fırsat tanınması demokratik özgürlükçü toplumun temel yaklaşımıdır. Bu nedenle kitlelerin örgütlü gücünü mutlaka açığa çıkarmak ve bu mücadele içinde aktif kullanmak büyük önem taşır. Bu da demokrasi kültürünün gelişmesine hizmet eder. Demokrasi kültürünün gelişmesi ise örgütlenmeyle doğrudan bağlantılıdır. Demokrasi kültürü geliştiği oranda kitle örgütlenecek, kitle örgütlendiği oranda yenilmez bir güç olacak, bu gücü eyleme döktüğü oranda da başarı sağlanacaktır.

Meşru savunmada kitle gücü ve örgütlülüğü en temel direnme noktasıdır. Mücadelenin kitleselleşmesi toplumun demokratik haklarını kullanmasının olanaklarını artırır. Bu hakkın demokrasi mücadelesinin hizmetinde kullanılması ve giderek her alana yaygınlaştırılması meşru savunmayı güçlendirecektir. Kitlenin devlete karşı alternatif örgütlenmesi kendi başına eylemseliktir. Köylerden metropollere kadar bütün yerleşim alanlarında komünlerine kavuşması, öz yönetimler oluşturması ve devletin alternatif örgütlenmesi demok-

tir. Kitleler yasal zeminde demokratik haklarını kullanmak suretiyle sivil itaatsizliklerden turalım, yürüyüşler, mitingler, gösteriler, boykotlar vb çeşitli eylemler, biçimleriyle örgütlü gücünü her platformda gösterebilmelidir.

Kitleler meşru savunma haklarını her düzeyde kullanmalıdır

Meşru savunma sadece bir alanda verilen bir savunma mücadelesi değildir. Siyasi, askeri, örgütsel bütün alanlarda yürütülen bir mücadeledir. Demokratik Ekolojik Toplum paradigmanımızın temel mücadele ve eylem biçimi olarak rol oynaması gereken bir stratejisi olarak anlaşılması ve uygulanması gerekmektedir. Düşmanın yönelimleri olduğunda karşılık verme meşru savunma olarak anlaşılmalıdır. Meşru savunma yukarıda da belirtmeye çalıştığımız gibi daha kapsamlı ve derinliklidir. Paradigmanın öngördüğü amaç ve hedeflere ulaşılması için kitlelerin meşru savunma haklarını her düzeyde kullanmaları gerekmektedir. Ne kadar gerekliyse o kadar örgütlü savunma gücünü oluşturmak ve bu savunma gücünün bağlı kalacağı bir stratejiye her zaman ihtiyaç duyulmaktadır. Burada önemli olan noktalardan biri de, belirlenen meşru savunma stratejisinin kesintiye uğratılmadan süreklilik kazanmasıdır. Bu konuda Başkan Apo "Meşru savunma siyasi, diplomatik, askeri, örgütsel ve kitlesel yönleriyle komple bir gerçekliği ifade eder. İdeolojinin hizmetinde olan bu gerçekliğin her bir parçası diğerini bütünleyen, birbirinden kopmayan özelliktedir. Siyasi mücadelede alabildiğine açılım, örgütsel mücadelede derinleşme ve kapsamlılaştırma ve bu doğrultuda kitlelerin ulusal, sosyalist, demokratik mücadelesinin itici-sürükleyici güç olma, temel mücadelesi iken, tüm bunların kendini koruması, üretmesi, süreklileştirmesi ve başarıya ulaştırılması gerektiği kadar, meşru savunma gücüne ve stratejisine sahip olmalıdır. Meşru savunma çizgisinin komple bir mücadeleye dönüşmesi, demokratik uygarlık çağının karakterinden

ileri gelir" şeklinde ifade etmektedir. Savunma çizgimizin her alanda bir bütünlük ve uyum içerisinde birbirlerini destekler durumda geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Meşru savunma strateji Kürdistan özgürlük mücadelesinin ideolojik çizgisiyle uygunluk arz eden ve onun hizmetinde olan bir stratejidir. Meşru savunma stratejisi ulusal demokratik hakları kazanmadır. Kazanılan ulusal demokratik hakları savunma, koruma ve geliştirmedir. Öz savunma bir demokrasi mücadelesi ve özgürlük arayışdır. Egemen sisteme karşı örgütlü kitlelilerin devletsiz çözümde ve demokratik birlikte buluşmalarıdır. Dönemin koşulları içinde ister pasif ister aktif meşru savunmayı esas alarak durum neyi gerektiriyorsa tutum geliştirmeleridir. Meşru savunma stratejisi karşısındaki egemen gücün yaklaşımlarına bağlı olarak geliştirilen bir savunmadır. Uzlaşma ve diyalog yollarını tükleyen, demokratik zemini kurutan, baskıyı, zoru ve şiddeti esas alan egemen sisteme karşı meşru savunmanın içeriği, kapsamı ve yöntemleri de değişir veya buna uygun olarak belirlenir.

Meşru savunma sadece dışardan dayatılan ve zor içerikli baskılar karşısında direnme anlamında değildir: Şiddet yöntemleri içermeyen ama en temel insan haklarını yok sayan yaklaşımlara karşı duruş da meşru savunmanın ilgi alanındadır. Anti demokratik uygulamaların doğurduğu sonuçları reddeden, egemen sisteme karşı direnme, hak arama ve elde etme mücadelesidir. "Demokratik olmayan yasallığı, demokratik hak ve özgürlüğe götürülecek bir hukuk savaşçılığıdır." Toplumun bütün kesimlerini kapsayacak ve özellikle kadının demokratik eylem gücünü açığa çıkaracak kitleselleşmeyi gerekli kılar. Bu kitlesel mücadele aynı zamanda dayandığı yeni düşünce sisteminin mücadele biçimi olduğu kadar, paradigmanın dayanakları olan toplumun her kesimini (kadın, gençlik, başta olmak üzere yediden yetmiş her kesimden insanın, aydın demokrat, sivil toplum örgütlerinin içinde yer alacağı toplumsal bir muhalefet) kapsamı ve kitlelerin gücünü eylem alanlarına taşıması anlamına da gelir.

Meşru savunmada silahlı mücadele

Kürtlük adına var olan her şeyin baskı altına alındığı; ulusal ve demokratik haklarını kullanmasının engellenmediği, her türlü gelişmenin bastırılmaya çalışıldığı, yasal anlamda yürüttüğü mücadelenin bile büyük baskılarla karşılaştığı, seçimlerle şekillenen ve Kürt halkının açığa çıkan iradesinin bir sonucu olan yerel yönetimlerin büyük baskılar altına alındığı bir ortamda son ve tek çare meşru savunmayı aktifleştirmektir. Topyekün imha saldırılarına karşı meşru savunmayı aktif kılmaktan başka seçenek kalmamıştır. Yürütülen mücadele en temel kişilik, kimlik ve de-

**"İçinde geçtiğimiz süreç,
'Ya savaşacaksın ya da teslim
olacaksın' seçeneğinden başka
alternatiflerin kalmadığı bir süreçtir.
Bu aşamada tek doğru seçenek;
meşru savunma çerçevesinde
savaşta karar kılmaktır. Silahlı olan
Halk Savunma Güçleri, halkı her şart
ve koşul altında savunacaktır. Halkın
can ve mal güvenliğine
yönelik saldırılar karşısında silahlı
mücadeleyi yasal bir hak olarak
kullanması kendi inisiyatifindedir"**

demokratik haklarını elde etme mücadelesidir, bunun savaşımıdır.

Topyekün saldırı konseptleri sadece mücadelenin aktif güçleri olan gerilla gücünü kapsamamaktadır. Bir halkın insani yaşam hakkı olan en temel ulusal ve demokratik haklarının tümünü hedeflemektedir. Şayet böyle bir saldırı konsepti yürürlükteyse buna verilecek en doğru karşılık; topyekün meşru müdafaadır. Meşru müdafaanın bir strateji düzleminde pratikleştirmesine ihtiyaç vardır. Yani amacı, hedefi, istem ve talepleri belli olan, belirlenmiş bir stratejiye göre yürütülen, demokratik kitlesel eylem biçimlerinden gerilla güçlerinin eylemsel biçimlerine kadar birbirlerini tamamlayan bir tarzın uygulanması gereklidir. Meşru savunma

kontROLSÜZ ve kaos yaratan bir şiddet öngörmez, tam tersine şiddet gerektiren taktikleri bile meşru savunma sınırları içinde kalır. Tarz taktik ve uygulama biçimleriyle zor ve şiddet içeren diğer savaş taktiklerinden ayrıştırılması ve meşru savunmaya bağlı kalınması esastır. Zorunlu kalınmadığı müddetçe şiddete başvurmamak meşru savunma anlayışının temelidir. Ancak yaşamsal varlığını koruma kaçınılmaz bir zorunluluk olarak gündemleştiginde ise her türlü araçla kendisini savunması kadar meşru ve doğal bir hak yoktur. Kürdistan özgürlük mücadelesinin silahlı güçleri bunun teminatı olarak çözüm gerçekleşene kadar hep var olacaktır. Bu güçler meşru ve halkın öz savunma birlikleri olarak özgürlük ve demokrasi mücadelesinin güvencesi konumunu sürdürecektir. Devletin halka yönelik terör, baskı, işkence, tutuklama hallerinde halkı koruma temelinde meşru savunma savaşını her türlü araç ve yöntemle sürdürmek Halk Savunma Güçleri'nin en başta gelen görevidir. Geçmiş savaş deneylerinden çıkarılacak sonuçlar ve her türden şiddetli mücadele yöntemlerinde ayırt edici özelliğimizi bilerek mutlak öz savunma çizgisinin gerektirdiği ölçüler içinde kalınması esastır.

Mücadelede silahlı zor uygulama esaslarını başlıklar halinde belirtmek gerekirse, üç temelde dile getirmek mümkündür. Özetle meşru savunma çerçevesinde ezilenlerin uygulayacağı zorun; *birincisi*, egemenlerin saldırı potansiyeline karşı önceden kendi zorunu örgütlemek; *ikincisi*, egemenlerin saldırı ihtimalinin ortaya çıktığı durumlara karşı aktif savunma tutumu sergilemek; *üçüncüsü* de egemenlerin geliştireceği her türlü saldırıya, saldırı anında en etkili bir şekilde cevap vermek üzere üç temel özelliği vardır. Bu özelliklere ek olarak egemenlerin uygulayacağı yöntemlere karşılık meşru savunma çerçevesinde uygulanacak zor uygulamalarından biri de misilleme hakkıdır. Bu nedenle meşru savunmada öngörülen demokratik barışçıl mücadele yöntemler direnme hakkını reddetmemektedir. Tam tersine direnmenin yasal bir hak olarak kullanılması gerekmektedir.

Barış ve demokrasi çabalarımız karşılıksız kalmıştır

İçinde geçtiğimiz süreç, “Ya savaşacaksın ya da teslim olacaksın” seçeneğinden başka alternatifinin kalmadığı bir süreçtir. Bu aşamada tek doğru seçenek; meşru savunma çerçevesinde savaşta karar kılmaktır. Silahlı olan Halk Savunma Güçleri, halkı her şart ve koşul altında savunacaktır. Halkın can ve mal güvenliğine yönelik saldırılar karşısında silahlı mücadeleyi yasal bir hak olarak kullanması kendi inisiyatifindedir. Bu durumu Başkan Apo şöyle ifade etmektedir. “Eğer baskılara cana kastetme düzeyine varmışsa, en doğal insan haklarını tanımıyorsa, halkın kültürel haklarını zorla bastırıyor ve inkâr ediyorsa, bu haklarını kullanmakta kararlı olan toplumsal güçleri bastırıp mahkûm ediyorsa; evrensel hukukun gereklerine uymayan bu hukuk dışı devlete ve onun zor uygulamalarına karşı, silahlı biçimi de dahil, halk savunma birlikleriyle ve savaş sanatının tüm inceliklerine göre içte ve dışta geniş bir meşru savunma düzeni uygulamaya geçirilir. Bunu bir anayasal hak olarak görmek; eğer mevcut anayasada bu hak yoksa bu eksikliği anayasaya yerleştirmeyi başarınca kadar savaşımı sürdürmek, meşru savunma anlayışının zorunlu bir gereğidir. Eğer mevcut devlet hukuk devletini, temel insan haklarını ve demokratik siyaset ölçülerini esas alıyorsa, tabi ki meşru savunma silahlı şiddet biçimini alamaz; alırsa, bu gayri meşru olur ve ideolojik değerini kaybeder. Birçok devrim örgütünün ve reel sosyalist devletin her ne kadar anavatani savunma ve devrimi ko-

ruma adı altında meşru savunma anlayışına atf yapsa da, işlettiği zor sisteminin bu anlayışla ilgisinin olmadığı, hatta en terörize edilmiş sistem olduğu kanıtlanmıştır. Meşru savunmanın vazgeçilmez bir ilkesi de, terörist devlet modeliyle uzlaşmamasıdır. Terörist devletle belki taktik gereği her koşulda silahlı olarak savaşılmaz. Ama uzlaşma veya ona teslimiyetin de ilkesel olarak reddedilmesi şarttır.”

Gelinen aşamada barış ve demokrasi adına gösterilen tüm çabalar karşılıksız kalmış durumdadır. Yeni paradigmanın ön gördüğü demokratik birlik temelindeki çözüm önerileri muhatap bulamamaktadır. Tek taraflı ateşkes denemeleri barışa şans tanıma anlamındaki girişimler yine sonuçsuz bırakılmıştır. Bu konuda tek taraflı fedakârlıklar gösterilerek barış adına gidilmesi gereken son sınıra kadar gidilmiştir. Bütün bu yaklaşımlara karşılık siyasi otoritenin temsilcisi durumundaki hükümet oyalama taktikleriyle zaman kazanmanın dışında elle tutulur hiçbir faaliyetin sahibi değildir ve sürece çözümcü yaklaşımdan çok uzaktır.

Şiddet bizim tercihimiz değil

Devletin asli sahibi gibi davranan ordu ise aralıksız sürdürdüğü imha amaçlı operasyonlarla sonuç almaya çalışmaktadır. Sınırsız terör uygulayan devlet yasal zemindeki çalışmalara dahi tahammül etmemektedir. Sadece fiziki gücün imhası, örgütlü yapının dağıtılması değil, Kürt halkının umutlarını da yok etmek istemektedir. Réber Apo'nun zehirlenmesi Kürt halkının umutlarına ve tüm geleceğine yönelen saldırının

hangi düzeyde ve konseptte olduğunu da göstermektedir. Bütün bunlardan çıkarılacak sonuç meşru savunma stratejisinin aktifleştirilmesi gerektiğidir.

“Mutlak öz savunma hakkı dışında şiddet ilkeliktir, vahşettir” ilkesinden hareketle geliştirilecek şiddetin amacı, hedefi, boyutları, uygulanma düzeyi vb daha birçok konuda önceden hedeflenen savunma stratejisine göre belirlenmesi ve bu temelde uygulanması gerekmektedir. Aksi kısır döngüye dönüşen ve kendisini tekrarlayan bir şiddetin yarardan çok zarar getireceği bilinmelidir. Bu nedenle gerilla güçlerine her zamankinden daha fazla rol düşmektedir. Yeni dönemin sorumluluklarını derinden hissederek meşru savunmayı demokratik özgür geleceğimizin garantisi haline getireceklerdir. Kahraman şehitlerimizin anılarına bağlılığın bir gereği ve direniş geleneğimizin ruhuna uygun sorumluluklarını yüklenmiş olarak tarihsel rollerini bu dönemde yerine getireceklerdir. Ulusal ve demokratik haklarımızı yok sayan, doğal yaşam hakkımıza kasteden sömürgeci faşist Türk devletine karşı aktif savunma hattının en ileri cephesinde olmak kadar heyecan ve coşku uyandıran başka bir şey olamaz. Başarının ve zaferin en önemli gücü konumundaki gerilla güçleri, var olma ve yok olma gibi çok ciddi bir dönemden geçtiğimiz bilinciyle ve otuz yıllık özgürlük yürütüşümüzün birikimini de arkasına alarak direnecek ve başaracaktır. Gerillanın aktif savunmadaki duruşu, mevzilenişi, dönemin diliyle düşmana cevap vermesi, kitle serhıldanlarıyla buluşması, PKK'nın kahramanlık tarihine dayanarak, topyekûn bir meşru savunmaya kalkması başarmanın ve zaferi yakalamanın adı olacaktır.

Zorun kullanılması gerekliliği ortada olmasına rağmen zor ve şiddet yönteminin belirleyici tek unsur olmadığını vurgulamakta yarar vardır. Şiddet bizim tercihimiz değildir ancak uygulanması kaçınılmaz hale gelmişse, bundan geri durulamayacağı da açıktır. Kapsamı ve derinliğinin ne olacağını tespit etmek düşmanın tutumuna ve yönelimlerine bağlı olacaktır. Meşru savunmanın pasif, aktif ya da topyekun olmasını da bu durum belirleyecektir.

ERİL DEVLET KADIN VE TÜR BAN

“AKP’nin son dönemde tüm Türkiye’nin gündemine getirdiği türban tartışmalarını kadınların özgürlüğü sorunu ile bağdaştırması komik olduğu kadar halklara ve kadınlara saygısızlıktır. Türban eksenli geliştirilen son tartışmaların özü kadının inanç özgürlüğünün çirkin bir tarzda siyasi malzeme haline getirilmesidir. Kadınların kendi özgür iradeleri ile belirlemesi gereken bir konunun erkeklerin iktidar kavgasının malzemesi yapılmasıdır. İşin ilginç, trajik yanı ise başı açık cumhuriyet kadınlarının AKP’li erkeklerin yanında yer alarak bu ikiyüzlü bir tartışmada erkeklerin cephesini güçlendirmesidir”

Eril zihniyetli siyasal oluşumlar, örgütlenmeler bir ülkenin kaderi hakkında karar alırken ülke nüfusunun yarısını oluşturan kadınları dıştalarlar, yok sayarlar çoğu zaman. Ancak buna rağmen kadınlar, bu oluşumların ve onların kararlarının acısını, bedelini günlük olarak öderler, yaşarlar. İşin trajik olan yanı da bu gerçeklikte kadınların seçme ve seçilme hakkının özellikle de seçme hakkının eril zihniyetçe sömürülmesidir. Seçme hakkının getirilerini fark eden eril zihniyet bunları kazanmak için seçme hakkını elinde bulunduran kadınlara yönelik sahte, aldatmaya yönelik seçim vaatleri icat ettiler. Birçok toplumsal kesimde kadının seçme hakkının eşinin seçme hakkına ve onun izlediği tercihe bağlı olduğu bilinir. Ancak -21. yüzyıla doğru ve öncesinde batıda feminist hareketlerin yarattığı bilinçlenme ve örgütlenme düzeyi ile bağlantılı- kadınların eğitim ve toplumsal yaşama katılımlarının artması ve siyasal bilinçlenmelerinin güçlenmesi kadınların elindeki seçme hakkını daha fazla değerli kıldı. Egemen siyasal güçler bunun karşısında ilgisiz kalmadılar.

Oysa aynı dönemde kazanılan seçilme hakkının aktif bir tarzda kullanılmasında üzerinde bu denli fazla durulmadı. Çünkü “seçilmişlik” egemenlere özgüdür ve bu alana ezilenler girmemelidir. Uzun yıllar parlamento, halk meclisleri; “ölümsüz erkeklerin” dokunulmaz, kadın ayağı değmez mekanları olarak kaldı. Hem halktan koşturdu hem de halkın yarısını ruhu olan kadından koşturdu. Bu yüz-

den erkekler kadınların özellikle seçilme haklarına karşı uzun yıllar dindiler. ABD’de bir beyazla bir zenci erkeğin aynı parlamentoda oturmasından daha vahim görüldü, kadınların erkeklerin “kutsal siyaset alanına” girmeleri. Bu hak büyük mücadeleler ve bedeller sonucu kazanıldı. Ve yine toplumsal dönüşümün ve hazmetmenin ağır sancıları günümüze kadar yaşandı.

AKP hükümeti kadınların duygu ve inançlarını sömürüyor

Günümüzde de kadınların seçme ve seçilme hakkından öz itibarı ile ne kadar bahsedebiliriz? Cahilliğe, eğitimsizliğe, eşitsiz ve şiddet dolu, yoksullukla boğuşan bir yaşama mahkum edilen kadın neyi, kimi, ne adına, niçin ve nasıl tercih edeceğinin gerçekten bilincinde olabilir mi? Özellikle Türkiye’de Kürt halkına karşı yürütülen gizli, kirli, özel savaşın faturasının sürekli çıkarıldığı

yoksul halk, AKP hükümetince daha da inceltilecek uygulanan bir iktidar gerçeği karşısında seçimini bağımsız ve özgür yapabilir mi? Böyle bir zor, baskı ve şiddete maruz kalan kadınlar seçilme hakkını kullanma bilincini ve donanımını eşit bir vatandaş gibi kazanabilir mi?

AKP Türkiye’de kadının seçilme hakkından çok seçme hakkıyla ilgilenen ve bunu sömüren bir partidir. Ve bunu da herşeyden önce toplumu ekonomik, sosyal, siyasal alanda sömürerek gerçekleştiriyor. Bağımlı kıyor. Toplumun sosyal refah düzeyi, iç barışı, adaleti darbelendiğinde bu kadına karşı şiddete dönüşüyor. Ya da kadının eğitimsizliğe, ekonomik güçsüzlüğe mahkum olmasına dönüşüyor. Bu da kadını çözümsüzlük içinde “çözüm” yöneltiyor. Diğer açıdan AKP belli bir kesim kadını demagojiyle sömürüyor. Önemli bir kesimi inançlarına hitap ederek sömürüyor. Bir kesim kadını da -ki bunlar çoğunlukla okumuş, meslek sahibi,

çağdaş görünümü, yetkin kadınlar-vitrin olarak kullanıyor, bunları da böyle sömürüyor.

Ancak yetmiş milyonluk bir ülkenin hükümeti gibi davranıp bu yetmiş milyonun yarısını oluşturan Türkiyeli kadınların gerçek sorunlarını masaya yatırmıyor. Altı yıllık AKP iktidarı döneminde kadın katliamları, çocuklarımızın uyuşturucu bağımlısı haline getirilmesi, kapkaç çeteciliği, özgürlük adına yürüyen kadınlara polis saldırıları, Adana gibi bir metropolde bir kadının kocası tarafından polisin gözleri önünde onlarca kez bıçaklanması, yoksulluktan ve işsizlikten yaşanan cinnet vakaları, fuhuşun yaygınlaşması, kültürel planda kadın "kullanımı" ile gerçekleştirilen toplumsal yozlaştırma AKP hükümetinin sorumluluğunu üstlendiği ülkede yaşayan kadınlar karşısında bir ciddiyet ve sorumluluk taşımadığını göstermektedir. Bu yüzden AKP bütün ülkenin olmadığı gibi kadınlarının genelinin de hükümeti olamadığını ortaya koymuştur.

Birçok ülkede siyasal güçler; değişik dönemlerde söylemleri ile kadınların gücünü suistimal ettiler. Siyasal iktidarı hedefleyen birçok güç kadınların duygularını ve inançlarını sömürerek iktidara giden temel basamaklardan bazılarını döşediler.

Türkiye'nin siyasal gerçeği açısından da bu söylenebilir. Geçen yıl 'rejime yönelik ciddi tehlike var' iddiaları ile bazı güçlerin düzenlediği cumhuriyet mitinglerinde ön saflarda kadınlar yer aldı. Oysaki kavgayı başlatanlar da, derinleştirenler de erkeklerdi. Bu ülkenin sorunları nedir? Sorunların çözümünde doğru olan yürünen bu yollar mıdır? Bu yolların yürünmesinin doğru olduğuna kim karar verdi? Kimse bu konuda kadınların düşüncelerini sordu mu? Onların ne düşündüklerini önemsemi mi? Cumhuriyeti koruma adına hareket edenler de bu cumhuriyete tehdit olarak algılananlar da (AKP) bu cumhuriyetin kurulmasında; kadınların da kanı, emeği, fedakarlığı ile yer aldığı gerçeği üzerinden çoktan bir bardak soğuk su içmişlerdir. Erkeklerin belirlediği doğ-

rultuda yürüdükleri sürece bu cumhuriyet kadınların da cumhuriyeti!

Türkiye'de eril inanç halklara büyük dramlar yaşattı

Türkiye'de siyasetin tüm mekanizmalarına tekeli bir tarzda hakim olan zihniyete göre; bu cumhuriyet Müslüman Anadolu halkının olmadığı gibi Kürtlerin de değildir. Bir avuç egemen-zengin erkeğin dışında bu ülkenin erkeklerinin olmadığı gibi kadınlarının cumhuriyeti hiç değildir. Bu nedenle temel tehdit algılamasında bu kesimler söz sahibi olamazlar çünkü onlar kadar iyi algılayamazlar. Düşünemezler, göremezler. Görseler bile cumhuriyeti onlar kadar sevmeyebilirler.'

Cumhuriyet bu ülkenin yönetilme biçimidir. Bu ülke insanları için en iyisi olduğu düşünülerek belirlenmiş bir rejimdir. Yine bu ülke insanları (ayırmsız) kendileri için en iyinin olduğunu düşünebilirler, konuşabilirler ve buna karar verebilirler. Ama Türkiye'deki devlet zihniyeti bu hakkı kendi tekeline alarak herkesi potansiyel cumhuriyet karşıtı olarak değerlendirdi. Ve bu zihniyet ülkenin en güçlü ve en yaratıcı potansiyellerini tüketti. Aynı zihniyet Kürt sorununu kendi sistemsiz gerçeğinin yarattığı bir sorun olarak görüp çözmek yerine bölücülük olarak tanımladı ve yaklaşımlarını buna göre belirledi. Ve bu zihniyetin kendisi ülkeyi bölünmenin eşğine getirdi. Hala çözümü askeri alanda arıyor ve bu gidikle ülkeyi ekonomik olarak çö-

kertecek. Şimdi de sahte bir özgürlük tartışması etrafında bölüyor.

İnanç özgürlüğü kapsamında ele alınması gereken türban konusunda ülkeyi bölünmenin eşğine getiriyor. Ve bu ülkenin gerçek yurtseverlik potansiyelini özel savaşla, açıklıkla, yoksullukla, toplumsal dejenerasyonla o kadar tüketti ki, böyle bir "bölünme" gerçekleşse bile bunu fark edecek ve karşı koyacak öz dinamiklerinden neredeyse yoksun bıraktı.

Türkiye kendi öz dinamiklerinin gücüyle ve kendine güvenerek çözmesi gereken sorunları dış siyaset alanında pazarlığa yatırarak bağımsız bir ülke olmanın onurundan da uzaklaşmıştır. Bugün sahip olduğu borçlar ve bunların faizlerinin önemli bir nedeni, Kürt halkına karşı yürüttüğü savaşın maliyetinden ve bunun karşılığında verdiği ekonomik tavizlerden kaynaklanıyor. Bu gerçeklik birçok açıdan Türkiyeli halkların hepsine büyük dramlar yaşattı. Ve hepsi eril zihniyetin siyasete, toplumsal yapılanmaya, sosyal yaşama, ekonomiye, kültürel alana yaşattığı krizle birebir ilişkilidir.

Bu krizin en yoğunlaştığı dönemde, Kürtler kadar Türkiyeli diğer halkların da barışa hazırlandığı bir sürecin sabote edilmesi amacıyla ABD eliyle Türkiye'ye dayatılan AKP'nin bu sorunun çözümünü gerçekleştirmeyeceği açıktır. Çünkü bugün herkesin kabul ettiği gibi; AKP bir ABD projesi olarak Türkiye siyasetine müdahale amaçlı geliştirilmiştir.

Önderliğimizin önerdiği ve Türkiye için olduğu kadar tüm Ortadoğu

için de yaşamsal çözümler içeren demokratik cumhuriyet, konfederal yapılanmalar bir alternatif olarak ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesini (BOP) tehdit ediyordu. Bunun Türkiye'de sonuç alması tüm Ortadoğu'yu etkileyecek bir gelişme yaratacağı için müdahale küresel sermaye adına Türkiye'ye yapıldı. İlimli islam projesinin Türkiye'deki örgütü AKP küresel sermaye tarafından yapılandırıldı. Bu konu Önderliğimiz tarafından uzun bir süre önce çözümlendi. Yerinde ve zamanında uyarılarda da bulunuldu. Ancak siyaset kültüründeki alt yapı zayıflığı, yüzeysellik, önyargılık ve tekelci eril zihniyet bu çözümlenme ve uyarıların zamanında okunmasını ve buna göre harekete geçilmesini önemli oranda engelledi. Türkiye kendi üzerinde oynanan oyunları zamanında algılayacak ve bunun karşısında refleksi yaratacak aydınlardan da önemli oranda yoksundu.

Küresel sermayenin çıkarlarının gerektirdiği bir AKP'yle Türkiye

halklarının çıkarlarının uzlaşması mümkün değil. Çünkü erkek egemenlikli sistemin dünya çapındaki örgütlenmesinin insanlık için savaş, yoksulluk, yıkım ve kandan başka bir şey getirmediğini beşbin yıllık erkek egemenlikli süreç çok net anlatıyor bize. AKP de bu geleneğin Türkiye'de belli bir süreliğine uygulayıcısı oldu. Ve AKP halkların gerçek ihtiyaçlarını kendi efendilerinin ve kendisinin dar çıkarlarına kurban etmekten vazgeçmeyeceği için de demokrasi, özgürlük, birey ve kadın hakları adına demogoji yaparak kendisini gizlemeye çalışacak ve tüm bu değerlerin canına okuyacaktır. ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesiyle Ortadoğu'ya barış, demokrasi getirmesi ne kadar mümkünse, AKP'nin de Türkiye'ye insanların özlemleri olan barış ve demokrasi getirmesi o kadar mümkün olacaktır. Oysa bunun imkansız olduğunu herkes çok iyi biliyor.

Cins eşitsizliği varolduğu sürece ne adalet vardır ne de kalkınma

AKP'nin son dönemlerde meclis tartışmalarında gündeme getirdiği ve meclisten geçirdiği türban yasağının kaldırılması etrafında gelişen tartışmalar ve tutumlar da AKP'nin bu genel gerçeğinden kopuk ele alınmaz. Ancak bu tartışmalar özgün olarak AKP'nin kadına yaklaşımını, bireysel özgürlüklere yaklaşımını belli düzeylerde ifade etse de genel olarak kadına yaklaşımını belirlemez. Türban etrafında gelişen tartışmalardaki zihniyeti, pragmatizmi, ikiyüzlülüğü, daha net görebilmek için iktidara geldiğinden beri AKP'nin kadın yaklaşımının ne olduğunu ve AKP'nin hükümet olduğu Türkiye'de kadınların nasıl yaşadığını ana hatlarıyla ele almak gerekir.

“AKP'nin son dönemde meclis tartışmalarında gündeme getirdiği ve meclisten geçirdiği türban yasağının kaldırılması etrafında gelişen tartışmalar ve tutumlar da AKP'nin bu genel gerçeğinden kopuk ele alınmaz. Ancak bu tartışmalar özgün olarak AKP'nin kadına, bireysel özgürlüklere yaklaşımını belli düzeylerde ifade etse de genel anlamda kadına yaklaşımını belirlemez”

3 Kasım 2002'de iktidara gelen AKP'nin ilk kurucular kurulu, genel kurucular kurulu ve MYKY'sine ve çıkardığı kadın milletvekili sayısına bakıldığında kadınların bu partideki işlevi vitrin doldurmak, görüntü yaratıp toplumu kandırmak olduğu anlaşılır. Son seçimlerde uluslararası sermayenin, ulusal sermayenin, devlet ve ordunun desteğiyle iktidara gelen AKP tüm Türkiye'nin partisi olduğunu söyledi. Ancak kadın hareketlerinin tüm ısrarlarına rağmen önerilen kadın kotasını uygulamaya yanaşmadı bile. Sonuçta meclise çıkarıldığı kadın milletvekili sayısına bakıldığında en azından kadınlar açısından ne kadar Türkiye partisi olduğu göz önündedir. Oluşumunda, örgütlenmesinde ve toplumsal kesimleri temsil etme zihniyetinde kadın emeğinin ve değerlerinin belirleyici olmadığı bir siyasal partinin, Türkiye'nin siyaset yaşamına, toplumsal-sosyal dönüşümüne yenilik getirmesi zaten

beklenemezdi. 190 kurucu kurulundan 13'ünün kadın olması neyi ne kadar etkiler? Seçim süreçlerinde adayların onaylanmasında karar verenlerin hepsinin erkekler olması kadın adayların eşit düzeyde seçimde yer almasına ne kadar zemin yaratır? Bunlar Türkiye'de ve demokrasiyi yaşayamayan tüm ülkelerde yaşanan genel sorunlar.

Adını Adalet ve Kalkınma Partisi koymuş bir partinin en temel sorunu kadın sorunu olmalıdır. Çünkü cins eşitsizliği varolduğu sürece ne adalet vardır, varolacaktır, ne de kalkınma. AKP'nin adı bile her zaman bir kandırmacadan ibaret olacaktır. Kadın erkek eşitsizliğini aşmayı ciddi bir parti programı ve uygulamasıyla kendisine hedef belirlemeyen bir parti -ki altı yıldır Türkiye'yi tek başına yönetiyor- yönettiği ülkenin içinde bulunduğu genel durumdan olduğu kadar bu ülkede yaşayan kadınların da içinde bulunduğu durumdan birinci derecede sorumludur. Ancak AB

ile uyum yasaları çerçevesinde yapılan bazı yasal değişikliklerin ve Kürt özgürlük mücadelesi içinde gelişen Kadın özgürlük mücadelesinin Türkiye'de yarattığı değişimlerin de etkisiyle kadınların geliştirdiği baskılar da olmasa AKP iktidarının kadınlar için en ufak bir adım atılması bile söz konusu olmazdı.

Türkiye'de binlerce kadın fuhuşa sürükleniyor

Parti olarak kadına yaklaşımı böyle olan AKP'nin son dönemde tüm Türkiye'nin gündemine getirdiği türban tartışmalarını kadınların özgürlüğü sorunu ile bağdaştırması komik olduğu kadar halklara ve kadınlara saygısızlıktır. Türban eksenli geliştirilen son tartışmaların özü kadının inanç özgürlüğünün çirkin bir tarzda siyasi malzeme haline getirilmesidir. Kadınların tamamen kendi özgür

iradeleri ile belirlemesi gereken bir konunun erkeklerin iktidar kavgasının malzemesi yapılmasıdır. İşin ilginç ve trajik yanı ise bunda başı açık cumhuriyet kadınlarının AKP'li erkeklerin yanında yer alarak böylesi ikiye bölünmüş bir tartışmada erkeklerin cephesini güçlendirmesidir.

Türban konusunun siyasallaştırılmasında gerek dindarlık gerek laiklik cephesinde olsun medyanın da rolü oldu. AKP tüm değer ve ilkelerini iktidarı elde tutmaya peşkeş çekerken medyanın önemli bir kesimi de bunu bir ranta dönüştürüp hükümet politikalarını destekledi. Anketlerle, istatistiklerle, olayları abartarak ya da işleme tarzıyla, öyle bir noktaya geldi ki neredeyse Türkiye'de yaşayan kadınların hepsinin tek sorunu başlarının açık olup olmamasıymış gibi bir yaklaşım geliştirildi.

Türkiye'deki kadınların büyük bir çoğunluğu başı açık ya da kapalı olsun adı konulmayan bu kirli özel savaşta yüreği yanmıştır. Büyük çoğunluğun bu sınırsız ve dindirilmeyen acı karşısında yüreği çırılçıplak kalmıştır. İster örtülü ister başı açık olsun kadınların büyük çoğunluğu yoksullukla çırılçıplak karşı karşıya kalıyorlar her gün. Ve bu yoksulluk öyle derinleştiriliyor ki insanları tüm değerlerinden soyunmaya salt bedensel olarak insan kalma zorluyor. Bunun sonucunda başı açık ya da örtülü binlerce Türkiyeli kadın fuhuşa sürükleniyor. Yapılan birçok anketin de gösterdiği gibi giderek artan yüzdelerde kadınların çok büyük bir çoğunluğu başının açık ya da kapalı olduğu farketmeksizin koca, baba, kardeş, sevgili vb dayacağı yiyor. Başı açık olsun ya da olmasın her yıl binlerce kadın eğitimsizliğin sonucu olarak kendisi ve çocukları ile birlikte ciddi hastalıklarla karşı karşıya kalıyor. Başı açık olsun ya da olmasın hala yüzbinlerce, milyonlarca kadın toplumsal cinsiyetçiliğin yani cinsel eşitsizliğin ağır bedellerini ödüyor. Töreler adına vuruluyor, eğitim-meslek hakkı adına kadınlığından uzaklaştırılıyor. En önemlisi de Türkiye'de tüm bu sorunlar AKP hükümetinin de son altı

yıldır çözüm iradesi gösteremediği Kürt sorununun çözümsüzlüğünden ve yaşanan toplumsal çatışmanın sonuçlarından kaynaklanıyor.

En kalın hatları ile başı açık ya da kapalı Türkiyeli kadınların yaşadığı temel sorunlar bunlar ve bunlar AKP iktidarı döneminde yaşanıyor-ken AKP türban etrafında kadın özgürlüğünü koruduğunu söylemekten utanmalıdır. İster başları açık ister kapalı olsun Türkiye'de yaşayan kadınların çok büyük bir çoğunluğu adalet, barış, refah, sevgi yoksunluğunu yüreklerinde yaşıyor. Büyük bir çoğunluğun başı kapalı olsa da herkes soruyor, türban neyin üstünü kapatmayı hedefliyor? En çok Kürtlerle yürütülen kirli savaşın ve kadınlara karşı yürütülen bu görünmez katliamların üstü kapatılmak isteniyor. Ama maalesef Türkiye'de artık ne bu savaşın ne de kadınlara karşı bunca haksız ayrımcı politikanın üstü ne türbanla ne de başka bir şeyle örtülemez

AKP'nin Türban yasağını kaldırmasının asıl amacını kadın özgürlüğü ile ilgiliymiş gibi göstermeye çalışması tamamen toplumu kandırmaya dönüktür. Bu ne islamla ne demokrasi ile ne de toplumsal ahlakın değerleriyle bağdaşır.

Başörtüsünü gerçekten dini inancı gereği takan kadınlara böyle bir yasak getirilmesine ve bu nedenle eğitim hakkından yoksun bırakılmasına özgürlük mücadelesi veren kadınlar olarak karşıyız. Ancak kökeni çok eski tarihlere uzanan başörtüsünün kadının kendi öz iradesiyle belir-

lenmediğini bilen kadınlar olarak da; kadın bedeninin denetiminin köleleştirilmesinin, mülkleştirilmesinin ve sömürülmesinin simgelerinden biri haline getirilen türbana ve kadınların zorla örtünmelerine de karşıyız.

Türban takan kadınların önemli bir kesimi de aile, çevre, gelenek baskısıyla ya da kazandırılan zihniyetin etkisiyle bir nevi mecburiyetten takıyor. Kadınlar ancak gerçek anlamda özgür, eşit ve bağımsız ortamlarda kendileriyle ilgili kararların nasıl alınacağını iyi bilir. Bu nedenle kadınların özgürlüğünü savunan kadınlar olarak kadınlara zorla, şiddetle, değişik baskı biçimleriyle kabul ettirilmiş davranış ve yaşam kalıplarını savunamayız.

Türban tartışması özgürlükler kapsamında ele alınmalıdır

Kürt özgürlük mücadelesi ortamında gelişen Kadın özgürlük hareketi kadın köleliğinin sorgulanmasında, nedenlerinin, kaynaklarının gün yüzüne çıkarılmasında Önderliğimizin savunmaları ışığında radikal, bilimsel ve özgürlükçü olmayı esas alır. Bu anlamda eşlerinin kapalı, türbanlı kalmasında ısrar eden erkeklerin kurduğu AKP partisinde; başı açık kadınların meclis kürsüsünde, AKP'li erkeklerin sağında, sonunda yer alması bir çelişkidir. Neden AKP'li erkek milletvekillerinin eşlerinin de içinde olduğu kadınların türbanlarını canla başla savunmak üniversite mezunu, başı açık kadınların görevi oluyor? Aynı başı açık

kadınlar aynı yürek açıklığı ile ve radikallikle Türkiye'nin tüm kadınlarının en temel sorunları olan şiddete, yoksulluğa, savaşa karşı da durabilirler mi? Yoksa böyle bir "görevlendirilme" AKP'liler ya da AKP'yi oluşturan daha büyük güçler tarafından mı yapıldı? İlimli islam, politik islam elbisesi giydirilmeye çalışılan Türkiye toplumunu kandırmada türban yasağının kaldırılmasını canla başla savunan bu başı açık kadınların nasıl bir misyonu var acaba? Daha birçok soruyla karşılayabileceğimiz türban tartışması ve bunun etrafında ortaya çıkan tablo özü itibarıyla özgürlükler kapsamında ele alınması gereken bir sorundur. Yani Türkiye'nin binlerce sorunundan sadece birisidir. Önem ölçüsünü rejim kendisine göre ayarlar her zaman.

Bir dönem ana dilde eğitim isteyen Kürt öğrenciler de atıldı üniversitelerden. Bu daha az bir demokrasi sorunu değildi herhalde. Bir özgürlük sorunuuydu. Ama bir tehdit algılaması kapsamında yarıya intikal etti. O öğrenciler de adletsizce eğitim hakkında yoksun bırakıldı. Biz herhangi bir nedenle hiç kimse-nin eğitim hakkında mahrum kalmasını istemeyiz. Bizim için en temel haklardan bir tanesidir. Ancak bu sadece türbanlı kızların bir sorunu değil. Türban sorununun bu kadar büyütülüp meclise taşırılmasına AKP ve MHP'ye oy veren belli bir kesimin baskısı yol açmıştır. Ancak AKP bugün tek başına tüm Türkiye'nin yönetimiye; genç kızların, okula gitmesine engel olan, eğitimde eşitsizliği yaratan düzenlemeleri de meclise taşımaktadır. Kürdistan'da savaş koşullarını derinleştiren AKP, binlerce köyün boşaltılması sonucu metropollerde, şehirlerde yoksullukla boğuşup okula gidemeyen binlerce

"AKP iktidara geldiği altı yıl boyunca tüm topluma olduğu kadar Kürt halkına ve Kürt kadınına da şiddet uygulayan bir hükümet oldu. Askeri, psikolojik, kültürel şiddeti yoğun uyguladı. Bu anlamda devletleşmiş bir hükümettir. Militarist ve imhacı bir geleneğin sürdürülmesinde ısrarlı olan bir devlet adına siyaset yapanların da kadın özgürlüğüne bir katkı sunmaları beklenemez"

küçük kız çocuğunun varlığını ve eğitimden mahrum kaldığını da hissetmeli ve bu kız çocuklarının eğitim hakkından mahrum bırakılmasından da kendisini sorumlu görmelidir. TBMM'de iki gün de bu kız çocukları için tartışma oturumu açmalıdır. Gelenek, görenek dini inanç adına okula gönderilmeyen kızlar var. Tüm bunlar bir ülkenin hükümetinin karşısında sorumluluk taşıması gereken sorunlardır ve bunları da meclise taşıyıp çözüm bulması gerekir. Bunların yanı sıra kadınla-

polislerin joplarla, köpeklerle nasıl vahşice saldırdıkları geliyor. Vurulan kadın gerillaların tanınmaz hale getirilen cenazeleri ve bunların Kürt analarının yüreklerini nasıl yaktığı geliyor. 2006 baharında Amed'te gelişen serhildanlar karşısında Erdoğan'ın "çocuk da olsa, kadın da olsa gereken yapılacaktır" faşizanca konuşması ve çocuklarımızı kurşuna dizmesi geliyor. Hakkari'de çıkan bir çatışmada yaşamını yitiren oğlu Zeki Burak Okay'ın ölümüne 'anlamsız bir savaşta öldü' diyerek tepki gösteren annesi

Neriman Okay'ı ziyaret etmek isteyen Barış Anneleri İnişiyatifi'nin nasıl engellendiği geliyor. Sadece barış isteyen analarımızı barış analarımızı baba-baramızı, kardeşlerimizi Gemlik'te İstanbul'da, Mersin'de joplayan sürükleyen tutuklayan bir hükümet geliyor. Aklımıza 8 Mart-

ları özgürleşmesini ve eşit koşullarda toplumsal yaşama katılımını önleyen birçok olguyu da gündemine alıp çözüm projesi üretmesi gerekmektedir.

Demokrasi ve barış bu hükümetin gündeminde yoktur

Bizler Kürt kadınları olarak AKP'nin ağızından türbanı ya da başka bir meseleyi kadın özgürlüğü ile bağdaştıran tartışmalar duyduğumuzda; aklımıza 2003 yılında barış masası kurmak için Bingöl, Amed, İstanbul'da girişimlerde bulunan Demokratik Özgür Kadın Hareketine AKP hükümetinin sorumluluğunda

larda, Newrozlarda, 25 Kasımlarda yürüyen ve kadın özgürlüğünü aktif savunmak isteyen kadınlara karşı geliştirilen saldırılar geliyor. Kofi Annan "Kadına şiddeti önlemeyen devlet sorumludur" diyor. Peki ya kadına şiddeti uygulayan devletin sorumluluğunu kim nasıl ölçecek?

AKP iktidara geldiği altı yıl boyunca tüm topluma olduğu kadar Kürt halkına ve Kürt kadınına da şiddet uygulayan bir hükümet oldu. Askeri, psikolojik, kültürel şiddeti yoğun uyguladı. Bu anlamda devletleşmiş bir hükümettir. Çünkü ordudan devletin klasik güçlerinden bağımsız bir politikası yoktur. Militarist ve imhacı bir

geleneğin sürdürülmesinde ısrarlı olan bir devlet adına siyaset yapanların da kadın özgürlüğüne bir katkı sunmaları beklenemez. Kaldı ki AKP aynı zamanda

küresel sermayenin çıkarlarına göre yürüyen bir parti olduğu için küresel sermayenin tüm dünyada kadınlara reva gördüğü şiddetten, ölümlerden, fuhuştan ve eşitsizlikten farklı bir kadın vizyonuna sahip olamaz. Bu açıdan da AKP islam adına da en son kadın politikası yaklaşımı belirlemesi gereken bir organizasyondur. Son altı yılda Türkiye’de körüklediği her anlamda toplumsal yozlaşma oldu ve bunun odağında da kadın vardı.

AKP’nin Türkiye’deki misyonu belirginleştirdiğinden beri kadın politikasının ya da politikasızlığının mercek altına alınıp incelenmesi gerekirdi. Türkiyeli kadınlar ne kadar yapılabilir ya da bizler de kendi adımıza ne kadar yapabildik bir özeleştiri ve eleştiri konusudur. Bu anlamda giderek artan bir ilgi, takip, eleştiri ve mücadele ile kadınlar olarak AKP’yi mercek altına alıp sürekli değerlendirmek, islam, özgürlük, demokrasi, kadın özgürlüğü, insan hakları konusundaki ikiyüzlülüğünü ve demogojisini teşhir etmede kadınlar olarak daha aktif olabilmemiz önemlidir.

Bu temelde AKP hükümeti Türkiye’de, Ortadoğu’da ve Avrupa’da kadınların en çok mücadele etmesi gereken bir oluşumdur. Özellikle Türkiyeli kadınların, müslüman kadınların, müslümanın deyip müslümanlığı nereye sürükleyeceği belli olmayan AKP karşısında mücadele etmesi şarttır. AKP altı yıllık iktidarı boyunca birçok söylemi ve eylemiyle kadınlar ve çocuklar karşısında suç işleyen bir hükümet olmuştur. ‘Ne kadın ne çocuk ayırmsız gereken yapılacaktır’ söylemi açık bir suçtur ve insan yaşamına kastı teşvihtir. Bunu yapan bir ülkenin başbakanıdır. On gerilla öldüğünde yanan on ana yüreğine -ki bunlar da hükümet olarak sorumluluğunu aldığı insanlardır. Belki içlerinden bazıları dini

“Savaşa ayrılan bütçe ne kadardır? Kadınlara ayrılan bütçe ne kadardır? Her gün sevdiğimizizi bizden alan bu kirli ve haksız savaşa bütçe ayırmak kadınları katletmekle aynı anlama gelir. Türkiyeli kadınlar bunun karşısında sessiz kalamazlar. AKP de kendisinden önceki hükümetler gibi savaş hükümeti olmaktan ordu gölgesinde yürümekten kurtulamadı”

inançları gereği AKP’ye oy vermiş de olabilir- zerre kadar saygı göstermeden faşizan bir histeriyle askeri kutlayan bir başbakan bir kere sivil bir başbakan değildir. Asker, ordu zihniyetlidir ve ezendir. Bu temelde bütün barışsever kadınların dini, ırkı dili ne olursa olsun AKP’nin savaşçı katliamcı, analara ve çocuklarına kıyııcı politikaları karşısında bir kadınlar cephesi oluşturmalıdırlar. Adalet kadınların ve özellikle anaların ana tanrıçaların başdeğerlerindedir.

Savaşa karşı daha etkili tavırlar geliştirmeliyiz

Analar tüm kadınlar ve genç kızlar AKP hükümetinin adıyla çelişen tüm eylemlerini tutumlarını bir araya getirip ‘AKP’nin suçları’ diye bir dosya oluşturabilirler. Tüm Kürt ve Türk kadınları AKP eliyle kendilerine yönelen ve geleceklerini karartan ortak adaletsizliğe karşı aktif tutum sahibi olmalıdırlar. Bir sanatçı ve müzisyen olan Fazıl Say gibi temiz bir insan böyle bir partinin bir dönem yöneteceği bir ülkede yaşamak istemedi. O çocuk ve kadın yüreğini, ruhunu boğan bir gerçekliğe içsel, insani bir refleks gösterdi. Tüm kadınlar da ruhumuzu, yüreğimizi savaş cenderesine sıkıştıran ve buna da dini alet eden AKP’ye artık daha etkili ve güçlü tavırlar geliştirmeliyiz. Önümüzde 8 Mart var. 8 Mart’ta her zamanki temel talebimiz barış olacak. Ancak Barışı engelleyen tüm güçleri ve özellikle bir özel savaş hükümeti olan AKP’yi, kadınların içinde bulunduğu katliamların sorumlusu olan AKP’yi ve bu haliyle bize AKP’yi sevdirmeye çalışan tüm sözde aydınları güçlü protesto etmek önemlidir.

AKP Türkiye tarihi boyunca 12 Eylül dönemiyle kıyaslanabilecek düzeyde toplumsal yozlaşmayı yara-

tan bir partidir. Yoksullukla köklü çözümler temelinde uğraşmak yerine, iktidarını sürekli besleyecek bir bataklık gibi ele

alıyor ve kurutmaya da yanaşmıyor. İnsanları aş ve iş karşılığında onursuz kılmak istiyor. Kadınların en çok eleştirmesi gereken yönlerden biri de AKP’nin toplumda bu temelde yarattığı tahribatlarıdır. Bunlar karşısında nasıl, hangi araçlarla toplumsal mücadeleye öncülük edeceğimizi belirleme görevi ile karşı karşıyayız.

AKP’nin kadın eğitimine, kadın istihdamına, kadına karşı şiddeti önlemeye vb ayrılan bütçesinin ne kadar olduğunu kadınlar olarak sorguluyoruz. Savaşa ayrılan bütçe ne kadardır? Kadınlara ayrılan bütçe ne kadardır? Her gün sevdiğimizizi bizden alan bu kirli ve haksız savaşa bütçe ayırmak kadınları katletmekle aynı anlama gelir. Türkiyeli kadınlar bunun karşısında sessiz kalamazlar. AKP de kendisinden önceki hükümetler gibi savaş hükümeti olmaktan ordu gölgesinde yürümekten kurtulamadı. Bu nedenle demokrat olması da barışı ve kadın özgürlüğünü savunması da imkansızdır. Kadın karşıtı, kadını sömüren bir iktidar partisidir. Ve kadınlar bunu her fırsatta ifade etmeli ve karşısında mücadele etmelidir.

Son dönemde kadın özgürlüğü adına gündeme konulan ve Türkiye’nin can alıcı birçok sorunun önüne bilinçli olarak geçirilmek istenen türban tartışmaları bir kez daha AKP hükümetinin ve partisinin toplumsal yaralara, sorunlara cevap olmak adına ciddi bir çözüme sahip olmadığını, olamayacağını göstermiştir. Demokrasi, barış bu hükümetin göndeminde yoktur. İktidarını yaşatmak için kime ne kadar gerekirse o kadar taviz vermeye hazırdır. Sadece Türkiye halklarıyla, emekçileriyle, kadınlarıyla, gençleriyle bu ülkenin gerçek sahipleriyle, yurtseverleriyle ile barışık değildir. Ancak bu hükümete gerçek tavir ve cevap da bu kesimlerden gelecektir.

TOPLUM AHLAK VE SANAT

“Sanat veya sanat ürününün tümüyle toplumsal bir öze gelişmesi zorunluluğu vardır. Sanat, bilim ve felsefeden daha çok insanın toplumdan öğrenerek kazanıp üretime dönüştürdüğü ürünlere dayanmak durumundadır. Yine insanın kültürel yaratımlarının yaşama çekilmesi, daha da somutlaşması için yeni biçimler altında topluma yeniden kazandırılıp farklı ürünlerin doğmasına vesile olmasını en fazla sağlayan da sanattır. Sanat hiçbir alanda olmadığı kadar insan yaratımlarına kimlik kazandırma özelliğine sahiptir”

Toplumsallık bireyi besleyen bir ana gibidir

İnsan toplumsal varlığın bir ürünüdür. Toplumsal gerçeklik insanlaşmanın hem nedeni hem de sonucudur. Toplumsallaşma düzeyi ile insanlaşma düzeyi bir biriyle doğru orantılı iki gerçekleşme durumudur. Toplum olmadan insanın diğer canlı varlıklardan farklı bir anlam zenginliğini ve bütünlüğünü kazanacağını düşünmek kadar, insan olmadan da toplum gibi bir varlığın oluşabileceğini düşünmek mümkün değildir. Toplum denilen varlık insandaki yaratıcılığın açığa çıkmasını sağlayan en büyük icattır. Bu anlamda insan yaşamının gelişme kapısını açan bütün icatlarının anası toplumsallık denilen icattır. İlk insan atalarının daha yeni yeni doğadaki diğer oluşumlardan kendilerini farklı kılacak bir yola girmesine imkan tanıyan toplumsallık dediğimiz özellikleridir. İlk insanların hayatta kalmak için büyük yaşam mücadelesindeki imtihanlarını başarıyla geçmesine olanak tanıyan da onların bilinçli-bilinçsiz olarak kendilerinde taşıdıkları toplumsal karakterleri olmuştur. Bu realite sadece ilk insanlar için geçerli bir durum değildir kuşkusuz. Bugün de bir insanlıktan bahsediyorsak bir yeni insan arayışı içindeyse bu toplumsallıktan kaynaklı insanda oluşmuş maddi-manevi sisteminden kaynağını almaktadır. Toplumsallık insan bireyini besleyen bir ana gibidir. İnsanın içinde terbiye edildiği, olgunlaştığı kimlik kazandığı

mekân da toplumdur. Toplum, insan bireyine rağmen ama onun varlığına dayalı olarak vardır.

Tüm olgularda olduğu gibi toplumun da kendi öz yasaları vardır. Yine her olguda olduğu gibi toplumun doğru bir işleyiş ile olması gereken doğrultuda gelişmesi için toplum içinde yaşayan insanların o yasaları bilmesi, o yasaları yaşamsal kılması ve geliştirmesi bir zorunluluktur. Çünkü toplumsal yasalar insan yaşamının yasalarıdır. Kuşkusuz toplumsal gerçeklikten ve onun insanı insan eden gücünden ve yasalarından bahsederken toplumun devletçi karakterinden dem vurmduğumuz baştan belirtmek istiyoruz. Çünkü toplumun devletçi biçimi bizim toplum olarak vurgulamaya çalıştığımız varlığın 'yoldan çıkmış' tarzıdır. Biz, özellikle Önderliğin Bir Halkı Savunmak adlı eserinden sonra toplum derken, kendi içinde kadın merkezli, ahlaki ilkeye dayalı, komünal, demokratik ve toplum-birey den-

gesinin en yararlı bir noktada kurulduğu var olma biçimini ve bu temel kuruluş ve bir aradalık ilkelerine dayalı insanlık gerçeğine vurgu yapıyor ve onu esas alıyoruz.

Toplum özünde ahlaki bir birliktir

Toplumsal yasaların temelini oluşturan yasa, toplumun ahlaki bir örgüden oluşuyor olması gerçeğidir. Toplum özünde ahlaki bir birliktir. Ahlak, insanın bir arada olmasına neden olan ihtiyaçların insanda yarattığı edimlerinin dışavurumudur. Ahlak aynı zamanda bir insanın gönüllü birliktelikten doğan yaşam gerçeğinde görev ve sorumluluklarını insani bir görev olarak bilmek ve yerine getirmesidir. Birlik olmayı bilmek, paylaşımcı olmak, eşitlikçi ve adaletli olmak bu ve benzeri değer yargılarının pratik yaşayışı olarak etkinliklerde bulunmak ahlaklılıktır. Her ne kadar

insanda toplumsal olma gerçeği bir öz olarak varsa da öğrenme kültüründen dolayı insan kendisine ait olan birçok özelliğini toplumsal yaşam içinde değişik yöntemlerle sonradan başkalarından öğrenerek yasar. Bu ahlak için de böyledir.

Ahlakilik bir toplumsal kültür olayıdır. İnsanın toplumsal gerçeklik içinde kazandığı zihniyet kalıplarının ve ölçülerinin rengi her konuda olduğu gibi ahlakiliğini de belirler. Neyin doğru, neyin yanlış olduğu yine yarar ve zarar, güzel çirkin, gibi birçok yaşam ölçüsü insanın sonradan kazandığı zihniyet örgüsüyle direk bağlantılı durumlarıdır. İnsan toplumsuz, toplum da ahlaksız olamaz. Bu temel ilkedden hareketle rahatlıkla belirtilebilir ki var olan bir olgunun yine sonradan öğrenilerek maddileşen bir gerçeğin doğruluk derecesi onun toplumsal düzeyi ile doğru orantılıdır. Eğer toplumu 'varlık koşulumuz' olarak kabul edeceksek tüm değer yargılarımızı ve etkinliklerimizin ürünlerini toplumsal gerçeğin kendi öz terazisine vurabilir, buradan çıkan sonuçlardan hareketle ne kadar insani -yani olması gereken- olduğunu rahatlıkla ölçebiliriz. Bu özellikle günümüzün postmodern dünyasında yaşanan anlam ve kavram kargaşasında başvuracağımız temel bir yöntem olmak durumundadır.

Toplumsallık için yeniden üretime katılım sağlanmalı

Toplumsal gerçeğin her hangi bir aşamasındaki zihniyet durumunu ve insanların toplumsal gerçeklikle yaşadığı uyumu ya da uyumsuzluğunu onun değişik üretim alanlarındaki ürünlerinden öğrenebiliriz. İnsanın en çıplak bir biçimde kendi gerçeğini dışa vurduğu sahalar olmasından dolayı felsefe, bilim ve sanat olgularını insan, toplum ve ahlak bütünselliğinin karakterini anlaşılır kılmak için ele alabiliriz. Çünkü bu her üç olgu da toplumsal zihniyeti belirler. Felsefe, bilim ve sanat toplumdan öğrenme ve toplumu yeniden yaratmada hiçbir etkinlik sahasında olmadığı kadar bir

içeriğe ve özgünlüğe sahiptir. İnsanın maddi ve manevi kapasitesinin toplamı içinde bu her üç alanın payına düşeni çıkarmaya kalkarsak insana geriye çok az şeyin kalacağını belirtmeye bile gerek yoktur.

Bu alanların diğer bir özgünlüğü de kendi dönemlerindeki zihinselliğin zirvesini temsil eden kişi ya da guruplarca yapılmasıdır. Toplumsallık içinde toplumsal yeniden üretime katılmaya yol açan öğrenme olgusunda temel rol oynamaları da buradan ileri gelmektedir. Felsefe insanda sorgulamaya yol açıp yeni bir düşünsel mecra akmaya yol açarken, bilim daha çok toplumun maddi üretiminin gelişimine katkı yapan bir özellik gösterir. Felsefe genel düşünsel üretimi ifade ederken bilim daha somut ve güncel olanla ilgilenen bir konumda olur. Sanat ise düşünülüp pratikleşenlerin anlaşılır kılınmasına onların yaşama daha rahat ve kabul edilir bir tarzda çekilmesine katkı yapar. Sanat; çok sert olan bir yaratımı yumuşatarak toplumsal yaşama çekebildiği gibi gerçekleşmesi imkansız gibi görünen bir ihtiyacın düşünülüp tasarlanmasını ve yaratılmasını da sağlar.

Sanat ürününün toplumsal öze gelişme zorunluluğu vardır

Bu noktalardan hareketle her hangi bir dönemin insanların nasıl düşündükleri, bu düşüncelerini nasıl pratikleştirdikleri ve bu pratiklerini toplumsal yaşamın diline hangi biçimlerde yansıttıkları temelinde o

dönemin toplumsal karakterini ya da ahlaki örgüsünü anlamak mümkün olabilmektedir.

Toplum ve onun ahlaki bütünselliğini en çok tanıma ve anlama zemini sunan kuşkusuz sanattır. Çünkü sanat veya sanat ürününün tümüyle toplumsal bir öze gelişmesi zorunluluğu vardır. Sanat, bilim ve felsefeden daha çok insanın toplumdan öğrenerek üretime dönüştürdüğü ürünlere dayanmak durumundadır. Yine insanın kültürel yaratımlarının yaşama çekilmesi, daha da somutlaşması için yeni biçimler altında topluma yeniden kazandırılıp farklı ürünlerin doğmasına vesile olmasını en fazla sağlayan da sanattır.

Bitki hayvan resimlerinin çizilmesi yaşamın sanat dili olmaktadır

Sanat hiçbir alanda olmadığı kadar insan yaratımlarına kimlik kazandırma özelliğine sahiptir. Sanatın bu yanını toplumsal gelişimin her döneminde ve o dönemin kendi karakterinde görmek mümkündür. Örneğin bilinçli toplumsallığın başlangıç dönemlerinde yaşamın bütününe oluşturan eylemlerin yansıtılış tarzında ki sanatsallığı değerlendirdiğimizde bu özellikleri çok açık ve sade olarak görebilmekteyiz. Toplumsal kuruluşun gerçekleşmesine öncüllük eden kadının figürlerinin yapılması, ürünlerin paylaşım anlarının zevk veren duygularını ifade eden törenlerdeki ritüeller yine yararlı olan bitki ve hayvan resimlerinin çizilmesi yaşamın sanat di-

liyle izahı olmaktadır. Burada önemli olan şey sanat dilinde anlaşılır kılınmak istenen olguların tümünün toplumsal yaşamın gelişmesine temel teşkil eden olgular olması gerçeğidir.

Toplum neye dayanarak geliyorsa o şey daha güzelleştirilmiş bir tarzda insanların zihniyetine sanatın estetik gücüyle yerleştirilmeye çalışılmaktadır. İnsanların kendi geleceklerini daha sağlıklı oluşturmak için ihtiyaç duydukları ne varsa sevilip sayılmalarına yol açmakta ve bunlar sanatla daha çok sevdirmektedir. Sanatsal etkinliğin bu biçimde yaşamı mümkün kılan eylemleri insana yansıtışı, insan oğlunun kendi ürünlerine içten bağlanmasını getirerek ahlaki olmayı sağlamaktadır. Bu şekilde toplumsallığın başlangıç dönemlerinde toplumsal yaşamın kuruluş dili ağırlıkta sanatsal olmuştur. Ya da sanat o dönem yaşamının vazgeçilmez dili olmuştur.

Devletli toplumlarda sanat

Toplum şekillerinin var olmasını sağlayan değer yargılarının sanatın özgün dili ve tarzıyla sunumu, gücünden hiçbir şey kaybetmeden günümüze kadar bir yeniden yaratım şekli olarak gelmiştir. Toplumun köleci biçimindeki mitolojilerin edebi karakteri, bu toplum sahiplerinin güç simgesi olan tapınakların mimarisi, egemen erkeği övgü ile tanımlayarak topluma kabul ettiren destanlar, şiirler, şarkılar ve tiyatro oyunlarının bu toplum biçiminin yeniden yaratılması ilkesi temelinde insanlığa kabul ettirmekteki rolünü kimse inkâr edemez. Kıscası toplumun köleci bir karakter kazanması için gerekli olacak hangi 'değer' varsa onun övülmesi, estetize edilmesi, insanlara çekici gelecek biçime kavuşturulmasında temel işlev sanatın olmuştur. Daha öncede vurgulandığı gibi sanatın katlanılmaz kadar sert olan bir toplumsal çelişkiyi yumuşatarak insana sunması özelliği en çokta bu dönemde sistem kazanmıştır. Kuşkusuz ki bu toplum biçiminde sanatın yumuşatarak anlaşılır kıldığı çelişkiler yaşamın doğal seyri içinde olup bitenlerin sanatsal sunumu değildir. Burada yapılan toplu-

“İnsanların kendi geleceklerini daha sağlıklı oluşturmak için ihtiyaç duydukları ne varsa sevilip sayılmalarına yol açmakta ve bunlar sanatla daha çok sevdirmektedir. Sanatsal etkinliğin bu biçimde yaşamı mümkün kılan eylemleri insana yansıtışı, insan oğlunun kendi ürünlerine içten bağlanmasını getirerek ahlaki olmayı sağlamaktadır. Bu şekilde toplumsallığın başlangıcında toplumsal yaşamın dili ağırlıkta sanatsal olmuştur”

mun devletçi karakterinin gayri ahlaki yanlarını ve büyük baskı mekanizmalarını insanlara kabul ettirmek, bir biçimde yanılısama yaparak insanları kandırmaya ve sisteme gönülden hizmet eder duruma getirerek köleci ahlaki geliştirmedir. Toplumsallıktaki sapmaya paralel insanların yoldan çıkmasına bu dönemde en büyük hizmetti sanat yapmıştır demek yerinde bir değerlendirmedir. Toplumun devletçi dönemindeki sapması gibi sanatın bu tarzda işlevselleşmesi de hiç tartışmasız ki bir sapmadır.

Sanatın toplumsal değer yargılarını ele alış tarzı nasıl olmalıdır

Aynı sapmanın feodal dönemde de feodal toplumun toplumsal gelişim diyalektiğine paralel olarak sürdüğü ve bu ilkenin en çokta kapitalizmde nerdeyse yaşamı belirler bir düzeye ulaştığını gündelik yaşamdan rahatlıkla çıkarabiliyoruz. Kapitalizmin bir sistem olarak sermayesini artırırken yani kar üzerinden kendini güç yaparken yaptığının esasta toplumun özünü oluşturan ahlaki örgüyü parçaladığı, komünaliteyi darmadağın ettiği bilinmektedir. Yine toplumun komünal özünün dayandığı gerçeklik olan kadına kapitalizmin varlık gerekçesi olarak saldırması da bilinen diğer bir gerçekliktir.

Hal böyle iken kapitalizmin kendini topluma kabul ettirmesinde önemli bir saha olarak sanatın işlevi ya da sanatın toplumsal değer yargılarını ele alış tarzı nasıl olmaktadır? Bir ke-re kapitalizmin sistem olarak toplum karşısı olduğu bilinmek durumunda-dır. Kapitalizm için en önemli gerçeklik bu noktada ortaya çıkmaktadır. Sanatın toplumsal değerlerden beslenmesi zorunluluğu göz önüne getirildiğinde sanatsal yozlaşmanın ne-

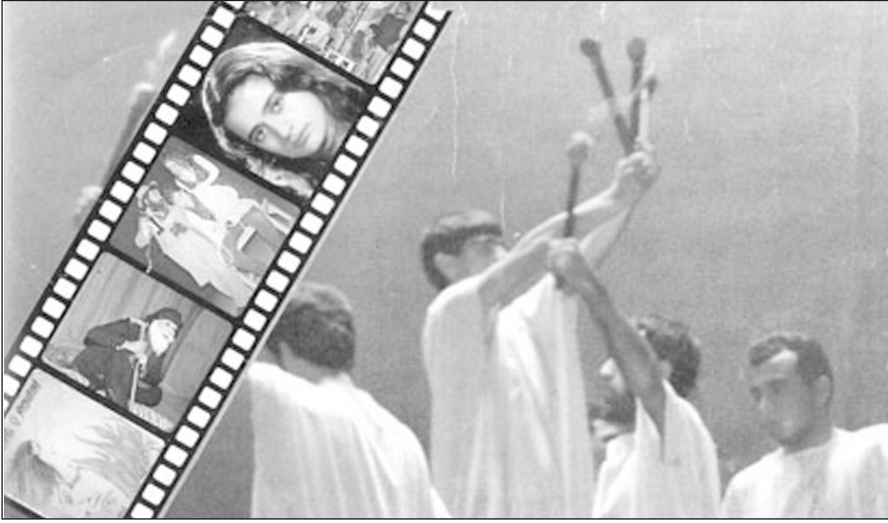
den en çok bu dönemde gerçekleştiği de anlaşılmış olmaktadır.

Sanat ve sanat ürününde biçim, estetik, imgelerle anlatım, sanatsal zihniyetin zirvede seyretmesinden kaynaklı eleştirel olma gerçeği, ruhsal ve düşünsel zenginlik yaratma gibi özgünlüklerin tümü kapitalizmde daha çok para kazanmak için yeniden ve yeniden egemen kesimlerin hizmetine sunulmak için kullanılır.

Sanatçı olay ve olgulara hassas yaklaşan insandır

Sanatın gücüyle insana ve topluma ölçü kazandırmak temelinde yeni değerlerin kazanılmasına yol açmak bugün sistemin lehinde müthiş bir inceliğe kavuşmuştur. Bugün toplumun uyuşturularak rahat yönetilir bir duruma getirilmesinde en önemli işlevi sanatın gördüğü ve sanatın tam bir toplum karşıtlığı rolü oynadığı rahatlıkla söylenebilir. Dolayısıyla en büyük toplum karşıtlığının başka bir deyimle ahlaksızlığın sanat sermayedarlarınca sanatçılar eliyle sanat ürünleri yoluyla yapıldığını rahatlıkla söylemek mümkündür. Günümüzde insanın toplumsal bir varlık olduğu, toplumun komünal öze dayalı olduğu ve bu ilkelere hissederek bir arada olmayı ifade eden düşünce ve duyguların bütünselliğini ifade eden şeyin ahlak olduğunu yansıtan bunun etrafında yaşamın kendini yeniden üretimini salık veren neredeyse ne bir sanat insanına ne de sanat ürününe rastlanmamaktadır. Özendirilen şey bireycilik ve özel mülkiyet etrafında olup biten kavgalar ve bu kavgaları yapan tiplerdir.

Sanat insanı, toplumda en duyarlı olan, olay ve olgulara en hassas yakla-

şan kişi olarak herkesin kolay göremediğini görebilen ve yaşanan sosyal sorunlara çözümler üretecek zihniyetin oluşmasına katkı sunan bir duruşa sahip olmak zorundadır.

Sanatın para kazandıran yönü çok fazla önemsenmemelidir

Toplumun yaşamını belirleyen pratikler-eylemler neler olmuşsa sanatın bunları kendi özgün yöntemleriyle sunması gerekir. İnsanın beğeni ölçülerini tercihlerini yükseltmek üzerinden sürekli değişimi ve ilerlemeyi en çok da sanat öngörür ya da böyle öngörmek durumdadır. Toplumsal yaşamın anlamlı kılınması için sanat tüm dönemlerde olması gereken toplumsal yeniden üretimi yapmakla yükümlüdür. Özünde sanat böyle bir faaliyetdir.

Sanatsallık birilerinin diğer insanlardan çok yetenekli olması ya da birilerinin bunu çok severek yapmasından kaynaklı bir olgu değildir. Sanat için gerekli olan diğer birçok şeyin sonradan kazanılacağı, eğitimle geliştirilebileceğini biliyoruz. Ancak bugün sistemin yaşam alanlarını parsellemesinden ötürü sanatla uğraşanlar da kendilerine has bir 'sanat dünyası' yaratmışlardır. Sanat adeta birilerinin işiymiş gibi bir hava estirilmektedir. Sanatçıların çok önemli bir kesimi sanattan kazandıklarıyla neredeyse dünyanın en zenginlerinden olmuşlardır. Sanatın para kazandıran yanının çok fazla önemsenmesinden dolayı sanat ca-

miası içinde kendine has bireyciliklerin kaprislerin oluşmasına yol açmıştır. Tıpkı sistem içindeki diğer alanların özgün işleyişe kavuşması ve kendilerine ait hukuk belirlemele-ri gibi sanat da etrafına bir çember çizmiştir. Sanayi şirketlerin kendi aralarındaki rekabeti gibi sanatçılar arasında da rekabetin olması bile kendi başına birçok hususu anlatmaya yeter. Bu çember ne kadar hızlı sistemin büyük çemberinin yönünde dönerse o kadar çok para gelmektedir. Sistem için gerekli olan insan, bireyci ve iktidarcı tiptir ve en kutsal şey özel mülkiyettir. Özel mülkiyet toplumdan çalmaktır.

Sanat toplumsal olmak zorundadır

Sanat günümüzde toplumun kültürel değerlerini pazarlamaktadır. İnsanlar bilimsiz hatta felsefesiz de olabilir ama sanatsız olamazlar. Bu sanatçıların yeteneklerinden ve diğer insanların yeteneksizliğinden kaynaklı gelişen bir gerçeklik değildir. Toplumsal yaşamda işleyen soyutun somuta dönüşüm yasası gereği, sanat soyutlamalar yaparak toplumsal hafıza yarattığı için insan yaşamında olmazsa olmaz bir olgudur. Bugün ağırlıkta sanatçıların ve özellikle sanat etrafında oluşmuş sermaye şirketlerinin daha da zenginleşmek için sanatı kullanmaları yukarıda vurguladığımız sistemin ahlaksızlığını kullanarak zenginleşmeyi sanat üzerinden yapma tarzlarından kaynaklanmaktadır. Toplumdan maddi ve ma-

nevi olarak özel mülkiyet ilkesine göre yararlanmakta, çalmaktadırlar. Çalmak hırsızlıktır. Oysa ahlaklı olmak demek toplumsal olmak, toplumsal düşünmek ve yaratmaktır.

Bu hırsızlık eylemi, ahlaksızlık devletçi toplumda ahlaki bir ilke olarak geliştirilmekte ve tüm insanlık buna çekilmek istenmektedir. Her devletçi toplumsal sistem bunu kendi varlık koşulu olarak hep uygulamış ve o dönem sanatı da bu temel yöntemleri kendi alanında pratikleştirmişti. Bugün de mevcut olan bu yöntemin kapitalistçesidir. Kapitalizm ekonomik bir sistem olarak toplum karşıtı bir yapılanmaysa bu sistemi topluma beğendiren onu insanlara sevdiren bu beğeni ve sevgiyi geliştiren sanatın oluşturacağı beğeni ölçülerinin de toplum karşıtı olmadığını söylemek saflık olur. Bu çarkın dönmesi için tüm yetenekler, imgeler ve estetik kurallarını işlemek en büyük sanatçılık olarak ortamda dört dönmektedir. Tüm birincilikler, ödüller bu çarkın işleminde yetenek gösterenlere verilmektedir. Bunun en iyi yapanlar 'idol' olarak topluma sunulmaktadır. Bu 'idollerin' konuşmaları, yemeleri, içmeleri, giyimleri kısaca tüm davranış halleri moda olarak insan topluluklarının gündelik yaşamlarını etki altına alarak pazar içine çekmekte ve sisteme entegre etmektedir. Sanatın hem para getiren hem de malların satılmasına hizmet eder durumu bu sapmadan ileri gelmektedir. Sanat artık kendisi ile beraber birçok değer yargısının satılmasına da hizmet etmektedir.

Kadın sanat adına pazarlanıyor

Sanatın toplumsal ahlaka karşı içine girdiği en büyük karşıtlığı yine gözlemleyebildiğimiz kadarıyla kadın-sanat konularında görmekteyiz. Pazar ve tüketim amaçlı yapılan sanata sermaye getiren her şeyin bir imge olarak kullanılması anlaşılabilir. Erkek egemen sistemde sermaye sahibi olarak alım gücü olan erkek olduğu için pazarlanacak şeylerin erkeğin düşünce, duygu ve güdüsüne hitap etmesi esastır.

Devletçi toplumda pazar sahibi ve alıcının erkek, pazarlananın kadın olması bu ilkedен kaynağını almaktadır. Özellikle kadının bugün sanatta tam bir pazarlanan ve ürünü pazarlayan imge olarak kullanılması da buradan ileri gelmektedir. Bu ilke burada anlatıldığı kadar basit bir pazar işleyiş mekanizması içinde gerçekleşmemektedir. Kadını bu temelde kullanım tarzının binlerce yıllık arka planı vardır. Toplumun kendini tanıma kavuşturduğu güç kadındır. Toplumun öz yasaları kadının doğasından yansıyan değerlerin kurumlaşmasından şekillenmiştir. En güçlü toplumlar kadının etkinliğini en fazla yansıttığı komünal demokratik karakterli toplumlardır. Toplumsal gerçeklikten sapmanın zirvesi olan kapitalizmde kadın karşıtlığı bu tarihsel yasadан kökenini almaktadır. İlk sanat ürünleri olarak değerlendirebileceğimiz heykellerin kadını işlemesi, ritüellerin kadını kutsamasından en son kadını erkeğin hizmetinde oynatılan bir fiğüre dönüştüren bugünün sanatı ilginç bir durum teşkil etmektedir. Sınıflı toplumla birlikte kadının bir insan ve bir cins olarak toplumsal etkinlikten düşürülmesinin ilk sonuçları kadını erkeğin mülkü olarak cinselliği ile erkeğin ve sistemin hizmetine sokulmasıdır. Bu realite her dönem daha da geliştirilerek günümüze kadar gelmiştir. Günümüz sa-

natında da kadının tam bir cinsel fiğüran olarak kullanılması bu yasanın bir sonucudur. Bu sapmada sanat, toplum ve tarihsel arka plan diyalektiğinin nasıl işlediğini bir kez daha görebilmekteyiz.

Sanatı ideolojilerden kopuk ele almamalıyız

Sanatsal yaratımda bizzat kendisi bir sanat olan toplumsal yaşam ve ihtiyaçlar diyalektiği ile bu ihtiyaçların belirlendiği merkezler kadar, ihtiyaçların anlam-olgu ilişkileri bakımından da incelenmesi, belirttiğimiz bütün diğer noktaların bir bakıma kısmi de olsa temel mantığını verecektir. Bir kere kesinlikle sanatsal eylemler toplumu tanımlayış biçimi olmak kadar, bu tanımlamaların toplumdан kaynaklanmak gibi bir gerçeğinin olduğu da unutulmamalıdır. Hal böyleyken bu ikili bir birini besleme durumunu inkar etmek anlamına gelen kimi kendilerince 'ideolojik olmayan' düşünüş biçimlerinin parçaladığı bilinç biçimleriyle sanatsal etkinlik ve yaratım ilişkisini koparan, anlam dizgelerinin varlığı da endişe vericidir. Postmodernizmin kendi somutunda bütün dünyaya hakim kılmaya çalıştığı bu anlayış 'anlamın anlamı yoktur, anlamın anlamı sonsuz imadır' biçiminde formüle edilebilmektedir. Bu yüceltil-

mesi gereken ile reddedilmesi gerekenin bir saptırmayla bir birine karıştırıldığı çarpık bilinçlendirmedir. İdeolojik-felsefi boyutları bir tarafa, sanatsal etkinlik açısından son derece kapsamlı irdelenmesi gereken yan da budur. Kuşkusuz her hangi bir sanatsal etkinliğin kim tarafından, kimin için yapıldığı sorusu o etkinliğin köken ve amaçlarını ele verecektir. Postmodernizm özelinde bu bütün saptırma çabalarına rağmen cevabı bulunmuş bir sorudur. Hiçbir etkinlik yoktur ki bir düşünsellikten, toplumsallıktan ve onun düşünsel örgüsü olarak ideolojiden kaynaklanmasın, ondan beslenmesin ve ona dönmessin.

Sanat toplumdan gelmiştir ve onu ilerletir

Avrupa ortaçağında kilisenin elinden kurtarılan, bunu reform ve rönesans ile başaran sanatsallık postmodernizm özelinde yeniden adeta kiliseye, engizisyona gönderilir gibidir. Sanatsal duruşun cezalandırılması artık toplumcu, demokratik nitelikleri ölçüsünde arz-talep dengesinden dışlanması tarzında olabilmektedir. Bu bile tek başına postmodernizmin sanki bir din görüntüsüne büründüğünün açık kanıtıdır.

Açık ki sanat bir var olma biçimi olarak kendinden bir şey değildir. Yine sanatsal duruş ve yaratım bir süreç olarak insanlık tarihi ve onun demokratik talepleriyle birlikteliğini inkar edemez. Bizim anılan kimi yaklaşımların gıdasını aldığı Avrupa modernitesinin 'doyuma ulaşmış' özel bilinç biçimlerinin tekelinde şekillenen tartışmalarla entelektüel düzeyde tartışma ve karşıt argümanlar bakımından olmakla birlikte zihinsel birlikteliğimiz olamaz. Toplumsal kuruculukta sanatın rolünü düşünürken onun kaynaklandığı ve dayanmak zorunda olduğu ahlaki duruşu da tarihinden alması gerektiği, yansıtacağı gerçeklerin de buradan çıkış bulabileceği gerçeği tartışmasızdır. Sanat, toplumdan gelmiştir, onu ilerletir, ona döner.

Tari ve Sülbüs dağının söylencesi

“Artık fiziksel olarak aramızda olmayacaklardı. Ama nasıl unutulabilirlerdi ki, yoklukları her an, her saniye belli oluyor ve hissediliyorsa onlardan ayrıldık diyebilir miydik? Analar dün olduğu gibi bugün de yarın da Sülbüs dağının karlı zirvesine çıkıp şafak aydınlığını yayan beyaz fistanlı iyilik meleğine yakaracaklar. Ve toprak onların istemlerini kabul edip; iyiliğini, bereketini, doğurganlığını gösterecek ve karanlığa karşı savaşıyan güzel insanlar doğacak. Ve bu devinim hiç durmayacak”

“Gözler sessizlikle anlatılmak istenenin dili olmuştu”

Şevdin vadisinde yaz aylarının bunalıcı sığacı yerini sonbaharın serinliğine bırakmıştı. Sonbahar ağır ağır ilerliyordu. Sararan yapraklar Sülbüs ve Tari dağının bağrında kopan rüzgarların yardımıyla dökülüyordu. Bu hazin sona engel olamamanın verdiği çaresizliğin, yanında, dökülüp toprağa karışarak baharda yeniden doğmanın umudu beni hep heyecanlandırmıştı. Yayladere'ye geleli yaklaşık bir ay oluyordu. Uzun ve sert geçen kışı rahat geçirmek için hazırlık yapmamız gerekiyordu. Kış erzağımızı temin etmek için köylere girmek zorundaydık. Bu tehlikeliydi, olası bir çatışma kaygısı yaşanıyor. Çünkü böyle bir çatışma Başkan Apo'nun başlattığı, barış ve demokrasi sürecini zora sokabilirdi. Sorun kayıpların bizden veya Türk ordu güçlerinden olup olmaması değildi. Çünkü her iki durumda da zarar gören barış ve demokrasi süreci oluyordu. Parti bu konuda sürekli uyarılarda bulunuyordu. Ama Türk devleti içinde savaştan, kandan beslenen kesimler sürekli operasyon yapıyor ve kardeşçe birbirimize saygı duyarak, kabul ederek yaşayacağımız bir ortamın oluşmasına engel olmak istiyorlardı.

Üstlenme çalışmalarımız eskisi gibi olmamalıydı. Yani rastgele köylere girmememiz gerekiyordu. Ama zorunluluklar bizi köylere girip hazırlık yapmaya zorluyordu. Dikkatli olmamız gerekiyordu. Bu düşüncelerle Şevdin vadisinin sarp ve meşe ağaçlarıyla kaplı yamacındaki patikada yürüyorduk. Orman sık olduğundan noktadan öğlene doğru ayrılmakta bir sakınca görmemiştik. Gideceğimiz köyü henüz hava kararmadan keşfetmemiz gerekiyordu. Yol boyunca yeşille düşen sarartıyı gördükçe uzun kışı düşünüyor ve kendime, hızla hazırlıklarımızı yapmamız gerektiğini telkin ediyordum. Başkan Apo'nun “gerilla Güney'e çekilsin” talimatıyla eyalet gücünün üçte ikisi güneye gitmişti. Biz Yayladere gücü olarak seviz arkadaşlık. Sayımızın az olması

hareket kabiliyetimizi artırmış ve bizi rahatlatmıştı. Köye yakınlaştığımızda önümüzde bir koyun sürüsünün gittiğini gördük. Baharın sonlarına doğru çıktıkları Sülbüs ve Tari dağlarının zozanlarından dönüyorlardı. Onlar da mevsim sonu olduğundan kış hazırlıklarını yapmak için yerlerine dönüyorlardı. Sürüyü görünce dönüp bütün ihtisamıyla arkamda yükselen Sülbüs ve Tari dağlarına baktım. Sülbüs sarı elbisesini giymiş bütün güzelliğiyle karşımda duruyordu. Adil arkadaşım Yayladere'ye geldiğimiz ilk günler Sülbüs ve Tari dağı hakkında anlattığı söylene geldi aklıma, Kürdistan'da her dağ olduğu gibi Tari ve Sülbüs'ün de söylencesi vardı.

hareket kabiliyetimizi artırmış ve bizi rahatlatmıştı.

Köye yakınlaştığımızda önümüzde bir koyun sürüsünün gittiğini gördük. Baharın sonlarına doğru çıktıkları Sülbüs ve Tari dağlarının zozanlarından dönüyorlardı. Onlar da mevsim sonu olduğundan kış hazırlıklarını yapmak için yerlerine dönüyorlardı. Sürüyü görünce dönüp bütün ihtisamıyla arkamda yükselen Sülbüs ve Tari dağlarına baktım. Sülbüs sarı elbisesini giymiş bütün güzelliğiyle karşımda duruyordu. Adil arkadaşım Yayladere'ye geldiğimiz ilk günler Sülbüs ve Tari dağı hakkında anlattığı söylene geldi aklıma, Kürdistan'da her dağ olduğu gibi Tari ve Sülbüs'ün de söylencesi vardı.

Tuzun ve ekmeğin bereketi

Söylediğine göre Tari ve Sülbüs birbirine gönül veren iki gençmiş, töreler kavuşmalara engel olmuş. Töreymiş çiğnenmezmiş. Boyun eğmek gerekirmiş. Bunu kabullenmeyen Tari ve Sülbüs kavuşmayacaklarını anlayınca bir araya gelip tanrıya yakarmışlar. Tari demiş ki, - Yüce tanrı benim adım Tari yani karanlık. Beni adım gibi sürekli karanlık olan bir dağa çevir.

Sülbüs ise,

- Tanrım beni şafak aydınlığını yayan beyaz fistanlı iyilik meleği Sülbüs (Sipeleya serê Sodirî) gibi sürekli aydınlık olan bir dağa çevir diye dua etmiş. Sonra Tari, Sülbüs'ün elini tutup diz üstü çöktüğü yerden kalkmış. Dileklerini kabul eden tanrı onları dağa çevirmiş.

Tari'ye baktım. Sülbüs'ün tersine vakur duruşuyla insanı alıp derin düşüncelere götürüyordu. O günden sonra Sülbüs ve Tari dağı yöre halkı tarafından kutsal sayılmış. Sülbüs dağının zirvesi her yıl özellikle çocuğu olmayan kadınlar tarafından ziyaret edilirmiş. İnanişâ göre; şafak vaktinde Sülbüs dağının karşı zirvesine tırmanılır. Dua eden kadın sol avucundaki tuzu ve sağ elindeki ekmeği doğan güneşe gösterip ağlarmış. Dökülen göz yaşlarının tuzun ve ekmeğin bereketini karın altındaki kutsal toprağa taşıyacağına ve bunun sonucunda toprağın uyanarak iyiliğini ve doğurganlığını kadının rahmine gönderceğine inanılmış.

Söylenceyi hatırlayınca tarif edemediğim bir duygu ve hüznün bütün benliğimi sardı. Kendi kendime "tuz ve ekmeğin bereketi su aracılığıyla toprağa kavuştu ve toprak ürününü binlerce yıl geriliklerle, karanlıkta yaşama mahkum edilen halkımıza Başkan Apo olarak verdi" dedim.

Önderliğimizin bir yıldır esaret altında olması beni kahrediyordu. Yaşadığım suçluluk duygusu içten içe kemiriyordu bütün bedenimi.

Adil arkadaşın sesiyle, kendimi kaptırdığım düşüncelerden sıyrıp, bulunduğum mekana geri döndüm. "Gidip çobandan köy hakkında bilgi alalım" diyordu. Hemen üç arkadaşı görevlendirip bilgi almak için çobanın yanına gönderdim.

Çoğu zaman ölüm korkar bizden

Giden arkadaşların getirdiği bilgi bir hayli önemliydi ve bana birçok şey çağırıştırmıştı. Çoban, dört arkadaşımızın sırtlarında çantalarıyla bir saat önce yanından geçtiğini söylemiş. Bunların bizden olmadığını çok iyi bi-

"Birden beş altı metre önümde elinde telsizi olan bir subay gördüm. Askerleri koordine ediyordu. Telsizle konuşurken kodunun Tepe-10 olduğunu anladım. Ağır adımlarla olduğumuz yere doğru ilerliyor, korku dolu gözlerle ağaçların arasını kontrol ediyordu. Subay bir iki adım daha attı. Nefesimi tutmuş, Kalp atışlarım gitgide hızlanıyordu. Birkaç metre önümde durdu"

liyordum. Çünkü alanda bizden başka kimse yoktu. Kaldı ki çobanın tarif ettiği patika ve araziye başka arkadaşlar bilmiyordu. Adil arkadaşına, "bunlar gerilla kılığına girmiş kontralar olmalı" dedim. Ve köye gidip-gitmeme konusunu tartışmaya başladık. Fakat zorunluluklar ve geçen zaman bizi bu bilgiye rağmen köye gitme yönünde karar almaya itti. İçimde yanlış yapıyoruz diye düşünmeme rağmen köye girme kararını aldık. Sanki ölüm bu kez gerçekten bizi hiçbir ikirciklik duymadan çekiyordu. Aslında sürekli ölümle birlikte yaşarız, ama hiçbir zaman ona karşı gözümüzü kırpmadık. Onun için çoğu zaman ölüm korkar bizden, kaçardı. Fakat bu kez ölüm bile bizim bu kadar üzerine üzerine gitmemize şaşırılmıştı.

Gittik. Üç arkadaşı köyü daha yakından gözetlemeleri için biraz öne gönderdim. Kalan arkadaşlarla da küçük bir parça meşe ormanı içinde konakladık. Orman demek abartı olur belki, ama işte yine de yapraklıydı ve gözden uzak tutuyordu. Bir şey olmazsa akşam görevlerimizi yapacak, sonra üstlendiğimiz noktaya dönecektik. Ve ihtiyaçlarımızın hepsini karşılayabilirsek bir daha köylere girmeyecektik. Ama düşündüğümüz gibi olmadı. Bilgisini aldığımız o dört kişi tahmin ettiğimiz gibi düşmandı ve bizi kuşatmaya çalışıyorlardı. Çevreyi dikkatlice kontrol edince operasyon olduğunu anladık. İçimizde araziye ayrıntılarıyla tanyan yalnız Munzur arkadaşı. Çatışmaya girmemek için gizlendiğimiz ormandan yürüyerek uzaklaşmak istedik. Biraz ilerledik. Ormanlık alanın sonuna gelmiştik. Karşı sırttan inen askerlere görüntü vermemek için daha fazla gidemedik. Daha sonrada uzaklaşmaya fırsat bulamadık, askerlerle iç içe girmiştik.

Patikadan yürürken bizi görmüşlerdi, fakat biz onları fark ettikten sonra gizlenmiştik. Alanda olduğumuzu biliyorlardı, ama nereye gizlendiğimizi tespit edememişlerdi.

Gözler sessizlikte anlatılmak istenenin dili olmuştu

Bunun için bulunduğumuz yamaçtaki parçalı ağaç topluluklarını tek tek avcı kolu biçiminde arıyorlardı. Saate baktım biri gösteriyordu. "Akşama daha çok var" dedim kendi kendime. Aca-ba çatışmaya girmeden akşamı edebilecek miydik? Sessizliğe gömülmüştük. En ufak bir çıtırtı sesine bile tahammül edemiyordum. Adil arkadaşına "çatışmaya girmek istemiyoruz, ama üstümüze gelirlerse de vuracağız" diyordum. Bulduğumuz yerde ikişerli çember biçiminde mevzilenmiştik. Askerlerin kendi aralarındaki konuşmalarını rahatlıkla duyabiliyorduk.

Yanımdaki Munzur arkadaşına "üstümüze gelirlerse vuracağız. Kendimizi savunma hakkımız var" diye yineledim. Bulduğumuz orman parçasını iki kez aradılar, ama bizi görmediler. Her an karşı karşıya gelme ihtimalinin stresinden boğazım kuruyor ve yutkunmakta zorlanıyordum. Stresin yoğunluğundan başıma ağrı girmişti. Böyle anlarda insan o kadar hassaslaşıyor ki, en küçük bir ses ya da hareket bile gözden kaçmıyor çünkü en ufak bir dikkatsizlik bile ağır sonuçlar doğurabilirdi.

Üçüncü kez bulunduğumuz yere girmişlerdi. Sağımda Biranın ve Ge-ver arkadaş, solumda Gorse arkadaş ve diğer uçta ise Adil arkadaş siper almış bekliyorlardı. Sesler gittikçe yaklaşıyordu. O anda sözlü iletişimimiz kesilmişti. Dönüp arkadaşların gözlerine baktım. "Hazır olun ge-

Sülbüs ve Tari dağları

liyorlar diye...” Ne söylemek istediğimi anlamışlardı. Gözler sessizlikte anlatılmak istenenin dili olmuştu. Başlangıç benim silahımdan çıkan mermiyle olacaktı. Yaprakların arasında hazır bekliyordum. Birden beş altı metre önümde elinde telsizi olan bir subay gördüm. Askerleri koordine ediyordu. Telsizle konuşurken kodunun Tepe-10 olduğunu anladım. Ağır adımlarla olduğumuz yere doğru ilerliyor, korku dolu gözlerle ağaçların arasını kontrol ediyordu. Subay bir iki adım daha attı. Nefesimi tutmuş görüp görmeyeceği konusunda kendime sorular soruyordum. Kalp atışlarım gitgide hızlanıyordu. Birkaç metre önümde durdu ve eğilip olduğum yere baktı. Göz göze gelmiştik. İki üç saniye faltaşı gibi açılmış, şaşkın ve korku dolu gözlerle öylece baktı. Nedenini bilemiyorum, ama ben de donup kalmıştım. Ateş edemiyordum. Silahımın arpacıyla birleştirdiğim subayın gözüne dikmiş bakıyordum. Bir an subayın ağzından çıkan “teslim ol” sözcüğüyle ondan önce davranıp silahımı ateşledim. Subayın dudaklarından çıkan o iğrenç sözcüğü havada asılı kaldı, “tesl...!”

Eşitsiz kavga düzeni yeniden başlamıştı

Aynı anda diğer arkadaşlarda silahlarını ateşlemiş ve Kürdistan’daki eşitsiz kavga düzeni 19 Eylül 2000’de yeniden başlamıştı. Bu eşitsiz savaşta canavarlar daha bir canavarlaşır ve her tür teknik silahı alçakça kullanırlardı. Patlayan bombalar, lav silahı atılan havan toplarıyla eylül serinliğinde kızgın bir kavga başlamıştı. İlk ateşle üç dört metre ötemizde sekiz asker cansız yere serilmişti. Her taraftan kurşun yağmuruna tutulmuştuk. Yere kapanmıştım. Arada bir ateş edilen yerlere karşılık veriyordum bir ara nımdan sol gözümün hizasında saçlarının arsında bir sıcaklık hissettim ardından sağ gözümün karardığını sol gözümün kanla dolduğunu fark ettim. Vurulmuşum. Daha önce kafasından vurulan arkadaşları görmüştüm. Çok azı kurtulmuştu. “Biraz sonra bende şehit düşeceğim” diye düşündüm. Ama bir süre sonra şuurumun hala yerinde olduğunu ve rahat hareket edebildiğimi fark ettim. Soğukkanlılığımı yitirmemeye çalışarak boynumdaki eşarbi çıkararak yarayı bağlaması

için yanımdaki Munzur arkadaşına uzattım. Yaralandığımı görünce donup kalmıştı. Donuk gözlerle bana bakıyordu. Etkilendiğini anladım ve biraz ötemizde bulunan Biranın arkadaşına çağırdım. Yağmur gibi yağın kurşunlar altında sürünerek yanıma geldi. Ona yarayı bağlamasını söyledim. Bu arada oradan çıkamayacağımı düşündüğüm için üzerimdeki parayı, şifreleri, telefon ve adres defterlerini çıkarıp Munzur’a uzattım. Ona, “*al bunları Adil arkadaşına teslim et*” dedim. Ve sonra Biranın, Munzur ve Gever arkadaşına Adil arkadaşın yanına gitmelerini ve kendilerini yamaçtan aşağıya, dereye doğru bırakmalarını söyledim. Orada kalıp, onları savunacaktım. Başımdan aldığı yaradan kurtulamayacağıma inanmıştım. Artık ölümü düşünmüyordum. Çünkü o ölüm benim için anlamını yitirmişti. Tek düşüncem diğer arkadaşların çemberden çıkıp, kurtulmasıydı ve bunun içinde olduğum yerde kalıp sonuna kadar çatışacaktım. Onlara, “çabuk gidin ve beni beklemeyin” diye sert bir ifadeyle bağırdım. Biranın arkadaş,

- Olmaz seni bırakmayız, dese de “talimat olduğunu ve gitmeleri gerektiğini” söyledim. İkna olmayıp diretince,

- Siz gidin ben sizi savunacağım fırsat bulursam dere yatağına inerim, dedim ve onları gönderdim.

Uzandığım yerden gelen yoğun ateşe karşı tek tek atışlarla karşılık veriyordum. Çünkü cephanem az kalmıştı. Bir yandan da her atıştan sonra sürünerek geri çekilen arkadaşlara bakıyordum. Dere yatağına ulaşırlarsa kendilerini kurtarabilirlerdi. Gözden kaybolduklarında bir süre daha çatıştım. Sonra sürünerek ben de dere yatağına inmeye başladım. Biraz ilerleyince Gever ve Biranın arkadaşlara rastladım. Gever arkadaş acıyla kıvranıyordu. İki bacağından da yara almıştı. Biranın arkadaş ise onu aşağıya çekmeye çalışıyordu, ama bu onunda yaşamına mal olabilirdi. Gerilla da yaralı bir yoldaşı bırakmak kadar zor bir şey olamaz. Ama zorunluluklar bazen insana istemediği şeyleri de yaptırıyordu. Biranın arkadaşına bağırarak,

- Onu bırak ve aşağıya in, dedim.

Biranın arkadaş hiç bir şey söyle-

“Akşam bizden kopan Adil ve Munzur arkadaşları bekledik. Pür dikkat çevreyi dinliyorduk, ama onlardan bir ses yoktu. Bir süre bekledikten sonra çatışma yerinden ayrılmaya karar verdik. Ve çatışmadan önce kaldığımız noktaya gittik. Arkadaşlar belki oraya gelebilirlerdi. Noktada iki gün Munzur ve Adil arkadaşları bekledik, gelmediler. Hep noktaya giren patikaya bakıyordum”

meden kendisini aşağıya bıraktı. Gever arkadaşın yanına gidip onu sürükleyerek götürmeye başladım. Yoğun taramalar ve patlayan bombaların sesi kulakları sağır edecek derecede şiddetliydi. Bu arada Gever arkadaş omzundan da bir mermi aldı. Yarası oldukça ağırdı üç dört dakika sonra şehitler kervanına katıldı. Bir süre Gever arkadaşın cansız bedenine sarılıp kaldım. İlk kaybımızı vermiştik. Gever'in mahzun yüzü canlandı gözümde. Sanki taze bir fidan gibi kökünden sökülüp atılmıştı. Fakat yeri boş kalmayacak, yerine onlarca dikilecekti.

Ateş biraz hafifleyince, tutuşan ormanın dumanından yararlanarak, aşağıya inmeye çalıştım. Deredeki sık kamışların arasına girecek, cesedimin Türk ordu güçlerinin eline geçmesine engel olacaktım. Suyu vardığımda artık ayakta duramıyor, sendeliyordum. Yan tarafıma düşen havan topunun şiddetiyle birkaç metre yana fırlamış yüzü koyun yere düşmüştüm. O anda kamışların içinden uzanan bir elin kolunu tutmasıyla kendime geldim. Başımı kaldırdığımda Biranın arkadaşla göz gözeydim. Sol gözüm kanla dolduğundan sadece bir gözüm görüyordu. Yeniden doğmuş gibiydim. Diğer arkadaşları sordum,

- Az üstümüzden aşağıya indiler, dedi. Bu arada dere yatağı havan topları ve lav silahlarıyla dövülüyordu. Biranın koluma girmiş kamışların içinden hızla aşağıya doğru çekiyordu. Nihayet bir yere vardık. Daha sık, gür ve geniş ormanlıklı bir yamaca çıktık. Ve burada gizlendik. Munzur ve Adil arkadaşlar bizden kopmuştu. Derenin içine saklanmış olabilirlerdi. Hava artık kararmaya başlamıştı. Çevremizde asker sesleri, pusu atmaya hazırlanan timlerin konuşmaları ve arada bir gelen tek tük kurşun sesinden başka bir şey duyulmuyordu. O geceyi orada geçirmeye

karar verdik. Çünkü çemberden çıkma girişiminde bulunursak, pusuya düşme olasılığımız çok fazlaydı. Çok kan kaybettiğimden vücudum ağırlaşmış ve takatim kalmamıştı. Yara soğudukça dayanılmaz bir sızı oluyordu başımda. Hava çok soğuk olmamasına rağmen titriyordum, yanımda oturan Biranın arkadaşına sokulup, başımı omzuna koydum. Bir süre sonra kendimden geçmişim. Sabahın ilk ışıkları ve askerlerin bağırışlarıyla kendime geldim. Gün boyu ormanın içinde saklandık. Askerler çatışma yerlerini arayıp, akşamına doğru geri çekildiler.

Ama bazen yetenek bile kendini korumaya yetmezdi

Akşam bizden kopan Adil ve Munzur arkadaşları bekledik. Pür dikkat çevreyi dinliyorduk, ama onlardan bir ses yoktu. Bir süre bekledikten sonra çatışma yerinden ayrılmaya karar verdik. Ve çatışmadan önce en son kaldığımız noktaya gittik. Arkadaşlar belki oraya gelebilirlerdi. Noktada iki gün Munzur ve Adil arkadaşları bekledik, fakat gelmediler. Hep noktaya giren patikaya bakıyordum öylece... Zaman zaman onların patikadan bize doğru gelişlerini canlandırırıyordum gözümde. Gece, yaprak hışırtılarında ve kuru bir dala basıldığında çıkacak sesteydi kulağım. O kadar dikkatli dinlememe rağmen bu sesleri duyamamıştım. Onların şehit düşmüş olabileceklerini düşünmekten dahi korkuyordum. Sürekli kendime moral vermeye çalışıyor, onların şehit düşmeyeceğini, kendilerini koruyacak yetenekte olduklarını söylüyordum. Ama bazen yetenek bile kendini korumaya yetmezdi. Munzur arkadaşın yaralandığını görünce yüzünde oluşan ifade canlanıyordu gözlerimde; nasıl da donup kalmıştı. Yine Adil ar-

kadaşın iri fizikine rağmen atik ve canlı hareketleri, soğukkanlılığı ne kadar da moral veriyordu bize. Varto'luydu ama İstanbul'da büyümüş, sonra Avrupa'ya çıkmış ve oradan gerrillaya katılmıştı. Radyo beş kayıptan bahsediyordu. Sonraki gün yüksek bir sırta çıkıp karargahla telsiz bağlantısı kurduk. Karargahtakiler Munzur arkadaşın kendilerine ulaştığını fakat Adil arkadaşın haberlerinin olmadığını söylediler. Daha sonraki günlerde, onlar çatışma yerlerine yakın oldukları için bir grup çıkarmış ve çatışma yerini kontrol etmişler ve Adil arkadaşın cenazesini bulmuşlardı. Bize telsizle aktardıklarında inanmak istemedim. Ve uzun süre de doğru olduğunu bildiğim halde Adil arkadaşın şehadetini kabullenemedim.

Adil arkadaşın şehit düştüğü kesinleşince biz de beklemekten vazgeçip karargaha gitmeye karar verdik. Yaramın bakımı yapılamadığı için yürürken zorlanıyordum. Birkaç yüz metre gidip oturmamak zorunda kalıyordum. Bir gecelik yol olmasına rağmen ancak iki günde karargaha ulaşabilmiştik Çatışma başlamadan önce keşfe gönderdiğim üç arkadaş da gelip karargaha ulaşmışlardı. O olayda iki şehit vermiştik. Çatışma yerini kontrol etmeye giden arkadaşlar Adil ve Gever arkadaşların cesetlerini katıra yükleyip yanımıza getirmişlerdi. Dünyanın en değerli varlığı olan insanları ve onların da en güzellerinden iki yoldaşımızı sloganlar ve silah sesleri arasında toprağa verdik. Artık fiziksel olarak aramızda olmayacaklardı. Ama nasıl unutulabilirlerdi ki, yoklukları her an, her saniye belli oluyor ve hissediliyorsa onlardan ayrıldık diyebilir miydik?

Analar dün olduğu gibi bugünde yanında Sülbüs dağının karlı zirvesine çıkıp şafak aydınlığını yayan beyaz fistanlı iyilik meleğine yakaracaklar. Ve toprak onların istemlerini kabul edip; iyiliğini, bereketini, doğurganlığını gösterecek ve karanlığa karşı savaşan güzel insanlar doğacak. Ve bu devinim hiç durmayacak.

Şehit Rençber (Mehmet ÇAP'ın) günlüğünden derlenmiştir

Özgürleşen kadının güzelliğisin şimdi

“Biliyorum Zeynep yoldaş, çok yaşamadın, fakat dolu dolu yaşadın. Çok şey sığdırdın o kısa ömrüne, çok ağır bir yük kaldırdın o narin bedenle. Ve o beden şimdi yok aramızda belki. Ama sonsuza dek aramızdasın. Bu ülkenin bağrında zamansızlığın yolcususun. Seninle güzeldir yaşam. Güneşin sıcaklığı, maviliklerin derinliği, ayın dinginliği, yağmurun damlasındaki bir Kürt melodisi...”

Zamanın başka bir yerinde

Adı soyadı: **Canan Can**

Kod adı: **Zeynep, Ruken**

Doğum yeri ve tarihi: **Dersim / 1970**

Katılım yeri ve tarihi: **Adana / 1991**

Şahadet yeri ve tarihi: **Amed / 1996**

Ne tuhaf değil mi ayrı dünyalardan gelmek ve benzeşmek? Kim bilir belki de, benzeştığımız için ayırdılar bizi hücrelerimize kadar... Yaşamımız tuhafliklerle dolu Zeynep yoldaş. Bu tuhafliklerden biri de bizim tanışmamız oldu. Güzel bir tuhaflik. Bizi buluşturan bu tuhafliklerden biri de kadın olmamızı.

Bu tuhafliklerle tanıştım Zeynep'le. İşte böyle tanıştım o ay yüzlü, güzel gözlü kıza. Önderlik tanıştırdı, buluşturdu bizi. Benzeşen ve ayrışan yanlarımızı anlattı. Tanidikça kendimizi, birbirimize daha çok bağlandık ve şu gerçeğin farkına vardık: Önderlik tüm yaklaşımlarıyla bizi yaşama bağlarken, kadın ile kadın arasına bir köprü oluyordu adeta. Önderlikle kendini, Önderlikle cinsini tanımayla birlikte, cinsini sevmeye geliyordu. Tıpkı bilinmezlikler ve kirlenmişlikler deryasında bilmenin, öğrenmenin, dolayısıyla sevmenin sihirli anahtarını bulmak gibi bir şey. Zeynep yoldaş bunu güçlü hissedenlerden olduğu için yoldaşlık ve kadın sevgisi onda daha fazla büyüyüp, güçleniyordu.

Zeynep yoldaş; yarı Türk, yarı Kürt bir ailenin çocuğuydu ve bir polis kızıydı. Kürtlük bilinci, Kürtlük sevgisi olmayan bir aileden geliyordu. Üniversitede tanıdık Özgürlük hareketi'ni, Öz-

gürlük Önderi'ni. Aile gerçeği içerisinde yaşadığı yoğun çelişkiler ardından kararlaşıyor Zeynep yoldaş. Çünkü O, güçlü bir yaşam arayışçısıydı. Sıradanlığı kabullenecek bir yaratılışa sahip değildi. Zeynep yoldaşın özgürlükle kararlaşması, ailesiyle, özeldede babasıyla daha fazla çelişkiler yaşamasına neden olur. Nitekim babası bir polisti ve sistemin temel çarklarından bir kurumun üyesiydi. Oysa kızı sistem karşıtı ve özgürlüğe giden yoldaydı. Ay yüzlü kız düşünmeyi, emekle yaratmayı ve güzelleşmeyi seviyordu. İnsan özünün tek başına bireye özgü ve soyut olmadığını, toplumsal ilişkilerin tümü olduğunu anlamıştı. Yapmak istedikleri sınırsızlık kadar çoktu ve bunu mevcut sınırlar içerisinde başaramazdı. Kimliksizdi ve kimliksizliğin de

onursuzluk olduğunu biliyordu. Ve bir gün artık kararını verir. Sistemle bağlarını en radikal bir biçimde koparır. Kafesten kurtuluşun özgürlük özlemiyle ülkesine, dağlarına ve kendini bulacağı gerçeğe koşar.

İlk geldiği alan Mahsum Korkmaz Akademisi olur. Orada özgürlüğün kendisiyle, yani Önderlikle buluşur. Önderlikle daha bir derinleştirir sorgulamalarını, geçmişini, anını ve geleceğini. Zeynep yoldaş, Özgürlük Akademisi'nin çalışkan ve iddialı öğrencilerinden biri olur. Gelişimini sürekli akan bir ırmak gibi süreklileştirir. Kendi şahsında halkının acılarını hissederek, adı olmayan halkının, kimliksizliğinin acısını derinden paylaşır. Önderliğin yakın desteğini görür ve ondan büyük güç ve moral alır. Bu

güç ve moral ile kadının yitiriliş tarihinde gezintiye çıkar. Kitapların sayfalarında bulmaya çalışır kadını. Fakat o da ne? Gerçeğe ulaşmasını engelleyen bir yığın karanlık sayfa bulur karşısında. Fakat yitirmez umudunu. Çünkü Önderlikten aldığı öze yaşam kavgasının zorluğunu, engellerini ve karanlıklarını nasıl aşması gerektiğini öğrenmiştir. Zeynep yoldaş bu süreçte gelişim yolculuğundadır ve mutludur. İşte o zaman bir şey daha öğrenir: Zorluğu ve engelleri aşma gücünü gösteremeyenlerin yaşamı hak etmediklerini, dolayısıyla yaşamı hak etmenin özgürleşmek olduğunu... Zeynep yoldaş tarihin karanlık sayfalarına daldıkça, Önderlikten aldığı umut ışığı ile bulur kadını ve kendisini.

Bu gelişimi ilk gören ve anlam veren Önderlik olur. Ve bir gün şöyle der; *"Zeynep gelişimini takip ediyorum. Bana göre istikrarlı bir gelişim grafiğın var, su gibi akışkan ve özlüsün. Fakat yarımlikların var. Gerçeklikten, halktan uzak büyümüşsün. Tarihini ve dolayısıyla köklerini iyi tanımayanlar, geleceğine de doğru sahip çıkamazlar. Sen de kök salacaksın; halkınla, top-rağınla yeniden bütünleşeceksin. Onun için seni biraz da halkın içine göndereceğiz. Kitaplardan öğrendiğın gerçekliğini halkın içine girerek bir kez daha öğreneceksin. Ve halkla doğru temelde bütünleştiğın oranda kendini gerçek kılacaksın."*

Özgürleşen bir kadındı

Tıpkı İsa'nın havarilerini hazırlayarak halkın içerisine göndermesi gibi. Zeynep yoldaş söylenenleri büyük dikkatle dinler, verilmek istenen mesajı anlar, fakat yine de içinde bir ürkeklik vardır. Yabancılığın ve bilinmezliğin korkularını besler yüreğinde. Ay yüzlü kız korkuları, heyecanları ve yeni umutları ile Kürtlüğün en yalın yaşadığı feodal ve geleneksel yanların ağır bastığı yerlerden birine, Derik'e gider. 1992-93 yıllarında bu alanda halk örgütlenmesinde yer alır. Zeynep buradaki sürecini daha sonraki bir tartışmamızda şöyle anlatır;

"Önderlikte insanlığın özünü, aşkını, adaletini, doğallığını, güzelliğini

tanıdım ve o dünyada yaşamının heyecanını duydum. Bundan mutluyum. Ardından, Önderlik ve halkımın gerçeğinde aradım kendimi. Ve insana dair, kadına dair çok şeyi tanıdım."

Zeynep yoldaş, Önderliğimizin deyişiyle "Özgürleşen bir kadındı." Ancak bazı şeylere yabancılığı O'nu soyut kılıyordu. Derik'e giderek halk gerçekliğindeki yabancılıklarını ve soyutluklarını aşma imkânı yakalar. Kimliksizliğin bir halk üzerinde yarattığı etkiyi yakından görür. Her yerde ürettiğinin sahibi olmayan, ekonomik, siyasal ve sosyal olarak geri bırakılan halkın acılarının en yalın tanığı olur. Onlarla güler, onlarla ağlar Zeynep yoldaş. Kadınların acılarını paylaşır, onlara güç verir; erkeğin yurtseverlik özü ile yaşadığı köf dünya arasındaki çelişkiyi görür, çözer ve tartışır onlarla. Çocuklarla, yaşlılarla olur Zeynep yoldaş. Halkına özgürlüğe ve sevgiye giden yolu, yani Önderlik ve PKK gerçeğini anlatır. Şüphesiz sadece verileni anlatmakla kalmaz. Yaşamdan öğrendiklerini de ekler. Halktan çok şey öğrenir. Emeği paylaşır onlarla, ekin biçer, nohut yolar, pamuk toplar, sevgi-emek ilişkisinin güçlülüğünü görür ve 'sevgi yaratmaktır' der. Zeynep yoldaş için sorgulamalar burada da devam eder. Markalara ve etiketlere mahkûm olma yerine, yaşamın en yalın gerçeğinde var olabileceğini anlar. Ve bundandır ki, tüm yabancılığımıza rağmen halkla ilişkilerinde hiç zorlan-

maz. Bağlanır halkına ve koparılmaz bir biçimde kök salar. O Halkın, halk ise onun sevgilisi olur. Halkın içinde hem bir öğretmen, hem de bir öğrencidir. Gelişir, güzelleşir. Doğru yolda yürümenin soyluluğu ile başı dik ve gururludur artık özgürlük yolunda.

Güzelliğın kendisi özgürlüktür

Zeynep yoldaş, Önderlik Sahası'nda ve pratik faaliyetlerde tanıdığı halk gerçekliğinin gücü ve bilinci ile bu kez de doğduğu, büyüdüğü yere, yani Çukurova'ya gider. Çukurova'da bir yıla yakın faaliyet yürütür. Yeniden katılmanın mutluluğu ile halkla güçlü ilişkiler kurar. Amacına, ilkelerine bağlılık temelinde, halkıyla, dolayısıyla kendisiyle olan buluşma daha bir güzelleştirir Zeynep yoldaş. Örgütsel, siyasal ve cins kimliğinde yaşadığı derinleşme ile halkın sosyal, ailesel sorunlarına çözüm gücü olur. "Nasıl bir yaşam, nasıl bir özgürlük?" sorularının cevabı düşüncelerinde, davranışlarında, kişiliğindeki canlılık ve sevgisinde gizlemiştir. İşte bu yüzden ki halkı da Zeynep'ini bağrına basar, saygı duyar, sever ve korur. Genç kız ve erkekler, Zeynep yoldaş gibi olmanın arzusuyla dolup taşar. Zeynep yoldaş, gençliğin büyük bir kesimini özgürlükle buluşturarak dağlara kavuşturur. Önderliğimiz "Güzelliğın kendisi özgürlüktür" der. Güzellik yapaylığın ya da çirkinliğin karşıtı değildir. Doğal ve

sade olandır. Doğayla, yaşama, insanla doğru buluşmadır. Bu buluşma başarıldığında güzelleşme sağlanır ve sevgi yaratılır. Derinleşen öz biçime yansır. Öz-biçim bir ahenk içindedir. İşte o zaman bakışlar anlam yüklenir ve derinlik kazanır. Üslup ve sanatın inceliği ile çekicilesir. Tadına doyulmaz bir mutlulukla güler yaşama. Sevgisi yansır ve güzelleşir insan, güzelleşir kadın, güzelleşir Zeynep yoldaş...

Zeynep deyince kavga geliyor aklıma

Çukurova'da geçen bir yılın ardından, örgütü bilgilendirerek, özlem duyduğu, tutkuyula bağlandığı ülkesine, dağlarına yönelir. İlk gerilla pratiğini Garzan'da geçirir. Sason bölgesinde kalır, 1994-1995 yıllarında Garzan, düşmanın en çok yöneldiği ve gerillayı imha etmeyi esas aldığı bir alandı. Zeynep yoldaş burada bir yıl kalır ve ardından Amed'e geçer. Bu yıllarda hem düşmanın ağır yönelimleri, hem de birçok sınıfsal eğilim karşısında mücadele eder, zorlanır, fakat asla yılmaz. Her geri yaklaşımdan sonuç çıkarır. Reddini, alternatifini koyarak güce dönüştürür. Kısaca bu süreç, Zeynep yoldaşın sınıf mücadelesi ile yoğun boğuştuğu yıllar olarak tanımlanabilir. Özgür insan, yaşamın acı ve zorlu gerçeğinden kaçmayan, onunla mücadele edendir.

1994-95 yılını Zeynep yoldaşla beraber kalan özgürlük arkadaşı Koçerin arkadaş şöyle anlatıyor: "Zeynep deyince kavga geliyor aklıma. Atik ve canlıydı. Hep gülerdi. Yoldaşlara sevgisi dağlar kadardı, doğaya karşı ilgisi de bir o kadar vardı. Parti, savaş ve yaşam sorunları karşısında güçlü duruşu ve ciddiyeti O'na doğal bir öncülük misyonu yükliyordu. Dağda fiziki olarak zorlanıyordu. Fakat iradesi, bilinciyle ve yaşama duyduğu sevgiyle yürüyordu. Fiziğinin güçsüzlüğünden dolayı, kaba yaklaşımlar zorlayıcı oluyordu. İyi bir nişancıydı Zeynep yoldaş. Onun için Karnas silah taşırdı. Uzun ve yorucu yol yürüyüşlerinin ardından bile moralini hiç bozmadı, mutlaka yorgunluğumuzu

dağıtacak, ilgimizi sevince dönüştürecek bir şeyler bulurdu.

Yaşamdaki olumsuzlukları esprisel bir dille anlatır ve bizlere moral verirdi. Çok zekiymi ve güçlü bir espri yeteneğine sahipti. Tüm yoldaşlarıyla yoğun bir paylaşımı vardı. Sorunlara dar ve tepkisel yaklaşımdan ziyade, tartışarak paylaşmayı esas alırdı. Bu da onun sosyal bir militan olmasının ölçüsüydü. Kendisinde olan yarımlikları mutlaka başkasında tamamlamanın kavgasını verirdi Zeynep yoldaş. Özellikle kadın yoldaşlarıyla paylaşımları güçlü ve anlamlıydı. Fiziki olarak güçlü, fakat anlayışta dar olan arkadaşlara yaşam tecrübesi ve anlayış verirdi. Kişiliklerde yaşanan zorlanmaları derinden hissedirdi ve davranışlarında yaşama karşı daha güçlü olmak gerektiğini yansıttı" diyor ve ekliyor Koçerin yoldaş; "Akademiden gelip de ilk gördüğüm bayan arkadaştı. Kişiliğindeki sorgulamaları ve paylaşımları bizleri çok etkiliyordu, bize güç kazandırıyordu.

Yaşam ve ölüm çizgisi

Bizlere Önderliği anlatırdı çoğu kez. Önderliğimize olan özlemimizin büyüklüğünü Zeynep yoldaşla tartışmalarımızda az da olsa gidermeye çalışıyorduk. Önderlik ve kadın, sohbetlerimizin ana konusuydu. Tartışmalarda bazen tarihin derinliklerine iner, bazen anı sorgular, bazen de ütopyalarımızı gerçekleştirmeye dönük geleceğe yolculuğa çıkardık. Ve yolculuğumuzu bazen bir şiir, bazen bir türkü, bazen de Zeynep yoldaşın esprileri ile tamamlardık. Bir başka gün, bir başka yerde, bir başka yolculukta yine beraber olurduk." Özgürlük arkadaşı son olarak şöyle tamamlıyor konuşmasını; "Yaşam ve ölüm çizgisi arasındaki mesafe bazen açılrsa da, aslında birbirine hep yakındır. Hatta bazen birleşerek tek çizgi olacak kadar yakındır. İşte sen de bu iki çizginin birbirine en çok yakınlaştığı, artık iki çizgi değil de tek çizgi olarak görüldüğü andasın şimdi. O an fiziğinin, insanlık dışı dayatılan şiddet karşısında yenildiği andır. Fakat düşüncenin, yüreğin ve dolayısıyla iradenin zafer kazandığı

andır. Bilinmezlikler çok yoğun olsa da insanın geldiği düzeyin en güzel anıdır. Belki yaşamı sorgulayandın o an. Kendi yaşamın bir film şeridi gibi geldi gözlerinin önüne, senden öncekileri ve sonrakileri düşündün. Geçmişine anına ve geleceğine gittin; başaramadıklarının öfkesini hücrelerine kadar hissettin; lakin korkmadın ölümden. Çünkü senin için o an ölüm anı değildi. Yaşamın bir yerinde birçok erdemini aracılığındaydın..."

İnsan yaşam problemlerini en küçük moleküllerine kadar çözmemiş de olsa, temelini çözmüşse, diğer bilinmezliklerin pek fazla bir anlamı yoktur. Bu amaçtır, ideolojidir, uğruna mücadele ettiğin ilkelerdir. Önderlik, özgürlüktür. Tüm bunları çok güçlü yorumladığını tasavvur ediyorum. Mavi semalara dalarken o güzel gözlerin, dudağında bir parça gülücükle zamanın başka bir yerinde, başka bir mekânında, yaşama merhaba diyecek. Amed'te, Akdağ'da toprağa düşen tohum, insanlığın beşiği olan o güzel ülkenin bir başka yerinde güllere, karanfillere, rengârenk çiçeklere dönüşüyor yeniden ve daha canlı." Evet, böyle anlattı Zeynep yoldaşın şahadetini tanık olan Koçerin arkadaş. Duyguların yoğunluğunda gözleri dolu dolu ve sessizdi.

Biliyorum Zeynep yoldaş, çok yaşamadın, fakat dolu dolu yaşadın. Çok şey sığdırdın o kısa ömrüne, çok ağır bir yük kaldırdın o narin bedeninde. Ve o beden şimdi yok aramızda. Ama sonsuza dek aramızdasın. Bu ülkenin bağrında zamansızlığın yolcususun. Seninle güzeldir yaşam. Güneşin sıcaklığı, maviliklerin derinliği, ayın dinginliği, yağmurun damlasındaki bir Kürt melodisi... Bu satırları karalarken, tüm bunları yeniden duyumsuyorum. Düşman anlamasa da bu güzelliği; gerçeğin ve özgürlüğün dili anlatmayı başarıyor. Acının büyüklüğünü, karanlığın soğukluğunu derin hissettiğin için, güneşe giden yolda özgürleşen kadının güzelliğinin şimdi. Eğer kadın olmak acıları yaşamaksa, bu gerçeğin diğer yüzü olan sevgiyi de yaşadın sen halkınla, ülkenle, Güneşinle ve kadınla...

“Onlar bir damla oldu. Tufan sırası bizde” Önder Apo

Adı, soyadı: **Şirvan GÜLER**
Kod adı: **Cilo**
Doğum yeri ve tarihi: **Beytüşşebap 1986**
Şehadet tarihi: **29 Nisan 2007 Beytüşşebap Setkar köyü**

Adı, soyadı: **Zeyna HEMDO**
Kod adı: **Dirok DERİK**
Doğum yeri ve tarihi: **Derik 1981**
Şehadet tarihi: **15 Ocak 2008 Kandil Hava saldırısı**

Adı, soyadı: **Şerif KAPLAN**
Kod adı: **Şerzan ŞÉR**
Doğum yeri ve tarihi: **Elazığ 1976**
Şehadet tarihi: **4 Ekim 2007 Bagok dağındaki çatışmada**

Adı, soyadı: **İbrahim ALİ**
Kod adı: **Rüstem FIRAT**
Doğum yeri ve tarihi: **Kamışlo 1980**
Şehadet tarihi: **29 Nisan 2007 Beytüşşebap Setkar köyü**

Adı, soyadı: **Sinan ŞAHİN**
Kod adı: **Sinan KANDİL**
Doğum yeri ve tarihi: **Tokat 1980**
Şehadet tarihi: **15 Ocak 2008 Kandil Hava saldırısı**

Adı, soyadı: **İbrahim ÇELİK**
Kod adı: **Resul ANDOK**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin 1980**
Şehadet tarihi: **4 Ekim 2007 Bagok dağındaki çatışmada**

Adı soyadı: **Cengiz BABAT**
Kod adı: **Şex TUFAN**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere 1983**
Şehadet tarihi: **29 Nisan 2007 Beytüşşebap Setkar köyü**

Düzeltilme:

*Ocak 2008 sayısında
Selma KAYA
(Gülbahar GÜLHAT)
hakkında yazılan anı
yazısında şehadet
tarihi yanlış yazılmıştır.*

*Doğrusu:
1 Aralık 2007 Çıray/Gabar/Botan
Okuyucularımızdan
özür diliyoruz*

Adı soyadı: **Mahmut KÖKEN**
Kod adı: **Zafer URFA**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç 1984**
Şehadet tarihi: **4 Ekim 2007 Bagok dağındaki çatışmada**

Kasrik Boğazı